

BAŞLARKEN

Sevgili Okuyucularımız!

Dergimizin yeni bir sayısını daha sizlere ulaştırmanın mutluluğu içindeyiz.

Geçtiğimiz dönemde, Suriye’de operasyonlar devam ederken, önemli yurtiçi ve yurtdışı olaylara şahit olduk. Bu arada terör örgütü PKK hain yüzünü bir kere daha Urfa’da gösterdi. Viranşehir’de terör örgütünün bomba yüklü araçla yaptığı hain saldırıda biri güvenlik görevlisi olmak üzere 2 kişi şehit oldu. Şehitlerimize yüce Allah (c.c.)’dan rahmet, yakınlarına sabırlar niyaz ediyoruz.

*Tahminleri altüst ederek 8 Kasım’da ABD Başkanlık seçimini kazanan Cumhuriyetçi Danold Trump görevi yüzbinlerin katıldığı törenle Demokrat Başkan Obama’dan devraldı. Trump, çok tartışılan bir kararnameyle Ortadoğu’da terörün yuvalandığını iddia ettiği 7 ülke vatandaşlarının vizelerini askıya alınmasını istedi ve Meksika duvarının inşası için düğmeye bastı. Ancak, Trump’ın 7 müslüman ülkeye vize yasağı yargıdan döndü.

*Suriye’de Fırat Kalkanı kapsamında El Bab’taki operasyonun büyük ölçüde tamamlandığı açıklanırken, El Bab’ın güneyindeki M4 karayolu TSK ile Esat güçleri arasında doğal sınır oldu.

*15 Temmuz darbe girişiminin ardından Yunanistan’a kaçan 8 darbeci askerle ilgili Yüksek Mahkeme, Türkiye’ye iade edilmemelerine hükmetti. Cuntaçılarının serbest bırakılmalarına da karar verilirken. Türkiye’den karşı hamle geldi ve darbeci askerler hakkında tutuklanmalarına yönelik yakalama kararı çıkarıldı.

Sevgili okuyucularımız, ekonomi cephesinde de önemli gelişmeler olduğunu ifade edelim.

* Bakanlar Kurulu, Ziraat Bankası, Botaş gibi Kamunun en büyük şirketlerinin tamamı ile Borsa İstanbul ve Türk Telekom’daki Hazine Paylarını bir süre önce kurulan Varlık Fonu’na devredilmesine karar verdi. Ayrıca, Savunma Sanayi Fonu’nun 3 milyar Lirası da 3 ay süresince Fon’un kullanımına açıldı. Daha önce Fon’a Milli Piyango ve şans oyunları devredilmişti.

*Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch’den beklendiği üzere, not indirimi geldi. Fitch, Türkiye’nin kredi notunu BB+ ile yatırım yapılabilir seviyenin altına çekmesiyle, 1994 yılında ilk notumuzu kaybettiğimiz duruma geri döndük.

*Merkez Bankası, bir süredir bankaları yönlendirdiği geç likidite penceresi borç verme faizini %10’dan %11’e çıkardı, politika faizini ise değiştirmede.

*Türkiye’de işsizlik oranı Ekim 2016’da %11,8’e yükselerek son 6 yılın zirvesine çıktı. İşsiz sayısı da 3 milyon 647 bine ulaşırken, enflasyonun Ocak ayında %2,46 oranında artması sonucunda yıllık oran %9,22’ye ulaştı.

* Yurtdışından gelen diğer bir haber A.B.D. Merkez Bankası (FED)’in faiz kararıyla ilgiliydi. FED politika faizini %0,50-0,75 aralığında sabit tutma kararını oybirliğiyle aldı.

Gelecek sayıda yine sizlerle birlikte olmak umuduyla hoşçakalın.

İÇİNDEKİLER

MAKALE ADI / YAZARI

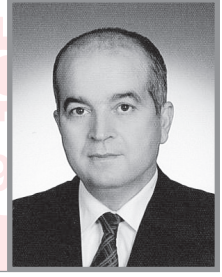
MAKALE ADI	YAZAR	UNVAN	SAYFA
Yapı Mütahhithlerinin Yetki Belgesi Numaralarının İptal Edilmesine İlişkin Belediye Uygulama Rehberi	Uğur DİLKEN	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İç Denetçi	3
Mal Alımı İhalelerinde de "Aşırı Düşük Teklif" Sorgulaması Yapılabilecek	Ahmet ARSLAN	Denetçi, SM Mali Müşavir	8
Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisi Kanunlarında Mahalli İdareler	Altar Ömer ARPACI	Maliye Bakanlığı Vergi Başmüfettişi E. Gelirler Başkanlığı	10
Belediye Tarafından Yapılan ve İşletilen Otoparklar İktisadi İşletme Oluşturmurlar mı?	Salih CALAL	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müfettişi	15
İşçi Ücretinin Ödenme Zamanı	Cumhur Sinan ÖZDEMİR	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Başmüfettişi	18
Kamu İhale Sözleşmelerinde Kesin Kabulün Dava Şartı Olarak Önemi	Atilla İNAN	E. Sayıştay Uzman Denetçisi	23
En Üst Disiplin Amiri, Memura Doğrudan Uyarma, Kınama ve Aylıktan Kesme Cezası Verebilir mi?	Oktay CAMDELEN	DM0, Başmüfettiş	26
İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa Göre Mahalli İdareleri İlgilendiren Para Cezaları	Recep GÜNER	ÇSGB, İş Müfettişi Elektrik ve Elektronik Müh.	30
Kamuda İç Denetim - 1	Sadi ÜSTÜN	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İç Denetçi(A-3) sertifikalı	37
Mahalli İdare Şirketlerinin Mali Kaynakları İçin Kamu Bankalarını Kullanma Zorunluluğu	Mustafa YAVUZ	Gümrük ve Ticaret Uzmanı	44
İhale Sözleşmesi İmzasından Önce Aranan Prim Borcu Tutarında 2017 Yılında Önemli Değişiklik !!!	Mahmut ÇOLAK	SGK Başmüfettişi	49
Kamu İhale Mevzuatındaki Son Değişikliklerin Değerlendirilmesi	Av. Necati TORUN	İhale ve İş Hukuku Uzmanı	55
Motor Hacminin İhale Sonucuna Etkisi	Ömer KÖSE	Maliye Bakanlığı Denetim Elemanı	60
Yatırım Teşviki Amacıyla Emlak Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler ve Örnek Uygulamalar	Ayşe Çiğdem TAŞPINAR	Gelir Uzmanı	66
Elektronik Sayaçlara Yüklenen Tutarlar Nasıl Muhasebeleştirilmeli?	Hasan ACILAR	Maliye Uzman Yardımcısı	72
Nakden Yaptırılan Kamu Araçları Muayene Hizmeti Bedeli Ödemesine İlişkin Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri	Sedi KAVAK & Engin KÜKRER	İç Denetçi Anadolu Üniversitesi & İç Denetçi Eskişehir B.B. ESKİ Genel Müdürlüğü	77
Memurun Yakınının Sağlık Muayenesi, Tahlil ve Tetkikleri Nedeniyle İzin Kullanması	Akın ŞİMSEK	Kamu Yönetimi Uzmanı Rekabet Kurumu, İdari Koordinatör	85
Mevzuat Fihristi			89
Yargı Kararları			100
Tebliğler, Genelge ve Görüşler			113
Soru - Cevap			123

PRATİK BİLGİLER

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU TABİ OLARAK ÇALIŞANLAR İÇİN MAAS KATSAYILARI	128
DEVLET MEMURLARINA İLİŞKİN SOSYAL YARDIMLAR	129
BELEDİYE BAŞKAN ÖDENEĞİ	129
BELEDİYE MECLİS ÜYELERİ HUZUR HAKKI	130
BELEDİYE ENCÜMEN ÜYELERİ ÖDENEĞİ	130
İL GENEL MECLİS ÜYELERİNİN HUZUR HAKLARI	131
İL ENCÜMEN BRÜT ÖDENEKLERİ	131
GELİR VERGİSİNE TABİ GELİRLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE ESAS ALINAN TARİFE	131
ASGARİ ÜCRETİN NET HESABI VE İSVEREN MALİYETİ	132
2017 YILI ASGARİ GECİM İNDİRİMİ	132
5326 SAYILI KABAHLAR KANUNUNA GÖRE 2017 YILI BELEDİYE PARA CEZALARI	133
1608 SAYILI KANUNUNA GÖRE BELEDİYE İDARI PARA CEZALARI	135
MEMUR ÖDEMELERİNDE YAPILAN KESİNTİLER	136
DEVLET MEMURLARININ SAĞLIK VE REFAAAT İZİNİ	137
MEMURLARDA AÇIKTAN VEKALETTE ÖDENECEK ÜCRET	138
DEVLET MEMURLARINDA KURUM DIŞINDAN VEKALETTE ÜCRET	138
KURUM İÇİNDEN VEKALETTE ÖDENECEK ÜCRET	139
GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA HALİNDE ÖDENECEK ÜCRET	140
ÜCRETLİ YILLIK İZİNLER	140
İS AKDİNİN FESHİNDE İHBAR TAZMİNATI TUTARLARI	140

5510 SAYILI KANUNDAKİ BAZI PARA CEZALARI	141
394 SAYILI HAFTA TATILI KANUNA GÖRE BELEDİYE İDARI PARA CEZALARI	143
6301 SAYILI ÖĞLE DİNLENMESİ HAKKINDA KANUNUNA GÖRE BELEDİYE İDARI PARA CEZALARI	143
YURTDIŞI HARCIRAHLAR	144
3194 SAYILI İMAR KANUNUNA GÖRE VERİLECEK İDARI PARA CEZALARI	146
2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNUNA GÖRE 2017 YILI BELEDİYE İDARI PARA CEZALARI	149
BÜTÇE KANUNDAKİ 5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU LİMİTLERİ	150
2886 SAYILI DEVLET İHALE KANUNUNDAKİ PARASAL LİMİTLER	151
4857 SAYILI İŞ KANUNUNA GÖRE UYGULANACAK PARA CEZALARI	152
VERGİ USUL KANUNUNDA YER ALAN VE 1/1/2017 TARİHİNDEN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE UYGULANACAK OLAN HAD VE TUTARLAR	154
GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA UYGULANAN KİRA İSTİSNA TUTARI	156
HİZMET ERBABINA İSYERİ VEYA İSVERİNİN MÜSTEMİLATI DIŞINDA KALAN YERLERDE YEMEK VERİLMEK SURETİYLE SAĞLANAN MENFAATLERE İLİŞKİN İSTİSNA TUTARI	156
BASİT USULLE TABİ OLMANIN GENEL SARTLARINDAN OLAN İSYERİ KİRA BEDELİNE İLİŞKİN TUTAR	156
ENGELLİLER İÇİN VERGİ İNDİRİMİ	156
YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI	156
PARASAL SINIRLAR	157

YAPI MÜTEAHHİTLERİNİN YETKİ BELGESİ NUMARALARININ İPTAL EDİLMESİNE İLİŞKİN BELEDİYE UYGULAMA REHBERİ

Uğur DİLKEN

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İç Denetçi

1. REHBERİN AMACI VE İÇERİĞİ

Yapı müteahhitlerinin yetki belgesi numaralarının iptal edilmesi ile şantiye şefleri hakkındaki tebliğ uyarınca belediyeler tarafından yapılacak işlemlere katkı sağlamak amacı ile belediyelere yönelik olarak hazırlanmıştır.

Rehberde, yetki belgesi numaralarının iptal edilmesi hakkında genel bilgiler, yapı müteahhitlerinin yetki belgesi numaralarının iptal edilmesine yönelik işlemler, belediyelerin sorumlulukları ve diğer paydaşlarla ilişkilerine yönelik bilgiler verilecektir.

1.1. Yapı Müteahhitlerinin Yetki Belgesi Numaralarının İptal Edilmesi Neden Önemli

İmar mevzuatına aykırı olarak gerçekleştirilen imalatların can ve mal güvenliğini tehdit etmesi durumunda uygulanacak yaptırımlar,

Müteahhidinin yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarını ödememesine yönelik yaptırımlar,

Yapının müteahhitliğini üstlenmeyen yapı sahiplerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla yapı kullanma izin belgesinin düzenlenmesine müteakip yapının müteahhidine uygulanacak yaptırımlar,

Rehberde belediyelere sorumluluklarının açıklayıcı bir şekilde sunulması ve yol gösterilmesi hedeflenmektedir. Rehberin 1. bölümü, yapı müteahhitlerinin yetki belgesi numaralarının iptal edilmesi neden önemli olduğunu, ne gibi faydaları olduğuna ilişkin bilgiler içermektedir. 2. bölümde belediyelerin yapı müteahhitlerinin yetki belgesi numaralarının iptal edilmesine yönelik sorumlulukları detaylı bir şekilde anlatılmaktadır. 3. bölümde belediyelerin diğer paydaşlarla ilişkilerine ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı/ İl Müdürlükleri tarafından yapılacak işlemleri ve yapı müteahhitlerinin yetki belgesi numaralarının iptal edilmesinin sonuçlarına yer verilmiştir. Son bölümde ise faydalı bilgiler üzerine destekleyici bilgilendirme yapılmaktadır.

1.2. Yasal Dayanak

29/6/2011 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 28 inci, 32 nci ve 42 nci maddesi,

29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi,

16/12/2010 tarihli ve 27787 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmelik,

27.12.2014 tarihli 29218 sayılı Gazete’de yayımlanan Yapı müteahhitlerinin yetki belgesi numaralarının iptal edilmesi ile şantiye şefleri hakkında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslara dair tebliğ

1.3.Uygulama Esasları

3194 sayılı İmar Kanununun 28.maddesinde yapılan değişiklikle, yapı müteahhidi bulunmayan yapı sahiplerine yönelik mağduriyetlerin önlenmesi amaçlanmıştır. Buna ilişkin tebliğ,27. 12. 2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

Bu kapsamda, anılan Kanunun 32 nci maddesinde yer alan ve ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, söz konusu yapı ve sorumlularına, Anılan Kanunun 42 nci maddesinde yer alan idari yaptırımlar uygulanır.

Buna göre, İmar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari yaptırımlar uygulanır.

Diğer taraftan;

- Yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilmesi ve 32 nci maddeye göre verilen süre içinde aykırılığın giderilmemesi halinde **beş yıl**,
- Yapım işinde ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilen imalatın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi halinde **on yıl**,
- Bakanlıkça olumsuz kayıt değerlendirilmesi yapılan hallerde **bir yıl**

Süreyle Bakanlıkça iptal edilir denilmektedir.

1.4. Belediyelerin Diğer Paydaşlar İle İlişkileri

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı/İl Müdürlükleri yapı müteahhitlerinin yetki belgesi numaralarının iptal edilmesine yönelik olarak, belediyeler tarafından hazırlanan belgeleri inceleyen ve diğer işlemleri gerçekleştiren kurumdur.

Sosyal Güvenlik Kurumu ve/veya Gelir İdaresi Başkanlığı Vergi Dairesi Müdürlüklerinden yapıyla ilgili olarak yapı müteahhidinin vergi ve/veya sigorta prim borcu olduğunu resmi yazıyla teyit edilmesini sağlayan kurumlardır.

1.5.ANAHTAR KELİMELER:

a) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

b) İdare: Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip idareleri,

c) Yetki belgesi numarası: Yönetmelik uyarınca yapı müteahhitlerinin kayıt altına alınmasına ve takibine esas olmak üzere, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesinin ilgili bölümüne yazılacak olan numara,

d) Yönetmelik: Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmelik,

e) YAMBİS: Yapı müteahhitlerinin kayıtlarının tutulduğu Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemini,

f) İptal: Yetki belgesi numarasının YAMBİS sistemi üzerinden yasaklanmasını,

g) Karar: Kanunun 32 nci ve 42 nci maddesine göre tesis edilen idari işlemi,

h) Form: Yasaklamaya dair iletişim formunu,

1) İnceleme föyü: İdarelerden gelen form ve eklerin, Tebliğ ile istenilen evrakları karşılayıp karşılamadığının kontrolünü sağlayan föyü,

i) Müdürlük: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünü,

ifade eder.

2. 10 ADIMDA BELEDİYELER VE YETKİ BELGESİ NUMARALARININ İPTALİ

1-Yetki belgesi numaralarının iptali ile ilgili mevzuatı incele.

Yapı müteahhitlerinin yetki belgesi numaralarının iptal edilmesi ile şantiye şefleri hakkında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslara dair tebliğ 27.12.2014 tarihli 29218 sayılı Resmi Gazete

2- Form düzenlenecek durumları öğren.

(1) Kanuna aykırı olarak gerçekleştirilen imalatların, Kanunun 32 nci maddesine göre verilen süre zarfında giderilmemesi,

(2)Yapı müteahhidinin, yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarını ödemesi veya diğer sorumluluklarını yerine getirmemesi

(3) Ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak gerçekleştirilen imalatın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi,

(4) Ruhsat düzenleniş tarihinden yapı kullanma izin belgesi verilmiş tarihinine kadar Kanunun 42 nci maddesine göre üç defa idari para cezası alınmış olması,

(5) Yapının müteahhitliğini üstlenmeyen yapı sahiplerinin talebi üzerine, Kanunun 28 inci maddesinin onuncu fıkrası gereği yapı kullanma izin belgesi düzenlenmiş olması,

(6) Kanunlarla verilen diğer sorumlulukların yerine getirilmemiş olması,

3- Sorumlular hakkında ek-2 form düzenle ve müdürlüğe gönder.

- Ancak, 5 inci maddesi kapsamında form düzenleyebilmek için;
- Yapı kullanma izin belgesinin yapının tamamı için düzenlenmiş olmasına,
- Sosyal Güvenlik Kurumu ve/veya Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı vergi dairesi müdürlüklerinden yapıyla ilgili olarak yapı müteahhidinin vergi ve/veya sigorta prim borcu olduğunu resmi yazıyla teyit edilmesine,
- Müteahhidin sözleşmesinin sona ermiş olmasına,

dikkat et.

4- Yetki belgesi numarasının iptal edilmesi için çevre ve şehircilik il müdürlüğüne yazı ekinde bildir.

Biri imardan sorumlu müdür olmak üzere en az 3 (üç) personel tarafından düzenlenecek belediye başkanı veya görevlendireceği başkan yardımcısı tarafından onaylanmış ek-2 forma;

a) Yapı tatil tutanağı ile bu tutanağa ait var ise fotoğraf, kamera kaydı ve sair belgeler,

b) Yapı tatil tutanağının bir nüshasının muhtara bırakıldığına dair belge,

c) Kanunun 32 nci maddesi gereğince alınan kararın idaresince “aslının aynıdır” şeklinde onaylanmış sureti,

ç) Yapı müteahhidine, karara konu olan aykırılıklarla ilgili uygulanan idari para cezalarına ilişkin yapılan bildirimle ilgili belge,

d) Müteahhit tarafından var ise yapılan itirazlar ve başvurular, bunlara ilişkin idarece yapılan işlemlere ait belgeler,

e) Verilen süre sonunda aykırılıkların giderilmemesi halinde idare elemanlarınca yapı yerinde yapılan tespit tutanağı ve bu tutanağa ait varsa fotoğraf, kamera kaydı ve sair belgeler,

f) Konu ile ilgili olarak, var ise müteahhit ve ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan her türlü yazışmalar, mahkeme kararları ve benzeri bilgi ve belgeler,
ekle.

3. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI/İL MÜDÜRLÜKLERİ İŞLEMLERİ

5-Müdürlük, form ve ekleri ek-1 inceleme föyüne göre karşılaştırılarak inceler, eksiklik durumunda yazı ile istenir. Müdürlükçe tüm bilgi ve belgeler üzerinden durum tespit raporu hazırlanır. Eksik yoksa Bakanlığa sunulur.

6-Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra, yetki belge numarası, Bakanlıkça YAMBİS üzerinden iptal edilir.

7- İptal sonrası yapı müteahhidine yasaklılık süresince yeni yapım işi üstlenmesine izin verme,

Ancak, yapı ruhsatı alınmış mevcut işlemini tamamlaması dışında,

8-İptal süresince müdürlükçe yapı müteahhidinin şahıs şirketi veya adı ortaklık veya ortak girişim olması halinde ortakların tamamı ve şirket müdürü veya müdürleri; sermaye şirketi olması halinde şirketin tüm yönetim kurulu üyeleri ve şirket genel müdürü yasaklı hale geldiğinden yeni yetki belge numarası verilmez.

Bakanlıkça, yapının şantiye şefliği görevini üstlenenler hakkında işlem yapılmak üzere, üyesi buldukları meslek odalarına durumları bildirilir.

9-İptalin kaldırılması

Yapı müteahhidi, yasaklılık süresinin sona ermesi halinde, kanıtlayıcı belgeler ile birlikte müdürlüğe müracaat edip iptalin kaldırılmasını ve yetki belgesi numarasını kullanmasına izin verilmesini talep edebilir.

İptalin gerekçesi olan sorumluluklarını yerine getirmeyen yapı müteahhidi iptalin kaldırılması yönünde talepte bulunamaz.

10-İptalin sonuçları

- Yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilmesi ve 32 nci maddede göre verilen süre içinde aykırılığın giderilmemesi halinde **beş yıl**,
- Yapım işinde ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilen imalatın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi halinde **on yıl**,
- Bakanlıkça olumsuz kayıt değerlendirilmesi yapılan hallerde **bir yıl**,

Süreyle Bakanlıkça iptal edilir.

4. BİLİYOR MUSUNUZ?

4.1. 3194 sayılı İmar Kanununun 28 inci maddesinin onuncu fıkrasında;fenni mesullerce denetime ilişkin mimarlık ve mühendislik raporları hazırlanan,yapı sahibi,fenni mesuller ve ilgili idare elemanlarının birlikte düzenlediği tespit tutanağı ile tamamlandığı belirlenen ancak yapı müteahhidinin yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının ve diğer sorumluluklarının gereğinin yerine getirilmemesi sebebiyle, yapı kullanma izin belgesi verilmesi işlemleri tamamlanamayan yapılar için,yapımın müteahhidi olmayan yapı sahibinin talebi üzerine,ilgili idarece durum tespit edilerek yapı kullanma izin belgesi verilir. Bu belgenin bir örneği, ilgili kurumlara ve ilgililerin kayıtlarına işlenmek ve değerlendirilmek üzere ilgili meslek odalarına ve Bakanlığa gönderilir hükmünün bulunduğunu,

4.2 3194 sayılı İmar Kanununun 28 inci maddesinin onuncu fıkrasında; fenni mesullerce denetime ilişkin mimarlık ve mühendislik raporları hazırlanan, yapı sahibi, fenni mesuller ve ilgili idare elamanlarının birlikte düzenlediği tespit tutanağı ile tamamlandığı belirlenen ancak yapı müteahhidinin yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının ve diğer sorumluluklarının gereğinin yerine getirilmemesi sebebiyle, yapı kullanma izin belgesi verilmesi için yapı maliki olmaması gerektiğini,

4.3.Yapının müteahhidine yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının bulunduğu dair tebligat yapıldığının belgelenmesi gerektiğini,

5. SONUÇ

3194 sayılı İmar Kanununun 28 inci maddesinde yapılan değişiklikle, yapı müteahhidi bulunmayan yapı sahiplerine yönelik mağduriyetlerin önlenmesi amaçlanmıştır.

Buna ilişkin tebliğ, 27. 12. 2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Bu kapsamda 3194 sayılı İmar Kanununun 28 inci maddesinde yapılan değişiklikle; yapının müteahhidi olmayan yapı sahiplerinin talebi üzerine, ilgili idarece durum tespit edilerek yapı kullanma izin belgesi verilmesi sağlanmıştır. **Aynı şekilde; yapı müteahhidinin yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının ve diğer sorumluluklarının gereğinin yerine getirilmemesi halinde, yetki belgesi numarasının iptal edilerek, iptal sonrası yapı müteahhidine yasaklılık süresince yeni yapım işi üstlenmesine izin verilmemesi amaçlanmıştır.**

Diğer taraftan; şantiye şeflerine imar mevzuatına aykırı fiillerinden dolayı haklarında yapı müteahhidinde olduğu gibi herhangi düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, kayıtlı oldukları meslek odalarına idarece bildirimde bulunmaktadır.

Ahmet ARSLAN

Denetçi, SM Mali Müşavir

MAL ALIMI İHALELERİNDE DE “AŞIRI DÜŞÜK TEKLİF” SORGULAMASI YAPILABİLECEK

1. GİRİŞ

Bilindiği üzere, kamu idarelerinin mal, hizmet ve yapım işi ihaleleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılmaktadır.

Söz konusu Kanunun “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 38 inci maddesine göre; ihale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

Aynı Kanun maddesinde Kamu İhale Kurumuna aşırı düşük tekliflerin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir. Kamu İhale Kurulu söz konusu yetkisini kamu ihale uygulama yönetmelikleri ile Kamu İhale Genel Tebliğinde yapılan düzenlemeler ile kullanmıştır.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre “aşırı düşük teklif” Kamu İhale Kurumunun belirlediği usul ve esaslara göre ihaleyi yapan idare tarafından hesaplanan “sınır değer”in altında olan teklifleri ifade etmektedir.

Kanunun verdiği yetkiye istinaden Kamu İhale Kurumunca Kamu İhale Genel Tebliğinde yapılan düzenleme ile; hizmet alımı ile yapım işi ihalelerine ilişkin sınır değer hesaplaması belirlenmiş fakat mal alımı ihalelerinde herhangi bir sınır değer hesaplaması yapılmamıştır.

Dolayısıyla, bugüne kadar mal alım ihalelerinde aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmamış yani ihaledeki yaklaşık maliyete ve verilen diğer tekliflere göre aşırı düşük olan tekliflerin sorgulanması (açıklama istenmesi) ve/veya reddedilmesi yoluna gidilmemiştir.

Mal alımı ihalelerinde aşırı düşük teklif sorgulaması yapılamaması hem ihaleye katılanlar arasında haksız rekabete hem de kamu idarelerinin düşük kaliteli mal alması gibi sorunlara yol açmıştır.

25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ve Kamu İhale Genel Tebliğinde yapılan değişikliklerle; mal alımı ihalelerinde hangi durumlarda aşırı düşük sorgulaması yapılabileceği hususu açıklanmış, sınır değer hesaplaması belirlenmiş ve dolayısıyla kamu idarelerinin mal alımlarında aşırı düşük teklif sorgulaması yapmalarına izin ve imkan sağlanmış olmaktadır.

2. HANGİ HALLERDE AŞIRI DÜŞÜK TEKLİF SORGULAMASI YAPILACAK/ YAPILABİLECEK

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 58 inci maddesinde yapılan düzenlemeye göre;

Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.

a) Verilen tekliflerden diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanların, ihale komisyonu tarafından tespit edilmesi halinde, bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir.

b) İhale, aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılmaksızın sonuçlandırılır.

Yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerın dört katına eşit veya bu değerin altındaki ihalelerde, (b) bendinin kullanılması yani ihalenin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılmaksızın sonuçlandırılması (ihalenin en düşük teklif fiyatını verenin üzerinde bırakılması) zorunludur.

Yaklaşık maliyeti Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerin dört katının üzerinde olan ihalelerde (a) ve (b) seçeneklerinden birinin kullanılması zorunludur.

Aşırı düşük teklif sorgulama yapılması seçeneğine başvurulması halinde İhale komisyonu tarafından;

1) İmalat sürecinin ekonomik olması,

2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temininde kullanacağı avantajlı koşullar,

3) Teklif edilen malın özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamalar dikkate alınarak, aşırı düşük teklifler değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

3. AŞIRI DÜŞÜK TEKLİF SORGULAMASI NASIL YAPILACAK?

Kamu İhale Genel Tebliğinde yapılan düzenlemeye göre aşırı düşük teklif sorgulamasına esas olacak sınır değer yaklaşık maliyet ve verilen geçerli tekliflerin ortalaması esas alınmak suretiyle belirlenir. Sınır değerin hesaplanmasına ilişkin formül Kamu İhale Genel Tebliğinin 79.1 inci maddesinde yer almaktadır.

Aşırı düşük teklif açıklaması istenmesi halinde ihaleye katılan istekliler Kamu İhale Genel Tebliğinin 79 uncu maddesinde belirtilen yöntemlerle yani şu fiyatları kullanarak aşırı düşük tekliflerini açıklayabilir:

- Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyatlar

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilan edilen fiyatlar

- Ticaret borsası fiyatları

- Toptancı hal fiyatları

- Özel veya münhasır hak sahibi kuruluşların uyguladığı fiyatlar

- İsteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin fiyatlar

- İsteklinin ortağı olduğu tüzel kişiye ait işletmeden mal çekmesiyle oluşan emsal bedel

4. SONUÇ

Kamu ihale mevzuatında yapılan düzenlemeyle yaklaşık maliyeti Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerin dört katının üzerinde olan ihalelerde aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmasına izin ve imkan sağlanmıştır.

Haksız rekabetin önlenmesi ve kamu idarelerinin düşük kaliteli mal almalarının önüne geçilmesi açısından söz konusu düzenlemenin isabetli olduğu düşünülmektedir.

Yararlanılan Kaynaklar

- Ahmet ARSLAN, Temel Kamu İhale Bilgisi, 2. Baskı, Kasım 2016, Ankara.

- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu

- Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

- Kamu İhale Genel Tebliği

- 25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı Resmî Gazete

Altar Ömer ARPACI

Maliye Bakanlığı
Vergi Başmüfettişi
E. Gelirler Başkontrolörü

KURUMLAR VERGİSİ VE KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNLARINDA MAHALLİ İDARELER

1. GİRİŞ

Anayasamızın “Mahalli İdareler” başlıklı 127 nci maddesinde “Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları gene kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir.” ifadesi yer almıştır.

Bu makalemizde Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisi Kanunları açısından belediyeler incelenecektir.

2. KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA BELEDİYELER

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin 3 numaralı fıkrası uyarınca belediyelere ait iktisadi işletmeler Kurumlar Vergisi mükellefidir. Yine aynı Kanunun 4 üncü maddesinin (1) fıkrasında sayılan hizmetlerle sınırlı olmak üzere bu mükellefiyetten muaf tutulmuşlardır.

2.1. Belediyelere Ait İktisadi İşletmelerin Kurumlar Vergisine Tabi Olmasının Gerekçesi

Her ne kadar günümüz dünyasında devletin iktisadi işletme meydana getirerek iktisadi faaliyet yürütmesi azalan bir eğilim olsa da devlete, il özel idarelerine, belediyelere ve

diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan iktisadi kamu kuruluşları bulunmaktadır. Devlete, il özel idarelerine, belediyelere ve diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan, sermaye şirketi ve kooperatif dışındaki ticari, sınaî ve zirai işletmeler de vergilemede eşitlik prensibi uyarınca iktisadi kamu kuruluşu olarak, kurumlar vergisi mükellefi olmaları sağlanmış ve rekabet eşitsizliği önlenmiştir. Yabancı devletlere, yabancı kamu idare ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup, bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları dışında kalan ve devamlılık unsuru taşıyan ticari, sınaî ve zirai işletmeler de aynı şekilde kurumlar vergisinin kapsamına alınmıştır. İktisadi kamu kuruluşları, kamu hukuku tüzel kişilerine bağlı iktisadi işletmelerdir. Kamu hukuku tüzel kişileri; kamu idareleri ve kamu kuruluşları olmak üzere iki grupta toplanır. Kamu idareleri, muayyen bir bölgede yaşayanların tamamı ile ilgili genel hizmetleri yapan, başta devlet olmak üzere il özel idaresi, belediye ve köylerden ibaret tüzel kişilerdir. Kamu kuruluşları ise belirli bir veya birden çok kamu hizmetini görmek üzere, genellikle özel bir kanunla kurulan devlete, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağlı kuruluşlardır. Üniversiteler, Devlet Demir Yolları, Maden Tetkik Arama Enstitüsü, Posta Hizmetleri

İşletmesi kamu kuruluşlarına örnek olarak gösterilebilir.

İktisadi kamu kuruluşları ise, bu idare ve kuruluşlardan birine ait olup sermaye şirketi veya kooperatif statüsü dışında faaliyet gösteren ticari, sınai ve zirai her türlü işletmeleri ifade eder. İktisadi kamu kuruluşlarının, vergiye tabi olmaları Kanununun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında birtakım koşullara bağlanmıştır. İktisadi mahiyetteki işletmelerin belirgin özellikleri şöyle sıralanabilir:

a) Bağlılık: İktisadi kamu kuruluşları, kamu idareleri veya kamu kuruluşlarına ait veya bağlı olmalıdır. Ait olma, sermaye bakımından, bağlı olma ise idari bakımdan bağlılığı ifade eder.

b) İşletme Özelliği: İktisadi kamu kuruluşları, ticari, sınai veya zirai bir işletme niteliğinde olmalıdır. İşletmenin konusunun ve faaliyetinin piyasa (tedavül) ekonomisine dahil olması bedel mukabilinde her türlü mal ve hizmet üretimi ve alım satımı veya pazarlanması ya da kiralama ve benzeri faaliyetler olarak ifade edilebilir.

c) Devamlılık: Ticari, sınai ve zirai faaliyetlerin devamlı olarak yapılması gerekmektedir.

Devamlılık unsuru, bir hesap dönemi içinde aynı veya ayrı faaliyet alanlarında ticari mahiyet arz eden işlemlerin birden fazla yapılmasını ifade etmektedir. Aynı hesap döneminde tek işlem nedeniyle ticari faaliyetin devamlılık unsurunun oluştuğunu kabul etmek mümkün olmamakla birlikte, faaliyetin organizasyon gerektirmesi veya amacının ticari olması durumunda devamlılık unsurunun varlığı kabul edilmelidir. Örneğin, bir kamu idaresi veya dernek tarafından telif ve yayın hakkı elinde bulundurulmak suretiyle bir kitabın yayınlanması bir defa da yapılmış olsa devamlılık unsuru gerçekleşmiş olur.

Ekonomik faaliyetin yılda birden fazla tekrar etmesi halinde veya her yıl bir defa olmakla beraber müteakip yıllarda tekrar etmesi ya da birkaç yıl arayla yapılmasına karşılık periyodik olarak tekrar etmesi ve organizasyonu gerektirmesi durumunda da bu faaliyetin devamlı olduğunun kabulü gerekmektedir.

Yapılan işlemlerin ticari mahiyet arz etmemesi durumunda ise devamlı bir ekonomik faaliyet söz konusu değildir. Örneğin, bir derneğin üç yıl önce satın aldığı nakil vasıtalarından, aynı yıl içinde bir veya bir kaçını elden çıkartması durumunda, devamlı bir iktisadi faaliyetten bahsedilemeyecektir.

Faaliyetin dönemsel veya mevsimlik olması (havuz ve plaj işletmeciliği gibi) asıl olan işin niteliği olduğundan, faaliyetin devamlılığına engel teşkil etmemektedir.

Bütün bu koşulları taşıyan kuruluşların sermaye şirketi veya kooperatif şeklinde kurulmaması da şarttır. Aksi halde, iktisadi kamu kuruluşları olarak değil, sermaye şirketi ya da kooperatif olarak vergiye tabi tutulurlar.

Bu şartları taşıyan iktisadi kamu kuruluşları;

- Kazanç gayesi güdüp gütmediklerine,
- Faaliyetin, kanunla verilmiş görevler arasında bulunup bulunmamasına,
- Tüzel kişiliğe sahip olup olmamalarına,
- Bağımsız muhasebelerinin bulunup bulunmamasına,
- Kendilerine tahsis edilmiş sermaye veya iş yerlerinin olup olmadığına

bakılmaksızın vergiye tabi tutulurlar.

İl özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların oluşturdukları birlikler veya bunlara bağlı kuruluşlar tarafından işletilen,

- Kanal, boru ve benzeri yollarla dağıtım yapan su işletmeleri,
- Belediye sınırları içinde faaliyette bulunan yolcu taşıma işletmeleri,
- Kesim, taşıma ve muhafaza işleriyle sınırlı olmak üzere mezbahalar

Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi kapsamında kurumlar vergisinden muaf tutulmuştur.

2.2. Kurumlar Vergisinden Muaf Olan Belediyelere Ait İktisadi İşletmeler

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4/1 maddesinde söz konusu iktisadi işletmeler “İl özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların oluşturdukları birlikler veya bunlara bağlı kuruluşlar tarafından işletilen;

1) Kanal, boru ve benzeri yollarla dağıtım yapan su işletmeleri,

2) Belediye sınırları içinde faaliyette bulunan yolcu taşıma işletmeleri,

3) Kesim, taşıma ve muhafaza işleriyle sınırlı olmak üzere mezbahalar.” olarak belirlenmiştir. Yukarıda sayılan iktisadi işletmeler dışındaki belediyelere ait iktisadi işletmeler faaliyetleri nedeniyle kurumlar vergisi mükellefi olmak durumundadır.

Muafiyet kapsamına giren su işletmelerinden, şebeke suyunun boru hattı ile dağıtımını yapan işletmelerin anlaşılması gerekir. Çeşitli kaplara konularak teslimi yapılan su satışları bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.

Taşıma faaliyetlerinin belediye sınırlarını (büyükşehir belediyesi bulunan yerlerde bü-

yükşehir belediye sınırlarını) aşacak şekilde yapılması halinde muafiyetten yararlanılması mümkün değildir. Taşıma faaliyetinin belediye sınırları içinde olup olmadığı, kalış ve varış noktalarına bakılarak değerlendirilecek, bu noktalardan birinin belediye sınırları dışında yer alması halinde muafiyet hükmünden yararlanılamayacaktır.

Örneğin, Kırıkkale Belediyesinin belediye sınırları içinde gerçekleştirdiği yolcu taşıma faaliyetleri muafiyet kapsamında iken, anılan belediyenin Kırıkkale-Ankara arasında gerçekleştireceği yolcu taşıma faaliyetleri muafiyet kapsamında değerlendirilemeyecek, bu faaliyet nedeniyle söz konusu yolcu taşıma işletmesi nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilecektir.

Taşıma faaliyetinin yük ve eşya taşınması şeklinde gerçekleşmesi halinde, belediye sınırlarının aşılmadığına bakılmaksızın söz konusu taşımacılık işletmesi kurumlar vergisi mükellefi olacaktır.

İl özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler veya bunlara bağlı kuruluşlar tarafından işletilen mezbahalar sadece kesim, taşıma ve muhafaza işleri ile sınırlı olmak üzere muafiyet kapsamında olup, bu idareler dışındaki kuruluşlarca işletilen mezbahalar nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilecektir.

3. KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA BELEDİYELER

3065 sayılı Katma Değer vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, Türkiye’de yapılan işlemlerden KDV’ye tabi olanlar bentler halinde sayılmıştır. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler başlıklı 3 üncü bendin (g) bölümünde; “Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü

mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veya hut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticarî, sınaî, ziraî ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetleri”nin de KDV’ye tabi olduğu belirtilmiş ve yine aynı maddenin sonlarında; “bu faaliyetlerin kanunların veya resmî makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukukî statü ve kişilikleri, Türk tabiyetinde bulunup bulunmaması, ikametgâh veya işyerlerinin yahut kanunî merkez veya iş merkezlerinin Türkiye’de olup olmaması işlemlerin mahiyetini değiştirmez ve vergilendirmeye mani teşkil etmez.” şeklinde belirtilerek belediyenin yapmış olduğu teslim ve hizmetler genel olarak katma değer vergisine tabi tutulmuştur.

Yine Kanun’un “Teslim” başlıklı 2 nci maddesinde de; “Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerde dağıtımların mal teslimi” olarak değerlendirilmiştir. Kanunun 8 inci maddesinde; “Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanların” mükellef olacağı açıklanmış ve 10 uncu maddenin (g) bendinde; “Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi” halinde vergiyi doğuran olayın gerçekleşmiş sayılacağı belirtilmiştir.

3.1. Genel Olarak Belediyeler Açısından Katma Değer Vergisi İstisnaları

Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinde;

1- Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar alt başlığında; “Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partiler

ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulu’na vergi muafiyeti tanınan vakıfların:

a- İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,

b- Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

2- Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar alt başlığında; “a) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve sakat bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkün evleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri,”nin istisna kapsamında olduğu belirtilmiştir.

3.2. Belediyelerin Mülkiyetinde, En Az İki Tam Yıl Süreyle Bulunan İştirak Hisse-leri ile Gayrimenkullerin Satışı Suretiyle Gerçekleşen Devir ve Teslimler Katma Değer Vergisinden İstisnadır

Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4- r maddesinde 5615 ve 5793 sayılı Kanunlarla yapılan değişiklik ile, belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerin satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimleri katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Söz konusu bent hükmü şu şekildedir.

“(5615 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle değişen bent. Yürürlük: 04.04.2007) Kurumların aktifinde veya belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde, en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile (5793 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle değişen ibare. Yürürlük; 06.08.2008) taşınmazların satış ı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık (5793 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle değişen ibare. Yürürlük; 06.08.2008) taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara devir ve teslimleri.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdıkları (5793 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle değişen ibare. Yürürlük; 06.08.2008) taşınmaz ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.”

BELEDİYE TARAFINDAN YAPILAN VE İŞLETİLEN OTOPARKLAR İKTİSADİ İŞLETME OLUŞTURURLAR MI?

Salih ÇALAL

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müfettişi

1. GİRİŞ

Her geçen gün büyüyen kentlerimizin en önemli sorunlarından birisi, otoparkların araç sayısına göre az ve yetersiz olmasıdır. Mesken olarak kullanılan yapıların araç park yerlerinin bulunmaması ve işyerlerine ait binalarda bulunan otoparkların ihtiyacı karşılayamaması, kent içi ulaşım sorunları ve kaynak israfını da beraberinde getirmektedir. Yerleşim yerlerinde araçların yol açtığı trafik sorunlarının çözümü için otopark sayısının yeterli düzeyde olması gerekmektedir. Bu kapsamda kent içi ulaşımı daha kolay ve sorunsuz hale getirmek isteyen belediyeler tarafından yapımı gerçekleştirilen otoparkların ücretli olarak vatandaşların hizmetine açılmasına ve sözü geçen otoparkların belediyeler tarafından işletilmesine ilişkin örnek uygulamada görülmektedir. Belediyelerce işletilen otoparkların iktisadi bir işletme kapsamında olup olmadığı ve bu gibi yerlerde ödeme kaydedici cihaz kullanımı, yazımızın konusunu oluşturmaktadır.

2. BELEDİYELER TARAFINDAN İŞLETİLEN OTOPARKLAR

Bir şehir veya bölgenin mevcut ve gelecekteki şartları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak imar planları ile düzenlenen ihtiyaca göre açık, kapalı ya da katlı olarak belediyeler veya diğer kamu kuruluşları ve özel kişiler tarafından yapılan ve işletilen

otoparklar, bölge otoparkları veya genel otoparklar olarak adlandırılır. Bu gibi otoparklar düz alanda veya katlı otopark olarak inşa edilip, hizmet verirler.

Otoparkların giriş ve çıkışlarının yeterli olması, iç ve dış trafiği aksatmayacak şekilde düzenlenmesi mecburidir. Otoparklarda, yangına karşı gereken önlemlerin alınması, engellilerin kullanımına dönük düzenlemelerin yapılması zorunludur. Ayrıca, engellilere ilişkin standartlar da dahil olmak üzere Türk Standartları Enstitüsünce hazırlanan ilgili tüm standartlara uyulur. Bu düzenin sağlanmasından ve yürütülmesinden belediyeler ve valilikler sorumludur.

Belediyeler tarafından yapılan ve işletilen otoparkların iktisadi işletme olup olmayacağını konusuna gelecek olursak;

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında da devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınıî ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; altıncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gü-

memeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun 4 üncü maddesinde de kurumlar vergisinden muaf olan kurumlara ilişkin hükümlere yer verilmiş, 6 ncı maddeyle de safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanması gerektiğine hükmedilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun uygulanmasına ilişkin açıklamalar içeren 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin (2.3.1.) bölümünde iktisadi kamu kuruluşunun ticari, sınai veya zirai bir işletme oluşturup oluşturmadığı hususunda, Tebliğin (2.4.) bölümünde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu Tebliğin (2.4.) bölümünde ise iktisadi işletmenin belirlenmesinde işletmenin belirgin özelliklerinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olduğu, diğer bir anlamıyla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilme-

mesinin, karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır.

Belediyeler, tüzel kişilikleri itibarıyla kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte, devamlılık arz eden ticari, sınai ve zirai faaliyetleri nedeniyle belediyelerin tüzel kişiliklerine bağlı oluşan iktisadi işletmelerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, belediyeler tarafından işletilmesi düşünülen otoparkların bedel karşılığında vatandaşların kullanımına açılması halinde oluşacak iktisadi işletme için kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 385 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin, "Elektronik Sistemler Kullanılarak Yapılan Otopark İşletmeciliğinde Belge Düzeni" başlıklı 3 üncü bölümünde otopark işletmeciliği faaliyetinde bulunan mükelleflerin ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetinde oldukları belirtilerek, otopark işletmeciliği faaliyetinde bulunan mükellefler tarafından ödeme kaydedici cihaz yerine kullanılacak elektronik cihazların aşağıda belirtilen şekilde kullanılması kaydıyla, otopark işletmeciliği hizmetinin tebliğin bu bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde belgelendirilmesinin mümkün olduğu açıklanmıştır.

Buna göre,

- *Otopark bedelinin ödenmesi sırasında sistem yazıcıları tarafından tek nüsha olarak perakende satış fişi düzenlenecektir.*
- *Mali hafızasında oluşan tüm mali bilgiler, enerji kesintisi de dahil olmak üzere hiçbir şekilde hafızasından silinemeyecek şekilde muhafaza edilecektir.*

- *Günlük, aylık ve yıllık bazda alınan hasılat raporlarının üretilmesi aşamasında dışarıdan hiçbir müdahale yapılmasına imkan verilmeyecektir.*

Otopark işletmecileri tarafından ödeme kaydedici cihaz yerine yukarıda özellikleri haiz elektronik cihazların kullanılması durumunda; günlük hasılatın belge düzenlenmeksizin hasılat raporuna göre kaydedilmesi, her cihazın seri numaralarına göre günlük ve kümülatif hasılatı içerecek şekilde verilen Z raporlarına istinaden gelir kaydı yapılması ve bu şekilde cihaz kullanılan otoparklarda ayrıca ödeme kaydedici cihaz kullanılmaması gerekmektedir.

Bu itibarla, belediyeler tarafından işletilmesi düşünülen otoparkların bedel karşılığında vatandaşların kullanımına açılması halinde oluşacak iktisadi işletme için ödeme kaydedici cihaz veya yerine yukarıda özellikleri haiz elektronik cihazların kullanılması mecburidir.

3. SONUÇ

Kentte yer alan otoparkların ilgili mevzuata uygun olarak işletilmesinde sorumluluk belediyelere ve valiliklere aittir. Ayrıca, kent içi ulaşımı daha kolay ve sorunsuz hale getirmek isteyen belediyeler tarafından yapılmış gerçekleştirilen otoparkların ücretli olarak vatandaşların hizmetine açılması durumunda aşağıdaki hususlar geçerlidir;

Belediyeler, tüzel kişilikleri itibariyle kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte, devamlılık arz eden ticari, sınai ve zirai faaliyetleri nedeniyle belediyelerin tüzel kişiliklerine bağlı oluşan iktisadi işletmelerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekmektedir. Bu kapsamda belediyeler tarafından işletilmesi düşünülen otoparkların bedel karşılığında vatandaşların kullanımına açılması halinde oluşacak iktisadi işletme için kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, belediyeler tarafından işletilmesi düşünülen otoparkların bedel karşılığında vatandaşların kullanımına açılması halinde oluşacak iktisadi işletme için ödeme kaydedici cihaz veya yerine yukarıda özellikleri haiz elektronik cihazların kullanılması mecburidir. Otopark işletmecileri tarafından ödeme kaydedici cihaz yerine elektronik cihazların kullanılması durumunda; günlük hasılatın belge düzenlenmeksizin hasılat raporuna göre kaydedilmesi, her cihazın seri numaralarına göre günlük ve kümülatif hasılatı içerecek şekilde verilen Z raporlarına istinaden gelir kaydı yapılması ve bu şekilde cihaz kullanılan otoparklarda ayrıca ödeme kaydedici cihaz kullanılmaması gerekmektedir.

Cumhur Sinan ÖZDEMİR

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Başmüfettişi

1. GİRİŞ

Çalışanlar açısından en önemli unsur olan ücret aynı zamanda, işverenin de iş sözleşmesinden doğan başlıca borcunu oluşturmaktadır. Ücretin çalışanlar bakımından önemi ve çalışanların işverenler karşısındaki zayıf konumu göz önüne alınarak, İş Kanunu ücretin korunmasına yönelik hükümler getirmiştir.

2. İŞ KANUNA GÖRE ÜCRET

Genel anlamda ücret bir kimseye bir iş karşılığında işveren veya üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutardır. Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkak kural olarak, Türk parası ile işverinde veya özel olarak açılan bir banka hesabına ödenir. Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkak, yabancı para olarak kararlaştırılmış ise ödeme günündeki rayice göre Türk parası ile ödeme yapılabilir. Çalıştırdığı işçilerin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını özel olarak açılan banka hesapları vasıtasıyla ödeme zorunluluğuna tabi tutulan işverenler veya üçüncü kişiler, işçilerinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaklarını özel olarak açılan banka hesapları dışında ödeyemezler. Emre muharrer senetle (bono ile), kuponla veya yurtda geçerli parayı temsil ettiği iddia olunan bir senetle veya diğer herhangi bir şekilde ücret ödemesi yapılamaz. Ücret en geç ayda bir ödenir. İş sözleşmeleri

İŞÇİ ÜCRETİNİN ÖDENME ZAMANI

veya toplu iş sözleşmeleri ile ödeme süresi bir haftaya kadar indirilebilir. İş sözleşmelerinin sona ermesinde, işçinin ücreti ile sözleşme ve Kanundan doğan para ile ölçülmesi mümkün menfaatlerinin tam olarak ödemesi zorunludur. Meyhane ve benzeri eğlence yerleri ve perakende mal satan dükkân ve mağazalarda, buralarda çalışanlar hariç, ücret ödemesi yapılamaz. Ücret alacaklarında zamanaşımı süresi beş yıldır.

3. BORÇLAR KANUNA GÖRE ÜCRET

İşveren, işçiye sözleşmede veya toplu iş sözleşmesinde belirlenen; sözleşmede hüküm bulunmayan hâllerde ise, asgari ücretten az olmamak üzere emsal ücreti ödemekle yükümlüdür. Aksine âdet olmadıkça, işçiye ücreti her ayın sonunda ödenir. Ancak, hizmet sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesiyle daha kısa ödeme süreleri belirlenebilir. Daha kısa bir ödeme süresi kararlaştırılmıyorsa veya aksine âdet yoksa aracılık ücreti her ayın sonunda ödenir. Ancak, işlemlerin yapılması altı aydan daha uzun bir süre gerektirdiği takdirde, aracılık ücreti asıl ücrete ek olarak kararlaştırılmıyorsa, yazılı anlaşmayla ödeme daha ileri bir tarihe bırakılabilir. Asıl ücrete ek olarak üretilenden pay verilmesi öngörülen hâllerde, ürün payı belirlenir belirlenmez, cirodan veya kârdan pay verilmesi kararlaştırılan hâllerde ise payın, hesap dönemini izleyen en geç üç ay içinde belirlene-

rek ödenmesi şarttır. İşveren, işçiye zorunlu ihtiyacının ortaya çıkması hâlinde ve hakkaniyet gereği ödeyebilecek durumda ise, hizmetiyile orantılı olarak avans vermekle yükümlüdür. Çalıştırdığı işçilerin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını özel olarak açılan banka hesapları vasıtasıyla ödeme zorunluluğuna tabi tutulan iş sahipleri, işçilerinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını özel olarak açılan banka hesapları dışında ödeyemezler. İşveren, işçiden olan alacağı ile ücret borcunu işçinin rızası olmadıkça takas edemez. Ancak, işçinin kasten sebebiyet verdiği yargı kararıyla sabit bir zarardan doğan alacaklar, ücretin haczedilebilir kısmı kadar takas edilebilir. Ücretin işveren lehine kullanılacağına ilişkin anlaşmalar geçersizdir.

4. İŞÇİ ÜCRETİNİN GÜNÜNDE ÖDENMEMESİ

Ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir. Bu nedenle, kişisel kararlarına dayanarak iş görme borcunu yerine getirmemeleri sayısal olarak toplu bir nitelik kazansa dahi grev olarak nitelendirilemez. Gününde ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanır. Bu işçilerin bu nedenle iş akitleri çalışmadıkları için feshedilemez ve yerine yeni işçi alınamaz, bu işler başkalarına yaptırılmaz.

4.1.Yirmi Günlük Sürenin Niteliği

İş Kanununun 34 üncü maddesinde öngörülen “ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün...” hükmünde yer alan 20 gün iş günü olarak değil takvim günü olarak kabul edilmelidir. Ücretin ödenmesi gereken günü takip eden 20 tam gün geçmesi gerekir ki, Kanun hükmü uygulanabilsin. Kanaatimce, 20 günlük sürenin içinde tatil günlerinin bulunması süreyi kesmez diğer bir ifadeyle, sürenin işlemesine engel teşkil etmez. Keza 20 günlük sürenin sözleşme ile kısaltılması da mümkündür.

4.2.İşçinin İş Görme Borcundan Kaçınması

İş Kanununda öngörülen 20 günlük süre işçinin iş görmekten kaçınma hakkının bir ön koşuludur. İşçinin iş görmekten kaçınabilmesi için ücretin ödenmesinin en az 20 gün gecikmesi yeterli değildir. Söz konusu gecikmenin mücbir sebep dışında gerçekleşmesi gerekir. 20 günden daha az bir gecikme halinde örneğin,18-19 günlük gecikme işçiye iş görmekten kaçınabilme hakkını vermemektedir. İşverenin keyfi davrandığını, işçi ücretini ödemekte 18-19 günlük gecikmeye sebebiyet verdiğini kabul etsek bile işçi iş görmekten kaçınma hakkını kazanamaz. İşçinin iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınma hakkından söz edebilmek için, ücret ödemesinin en az yirmi gün mücbir bir neden dışında gecikmiş olması ve işçinin bu nedenle iş görme borcunu yerine getirmemiş olması gerekir.

4.3.Mücbir Sebep

İş Kanununda öngörülen mücbir sebep; önceden nazara alınmasına ve bunun neticesi olarak bertaraf edilmesine imkân bulunmayan ve harici bir tesirden ileri gelen hadisedir şeklinde tanımlanmaktadır. Deprem, su baskını, yangın, toprak kayması, kasırga, savaş durumu, hatta genel grev gibi önceden tahmini ve önlenmesi mümkün olmayan çoğunlukla doğal afet türü olaylar mücbir sebep olarak sayılabilir. İşverenin mali sıkıntı içinde bulunması, alacaklarını tahsil edememesi ve makinelerinin bozulması kanaatimce mücbir sebep olarak yorumlanamaz.

4.4.Eylemin Grev Olarak Nitelendirilmemesi

İş Kanununda öngörülen “bu nedenle kişisel kararlarına dayanarak iş görme borcunu yerine getirmemeleri sayısal olarak toplu bir nitelik kazansa dahi grev olarak nitelendirilemez” hükmü gereği işçilerin kişisel kararlarına dayanarak topluca iş görme borcunu

yerine getirmekten kaçınmaları grevi kanun dışı olmaktan kurtaracak bir unsur olarak yorumlanmalıdır. İşi bırakma, işyerine zarar verme eylemine dönüşmemelidir. Diğer bir ifadeyle, işi bırakan işçiler işyerinde devam eden bir üretimi sekteye uğratacak şekilde örneğin bir makineye zarar vermemelidir. İş Kanununun 34 üncü maddesi ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçiye, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınma hakkı vermektedir.

4.5. Fesih Hakkı

Ücretini alamayan işçi ücretini talep etme yanında doğal olarak iş sözleşmesini İş Kanununun 24/II-e maddesi hükmüne göre haklı nedenle feshedebilir ve yasal koşulların varlığı halinde kıdem tazminatına da hak kazanır. İş görmekten kaçınma hakkını kullanan işçilerin iş sözleşmeleri çalışmadıkları için feshedilemez. Bu işçilerin yerine yeni işçi alınamaz ve bu işler başkalarına yaptırılmaz.

5. İŞÇİ ÜCRETİNİN ÖDENME ZAMANI

4857 sayılı İş Kanununun 32 inci maddesinde “*ücret en geç ayda bir ödenir. İş sözleşmeleri veya toplu iş sözleşmeleri ile ödeme süresi bir haftaya kadar indirilebilir*” şeklinde emredici düzenleme mevcuttur. Kanun metninden de anlaşılacağı üzere ücret ödeme gününün toplu iş sözleşmesi ve iş sözleşmeleri ile ödeme süresi aylık süreyi aşacak şekilde değil aksine öne çeke bilme esnekliğini getirmiştir. Örneğin, Ocak ayı ücretinin Şubat ayının 1 inci günü değil de 10 uncu günü ödenmesi İş Kanununun 32 nci maddesi “*ücret en geç ayda bir ödenir*” hükmüne aykırılık teşkil etmektedir. Diğer bir ifadeyle Ocak ayı ücreti 40 ıncı gün ödenmiştir ve ücret ödeme günü içinde ödenmemiş 10 günlük ücret bulunmaktadır. Antalya 2. Sulh Ceza Mahkemesi “İtiraz eden vekilinin mahkememize sunduğu 03.02.2012 havale tarihli

dilekçesinde; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Antalya bölge müdürlüğü tarafından düzenlenen idari para cezasının usul ve yasaya aykırı olduğunu, her ne kadar müvekkili hakkında 4857 sayılı Yasanın 32.maddesi ve 102/a maddeleri gereğince idari para cezası düzenlenmiş ise de, müvekkili şirketin L... Holding kuruluşu olduğunu, Türkiye ve Kıbrıs'ta faaliyet gösteren oteller zincirinin bir halkası olduğunu, Antalya ilinde faaliyet gösteren 4 otelin turizme hizmet verdiğini toplam 1600 personelin istihdam edildiğini, şirketin hukuka aykırı hiçbir işleminin olmadığını, idari para cezasına konu 4857 sayılı Yasanın 34.maddesinde; ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir dendiğini, bu düzenlemeler ışığında taraflar arasında iş mevzuatında belirlendiği üzere sözleşme serbestisi ilkesine göre iş akitleri yapıldığını, bu iş akitlerine göre işçilerin ücretlerinin ödenmesi çalıştıkları ayı müteakip her ayın 10.günü olarak kararlaştırıldığını, müvekkili şirketin uzun yıllardan beri tüm işçilerine ücretlerini her ayın 10'unda ödediğini, tüm maaş ödemelerinin yasa gereğince banka kanalı ile yapıldığını, ücret ödemelerinde hiçbir gecikme olmadığını, hiçbir çalışanın maaş alacağını olmadığını, bunun teftiş esnasında ifadesi alınan personelin beyanlarından anlaşılabileceğini, ödeme günü tarafların hür iradeleri ile belirlendiğini, bu belirlenen günlerde işçi ücretlerinin ödendiğini, ayrıca 24.10.2011 tarihli tutanakta müfettişin tespit ettiği 372 işçinin ücretinin ödeme gününün ertesi günü olan 11 Ekim 2011 günü ödenmiş olmasından bahisole idari para cezası düzenlenmesinin gerek zaman diliminin kısalığı ve gerekse ödeme gününün Pazartesiye denk gelmiş olması dikkate alındığında objektif iyi niyet kurallarına uygun olmadığını, İş Kanunu'nun 32,34 ve 102/a maddeleri ücret ödeme zamanına ilişkin olarak işveren ceza tahakkuk ettirebilmesi için kast unsurunu aradığını, müvekkili işverenin işçilerin ücretlerini 1 gün geç ödemesinde her-

hangibir kazancının bulunmayacağını, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 23.11.2005 gün 2005/9952 esas 2005/36991 sayılı kararında; davacının ödeme günündeki üç günlük gecikme nedeni ile feshin haklı olduğunu ileri sürmesinin objektif iyi niyet kurallarına aykırı bulunduğunu ve diğer gerekçelerle dilekçesi ekinde sunduğu belgeleri de delil göstererek idari para cezasının iptalini talep etmiştir. Mahkememizce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Antalya bölge müdürlüğünden istenen belgelerin gönderildiği, idari para cezasının usul ve yasaya uygun olduğunun, itiraz eden işverenin 4857 sayılı İş Kanunu 32.maddesine aykırı olarak işçi ücretlerinin gecikmeli olarak ödendiğini, 14.12.2011 tarihli ve (...)sayılı Bakanlık İş Müfettişleri tarafından düzenlenen rapor doğrultusunda idari para cezasının uygulandığını, 4857 sayılı Yasanın 32ve 102/a maddeleri uyarınca düzenlenen 44.042TL idari para cezasının usul ve yasaya uygun olduğunun, itirazın reddine karar verilmesinin talep edildiği anlaşılmıştır. Mahkememizce yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucu ibraz edilen rapor içeriğinden; tarafların serbest iradeleri ile düzenledikleri iş sözleşmesinde, işveren, çalışılan sürenin ücretini her ayın ilk on günü içerisinde nakden veya banka aracılığı ile ödemeyi kabul eder dendiğini, bu belirlenen günde işçi ücretlerinin kendilerine ödenmiş olduğu, hiçbir çalışanın herhangi bir hak kaybının olmadığı, 4857 sayılı İş Kanunu 34.maddesinde; ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir, dendiğini, dolayısıyla ücret ödemede gecikmede yirmi günlük bir süre öngörüldüğünü ve bu sürenin bitiminde işçiye gerçekten bir hak tanındığını, Yargıtay'ın yirmi günlük sürenin hakkın kullanılmasını için, zorunlu olarak belirlenmesini kabul ettiği, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 32 ve 102. maddesinde belirtilen ücret ile işçinin bu kanundan veya toplu iş sözleşmesinden veya iş sözleşmesinden doğan ücretini süresi içinde kasten ödemeyen veya eksik ödeyen, hükmün-

de olduğunu, kast unsurundan her ay ücret ödemede geciktirme ve düzensizliğin anlaşılması gerektiğinin, unutkanlık nedeni ile ödememenin gecikmesi, beklenen para havesinin gelmemesi, hayatın olağan akışı içerisinde işin yoğunluğu gibi durumların ücret ödememe olarak nitelendirilemeyeceği, işverenin ödeme sıkıntısı olmadığı, ücretlerin devamlı ve düzenli olarak eksiksiz ödendiğinin bordrolardan anlaşıldığını, işverenlik iş sözleşmesinde ayın 10.günü ödeneceğini belirtmiş olmasına rağmen 2011 Eylül ayı ücretlerinin Ekim ayının 11.günü işçilerin banka hesaplarına geçtiğinden bahisle 4857 sayılı İş Kanunu'nun 32 ve 102/a maddelerine aykırı olarak davranıldığı gerekçesiyle kesilen idari para cezasının yerinde olmadığı bildirildiği anlaşılmıştır. Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığının 14.12.2011 tarih ve (...) sayılı genel teftiş raporuna içerdiğinden, 30.05.2011-31.05.2011 tarihlerinde yapılan denetimlerde işyerinde işçi ücretlerinin genelde takip eden ayın 10. günü banka aracılığı ile ödendiğinin saptandığı,4857 sayılı İş Kanunu'nun 32.maddesinde ücretlerin en geç ayda bir ödeneceğinin belirtildiği, işletmedeki uygulamada Mart ayı ücretinin 10 Nisanda, Nisan ayı ücretinin 10 Mayıs'ta ödendiğinin saptandığı, bu durumun İş Kanununda belirtilen; ücret en geç ayda bir ödenir, iş sözleşmeleri veya toplu iş sözleşmeleri ile ödeme süresi bir haftaya kadar indirilebilir; hükmüne aykırılık içerdiği hususunun 13.06.2011 tarihi itibarı ile itiraz eden şirkete bildirilerek 30 gün süre tanındığı, bu süre zarfında herhangi bir itirazda bulunmadığı, daha sonra 24.10.2011 tarihinde yapılan teftişte 2011 Eylül ayına ilişkin 372 (11 işçi 07.09.2011 tarihinden sonra iş girdiğinden 30 günlük sürede ücretleri ödendiği için hariç tutularak) işçinin ücretinin 11 Ekim 2011 günü ödendiğinin, işverenin iflas ödeme güçlüğü gibi bir durumunun bulunmadığı belirtildiği anlaşılmalı, her ne kadar bilirkişi raporunda bir günlük gecikmenin İş Kanununun

34.maddesinde belirlenen 20 günlük süre kapsamında değerlendirilmesi gerektiği yönünde rapor ibraz etmiş ve itiraz eden vekilinin işçilerin ücretinin 10.günde ödenmesinin hukuka aykırılık arz etmediği belirtilmiş ise de Borçlar Kanunu 319.maddesi; hizmet mukavelesinin şartları kanuna, ahlaka(adaba) mugayir olmamak üzere istenildiği gibi tayin olunabilir, hükmü gereğince sözleşme özgürlüğüne bir sınırlama getirilmekte olup, ayrıca 14.12.2011 tarih ve (...) sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı Müfettiş rapora incelendiğinde, 01-30.09.2011 günlerini kapsayan çalışmalara ilişkin ücretleri Eylül ayında bütün olarak bordrolaştırılarak 11 Ekim 2011 tarihinde ödendiği ve işyerinde ücret uygulamasının takvim yılı esasına göre yapıldığı göz önünde bulundurulduğunda bu durumda 1 Eylül -10 Eylül 2011 günleri arasını kapsayan çalışmalara ilişkin ücretlerin en geç ayda bir ödenir kuralının ihlal edildiği, her ayın 10'undan 10'una ödeme yapılması ücretlerin ödendiği tarihte işçilerin 10 gün içerisinde alacağını bulunduğunu göstermekte olup 4857 sayılı Yasanın 32.maddesine aykırı hareket edilerek 2011 Eylül ayına ilişkin 361 işçinin ücretinin geç ödenmesi sebebiyle yapılan itirazın yerinde olmadığı, 09.01.2012 tarih ve (...) sayılı 44.042TL miktartlı idari para cezasının usul ve yasaya uygun olduğu anlaşıl-makla hüküm kurulmuştur¹." Kararında da belirtildiği üzere ücretin her ayın 1 inci günü değil de 10 uncu günü ödenmesi İş Kanununun 32 nci maddesinin "ücret en geç ayda bir ödenir" hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

6. SONUÇ

Genel anlamda ücret bir kimseye bir iş karşılığında işveren veya üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutardır. Kural olarak işçinin ücreti Türk Parası ile ödenir. İş Kanununun 32 nci maddesi "ücret en geç ayda bir ödenir" hükmü gereği

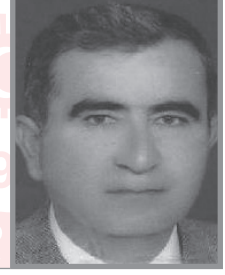
ücretin ödenme zamanı kanaatimce her ayın ilk iş günüdür. İş Kanuna göre işçi ücretinin zamanında ve tam olarak ödenmesi esastır. Uygulamada işçi ücretlerinin farklı zaman dilimlerinde 3-4 parçaya bölündüğü görülmektedir. Örneğin, işveren ayın ilk iş günü ödenmesi gereken işçi ücretini takip eden ayın 6, 13, 20 ve 27 nci günü öderse geç ödenen kısım için kanaatimce mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanmalıdır. Ücret kavramı, fazla çalışma ücreti, genel tatil ücreti ve hafta tatili ücreti gibi diğer ücretleri de kapsar. 4857 sayılı İş Kanununun 32 inci maddesine aykırı olarak (Kanundan veya toplu iş sözleşmesinden veya iş sözleşmesinden doğan ücretin kasten ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde) işveren ve işveren vekiline her işçi ve her ay için **2017 yılında 167.-TL idari para cezası uygulanacaktır.**

KAYNAKÇA

- ÖZDEMİR, Cumhuriyet, Soru-Cevap ve İçtihatlı İş Kanunu Rehberi, Ankara, Adalet Yayınevi, 2015
- ÖZDEMİR, Cumhuriyet, Yargıtay Karar İçtihatlı ve Açıklamalı İş Kanunu, Ankara, Maliye Postası Yayınları,2012
- ÖZDEMİR, Cumhuriyet, Açıklamalı ve İçtihatlı İş Mevzuatı Rehberi, İstanbul, Maliye Hesap Uzmanları Derneği Yayınları, 2011
- ÖZDEMİR, Cumhuriyet, İş Kanunu İşveren ve İşçi Rehberi, Ankara, Adalet Yayınevi, 2010
- ÖZDEMİR, Cumhuriyet, Yargıtay Kararları ile Açıklamalı Güncellenmiş İş Kanunu, Ankara, Yaklaşım Yayınları,2009
- Antalya 2.Sulh Ceza Mahkemesi -D.İş.No:2012/83-T:12.04.2012

1 Antalya 2.Sulh Ceza Mahkemesi -D.İş.No:2012/83-T:12.04.2012

KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİNDE KESİN KABULÜN DAVA ŞARTI OLARAK ÖNEMİ

Atilla İNAN

E. Sayıştay Uzman Denetçisi

1. GİRİŞ

Kimi uygulamalarda kesin kabul işlemi yapılmadan yüklenici aleyhine, hatta geçici kabul komisyonu üyelerine tazminat davaları açıldığı görülmektedir. Bu durumda, söz konusu durumlarda dava şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin incelenmesi gerekir.

Dava şartları, dava açılmasından hükmün verilmesine kadar var olmalıdır. Davanın açıldığı anda var olan bir dava şartı (örneğin, hukukî yarar) sonradan ortadan kalkarsa, o zaman dava (esastan değil), dava şartı yokluğundan (usulden) reddedilir. Az sonra görüleceği gibi mahkeme, davanın başında dava şartlarının bulunup bulunmadığını kendiliğinden araştırmak ve incelemekle (yani gözetmekle) yükümlüdür (H.M.K. 115). Bu nedenle, davanın başında bir dava şartının noksan olduğu tespit edilirse, dava esasa girilmeden (usulden) reddedilir.

Mahkeme, ön inceleme aşamasında dava şartlarını inceler (H.M.K. 137,1) ve dava şartlarının bulunmaması halinde, tamamlanabilecek olanlar hakkında bunların tamamlanmasını teminen gerekli kararları alır; tamamlanması olanağı bulunmayan dava şartı varsa, davayı usulden reddeder (H.M.K. 115,2).

Ön inceleme aşaması ve dava şartları tamamlanmadan ve gerekli kararlar alınmadan mahkeme tahkikata geçemez, tahkikat için duruşma günü tehir edemez (H.M.K. 137,2)¹.

Mahkeme, gerek kendiliğinden gerek tarafların itirazı üzerine yapacağı inceleme sonucunda, bir dava şartının noksan olduğu kanısına varırsa, davanın esasına girmeden davayı dava şartı yokluğundan (usulden) reddetmekle yükümlüdür. (H.M.K. 115)²

Bir yapım ihalesi işinde gerçek alacak ve borç durumu kesin kabul işleminden sonra belli olur. Bir başka deyişle, kesin kabul işleminden önce alacak, alacaklı ve borçlu durumları somutlaşmadığından, dava şartları gerçekleşmediğinden, davanın esasa girmeden yukarıda metni verilen Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre usulden reddi gerekir.

Bu nedenle, kesin kabul ve içeriği açısından Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan Kesin Kabule ilişkin hükümleri incelemekte yarar vardır.

1 Prof. Dr. Baki Kuru, Prof. Dr. Ramazan Arslan, Prof. Dr. Ejder Yılmaz, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 25. Baskı, Sayfa: 254

2 Prof. Dr. Baki Kuru, Prof. Dr. Ramazan Arslan, Prof. Dr. Ejder Yılmaz, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 25. Baskı, Sayfa: 255

Yapım İşleri Genel Şartnamesi,

Madde -44

(5) İşin kesin kabulüne engel herhangi bir durum görüldüğü takdirde, kabulü engelleyen kusur ve eksikler kabul komisyonu tarafından bir tutanakla tespit edilir ve kesin kabul işlemi yapılmaksızın kusur ve eksiklerin giderilmesi için bir süre belirlenerek durum idareye bildirilir. İdare bu kusur ve eksiklerin tutanakta belirlenen süre içerisinde giderilmesi hususunu yükleniciye tebliğ eder. Kusur ve eksiklerin yüklenici tarafından giderildiği idarece tespit edildiğinde kabul işlemi sonuçlandırılır.

(6) Yüklenici teminat süresi veya yukarıdaki fıkrada söz konusu edilen süre sonunda, idarenin kabul edebileceği gecikmeler dışında, sözleşme ve şartname hükümlerine göre işi kesin kabule elverişli duruma getirmeyerek bir gecikmeye yol açmış ise, idare ya yükleniciye 41 inci maddede belirtilen şekilde ceza uygulayarak eksik ve kusurların giderilmesini bekler, ya da gecikme otuz günü geçerse ceza uygulamasına devam etmekle birlikte kusur ve eksiklikleri yüklenici hesabına kendisi giderir.

(7) İdare, gerek kusur ve eksikliklerin yüklenici hesabına giderilmesi bedellerini, gerekse vukuunda belirtilen bekleme cezalarını yüklenicinin varsa hakedişinden, hakedişi kalmamışsa teminatından kesmeye yetkilidir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin açık hükümleri karşısında, yüklenici alacağı, borcu, geçici kabul komisyonu sorumluluklarını belirlemek açısından kesin kabul işlemlerinin yapılması şarttır. Eksiklikler belirlendiğinde idarenin muhatabı yüklenicidir.

Söz konusu işlemler sırasında idarenin muhatabı yüklenicidir. Yükleniciyi bir tarafta iterek kabul komisyonu üyeleri muhatap

alınamaz. Hele hele kesin kabul işlemi olmaksızın geçici kabul komisyonu üyelerinin sorumluluğuna gidilemez.

Bununla beraber, Yargıtay içtihatlarına göre dava şartının gerçekleşmediği başlangıçta değerlendirilmemişse, sonradan tamamlanması mümkün görülmektedir. Nitekim Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin 2015/6246 E., 2016/2940 K. Sayılı kararında "...Yükleniciye 1 adet hakediş nedeniyle ödemeler yapılmışsa da, işin geçici ve kesin kabulü ile kesin hesap işlemleri yapılmamıştır.

Davalı yüklenici ile idare elemanlarına karşı ileri sürülen iddialar ve talep edilen zararların cinslerine göre davada çözümü gereken husus, ihale evrakları arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği ve kabul edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre hak ettiğiinden fazla ödeme yapıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, gerçekleştirdiği imalattan fazla yapılan ödemelerden her halükarda sorumlu ise de, ihale evraklarının hazırlanması, yaklaşık maliyet ve birim fiyatların mahal listesi ile işin niteliğine aykırı olarak belirlenmesi ile fiyatın fahiş olarak tespitinde katkısı olduğu ispat edilemediği sürece bu sebeple yapılan fazla ödemelerden sorumlu değildir..." denilmiştir.

Yine Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin 2016/2702 E., 2016/4917 K. Sayılı kararında; "...Asıl dava 100.000,00 TL alacağın tahsili talebiyle açılmış olup talebin 73.802,31 TL'lik kısmı reddedilmiştir. Dairemizin 20.06.2013 tarih ve 2012/6218 esas, 2013/4037 karar sayılı bozma ilamındaki, "davacı taşeron 08.04.2003 tarihli taahhütnamesi ile kesin

hesap onaylanıncaya kadar alacak isteminde bulunmayacağı taahhüdünde bulunmuş olup, dava tarihinde kesin hesap işlemleri yapılmamış olduğundan dava şartı gerçekleşmemiş ise de; yargılamanın devamı sırasında her 2 işin kesin hesap ve onay işlemleri yapılarak dava şartı gerçekleştiği ve dava tarihi itibarıyla davalı yüklenici söz konusu taahhütname gereğince davaya karşı çıkmakta haklı olduğundan ücreti vekâlet ve yargılama giderlerinden sorumlu tutulmaması gerektiği" şeklindeki ifadelerle asıl davada talebin kabul edilen kısmı için davacı taşeron lehine vekalet ücreti taktir edilemeyeceği belirtilmiş olmasına karşın mahkemece hatalı değerlendirme ile talebin reddedilen kısmı için de davalı yüklenici

yararına vekalet ücreti taktir edilmemiştir..." denilmiştir.

2. SONUÇ

Kesin hesap yapılmadan dava açılmasında, dava şartı kural olarak gerçekleşmemiştir. Buna rağmen, yargılamaya devam edilmişse, kesin hesap ve diğer işlemlerin sonradan tamamlanması Yargıtayca mümkün görülmektedir. Bununla beraber, kesin kabul işlemlerinin muhatabı yüklenicidir. Geçici kabul komisyonu üyeleri, kesin kabulü resmen tamamlanmayan bir işte sorumlu tutulamaz. Çünkü sorumluluğun zorunlu koşulu olan İliyet bağı kurulamaz.

Oktay ÇAMDELEN

DMO, Başmüfettiş

EN ÜST DİSİPLİN AMİRİ, MEMURA DOĞRUDAN UYARMA, KINAMA VE AYLIKTAN KESME CEZASI VEREBİLİR Mİ?

1. GİRİŞ

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar” başlıklı 126 ncı maddesinde, “Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir.

Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilir...” denildiğinden, disiplin amirlerinin; uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezasını verme yetkisi bulunmaktadır.

Disiplin amirleri, Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin “Disiplin amirlerinin tayin ve tespitine dair esaslar” başlıklı 16 ncı maddesinde, “Disiplin amirleri, bu maddede belirtilen esaslara uyulmak ve Devlet Personel Başkanlığının görüşüne dayanılmak suretiyle, kurumların kuruluş ve görev özelliklerine göre hazırlayarak yürürlüğe koyacakları özel yönetmelikler ile tespit edilir...” hükmü uyarınca, kamu kurum ve kuruluşlarının kendi yönetmeliklerinde belirlenmektedir. Buna göre, memurun disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışlarının

olması halinde, memura, kurumun kendi Yönetmeliğinde belirlenen disiplin amirleri tarafından uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezası verilebilmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yürürlükte bulunan özel yönetmeliklerinde disiplin amiri ve üst disiplin amiri olarak tespit edilenlerin yanı sıra en üst disiplin amirlerinin de, memurlara doğrudan disiplin cezası verip vermeyeceği hususu mevzuat hükümleri, Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve yargı kararı çerçevesinde aşağıda değerlendirilmiştir.

2. KONUYA İLİŞKİN MEVZUAT

Devlet Memurları Kanununda uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarının disiplin amirleri tarafından verilebileceği hükme bağlanmış olması münasebetiyle sadece kurumların yürürlükte bulunan özel yönetmeliklerinde disiplin amiri ve üst disiplin amiri olarak tespit edilenlerin söz konusu disiplin cezalarını verebileceğinden hareketle en üst disiplin amirlerinin memurlara doğrudan disiplin cezası veremeyeceği yönünde bir görüş olmasına karşılık, Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde, “... Başbakanlık ve bakanlıklarda, bunların bağlı kuruluşlarında ilgisine göre Başbakanlık Müsteşarı, Bakanlık Müsteşarı, bağlı kuruluşların başında bulu-

nan müsteşar, başkan, genel müdür, genel sekreter ve müdürler, illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar, belediyelerde belediye başkanları, yurtdışı teşkilatında misyon şefleri **buralarda görevli bütün memurların en üst disiplin amirleridirler.** Daha alt seviyedeki disiplin amirlerinin astlık üstlük sıralaması bu esasa göre tespit edilir. **En üst disiplin amirleri haiz oldukları yetkileri her derecedeki memur hakkında doğrudan kullanabilir.**

... Disiplin işleriyle ilgili uygulamalarda, kaymakam ilçe, valiler il, belediye başkanları belediye teşkilatındaki diğer disiplin amirlerine göre en üst disiplin amiridirler.." denilerek, en üst disiplin amirleri sahip oldukları yetkilerini her derecedeki memur hakkında doğrudan kullanabileceği açıkça belirtilmiştir.

3. KONUYA İLİŞKİN YARGI KARARLARI

Konuyla ilgili olarak, Danıştay 8 inci Dairesinin 10.11.1998 tarihli Kararında¹, "... Dosyanın incelenmesinden, davacının iki ayrı eylemi nedeniyle hakkında açılan soruşturma sonucunda, eylemlerinden birisinin sabit olduğu kanaatine varan soruşturmacıların önerileri doğrultusunda, 657 sayılı Yasanın 125/C-1 maddesi uyarınca ... Müsteşarı tarafından dava konusu işlem ile 1/30 oranında aylıktan kesme cezasıyla cezalandırıldığı anlaşılmıştır.

İdare Mahkemesince, ... Şube Müdürü olan davacıya, ... Disiplin Amirleri Yönetmeliğine ekli Disiplin Amirini ve üst Disiplin kirkten Müsteşar tarafından verilmesi karşısında dava konusu işlemde yetki bulunmadığı uygunluk görülmediği gerekçesiyle iptal edilmiştir.

1 Esas No: 1988/4598, Karar No: 1998/3633

Yukarıda anılan Yönetmelik uyarınca, davacıya, ...Müdür veya Konak İlçe Kaymakamı tarafından disiplin cezası verilmesi gerekmekte ise de; Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkındaki Yönetmeliğin yukarıda anılan 16/2 maddesi hükmü uyarınca **Bakanlık Müsteşarı, Bakanlıkta görevli bütün memurların en üst disiplin amiri olduğundan ve yetkilerini her derecedeki memur hakkında kullanabileceğinden, Müsteşar tarafından davacıya disiplin cezası verilmesi, dava konusu işlemi sakatlar nitelikte görülmemiştir.** Bu durumda; dosyanın esaslı incelenerek bir karar verilmesi gerekirken, dava konusu işlemin yetki yönünden iptal edilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.." denilmek suretiyle kurumların özel yönetmeliklerde disiplin amiri ve üst disiplin amiri tarafından disiplin cezası verilmesi gerekirken en üst disiplin amirince disiplin cezası verilmesine ilişkin işlemi yetki yönünden iptal eden idare mahkemesinin kararı, en üst disiplin amirlerinin yetkilerini her derecedeki memur hakkında kullanabileceği gerekçesiyle hukuka uygun bulunmamıştır.

Keza, Danıştay 12 nci Dairesinin 23.03.2016 tarihli Kararında² da, "... Bakılan olayda, davacının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125. maddesinin birinci fıkrasının (C/g-1) bentleri uyarınca 1/8 oranında aylıktan kesme cezası ile cezalandırılmasının teklif edilmesi üzerine anılan rapor doğrultusunda Müsteşarlık makamının 03.01.2011 tarihli ve 273 sayılı onayıyla dava konusu işlemin tesis edildiği, bu işlemin iptali istemiyle de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, yukarıda metnine yer verilen mevzuat hükmü uyarınca, **en üst disiplin amiri sıfatıyla müsteşar tarafından tesis edilen işlemde yetki unsuru yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna**

2 Esas No: 2012/6387, Karar No: 2016/1597

varıldığından, diğer unsurlar yönünden uyumsuzluk incelenerek bir karar verilmesi gerekirken dava konusu işlemin yetki yönünden hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptali yolunda verilen temyize konu kararda hukuka isabet görülmemiştir...”denilmiştir.

Bununla beraber, Danıştay 12 nci Dairesinin 21.01.2016 tarihli Kararında³, “... Dosyanın incelenmesinden, ... Başmüdürlüğü'nde klima teknikeri olarak görev yapan davacı hakkında yürütülen disiplin soruşturması sonuncu düzenlenen raporda; 10 adet klimanın akıbetinin meçhul kalmasına engel olmadığı ve 20 adet klimanın hurdaya ayırma işleminin henüz gerçekleşmemesine neden olduğu gerekçeleriyle getirilen teklif doğrultusunda, 09.02.2011 tarihli ve 22 sayılı Genel Müdürlük işleminin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/B-(a) maddesi uyarınca kınama cezasıyla cezalandırılmasına karar verildiği ...bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan olayda, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; **en üst disiplin amirleri haiz oldukları yetkileri her derecedeki memur hakkında doğrudan kullanabileceğinden ceza verme yetkisinin mutlaka disiplin amirince kullanılmayacağı, en üst disiplin amirlerinin de bu yetkiye sahip olduğu açık olup, ... Genel Müdürlük tarafından tesis edilen dava konusu işlemde yetki yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı ...”** na karar verilerek, disiplin cezası verme yetkisinin sadece disiplin amirince kullanılacağı ve en üst disiplin amirinin disiplin cezası verme yetkisine sahip olduğu belirtilmiştir.

4. DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞININ GÖRÜŞÜ

Her ne kadar en üst disiplin amirlerinin memurlar hakkında doğrudan disiplin ceza-

sı verebileceği ile ilgili olmasa da, kamu kurum ve kuruluşlarının özel yönetmeliklerinde disiplin amiri ve üst disiplin amiri olarak sayılmayan üstlerin, astları hakkında Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin 16 ncı maddesine göre doğrudan disiplin cezası verebileceğine yönelik Devlet Personel Başkanlığının 04.12.2008 tarih ve 22381 sayılı mütalaası bulunmakta olup, söz konusu mütalaada, “Mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde Kurum bölge müdürlerinin illerde görevli istasyon müdürleri hakkında uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezası verme yetkilerinin bulunup bulunmadığı; disiplin amiri sayılmayan üstlerin astları hakkında doğrudan disiplin cezası vermelerinin uygun olup olmadığı hususundaki ilgi yazı incelenmiştir

... Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; her ne kadar ... Disiplin Amirleri Yönetmeliğinin eki cetvelde taşra teşkilatında görev yapan ... Müdürü için disiplin amiri olarak Vali belirlenmiş ve üst disiplin amiri belirlenmemiş ve söz konusu cetvelde ... Müdürü unvanlı kadronun disiplin amirleri arasında **Bölge Müdürü unvanlı kadroya yer verilmemiş olsa da;**...Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin son fıkrasında bölge müdürlüklerinde bölge müdürlerinin il ve ilçe teşkilatında görevli memurlar ile il idare şube başkanları ve ilçe idare şube başkanları hakkında doğrudan disiplin cezası verme yetkisine sahip olduklarının ifade edilmiş olması sebebiyle; **kamu kurum ve kuruluşlarının özel yönetmeliklerinde disiplin amiri ve üst disiplin amiri olarak tespit edilmemiş olsa bile Bölge Müdürlerinin Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin son fıkrasına istinaden il ve ilçe teşkilatında görevli memurlar ile il idare şube başkanları ve ilçe idare şube**

3 Esas No: 2012/7612, Karar No: 2016/121

başkanları hakkında doğrudan disiplin cezası verme yetkisine sahip oldukları mütalaa edilmektedir.”denilmiştir.

5. SONUÇ

Gerek Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin “*Disiplin amirlerinin tayin ve tespitine dair esaslar*” başlıklı 16 ncı maddesi ve gerekse konuya ilişkin yukarıya aktarılan görüş ve kararlar dikkate alındığında, kamu kurum ve kuruluşlarının özel yönetmeliklerinde tespit edilen disiplin amiri ve üst disiplin amirinin yanı sıra en üst disiplin amirlerinin de, disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışlarda bulunan memurlara doğrudan (fiil ve davranışın mahiyetine göre) uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezası verebileceği anlaşılmaktadır.

KAYNAKÇA

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliği
- Danıştay 8 inci Dairesinin 10.11.1998 tarihli ve Esas No: 1988/4598, Karar No: 1998/3633 sayılı Kararı
- Danıştay 12 nci Dairesinin 23.03.2016 tarihli ve Esas No: 2012/6387, Karar No: 2016/1597 sayılı Kararı
- Danıştay 12 nci Dairesinin 21.01.2016 tarihli ve Esas No: 2012/7612, Karar No: 2016/121 sayılı Kararı
- Devlet Personel Başkanlığının 04.12.2008 tarih ve 22381 sayılı Mütalaa

Recep GÜNER

ÇSGB, İş Müfettişi
Elektrik ve Elektronik Müh.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNA GÖRE MAHALLİ İDARELERİ İLGİLENDİREN PARA CEZALARI

ÖZET

Güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması için iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının öngörmüş olduğu normların işyerlerinde uygulanması şarttır. Bu kapsamda 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunda maktu nitelikte idari para cezaları düzenlenmiştir. İdari para cezaları 6331 sayılı Kanun kapsamında yoğun uygulanan bir idari yaptırım türüdür. Bu sebepten ötürü 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında idari para cezalarının uygulandığı mevzuata aykırılıkların, idari para cezası uygulanmasının usul ve esaslarının ve uygulanan yaptırımlara karşı başvurulabilecek hukuki yolların ortaya konulması büyük önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 2017 Yılı Para Cezası Miktarı, Mahalli İdareler Açısından Para Cezaları

1. GİRİŞ

Genel itibariyle idari yaptırımlar bozulan hukuki düzeni eski haline getirmeyi amaçlayan onarıcı ve zararın meydana gelmesinden önce uygulanabilen önleyici nitelikte yaptırımlardır. 6331 sayılı Kanununda yer alan idari para cezaları zararın tazminden ziyade caydırıcılık ve önleyicilik niteliği göstererek işverenin Kanunda yer alan hükümleri yerine getirmesini amaçlamaktadır. Kanunda öngörülmüş olan idari para cezaları ile iş kazalarından dolayı çalışanların uğramış olduğu kaybı telafi etmek yerine iş kazası olmadan önce uygulanarak çalışanların kayba uğramasını engellemek istenmektedir. Tabii ki söz konusu idari para cezaları toplumsal düzeni sağlamak ve işverenleri önlemele-ri almaya zorlamak için iş kazası ve meslek hastalığından sonra da uygulanabilmektedir. Konumuz kapsamında mahalli idareler yönünden 6331 sayılı Kanun ele alınmıştır.

Mahalli idarelerce 6331 sayılı Kanun kapsamında hangi hususlara para cezasının uygulandığının bilinmesi son derece önemlidir.

2. İŞVERENİN GENEL YÜKÜMLÜLÜĞÜ

6331 sayılı Kanun madde 4/1.a mahalli idareleri çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü kılarak mesleki riskleri önlemek bunun yanında İSG Kanununun 17 nci ve 18 inci maddelerinde de belirttiği gibi eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbiri almak ve araç gereçleri sağlamakla görevlendirmiştir. *Hükümün devamında mahalli idareler şu yükümlülükle görevlendirilmiştir; organizasyon yapılması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapılması. Söz konusu yükümlülükleri yerine getirme-*

yen mahalli idarelere 2.702 TL idari para cezası öngörülmektedir.

İşverenin, işyerinde sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması için her türlü tedbiri alması tek başına yeterli olmayıp alınan tedbirlere uyulup uyulmadığını izlemeli, denetlemeli ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlamalıdır. Bu durumu örneklemek gerekirse mahalli idarelerin sadece işçilere KKD (bare, kulaklık, maske vb.) vermesi yeterli olmayıp, vermiş olduğu KKD'lerin işçiler tarafından kullanılmasını sağlamak için gerekli denetimleri ve gözetimleri yapması gerekmektedir. 6331 sayılı Kanununun 4.1.b maddesine göre işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini izlemeyen, denetlemeyen ve uygunsuzlukları gidermeyen mahalli idarelere her bir yükümlülük için aynı miktarda para cezası öngörülmektedir.

3. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ

Kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun bazı yükümlülükler 01.07.2016 tarihinden itibaren geçerli olacaktır. Bu noktada birer kamu kurumu niteliğinde olan mahalli idareler için 6331 sayılı Kanunun İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini düzenleyen 6 ncı maddesi ve iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin desteklenmesini düzenleyen 7 nci maddesi 1 Temmuz tarihinden itibaren mahalli idareler için geçerli olacaktır. Yapılan son düzenlemeler ile geçerlilik tarihi bir yıl daha ertelendi. Bu sebepten ötürü mahalli idarelere iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirmeden dolayı bir yaptırım uygulanmaz. Buna karşın eğer iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi görevlendirmesi halinde 6331 sayılı Kanununun 6.1.b maddesine göre iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri için görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç-gereç-mekân sağlamaması halinde 2.026 TL idari para cezası uygulanır.

Hükmün devam eden kısmına göre iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütenler arasında koordinasyonu sağlamayan mahalli idarelere aynı miktarda para cezası uygulanır. Söz konusu maddenin "ç" bendine göre mahalli idareler görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirmekle yükümlüdür, yerine getirilmeyen her madde başına 1.350 TL idari para cezası uygulanmaktadır. En son olarak "d" bendine göre görevlendirilen kişileri, hizmet alınan kuruluşları, başka işyerlerinden gelen çalışanları ve bunların işverenlerini İSG riskleri konusunda bilgilendirmeyenlere 2.026 TL idari para cezası öngörülmektedir.

4. İŞYERİ HEKİMLERİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI,

İş yerinde iş sağlığı ve güvenliğine yönelik çalışmalar her şeyden önce işçinin yaşamını ve sağlığını güvence altına almayı amaçlamaktadır. Devletin Anayasal bir ödevi olan tehlikeden uzak güvenli bir çalışma ortamı ancak işçilerin hem fiziksel hem de ruhsal bakımdan işin, işyerinin ve çevresel faktörlerin risklerinden korunması ile mümkündür. Güvenli çalışma ortamını sağlamayı amaç edinen 6331 sayılı Kanununun en büyük dinamiklerinden biri düzgün ve verimli bir şekilde işleyen iş güvenliği Hizmetleri sistemidir. 6331 sayılı Kanununun 8 inci maddesinde uzman ve hekimin hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamayacağı ve görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürüteceklerine yer verilmiştir. Kanun söz konusu hükme aykırı davranışta bulunan mahalli idarelere için 2.026 TL idari para cezası öngörülmektedir. Aynı hükmün 6 ncı bendine göre belirlenen çalışma süresi nedeniyle işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının tam süreli görevlendirilmesi gereken durumlarda, işyeri sağlık ve güvenlik birimi kurmayan mahalli idarelere 2.026-TL para

cezası uygulanır. Yalnız an itibarıyla Kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirme zorunluluğu olmadığından dolayı bu para cezası mahalli idareler uygulanmaz.

5. RİSK DEĞERLENDİRMESİ, KONTROL, ÖLÇÜM VE ARAŞTIRMA

Risk değerlendirmesi yapılması yükümlülüğünün merkezinde çalışanların sağlığı ve güvenliğinin korunması amacı yatmaktadır. Tehlikelerin bilinmemesi ve kontrol edilebilecek risklerin önceden tespit edilmemesi ortaya çıkabilecek zararların tamamen şansa bırakılması anlamına gelmektedir. İşyerlerinde risk değerlendirmesi yapılmasının temel hedefi iş kazaları ve meslek hastalıkları meydana gelmeden önce gerekli önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasıdır. Mevzuatımıza göre risk değerlendirmesi "işyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli" çalışmalar anlamına gelmektedir. 6331 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin İnci alt bendine göre risk değerlendirmesi yapmayan mahalli idarelere 4.055-TL, yapmaya devam edene her ay 6.083-TL para cezası uygulanmaktadır. Kamu kurumları niteliğinde olan mahalli idareler için 01.07.2017 tarihine kadar iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi istihdam etme zorunluluğu olmadığından dolayı risk değerlendirmesi ekibinde uzmanı ve hekim bulunması zorunlu değildir. Esas itibarıyla risk değerlendirmesi iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafında yukarıda saymış olduğumuz ekibin bilgilerine başvurulacak hazırlanır. İçerisinde uzman veya hekim bulunmadan oluşturulan ekibin risk değerlendirmesi hazırlanmasında mevzuat yönünden bir sakınca olmasa da uygulama ve pratikte büyük sakatlıklar doğuracağı

aşikârdır. Bu noktada mahalli idarelerin bir OSGB¹'den (ortak sağlık ve güvenlik birimi) hizmet olarak risk değerlendirmesi hazırlamaları veya dışarıdan bir iş güvenliği uzmanında yardım almaları daha uygundur. Eğer risk değerlendirmesi ekibinde iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi bulunmayacaksa ekipte yer alan birkaç kişinin risk değerlendirmesi hazırlanması konusunda eğitim alması yerinde olacaktır. 6331 sayılı Kanununun 10.4 maddesine göre mahalli idareler risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaları yapmakla yükümlüdür, yapmayanlar için 2.026 -TL para cezası öngörülmektedir.

6. ACİL DURUM PLANLARI, YANGINLA MÜCADELE VE İLK YARDIM

İşverene alınan İSG önlemlerine rağmen oluşabilecek yangın, deprem, sabotaj, sel baskını vb. durumlara karşı AB'nin 89/391 sayılı Direktif içeriğinde yer alan hükümlere paralel olarak çalışma ortamını, kullanılan maddeleri, işekipmanlarını ve çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek acil durumları önceden değerlendirme, etkilerini belirleme, önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alma görevleri yüklenmiştir. 6331 sayılı Kanununun 11 inci maddesi göre acil durumları belirlemeyen, acil durumlar için tedbir almayan, acil durum planlarını hazırlamayan, destek elemanı görevlendirmeyen, araç gereç sağlamayan, acil durumlarda işyeri dışındaki kuruluşla irtibatı sağlayacak düzenlemeyi yapmayan mahalli idarelere her yükümlülük için ayrı ayrı 1.350-TL para cezası uygulanmaktadır.

7. TAHLİYE

Mahalli idareler ciddi, yakın ve önlenemeyen tehlikenin meydana gelmesi du-

1 Ortak sağlık ve güvenlik birimi (OSGB): Kamu kurum ve kuruluşları, organize sanayi bölgeleri ile 13.01.2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre faaliyet gösteren şirketler tarafından, işyerlerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini sunmak üzere kurulan gerekli donanım ve personele sahip olan ve Çalışma Bakanlığınca yetkilendirilen birimi ifade eder.

rumunda çalışanların işi bırakarak derhal çalışma yerlerinden ayrılıp güvenli bir yere gidebilmeleri için, önceden gerekli düzenlemeleri yapar ve çalışanlara gerekli talimatları vermelidir. Durumun devam etmesi hâlinde, zorunluluk olmadıkça, gerekli donanımına sahip ve özel olarak görevlendirilenler dışındaki çalışanlardan işlerine devam etmelerini isteyemez. Mahalli idareler işveren olarak, çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıkları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar. Yukarıda saymış olduğumuz yükümlülükleri yerine getirmeyen mahalli idarelere 1.350 TL idari para cezası uygulanmaktadır.

8. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ KAYIT VE BİLDİRİMİ

İş kazaları İSG Kanununda önceki uygulamada 2 gün içerisinde Çalışma Bölge Müdürlüklerine, 3 iş günü içerisinde SGK'ya bildirilmesi gerekmektedir. Eski uygulamanın yerine Kanununun 14 üncü maddesine göre sadece SGK'ya bildirim yapılması yeterli olmakta böylece mevzuatımızdaki mükerrer bildirimlerin önüne geçilmektedir. İş kazalarının bildirilmesi yanı sıra mahalli idarelerin bir yükümlülüğü de işyerinde meydana gelen iş kazalarının ve meslek hastalıklarının işveren tarafından incelenmesi ve kayıt altına alınmasıdır. İşveren iş kazası ve meslek hastalıklarının yanında yaralanma veya ölüme sebep olmamasına rağmen işyerini, malzemeyi veya ekipmanı zarara uğratan olayları ve ramak kala olarak nitelendirilen zarara uğratma potansiyeli olan olayları da rapor altına almakla mükelleftir. Mahalli idarelerin yukarıda belirttiğimiz olayları rapor altına almaması durumunda 2.026-TL, yasal bildirim süresi içerisinde iş kazası ve meslek hastalıklarını bildirmemesi durumunda 2.702-TL idari para cezası öngörül-

müştür. En son olarak sağlık hizmeti sunucularının iş kazalarını, yetkili sağlık hizmet sunucularının meslek hastalıklarını en geç 10 gün içinde SGK'ya bildirmemesi halinde 2.702-TL tutarında para cezası uygulanır.

9. SAĞLIK GÖZETİMİ

Sağlık gözetiminin yapılması özellikle iş kazaları ve meslek hastalıkları meydana gelmeden önce alması gerekli tedbirlerden biridir. İşveren çalışanların işlerini yaparken maruz kalacakları riskleri göz önünde bulundurarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlamakla yükümlüdür.(İSG Kanun m.15) Özellikle sağlık gözetimlerinde çalışanların yaptıkları işlerde maruz kaldıkları riskler öncelikle göz önünde bulundurulmalıdır. Örnek vermek gerekirse tozlu ortamlarda çalışanların belirlenecek aralıklarla standart (en az 35 x 35 cm) PA akciğer grafisi ve solunum fonksiyon testi ile sağlık gözetimi yapılmalı, gürültülü ortamlarda otoskopik muayene, Weber Testi ve odyometrik incelemeyi de içeren işitme muayenelerine tabi tutulmalı ve bu kontroller periyodik aralıklarla tekrarlanmalıdır. 6331 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre sağlık gözetimi yapılmayan veya tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde sağlık raporu alınmayan çalışan başına mahalli idarelere ayrı ayrı 1.350-TL para cezası uygulanır.

10. ÇALIŞANLARIN BİLGİLENDİRİLMESİ

Mahalli idareler işyerinde veya başka işyerinden çalışmak için gelen çalışanları, iş kazası ve meslek hastalığına yol açabilecek riskler ve bunlara karşı alınan önlemler, kendi yasal hak ve sorumlulukları ve herhangi bir yangın veya afet durumunda görevli olan destek personeli konusunda bilgilendirme yapmakla yükümlüdür. 6331 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine göre ciddi ve yakın bir tehlikeye maruz kalan veya kalma ihtimali bulunanlara, muhtemel tehlikeler ve önlemler ile gerekli bilgileri vermek, destek personelinin

ve çalışan temsilcisinin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili gerekli doküman ve raporlara ulaşmasını sağlamak zorunludur. Kanunda işverenin kendi işçisi olsun veya olmasın ciddi ve yakın bir tehlikeye maruz kalan veya kalma riski bulunan bütün çalışanları tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgilendirme görevi bulunurken ciddi ve yakın bir tehlikeye maruz kalma riski olmayan diğer çalışanların (geçici işçi, alt işveren işçisi vb.) sadece işverenlerine gerekli bilgileri sağlama yükümlülüğü mevcuttur. Yapılacak olan bilgilendirmenin zamanı konusunda Kanunda bir hüküm bulunmamaktadır ama kanaatimizce yapılacak olan bilgilendirmenin işe başlamadan önce yapılması ve sadece yazılı olarak değil video, slayt, resim gibi görsel materyallerin de kullanılması yerinde olacaktır. Yapılan bilgilendirmenin tutanak altına alınması denetimlerde ispat yükümlülüğü yönünden önemlidir. Her ne kadar Kanunda yer almamış olsa da kanaatimizce işyerine gelen müşterileri, misafirleri veya kargo, posta gibi dağıtım vb. işler kapsamında gelen başka işveren çalışanlarının kısmi olarak bazı konularda video, afiş, tabele vb. yöntemlerle bilgilendirmesi gerekmektedir. Kanun yukarıda saymış olduğumuz konularda bilgilendirilmesi yapılmayan çalışan başına mahalli idarelere 1.350-TL idari para cezası öngörmektedir.

11. ÇALIŞANLARIN EĞİTİMİ

İş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilmesi için işveren önlem alma borcu kapsamında sadece İSG tedbirlerini alması yeterli olmayıp işyerinde sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlayabilecek nitelikte, çalışanların karşılaşabileceği riskleri ve bu risklere karşı alınması gerekli tedbirleri içeren, çalışanlarda İSG'ye yönelik davranış değişikliği kazandırabilecek eğitimler vermesi gerekmektedir. Kanununun sadece belli başlı konuların öğretilmesi hususunu içermeyip verilecek olan eğitimin “davranış

değişikliği kazandırabilecek” nitelikte olması gerektiğine vurgu yapılmıştır. İşverenin sadece iş kazaları ve meslek hastalıklarından kaçınılması için gerekli eğitimi vermesi yeterli olmayıp aynı zamanda işçiye bu bilgilerin önemini kavratması ve işçinin güvenli çalışmaya yönelik davranış kazanmasını sağlaması gerekmektedir.² Çalışanlara eğitim verme yükümlülüğüne uymayan mahalli idarelere eğitim verilmeyen çalışan başına 547-TL para cezası uygulanmaktadır. Eğitim yükümlülüğünün ihlal edildiği durumlar şu şekilde sıralanmaktadır; iş sağlığı ve güvenliği eğitimi, çalışan temsilcisine özel eğitim, mesleki eğitim, iş kazası geçirene ilave eğitim, yenileme eğitimi, başka işyerinden çalışmak için gelenlere eğitim, geçici iş ilişkisiyle gelenlere eğitim vermemek, eğitim maliyetini çalışanlara yansıtmak, eğitimlerde geçen süreyi çalışma süresinden saymamak.

12. ÇALIŞANLARIN GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI VE KATILIMLARININ SAĞLANMASI

6331 sayılı Kanununun 18 inci maddesine göre mahalli idareler, çalışanların veya çalışan/sendika temsilcilerinin iş sağlığı ve güvenliği konularındaki görüşmelere katılma, görüş bildirme ve teklifte bulunmalarını sağlamakla, yeni teknolojilerin uygulanması, koruyucu ekipmanların seçimi, çalışma ortamının sağlık ve güvenliğe etkisi konularında da görüşlerini almakla görevlendirilmiştir. Bunların yanında mahalli idareler, çalışanların bilgilendirilmesi, eğitimlerin planlanması, sağlık ve güvenlik risklerinin önlenmesi ve koruyucu hizmetlerin yürütülmesi, ilk yardım, yangınla mücadele ve tahliye işlerinde görevlendirilecek kişilerin belirlenmesinde destek elemanları ile çalışan temsilcilerinin görüşlerini almak zorundadır. Mahalli idareler, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin yetersiz olması veya denetim sırasında, çalışanların veya çalışan temsilcilerinin yetkili makama başvurmaları

2 YHGK. 16.06.2004, 21-365/369

nedeniyle haklarında herhangi bir kısıtlama yapamaz. Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen mahalli idarelere, her bir aykırılık için ayrı ayrı 1.350-TL idari para cezası uygulanacağı yer almaktadır.

13. ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ

Alınacak önlemlerin etkinliği ve amaca uygunluğu büyük ölçüde karar alma aşamasında hazırlık olarak mümkün olduğunca bilgilerin toplanması ve mevcut durumun kapsamlı aydınlatılmasına bağlıdır. Çalışanların edinmiş oldukları tecrübeler, yapılan işi, o işin risklerini iyi bilmeleri ve bizzat iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının merkezinde olmaları alınacak olan İSG kararlarına katkıda bulunmaları noktasında değerlidir. Bu amaç doğrultusunda 6331 sayılı Kanun ile işçilerin iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarına iştirak etmesini kolaylaştıracak ve işçileri temsil edecek çalışan temsilcisi³ kavramı iş mevzuatımıza girmiştir. 6331 sayılı Kanunun 20 inci maddesine göre mahalli idareler istihdam etmekte olduğu çalışan sayısına göre⁴ çalışan temsilcisi görevlendirmeli ve görevlendirdiği çalışan temsilcilerine gerekli imkânları sunmalı, görevlerini yürütmeleri nedeniyle haklarını kısıtlamamalıdır.

14. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU

6331 sayılı Kanununun 22 inci maddesine göre elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulunu oluşturmayan işverenlere 2.702-TL para cezası öngörülmüştür. Aynı maddeye göre alt işverenin bulunduğu hallerde uygun kurulu oluşturmamak, kurullar arasında koordinas-

3 Çalışan temsilcisi: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışmanı ifade eder.

4 Çalışan sayısı 1-50 arasında 1, 51-100 arasında 2, 101-500 arasında 3, 501-1000 arasında 4, 1001-2000 arasında 5 ve 2000 ve üzerinde olan işyerleri 6 çalışan temsilcisi görevlendirir.

yonu sağlamayanlara; aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde birbirlerinin çalışmalarını etkileyecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirmeyenlere aynı miktarda para cezası verilmektedir.

15. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN KOORDİNASYONU

6331 sayılı Kanununun 23 üncü maddesine göre aynı çalışma alanını birden fazla işverenin paylaştığı iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri veya siteleri gibi yerlerde işverenler; iş hijyeni ile İSG önlemlerinin uygulanmasında iş birliği yapmalı ve mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerin önüne geçilmesi için gerekli çalışmaları koordinasyon içinde yürütmeli, çalışan temsilcisinin söz konusu koordinasyonu yönetim tarafından sağlanmalı ve işyerlerinde İSG yönündeki diğer işyerlerini etkileyecek tehlikeler hususunda gerekli tedbirleri almaları için yönetim işverenleri uymalı ve uymayanları Çalışma Bakanlığına bildirmelidir. Yönetimin sorumluluğu sadece uyarı ve bildirimden oluşmakta söz konusu madde hiçbir şekilde yönetime işyerlerine girerek işverenleri iş güvenliği yönünden denetleme yetkisi vermemektedir. Kanununa göre bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen yönetimlere 6.760-TL idari para cezası uygulanmaktadır.

16. TEFTİŞ, İNCELEME, ARAŞTIRMA, MÜFETTİŞİN YETKİ, YÜKÜMLÜLÜK VE SORUMLULUĞU

Kanununun 24 üncü maddesine göre İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda ölçüm, inceleme ve araştırma yapmayan, numune alınmasına veya eğitim kurumları ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kontrol ve denetimlerinin yapılmasına engel olan mahalli idarelere 6.760 TL idari para cezası uygulanmaktadır. Bunun yanı sıra işin durdurulması sebebiyle işsiz kalan çalışanlara ücretlerini ödememek veya ücretlerinde bir düşüklük

olmamak üzere meslek veya durumlarına göre başka bir iş vermemek durumlarında çalışan başına 1.095 TL para cezası öngörülmektedir.

17. GÜVENLİK RAPORU VEYA BÜYÜK KAZA ÖNLEME POLİTİKA BELGESİ

6331 sayılı Kanunun madde 26/1.m'ye göre aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirmeyen işverenlere idari para cezası uygulanır;

-Büyük kaza önleme politika belgesini hazırlamayan işverene 67.616 TL

-Güvenlik raporunu hazırlayarak Bakanlığa sunmadan işyerini faaliyete geçiren

-İşletilmesine Bakanlıkça izin verilmeyen işyerini faaliyete geçiren

-Durdurulan işyerinde faaliyete devam eden işverenlere ayrı ayrı 108.186 TL para cezası uygulanır.

18. PARA CEZASI UYGULANAN DİĞER HUSUSLAR

6331 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine istinaden çıkarılan yönetmelik hükümlerini yerine getirmeyen işverenlere her aykırılık başına 1.350 TL para cezası öngörülmektedir. Çalışanlarına standartlara uygun ve CE belgeli kişisel koruyucu donanım temin etmeyen ve yer altı maden işletmelerinde çalışanların buldukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmayan işverenlere 6331 sayılı Kanunun 26 ncı maddesine göre 547 TL idari para cezası uygulanmaktadır.

19. SONUÇ

6331 sayılı İş Sağlığı ve Kanununun 26/2 inci maddesine göre idari para cezaları gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürünce verilmektedir. İş müfettişlerinin direk olarak idari para cezası verme yetkisi bulunmamaktasadece para ce-

zasına karar vermektedirler, para cezasının uygulanması Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürünce yapılmaktadır. 6331 sayılı Kanun kapsamında idari para cezaları uygulanırken işyerinde istihdam edilen çalışan sayısı ve işyerinin tehlike sınıfı göz önüne alınarak aynı miktarda veya belli oranda artırılarak uygulanır. Daha önce bütün işyerleri için aynı miktarda idari para cezası uygulanması 6645 sayılı torba Kanun ile değiştirilip idari para cezalarının miktarı işyerinin tehlike sınıfı ve çalışan sayısına göre tekrardan düzenlenmiştir. **Buna göre 6331 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinde belirtilen idari para cezaları:**

➤ *Ondan az çalışmanı bulunan işyerlerinden;*

Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,

Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yirmi beş oranında artırılarak,

Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,

➤ *On ila kırk dokuz çalışmanı bulunan işyerlerinden;*

Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,

Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,

Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,

➤ *Elli ve daha fazla çalışmanı bulunan işyerlerinden;*

Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,

Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,

Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde iki yüz oranında artırılarak idari para cezaları uygulanmaktadır.

KAMUDA İÇ DENETİM - 1

Şadi ÜSTÜN

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İç Denetçi((A-3) sertifikalı)

1. GİRİŞ

Artan kamu ihtiyaçları, kamu yönetimini eldeki sınırlı kaynakları planlanan hedeflere ulaşmak için en ekonomik ve en faydalı şekilde değerlendirmeye zorlamıştır. Bu gelişmelerin getirdiği zorunluluk, yönetim anlayışında olduğu gibi denetim stratejilerinde de değişimlerin başlamasına neden olmuştur. Ayrıca mali ve uygunluk denetimlerinin zamanla kaynakların etkin kullanılıp kullanılmadığı hususu ile harcamaların sonuçlarını değerlendirmede yetersiz kalması, denetimin niteliğinde ve tekniklerinde yeni arayışların başlamasına sebep olmuştur.

2003 yılı sonu itibarıyla yasalardan ve bütün hükümleriyle ancak 2006 yılı başında yürürlüğe girebilen 5018sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kamu idarelerindeki denetim anlayış ve metodolojisinde esaslı değişiklikler meydana getirmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 2006 yılı başından itibaren tüm hükümleriyle yürürlüğe girmesinin ardından iç denetim sistemi, yeni bir denetim anlayışının sonucu olarak kamu yönetimimizde yerini almıştır. Anılan Kanun çerçevesinde, iç denetim faaliyetinin sağlıklı bir şekilde hayata geçirilmesi ve kamu idarelerinde uygulanabilmesi için gerekli çalışmalar yapılmış, gerek idari kapasitenin gerekse yasal altyapının oluşturulması noktasında önemli adımlar atılmıştır.

5018 sayılı Kanun'la iç denetimin kaynakların verimli kullanım ilkeleri ile hesap verebilirlik ve mali saydamlık anlayışı temelinde, uluslararası iyi uygulama örnekleri de dikkate alınarak, yeniden yapılandırılması öngörülmüştür.

2. İÇ DENETİM

Konuyla ilişkili bazı tanımlar

a) Denetim rehberleri: İç denetim faaliyetine ilişkin olarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından çıkarılan ve kamu idarelerinin iç denetim birimlerince hazırlanacak denetim rehberlerine esas teşkil eden rehberleri,

b) Denetim standartları: Uluslararası iç denetim meslekî uygulama standartları ile uyumlu olarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen Kamu İç Denetim Standartlarını,

c) Etik kuralları: Uluslararası genel kabul görmüş etik kurallarla uyumlu olarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve iç denetçilerin uyacakları Meslek Ahlak Kurallarını,

ç) Ekonomiklik: Bir faaliyetin planlanmış sonuçlarına ya da çıktıklarına ulaşmak için kullanılan kaynakların maliyetini en aza indirmeyi,

d) Etkililik: Bir faaliyetin, planlanan ve gerçekleşen etkisi arasındaki ilişkiyi; hedefe ulaşma derecesini ve yerindeliğini,

e) İç kontrol: İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü,

f) Kalite güvence ve geliştirme programı: İç denetim birimince ve İç Denetim Koordinasyon Kurulunca, ilgili kamu idaresinde yürütülen iç denetim faaliyetinin tüm yönleriyle değerlendirilmesi, standartlara ve etik kurallara uygunluğunun izlenmesi ve geliştirilmesine ilişkin programı,

g) Kamu idaresi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler ile mahallî idareleri,

ğ) Kanun: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu,

h) Kurul: İç Denetim Koordinasyon Kurulunu,

ı) Risk: Kamu idarelerinin kuruluş amaçları ile stratejik hedeflerine ulaşmasına ve görevlerinin ifasına engel olabilecek veya beklenmeyen zararlara yol açabilecek durum ya da olayları,

i) Risk analizi: Kamu idarelerine, kaynaklarına ve varlıklarına yönelik risklerin değerlendirilmesini,

j) Risk yönetimi: Potansiyel risklerin sistematik olarak değerlendirilerek, olası zararlarının etkisini azaltıcı yönde, verilere dayalı karar vermeyi sağlayan yönetimi,

k) Üst yönetici: Bakanlıklarda müsteşarı, Milli Savunma Bakanlığında Bakanı, diğer

kamu idarelerinde en üst yöneticiyi, il özel idarelerinde valiyi ve belediyelerde belediye başkanını,

ı) Verimlilik: Kullanılan kaynaklarla, bir faaliyetin sonuçlarını ya da çıktılarını azamiye çıkarmayı, ifade eder.

Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü tarafından yapılan tanımıyla **iç denetim;** bir kurumun faaliyetlerini geliştirmek ve onlara değer katmak amacını güden bağımsız ve objektif bir güvence ve danışmanlık faaliyetidir. İç denetim, kurumun risk yönetim, kontrol ve kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacına yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirerek kurumun amaçlarına ulaşmasına yardımcı olur.

İç Denetim;

- Kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için;
- kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan
- bağımsız,
- nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir.

Dolayısıyla, İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. Örgütte kurmay görevi üstlenen iç denetçi, yapmış olduğu denetimler sonucunda ulaştığı bilgileri, izlenimleri, örgütteki yönetsel süreçlerin nasıl işlediğini üst yöneticilere sunmaktadır.

3. İÇ DENETİMİN AMACI

İç denetim faaliyeti; kamu idarelerinin faaliyetlerinin amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamayı amaçlar. İç denetim faaliyeti sonucunda, kamu idarelerinin varlıklarının güvence altına alınması, iç kontrol sisteminin etkinliği ve risklerin asgariye indirilmesi için kamu idaresinin faaliyetlerini olumsuz etkileyebilecek risklerin tanımlanması, gerekli önlemlerin alınması, sürekli gözden geçirilmesi ve mümkünse sayısallaştırılması konularında yönetime önerilerde bulunulur.

İç denetim, nesnel güvence sağlamanın yanında, özellikle risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerini geliştirmede idarelere yardımcı olmak üzere bağımsız ve tarafsız bir danışmanlık hizmeti sağlar. Danışmanlık hizmeti, idarenin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik faaliyetlerinin ve işlem süreçlerinin sistemli ve düzenli bir biçimde değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunulmasıdır.

Nesnel güvence sağlama, kurum içerisinde etkin bir iç denetim sisteminin var olduğuna; kurumun risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işlediğine; üretilen bilgilerin doğruluğuna ve tamlığına; varlıklarının korunduğuna; faaliyetlerin etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğine dair, kurum içine ve kurum dışına yeterli güvenenin verilmesidir.

Dolayısıyla, İç Denetimin Amacı:

İdarelerin faaliyetlerinin;

Amaç ve politikalara,

Kalkınma planına ve programlara,

Stratejik planlara ve performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini,

Kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını,

Bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini, sağlamayı amaçlar.

4. İÇ DENETİM FAALİYETİNİN KAPSAMI

Kamu idarelerinin yurt dışı ve taşra dahil tüm birimlerinin işlem ve faaliyetleri, risk esaslı denetim plan ve programları kapsamında sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla denetim standartlarına uygun olarak iç denetime tabi tutulur.

İç denetim alanı

İç denetim;

a) Kamu idaresinin iç kontrol sisteminin yeterliliği ve etkinliğinin incelenmesi ve değerlendirilmesi,

b) Risk yönetimi için öneriler geliştirilmesi ile risk değerlendirme ve risk yönetim metodlarının uygulama ve etkinliğinin incelenmesi,

c) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlama amaçlı performans değerlendirmelerinin yapılması ve idarelere önerilerde bulunulması,

ç) İdarenin faaliyet ve işlemlerinin mevzuata, belirlenen hedef ve politikalara uygunluğunun denetlenmesi,

d) Muhasebe kayıtları ile mali tabloların, doğruluğu ve güvenilirliğinin incelenmesi,

e) Üretilen bilgiler ile kamuoyuna açıklanan her türlü rapor, istatistik ve mali tabloların doğruluğu, güvenilirliği ve zamanındalığının sınanması,

f) Elektronik bilgi sistemi ve e-Devlet hizmetlerinin yönetim ve sistem güvenilirliğinin gözden geçirilmesi, alanlarını içerir.

5. İÇ DENETİMİNDE MİSYON VE VİZYON

İç Denetim Biriminin misyonu; Kurumun, amaç ve hedeflerine uygun olarak kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılıp kullanılmadığını değerlendirmek ve risklerinin yönetilmesi, kontrolü ve kurumsal yönetim etkinliğinin artırılmasında sistemli ve disiplinli bir yaklaşım sağlayarak hedeflere ulaşılması hususlarında idareye destek sağlamaktır.

İç Denetim Biriminin vizyonu; modern denetim anlayışı içerisinde Kurumun beklentilerinin hep önünde olma stratejisiyle, artı değer sağlamayı amaç edinerek ulusal ve evrensel etik değerlere sahip bir denetim birimi olarak güvence ve danışmanlık sağlamaktır.

6. İÇ DENETİM TÜRLERİ

Güvence hizmetleri kapsamında iç denetim, kapsam itibarıyla kurumun mali ve mali olmayan bütün faaliyetlerini içine aldığı için, genel olarak konu (amaç) bazında yapılan sınıflandırmaya giren mali denetim, uygunluk denetimi ve performans denetimlerinden oluşmakla birlikte bunlara ek olarak kurumun sahip olduğu iç kontrol sisteminin etkinliğinin denetimini ve bilgi teknolojileri denetimini de kapsamaktadır. Bu itibarla iç denetim, kapsamı en geniş denetim şekli olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sözkonusu denetim türlerinin tanımları aşağıdaki gibidir.

1. Mali Denetim

Mali denetim veya mali tabloların dene-

timi, mali tabloların ve bunların dayanağını oluşturan muhasebe kayıtlarının incelenmesi ve raporlanmasını kapsamaktadır. Mali denetim, bir işletmenin mali/finansal tablolarının genel kabul görmüş muhasebe ilkelere veya işletmenin hukuki statüsü gereği başka bir muhasebe sistemine uygun düzenlenip düzenlenmediğini belirlemeye yönelik, bu tabloların ve bunların dayanağını oluşturan kayıt, belge ve diğer

ipuçları üzerinden yürütülen çalışmalara dayanan ve bulguları denetim raporunda özetleyen sistematik incelemedir. Mali denetimde, genel olarak denetime esas alınan mali tablolar; bilanço, gelir tablosu, dağıtılmamış karlar tablosu ve fon akım tablosudur. Bunların dışında, satışların maliyeti tablosu, nakit akım tablosu, kâr dağıtım tablosu ve öz kaynaklar değişim tablosu olup bilanço ve gelir tablosu dip notları ve ekleri ile birlikte temel mali tabloları, diğerleri ise ek mali tabloları oluşturur.

2. Uygunluk Denetimi

Uygunluk denetimi, bir örgütün mali ve mali olmayan işlemleri ile hertürlü faaliyetlerinin belirlenmiş yöntemlere, kurallara ve mevzuata uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla incelenmesidir. Uygunluk denetimi üst makamlar ve yasal mevzuat tarafından önceden saptanmış kurallara uyulup uyulmadığının araştırılmasıdır. Bu üst makamlar kuruluş içinden olabileceği gibi kuruluş dışından da olabilir. Uygunluk denetiminde ulaşılan sonuçlar geniş bir kitleye değil, sınırlı olarak ilgili ve yetkili kişi ve kuruluşlara raporlanır.

3. Performans Denetimi

Performans denetiminde kurumun önceden saptanmış hedef ve amaçlara ulaşılıp ulaşılmadığı ölçülmeye çalışılır. Bu açıdan performans denetimi, kurum faaliyetlerini yürütmek üzere kullanılan kaynakların verimlilik, ekonomiklik, etkinlik ve etkililik yönlerinden denetlenmesidir. Performans

denetiminin faaliyet bazında yapılması halinde, bu denetim faaliyet denetimi olarak da ifade edilmektedir.

4. Sistem Tabanlı Denetim

İç kontrol sisteminin etkili bir şekilde işleyip işlemediğinin ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmesidir. İç kontrolün önemli bir parçası olan iç denetim aynı zamanda iç kontrol sisteminin amaca uygun şekilde çalışmasını ve karşı karşıya kaldığı risklerin en aza indirilmesi konusunda güvence sağlamaktadır. İşte bu sonucun elde edilebilmesi sistem denetimi veya sistem tabanlı denetim yapılmasına bağlıdır.

5. Bilgi Teknolojileri Denetimi

Günümüzde pek çok kurum işlem ve faaliyetlerini sanal ortamda takip etmektedir. Sanal ortamlarda üretilen bilgi ve bu ortamlar her zaman bazı risklere maruz kalabilirler. Bilgi teknolojileri veya bilişim sistemleri denetimi, kurumlarda bilgi üreten sistemin ve üretilen bilgilerin güvenilirliği ile denetimde ihtiyaç duyulan bilgilerin yeterliliğinin incelenmesidir. Bu denetim türü, aynı zamanda denetlenen birim tarafından depolanan verilerin sürekliliğini ve doğruluğunu değerlendirmek için de kullanılır.

7. İÇ DENETİM UNSURLARI

İç denetimin unsurları iç denetimin kendinden bekleneni verebilmesi için taşıması gereken minimum şartlara dikkat çekmektedir. Örgüte katılan değer, sağlanan güvence, verilen danışmanlık hizmeti, evrensel standartlara uygunluk, kurumsal bağımsızlık, risk odaklı denetim ve meslek ahlak kuralları iç denetimin temel unsurlarını oluşturur.

1) Güvence Sağlama ve Danışmanlık

İç denetim faaliyetinin diğer denetim faaliyetlerinden en büyük farkı, sağladığı güvence ve danışmanlık faaliyetlerini bir arada yürütmesidir. İdare içinde etkin bir iç denetim sisteminin var olduğuna; kurumun risk

yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işlediğine; üretilen bilgilerin doğruluğuna ve tamlığına; varlıkların korunduğuna; faaliyetlerin etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğine dair kurum içine ve dışına yeterli güvencenin verilmesidir.

Güvence hizmetleri, kurumun risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerine dair bağımsız bir değerlendirme sağlamak amacıyla bulguların objektif bir şekilde incelenmesidir. Mali yapıya, performansa, mevzuat ve düzenlemelere uyma, bilgi sistemleri güvenliğine ve ihtimam denetimine (ayrıntılı durum tespit çalışması) yönelik görevler bu kapsamdaki örneklerdir. İç denetimin danışmanlık fonksiyonu, kurumun faaliyetlerini iyileştirmeye, bu faaliyetlere değer katmaya, risk yönetiminin ve yönetim sürecinin etkinliğini değerlendirmeye ve arttırmaya yönelik değerlendirme ve önerilerde bulunulmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda iç denetçinin denetlediği faaliyetlerden bağımsız olması ve böylece tarafsızlığını muhafaza edebilmesi bakımından, danışmanlık görevinin sadece denetim sonuçları ile sınırlandırılması önerilmektedir.

2) Değer Katma

İç denetim faaliyeti, kuruma ve kurumla ilişkili olanlara karşı objektif güvence sağlamak ve yönetime danışmanlık yapmak suretiyle, kurumun amaçlarını gerçekleştirme fırsatlarını geliştirerek, faaliyetleri geliştirme imkânlarını belirleyerek ve/veya ortaya çıkabilecek riskleri azaltarak kuruma değer katmaktadır. Bu itibarla iç denetim, kurum içinde hata, yolsuzluk ve düzensizliklerin önlenmesi bakımından yönetimin elinde çok etkin bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır.

İç denetimin fonksiyonel olarak en önemli özelliği ve belki de klasik teftiştten en başta gelen farklarından birisi, kurumun faaliyetlerin geliştirilmesinin ve kuruma değer katılmasının amaçlanmasıdır. Amaç bu

olunca denetim faaliyetinin kapsamı, sadece mevzuata uygunluk olarak ya da geçmişte yapılmış hata, suistimal ve yolsuzlukların ortaya çıkarılması ile sınırlı kalmamakta kurumun tüm faaliyet, işlem, süreç, raporlama, idare ve operasyonlarının daha etkin ve verimli olarak gerçekleştirilmesine katkıda bulunması olarak genişlemektedir. İç denetim fonksiyonunun esas amacının kuruma değer katmak olduğu IIA tarafından da önemle vurgulanmaktadır (The Institute of Internal Auditors, 2011).

3) Standartlara Uygunluk

Standartların amaçları iç denetim uygulamasını olması gerektiği gibi temsil eden temel ilkeleri tanımlamak; katma değer yaratan iç denetim faaliyetlerini teşvik etmeye ve hayata geçirmeye yönelik bir çerçeve oluşturmak; iç denetim performansının değerlendirilmesine uygun bir zemin oluşturmak ve gelişmiş kurumsal süreç ve faaliyetleri canlandırmaktır (Türkiye İç Denetim Enstitüsü, 2008).

Dolayısıyla denetimlerin planlanması, yürütülmesi, raporlanması ve değerlendirilmesi sürecinde ortak bir zemin yaratan denetim standartları, denetim faaliyetini yürütmesi bakımından denetçiye asgari ölçüde rehberlik sağlayan bağlayıcı ilkeler ve kurallar bütünüdür (Yükseköğretim Kurumu, 2012).

4) Bağımsızlık ve Tarafsızlık

Bağımsızlık (independence); objektifliği veya objektiflik görüntüsünü bozabilecek şartların dışında olmaktır. Objektifliğe yönelik tehditlere karşı, hem kişisel olarak iç denetçi, hem de kurum seviyesinde mücadele edilmelidir. Objektiflik, iç denetçilerin görevlerini, iş sonucunda çıkan ürüne dürüst bir şekilde inanacakları ve bu ürünün kalitesinden önemli bir taviz vermeyecekleri şekilde yapmalarını sağlayan tarafsız bir zihinsel tutumdur. İç denetim faaliyetinin bağımsızlığını garanti etmek için, iç denetim birimi

başkanının işlevsel (fonksiyonel) olarak denetim komitesi gibi bir organa, idari açıdan ise kurumun İcra Başkanı düzeyinde bir kişiye bağlı olması gerekir. Yeterli kaynaklara sahip, yetkin personelle donatılmış, bağımsız bir iç denetim işlevi; kurumun yönetim süreçlerinin etkililiği ile operasyonel, teknik, mali ve idari riskler gibi her türlü riski iyi yönettiği konusunda güvence sağlayacaktır.

Dolayısıyla bağımsızlık, denetçinin hazırladığı rapora güvenme olarak yansıtacaktır. Söz konusu tanımın ikinci önemli unsuru ise tarafsızlıktır (objektiflik). Tarafsızlıktan kasıt, iç denetimi gerçekleştiren meslek profesyonellerinin iç denetim faaliyeti sırasında iç denetim standartlarına bağlı kalarak subjektiflikten tamamıyla uzak durmaları, inceleme, yorum, değerlendirme ve önerilerde gereken tüm özen ve dikkat sarf edilerek yapıldığının güvence altına alınmasıdır.

5) Risk Odaklı Denetim

Riskler; kurumun hedeflerinin gerçekleştirilmesini engelleyebilecek her türlü olay veya durumdur. Risk, söz konusu etki ve olasılık cinsinden hesaplanır. Risk Yönetimi, kurumun amaçlarını gerçekleştirmek üzere makul bir güvence sağlamak amacıyla potansiyel olay ve durumları belirleme, değerlendirme, yönetme ve kontrol etme sürecidir. (İç Denetçiler Portalı, 2012).

İç denetim, risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerini değerlendirir. Risk yönetimi, kontrol ve yönetim alanlarında güçlü sistemler oluşturamayan kurumlar, uzun vadede başarısız olacaktırlar. Kurumun bu boyutları, en iyi iç denetçiler tarafından görülebilmektedir. Yıllık denetim programı risk odaklı olarak hazırlanır. Burada, denetim önceliklerinin belirlenmesi ve denetim kaynaklarının en riskli faaliyetlerden başlatılması hedeflenir. Üç yıllık olarak tasarlanan iç denetim planları, kurumun faaliyetlerinin ve karşı karşıya olduğu risklerin kapsamlı bir incelemesi ve analizi yapıldıktan sonra

hazırlanır. Kurum için en yüksek riski oluşturan faaliyetler, coğrafi bölgeler, özel projeler, iş süreçleri ve iştirakler; düşük riskli alanlara göre iç denetimin dikkatinin daha çok olduğu alanlardır. Yüksek riskli alanlar, düşük riskli alanlara göre daha sık iç denetime tâbi tutulur. Ayrıca iç denetimin temel görevlerinden biri, risk yönetim süreçlerinin tam, etkili ve verimli olduğu konusunda üst yönetime objektif güvence sağlamaktır.

6) Meslek Ahlak Kuralları

Meslek ahlâk kuralları, mesleğin serbestliğini ve bağımsızlığını zedelemeyen herhangi bir etkiye veya baskıya maruz kalmadan denetim faaliyetinin layıkıyla yerine getirilebilmesini sağlayan değerler, prensipler ve yükümlülükler bütünüdür. Bu kurallar doğal olarak meslekle bağdaşmayan hususları ve bazı kısıtlayıcı yasaklayıcı unsurları içinde barındırmaktadır. İç denetim elemanları sorumluluklarını etkili biçimde yerine getirebilmek için yüksek seviyede davranış standartlarına tabi olmalıdırlar. Meslek ahlâk kuralları; iç denetim mesleği ve uygulamasıyla ilgili 'İlkeler' ile iç denetçilerden beklenen davranış tarzını tanımlayan 'Davranış Kupaları'ndan oluşur.

8. İÇ DENETİM STANDARTLARI

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 64 üncü maddesinde, "iç denetçi bu görevlerini, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir" hükmüne yer verilmiştir.

İç Denetim Koordinasyon Kurulu, 8/7/2011 tarih ve 14 sayılı Kararıyla, Kamu İç Denetim Standartlarını belirlemiş bulunmaktadır. 5018 sayılı Kanun ve İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca, iç denetim yöneticileri ve iç denetçilerin bu Standartlara uymaları zorunludur.

Kamu İç Denetim Standartlarının (Standartlar) belirlenmesinde, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsünün (IIA) "Uluslararası İç Denetim Mesleki Uygulama Standartları" esas alınmıştır. Standartlar, iç denetçilerin niteliklerini ve iç denetim faaliyetinde uygulanması gereken süreçleri belirlemektedir.

Standartlar; iç denetimin uygulanmasına ilişkin temel ilkeleri tanımlamak, uygulamaya yönelik bir çerçeve oluşturmak, iç denetimin kalitesinin değerlendirilmesi için gereken ölçütleri belirlemek, kurumsal işlem ve süreçlerin gelişimini desteklemek suretiyle iç denetimin katma değerinin artırılmasını amaçlar.

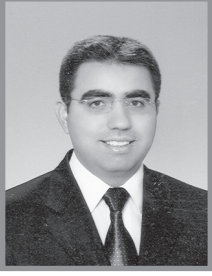
İç denetimin kalitesinin idarenin içinde ve dışında kabul görebilmesi için Standartların iç denetçiler tarafından iyi anlaşılması ve denetim faaliyetlerinin icrasında bu standartlara bağlı kalınması büyük önem taşımaktadır.

Standartlarda öngörülmemeyen durumlarda, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsünün (IIA) belirlemiş olduğu Uygulama Önerilerine uyulması tavsiye edilmektedir.

Standartlar, nitelik standartları ve çalışma standartlarından oluşur. Nitelik standartları iç denetim faaliyeti ve iç denetçilerin sahip olması gereken özelliklere, çalışma standartları ise iç denetim faaliyetinin planlanması, yürütülmesi, raporlanması ve sonuçlarının izlenmesine yöneliktir. Güvence/denetim ve danışmanlık faaliyetlerine uygulanabilecek gereklilikleri gösteren Nitelik ve Performans Standartları, bir idaredeki iç denetim faaliyetlerinin bütününe tatbik edilmek üzere hazırlanmıştır.

Standartlarda geçen üst düzey yönetici ifadesinden, idarelerin teşkilat kanunlarında gösterilen birimlerin (ana hizmet, yardımcı hizmet, danışma ve denetim gibi) en üst yöneticisinin anlaşılması gerekmektedir.

İç denetime ilişkin açıklamalarımız gelecek sayıda devam edecektir.

Mustafa YAVUZ

Gümrük ve Ticaret Uzmanı

MAHALLİ İDARE ŞİRKETLERİNİN MALİ KAYNAKLARI İÇİN KAMU BANKALARINI KULLANMA ZORUNLULUĞU

1. GİRİŞ

Mahalli idareler (belediyeler ve il özel idareleri) kendilerine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre şirket kurabilmektedir. Literatürde mahalli idare şirketi olarak isimlendirilen bu şirketler, bağımsız bütçeli ve tüzel kişiliği haiz olmak üzere özel hukuk hükümlerine göre faaliyet göstermektedir. *Mahalli idareler tarafından kurulabilen şirket türleri, anonim ve limited şirketlerdir. Mahalli idare şirketleri, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu¹ (TTK) hükümlerine göre faaliyet göstermekle birlikte, kamu kaynağı kullanmaları sebebiyle bu şirketler, bazı konularda kamu kurumları için geçerli olan usul ve kurallara tabi tutulabilmektedir. Bu durumlardan biri de, mahalli idare şirketlerinin kamu haznedarlığı sistemine tabi olması ve her türlü mali kaynaklarını kamu bankalarında değerlendirme zorunluluğudur.*

Kamu Haznedarlığı uygulaması, ülkemizde ilk olarak 1996 yılında başlamış ve başlangıcından bu tarafa çeşitli değişikliklere uğramıştır (1998, 2004, 2008, 2009, 2012, 2013, 2015 yılı değişiklikleri). Hali hazırda yürürlükte olan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği² (Tebliğ) ise 08.12.2016 tarihi itibarıyla yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Tebliğle-

rin amacı, kapsamda yer alan kurumların mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ve izlenebilmesini teminen Kamu Haznedarlığı uygulamasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından ortaklaşa çıkarılan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin dayanağını, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun³ hükümleri oluşturmaktadır. Bu Kanun kapsamında 2015 yılında yürürlüğe konulan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği⁴ ile ilk defa kamu kurum ve kuruluşlarının sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketler ve dolayısıyla mahalli idare şirketleri de Tebliğ kapsamına alınmıştır. Bahsi geçen durum, 2016 yılında çıkarılan Tebliğde de devam ettirilmiştir. *Bu düzenlemeler çerçevesinde, sermayesinin yarısından fazlası mahalli idarelere ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan anonim ve limited şirketler, Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği hükümlerini uygulamak ve mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda tutmakla yükümlüdür.*

İşte bu çalışmada, mahalli idare şirketlerinin mali kaynakları için kamu bankalarını

1 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

2 Hali hazırda yürürlükte olan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği, 08.12.2016 tarihli ve 29912 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

3 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 09.04.2002 tarihli ve 24721 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

4 2015 yılında yürürlüğe konulan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği, 18.11.2015 tarihli ve 29536 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

kullanma zorunluluğu hususu tüm yönleriyle ele alınmış ve değerlendirilmiştir.

2. BELEDİYE ŞİRKETLERİNİN KAMU HAZNEDARLIĞI GENEL TEBLİĞİ HÜKÜMLERİNE TABİ OLMASI

08.12.2016 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin 2 nci maddesinde, aşağıdaki kurum ve kuruluşların bahsi geçen Tebliğ hükümlerine tabi olduğu ifade edilmiştir. Bu kurum ve kuruluşlar şunlardır:

- a. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri,
- b. Özel bütçeli idareler,
- c. Döner sermayeler,
- ç. Fonlar,
- d. **Belediyeler,**
- e. **İl özel idareleri,**
- f. Sosyal güvenlik kurumları,
- g. Kamu iktisadi teşebbüsleri,
- ğ. Özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları,
- h. **Bu maddede sayılan kurumların;**
 - 1) Bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birlikleri,
 - 2) **Sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketleri,**
 - 3) Fon, hesap, özel hesap, havuz ve benzeri adlarla açtıkları ve/veya yönettikleri her türlü banka hesabı.

Görüldüğü üzere, mahalli idarelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketler hakkında anılan Tebliğ hükümleri geçerlidir. Ancak, bu Tebliğ hükümlerine bütün mahalli idare şirketleri değil, ancak sermayesinin % 50'sinden fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak mahalli idarelerin sahip olduğu şirketler tabidir.

Buna göre, bir şirketin % 51 payı özel sektöre, % 49 payı mahalli idareye ait ise, söz

konusu şirket için Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği hükümleri uygulanmaz. Ancak, söz konusu şirketin % 51 payı mahalli idarelere, % 49 payı özel sektöre ait ise bu mahalli idare şirketi hakkında anılan Tebliğ hükümleri geçerlidir⁵. Öte yandan, ilgili hükümde “birlikte ya da ayrı ayrı” ibaresi kullanılmamakla birlikte, “Bu maddede sayılan kurumların” ifadesi yer aldığından, kanaatimizce % 51’lik payın karşılığı tek bir mahalli idareye ait olabileceği gibi, söz konusu pay tutarına, birden fazla mahalli idare veya mahalli idarelerle birlikte diğer kamu kurumları da sahip olabilir.

Ancak, burada bir hususu değerlendirmek faydalı olacaktır. Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin dayanağını oluşturan 4749 sayılı Kanununun 12/IV. maddesi, “Kamu bankaları, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ve Türkiye Varlık Fonu ile bunların finansman temini amacı ile kuracakları fon ve şirketler, mazbut vakıflar, özel kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile kefalet ve yardımlaşma sandıkları hariç olmak üzere özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları, özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşlar ile döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve **bu maddede sayılanların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birlikleri** kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında veya Maliye Bakanı ile Bakanın müşterek teklifi ve Başbakanın onayıyla belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye’de yerleşik bankalar nezdinde kendi adlarına açtıracakları hesaplarda toplanırlar.” hükmünü havidir. Mezkûr hükümde, hangi kurum ve kuruluşların mali kaynaklarını nerede değerlendireceği açık bir şekilde düzenlenmiş, ancak sayılan kurum ve kuruluşlar arasında bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlere yer verilmiştir. Her ne kadar adı geçen Kanunun 2

⁵ Salim Demirel, Hilmi Bahadır Barçın, Belediye Şirketleri ve İstisna Uygulamaları, Mali Hakem, Ankara 2016, s.168.

nci maddesinde, “Bu Kanun; (...) özel hukuk hükümlerine tâbi olmakla beraber sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait olan kuruluşları, (...) kapsar.” denilmekte ve anılan ibare, mahalli idare şirketlerini de kapsamakta ise de, mezkûr Kanun esas itibariyle iç ve dış borçlanmaları, buna bağlı olarak sağlanan garantiler ile alacak ve borçların yönetimini düzenlemektedir. Dolayısıyla, borçlanma ve garantiler bakımından mahalli idare şirketleri, bu Kanun hükümlerine tabidir. Ancak, hangi kurum ve kuruluşların mali kaynaklarını ne şekilde değerlendireceği 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde kurum ve kuruluşların niteliği sayılmak suretiyle ve özel olarak düzenlenmiştir; ancak bu maddede kamu şirketleri yer almamaktadır.

Bu itibarla, alt normların üst normlara aykırı olamaması ilkesinden hareketle ve sonradan herhangi bir ihtilafın yaşanmaması bakımından, 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin 4 üncü fıkrasına, Kamu Haznedarlığı kapsamında bulunan kurumların “sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketleri” ibaresinin eklenmesi uygun olacaktır.

3. MAHALLİ İDARE ŞİRKETLERİNİN HESAP AÇABİLECEĞİ KAMU BANKALARI VE KULLANILACAK ARAÇLAR

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin 5/ II. maddesi uyarınca, mahalli idarelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketler, kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda kendi adlarına açtıracakları hesaplarda toplamak, değerlendirmek ve tahakkuk etmiş tüm ödemelerini bu hesaplardan yapmakla yükümlüdür. Anılan Tebliğde kamu sermayeli bankalar;

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,
- T.C. Ziraat Bankası A.Ş.,
- T. Halk Bankası A.Ş.,
- T. Vakıflar Bankası T.A.O.
- Sermayesinin yarısından fazlası doğ-

rudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankaları,

şeklinde belirlenmiştir.

Kamu sermayeli bankalar, vergi kimlik numarasına (VKN) dayalı olarak kamu kurumlarına ait mali bilgileri Hazineye elektronik sistem üzerinden günlük olarak raporlamakta; Hazine de bu verileri kullanarak nakit ve varlık yönetimi sürecinde kullanılmak üzere periyodik raporlar üretmekte ve bu verileri nakit yönetimi sürecinin daha etkin biçimde uygulanması amacıyla değerlendirmektedir⁶.

Öte yandan, mahalli idare şirketlerinin mali kaynaklarını aşağıdaki araçları kullanarak değerlendirmesi mümkündür:

- TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılım hesabı,
- Gerekli görülmesi halinde ve ihtiyaçları ölçüsünde döviz cinsi ödemeleri için vadeli ve/veya vadesiz mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılım hesabı,
- İhale, doğrudan satış, ihale öncesi rekabetçi olmayan teklif ya da ikincil piyasadan doğrudan ya da ters repo yoluyla temin etmek suretiyle 4749 sayılı Kanun kapsamında Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen borçlanma senetleri ve/veya kira sertifikaları⁷,
- Organize para piyasalarında TL cinsi borç verme işlemleri⁸,
- Kamu sermayeli bankalar tarafından ihraç edilen borçlanma araçları ile

6 Ali Afacan, Kaynakların Değerlendirilmesi ve Nemalandırma, [http://webcache.googleusercontent.com /search?q=cache:mUYx3ayB2Q0J:www.tkhk.gov.tr/Dosyalar/b34f1f87e-d344829a317c31cbc5113ed.ppt+&cd=2&hl=tr&ct=clnk&gl=tr](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:mUYx3ayB2Q0J:www.tkhk.gov.tr/Dosyalar/b34f1f87e-d344829a317c31cbc5113ed.ppt+&cd=2&hl=tr&ct=clnk&gl=tr) (Erişim-10.01.2017).

7 Mahalli idare şirketleri bu işlemleri, yurt içinde yerleşik diğer bankalar aracılığıyla yapabilir.

8 Mahalli idare şirketleri bu işlemleri, yurtdışında yerleşik diğer bankalar ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca faaliyet gösteren aracı kurumlar aracılığıyla da yapabilir.

III-61.1 sayılı Kira Sertifikaları Tebliği uyarınca kamu sermayeli katılım bankalarının kaynak kuruluş/fon kullanıcısı olarak yer aldığı kira sertifikaları ihracı ve katılım bankacılığı prensiplerine uygun piyasalarda emtia alım-satımına dayalı katılım bankacılığı prensiplerine uygun finansman yöntemleri.

Diğer taraftan, mahalli idare şirketlerinin, faaliyetleri kapsamında yaptıracağı tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi (PTT'yi) de kullanması imkan dâhildir. Ancak, gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, kural olarak takip eden işgünü içinde; yurtdışında yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili mahalli idare şirketinin kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunludur.

Son olarak belirtelim ki, mahalli idare şirketleri bankalarla yapacakları protokollerde Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği hükümlerine uygun düzenlemeler yapmakla yükümlüdür. Ayrıca, bankalarla yapılacak protokollerin süresi de bir yılı geçemez.

4. ŞİRKET KAYNAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE MENFAAT YASAĞI

Mahalli idare şirketlerinin mevduat ve katılma hesabı olarak değerlendirmeyi öngördükleri mali kaynakları için uygulanacak vadeli mevduat faiz oranı ve katılma hesabı beklenen/tahmini getiri oranı, söz konusu Tebliğin ekinde yer alan ve ilgili vadelere karşılık gelen oranlardan daha yüksek olamaz.

Bunun yanında, mahalli idare şirketlerinin mali kaynaklarının değerlendirilmesinde faiz veya kâr payı dışında aynı ya da nakdi herhangi bir menfaat temin etmesi yasaktır. Dolayısıyla, mahalli idare şirketleri, mali kaynaklarını değerlendirdiği kamu bankalarından, bu kaynakların karşılığı olarak araç, teçhizat veya promosyon alamaz. Ancak, mahalli idare şirketlerinin aylık ve ücret ödemeleri ile

faaliyetleri kapsamında bankalara yaptırdıkları tahsilat ve ödeme işlemlerine ilişkin olarak sağladıkları havale, elektronik fon transferi (EFT), para transferi ve benzeri bankacılık hizmetleri için yapılan protokoller kapsamında ortaya çıkan ücret ve hizmet bedellerinin, kamu bankaları veya PTT A.Ş. tarafından üstlenilmesi mümkündür.

5. BİLDİRİM VE RAPORLAMA

Mahalli idare şirketlerinin mali hizmetlerini yürüten birimleri, merkez ve varsa şubelerine ait vergi kimlik numaralarına ilişkin her türlü değişiklik ile yeni kurulan şubelerine ilişkin vergi kimlik numaralarını en geç 10 iş günü içerisinde, ayrıca bankalarca Hazine Müsteşarlığına iletilen hesap bilgilerinin mutabakatını teminen, talep edilen bilgilerin de istenen süre içerisinde anılan Müsteşarlığa gönderilmesi zorunludur. Yeni kurulan mahalli idare şirketleri, mali hizmetler görevlerini yürüten birimlerinin ihdas edildiği tarihten itibaren 15 iş günü içinde söz konusu yükümlülüğü yerine getirmesi gerekir.

Öte yandan, bankalar ve aracı kurumlar yanında, mahalli idare şirketleri de dâhil olmak üzere Tebliğ hükümlerine tabi kurumlar, kendileri nezdindeki mali kaynakları ile kullandıkları kredi ve benzeri yükümlülükleri hakkındaki bilgileri, içerik ve süresi Hazine Müsteşarlığınca belirlenen şekilde hazırlamak ve adı geçen Müsteşarlığa göndermekle yükümlüdür.

6. SORUMLULUK VE YAPTIRIM

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinde belirtilen usul ve esaslara aykırı davranışlarının yaptırımı ve ilgililerin sorumluluğu özel olarak düzenlenmiştir. Buna göre; mezkûr Tebliğ kapsamında yer alan mahalli idare şirketlerinin yöneticileri (anonim şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyeleri, limited şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketlerinde müdür/müdürler kurulu üyeleri) ve muhasebe yetkilileri bahsi geçen Tebliğ hükümlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Bu Tebliğ hükümlerine aykırı-

lık sebebi ile ortaya çıkabilecek zararlardan da söz konusu kişiler şahsen ve müteselsilen sorumludur. Ayrıca, bahsi geçen sorumluluk dışında, mahalli idare şirketinin mali kaynaklarının Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğine aykırı şekilde değerlendirilmesi halinde, bu şekilde elde edildiği tespit edilen nemalar genel bütçeye gelir kaydedilir.

Yeri gelmişken belirtelim ki, bankalar, mali kaynaklarının değerlendirilmesinde faiz veya kâr payı dışında aynı ya da nakdi herhangi bir menfaat temini talebinde bulunan mahalli idare şirketlerini, ilgili denetim kurumlarına ve/veya birimlerine iletilmek üzere Hazine Müsteşarlığına bildirmekle yükümlüdür.

7. SONUÇ

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğine göre; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, sosyal güvenlik kurumları, KİT'ler, özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları ile bunların sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketler, anılan Tebliğ hükümlerine tabidirler.

Bu kapsamda, mahalli idarelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketler, kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, T.C. Ziraat Bankası A.Ş., T. Halk Bankası A.Ş., T. Vakıflar Bankası T.A.O. ile sermayesinin yarısından fazlası doğrudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankalarında) kendi adlarına açtıracakları hesaplarda toplamak, değerlendirmek ve tahakkuk etmiş tüm ödemelerini bu hesaplardan yapmakla yükümlüdür. Mahalli idare şirketleri, mali kaynaklarının değerlendirilmesinde faiz veya kâr payı dışında aynı ya da nakdi herhangi bir menfaat temin edemezler. Dolayısıyla, mahalli idare şirketleri, mali kaynaklarını değerlendirdiği kamu bankala-

rından, bu kaynakların karşılığı olarak araç, teçhizat veya promosyon alamazlar.

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği kapsamında yer alan mahalli idare şirketlerinin yöneticileri ve muhasebe yetkilileri, bahsi geçen Tebliğ hükümlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Mezkûr Tebliğ hükümlerine aykırılık sebebi ile ortaya çıkabilecek zararlardan da söz konusu kişiler şahsen ve müteselsilen sorumludur. Ayrıca, açıklanan sorumluluk dışında, mahalli idare şirketinin mali kaynaklarının anılan Tebliğe aykırı şekilde değerlendirilmesi halinde, bu şekilde elde edildiği tespit edilen nemalar genel bütçeye gelir kaydedilir.

Sonuç olarak mahalli idare şirketlerinin, herhangi bir sorumlulukla karşı karşıya kalmaması için sahip oldukları mali kaynakları, Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği hükümleri kapsamında değerlendirmeleri ve nemalandırmaları, ayrıca bahse konu Tebliğ hükümlerini ihlal etmekten kaçınmaları menfaatlerine olacaktır.

KAYNAKÇA

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun (09.04.2002 tarihli ve 24721 sayılı R.G.).

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı R.G.).

Mülga Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği (18.11.2015 tarihli ve 29536 sayılı R.G.).

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği (08.12.2016 tarihli ve 29912 sayılı R.G.).

DEMİREL, Salim ve BARÇIN, Hilmi Bahadır, Belediye Şirketleri ve İstisna Uygulamaları, Mali Hakem, Ankara 2016.

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:mUYx3ayB2Q0J:www.tkhk.gov.tr/Dosyalar/b34f1f87ed344829a317c31c-bc5113ed.ppt+&cd=2&hl=tr&ct=clnk&gl=tr>

İHALE SÖZLEŞMESİ İMZASINDAN ÖNCE ARANAN PRİM BORCU TUTARINDA 2017 YILINDA ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİK !!!

Mahmut ÇOLAK

SGK Başmüfettişi

1. GİRİŞ

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “ihaleye katılmada yeterlik kuralları” başlıklı 10 uncu maddesine göre, Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan istekliler ihale dışı bırakılmaktadır. Kamu İhale Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının uygun görüşünü alarak sosyal güvenlik prim borcunun kapsamı ve tutarını belirlemeye yetkili kılınmıştır. Kamu İhale Kurumu Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının uygun görüşünü alarak sosyal güvenlik prim borcunun kapsamı ve tutarını tür ve tutar itibarıyla Kamu İhale Genel Tebliğinin 17.3 üncü maddesinde belirlemiştir.

Kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olmadığı hususu, ihale tarihinde teklif mektubunda yer alan bir ifade ile *(bu durumda olmadığımızı ve olmayacağımızı, ihalenin üzerimizde kalması halinde ise sözleşme imzalanmadan önce ihale tarihinde belirtilen durumda olmadığımızı ilişkin belgeleri 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat ile ihale dokümanında yer alan düzenlemelere uygun olarak idarenize sunacağımızı)* taahhüt edilmekte olup, ayrıca taahhütname sunulmaktadır.

İhale üzerinde kalan istekli, kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olmadığına dair belgeleri sözleşme imzalanmadan önce idareye sunması zorunludur. Bu belgelerin, ihale tarihinde isteklinin bu durumda olmadığını göstermesi gerekir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu gereğince yapılan ihalelerde istekliler ile sözleşme imzalanmadan önce taahhüt edilen KESİNLEŞMİŞ SOSYAL GÜVENLİK PRİM BORCU SINIRI ile ilgili olarak, gerek 2017 yılında asgari ücretteki artış gerekse bu asgari ücretin artışına bağlı sigorta primine esas kazançtaki artış gerekse de 2017 yılından itibaren sigorta primine esas kazancın üst sınırındaki artış dikkate alındığında, mahalli idarelerin sözleşme imzasından önce sınır değerlere dikkat etmesi önem arz etmektedir. Aksi durumda, sınır değer üstündeymiş gibi bir algı ile istekliler ile sözleşme imzalanmayarak isteklilerin mağduriyeti gündeme gelebilecek ve süreç uzayacaktır. İşte, bu çalışmamızda söz konusu değişiklikler ışığında kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu sınırı işlenecektir.

2. KESİNLEŞMİŞ SOSYAL GÜVENLİK PRİM BORCU KAPSAMI

2. KESİNLEŞMİŞ SOSYAL GÜVENLİK PRİM BORCU KAPSAMI

Kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcunun kapsamına aşağıdaki unsurlar girmektedir. Bunlar;

- Sigorta Primi,
- İşsizlik Sigortası Primi,

- Sosyal Güvenlik Destek Primi,
- Genel Sağlık Sigortası Primi,
- Primlere İlişkin Gecikme Cezası, Gecikme Zammı, Diğer Fer'ileri (*asıl borca bağlı yan borç, örneğin borcun faizi gibi*)
- Emekli Keseneği ve Kurum Karşılıkları
- Emekli Keseneği ve Kurum Karşılıklarının Fer'ileri.

Görüleceği üzere, kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu kapsamına isteklilerin idari para cezaları borçları dâhil değildir.

3. KESİNLEŞMİŞ SOSYAL GÜVENLİK PRİM BORCU KABUL EDİLECEK HALLER

Türkiye genelindeki borç asıl ve fer'ileri toplamı dikkate alınmak kaydıyla, isteklilerin;

a) 4/1-a kapsamında (SSK) sigortalı çalıştıran tüzel kişiliği haiz işveren olması halinde;

1) Gerek kendilerine ait işyerlerinin, gerek devir aldıkları işyerlerinin, gerekse kendi işyerleriyle birleşen veya kendi işyerlerine katılan işyerlerinin muaccel hale gelmiş sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi borçları ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zamları ile diğer fer'ileri,

2) 01.05.2004 tarihinden sonra biten ihale konusu işler ve özel bina inşaatı işyerlerinden dolayı gerek Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan araştırma, gerekse Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ile Yeminli Mali Müşavirlerce İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi Hakkında Yönetmelik gereğince yapılan inceleme sonucunda, fark işçilik matrahı üzerinden bulunan ve isteklilerce ödenmesi kabul edilen prim, gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları,

3) İşin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti hususunda Sosyal Güvenlik Kurumu denetim elemanlarının düzenlenen raporlarda önerilen asgari işçilik miktarı üzerinden hesaplanan prim, gecikme cezası ve gecikme zammı tutarlarının idari aşamada kesinleşmiş olan kısımları,

4) Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca, fiilen yapılan denetimler sonucunda veya işyeri kayıtlarından yapılan tespitlerden ya da kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde veya kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgilerden çalıştığı tespit edildiği halde bu çalışmaları veya prime esas kazancı Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmeyen veya eksik bildirilen sigortalılardan dolayı tahakkuk ettirilen sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi borçları ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zamları ve diğer fer'ilerinin idari aşamada kesinleşmiş olan kısımları,

5) Kesinleşmiş mahkeme kararları uyarınca geriye doğru verilen prim belgelerine istinaden oluşan ve muaccel hale gelmiş sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi borçları ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zamları ve diğer fer'ileri,

6) Ay içinde bazı iş günlerinde çalıştırılmadığına veya eksik ücret ödendiğine dair belgeleri Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmeyen veya verilen belgeleri Sosyal Güvenlik Kurumunca geçerli sayılmaması nedeniyle tahakkuk ettirilen sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi borçları ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zamları ve diğer fer'ilerinin idari aşamada kesinleşmiş olan kısımları,

7) Bir işverenin işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran alt işverenin, bu işyerlerinde çalıştırdıkları sigortalılardan dolayı tahakkuk eden ve ödenmeyen sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme ve diğer fer'ileri,

8) Ortağı olduğu şirketin sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ile bunlara ait gecikme cezası, gecikme zamları ve diğer fer'ilerine ilişkin borçlarından ötürü, (şirketin nevi dikkate alınarak) sorumlu olduğu tutarları,

b) 4/1-a ve 4/1-c (Emekli Sandığı) kapsamında sigortalı sayılanları çalıştıran tüzel kişi olması halinde;

4/1-a kapsamında sigortalı sayılanları çalıştırmalarından dolayı yukarıda (a) maddesinde sayılan borçların yanı sıra (c) maddesi kapsamında sigortalı sayılanları çalıştırmalarından dolayı yasal ödeme süresi geçmiş prim, kesenek ve kurum karşılıkları ile bunların gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer fer'ileri,

c) 4/1-a kapsamında sigortalı sayılanları çalıştırmamasından dolayı gerçek kişiliği haiz işveren, kendi sigortalılığından dolayı ise, 4/1-b (BAĞ-KUR) kapsamında sigortalı sayılması halinde;

4/1-a kapsamında sigortalı sayılanlardan dolayı yukarıda (a) maddesinde sayılan borçları ile gerek üst düzey yöneticisi olduğu ve gerekse ortağı olduğu şirketin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ile bunlara ait gecikme cezası, gecikme zamları ve diğer fer'ilerine ilişkin borçlarından ötürü, şirketin nevisi dikkate alınarak sorumlu olduğu tutarlar ile 4/1-b kapsamında-

ki çalışmasından dolayı yasal ödeme süresi geçmiş prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları ve 5510 sayılı Kanunun 60'ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası prim borçları ile bunların gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer fer'ileri,

ç) Sadece 4/1-b kapsamında sigortalı sayılması veya sosyal güvenlik destek primi ödeme yükümlüsü olması halinde;

4/1-b kapsamında sigortalı sayılmasından veya sosyal güvenlik destek primi ödeme yükümlülüğünden doğan yasal ödeme süresi geçmiş prim, sosyal güvenlik destek primi borçları ile 5510 sayılı Kanunun 60'ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası prim borçları ve bunların gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer fer'ileri ile gerek üst düzey yöneticisi olduğu ve gerekse ortağı olduğu işveren şirketin 5510 sayılı Kanun kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ile bunlara ait gecikme cezası, gecikme zamları ve diğer fer'ilerine ilişkin borçlarından ötürü, şirketin nevisi dikkate alınarak sorumlu olduğu tutarları.

4. KESİNLEŞMİŞ SOSYAL GÜVENLİK PRİM BORCU OLARAK DEĞERLENDİRİLMEMEYELER HALLER

İsteklinin Türkiye genelindeki;

1) İlgili kanunlara göre tecil ve taksitlendirilerek ya da özel kanunlara göre yeniden yapılandırılarak ödeme planına bağlanan ve anılan kanunlar gereğince tecil ve taksitlendirmeye ya da yapılandırmaya ilişkin taksit ve/veya cari aya ilişkin ödeme yükümlükleri yerine getirilmiş olması kaydıyla, tecil ve taksitlendirmeye ya da yeniden yapılandırmaya konu prim, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, kesenek, kurum karşılığı ile bunların fer'ileri,

2) Sigorta primine esas aylık kazancın üst sınırının 3 katını aşmayan ve (a) maddesi kapsamına giren (7 numaralı alt bendinde belirtilen borçlar hariç) sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ile bunların fer'ileri toplamından oluşan borçlar,

3) Sigorta primine esas aylık kazancın üst sınırının 6 katını aşmayan ve (a) maddesinin 7 numaralı alt bendinde belirtilen sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ile bunların fer'ileri toplamından oluşan borçlar,

4) Sigorta primine esas aylık kazancın üst sınırının 3 katını aşmayan ve (b) maddesi kapsamına giren ve 4/1-a kapsamında sigortalı sayılanlara sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ile bunların fer'ileri toplamından oluşan borçlar,

5) Sigorta primine esas aylık kazancın üst sınırının 3 katını aşmayan ve (b) maddesi kapsamına giren ve 4/1-c kapsamında sigortalı sayılanlara ilişkin prim, kesenek, kurum karşılığı ile bunların fer'ileri toplamından oluşan borçlar,

6) Sigorta primine esas aylık kazancın üst sınırının 3 katını aşmayan ve (c) maddesi kapsamına giren ve 4/1-a kapsamında sigortalı sayılanlara ilişkin ((a) maddesinin 7 numaralı alt bendinde belirtilen borçlar hariç) sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ile bunların fer'ileri toplamından oluşan borçlar,

7) Sigorta primine esas aylık kazancın alt sınırının 3 katını aşmayan, (c) maddesi kapsamına giren ve 4/1-b kapsamında sayılan sigortalılığından doğan prim borçları, sosyal güvenlik destek primi borçları ve 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası prim borçları ile bunların fer'ileri toplamından oluşan borçlar,

8) Sigorta primine esas aylık kazancın alt sınırının 3 katını aşmayan ve (ç) maddesi kapsamına giren ve 4/1-b kapsamında sayılan sigortalılığından doğan prim borçları, sosyal güvenlik destek primi borçları ve 5510 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası prim borçları ile bunların fer'ileri toplamından oluşan borçlar,

9) Tasarrufa teşvik kesintisi ve katkı tutarları, konut edindirme yardımı, idari para cezaları borçları,

10) İlgili Kanunlar uyarınca takip ve tahsil görevi verilmiş olan özel işlem vergisi, eğitime katkı payı ve damga vergisi ile bunlara bağlı gecikme zamları.

Makalemizin 3 ve 4 üncü maddelerinde yapılan açıklamaları hesaplama formülü basit ve anlaşılır bir şekilde aşağıdaki tabloda özetlememiz mümkündür.

Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Prim Borcu Sınırının Hesaplama Tablosu

Önemli Değişiklik: 5510 sayılı Kanunun "günlük kazanç sınırları" başlıklı 82 nci maddesinde 16.11.2016 tarihli 6761 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle yapılan değişiklikle; prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı asgarî ücretin otuzda biri, üst sınırı ise günlük kazanç alt sınırının 6,5 katı iken 7,5 katı olarak 01.01.2017 tarihinden geçerli olmak üzere düzenlenmiştir.

Veriler:

- Sigorta Primine Esas Kazancın Aylık Alt Sınırı=Aylık Asgari Ücret=1.777,50 TL (01.01.2017-31.12.2017)
- Sigorta Primine Esas Kazancın Aylık Üst Sınırı=Alt Sınır x 7,5= 13.331,25 TL (01.01.2017-31.12.2017)

İstekli	Hesaplama Formülü	2017 Yılı Prim Borcu Sınırı
SSK Kapsamında Sigortalı Çalıştıran Tüzel Kişi ve Alt İşvereni Yok	Üst Sınır x 3	39.993,75 TL
SSK Kapsamında Sigortalı Çalıştıran Tüzel Kişi ve Alt İşvereni Var	Üst Sınır x 6	79.987,50 TL
SSK ve Emekli Sandığı Kapsamında Sigortalı Çalıştıran Tüzel Kişi ve Sadece SSK Kapsamındaki Sigortalılar Açısından	Üst Sınır x 3	39.993,75 TL
SSK ve Emekli Sandığı Kapsamında Sigortalı Çalıştıran Tüzel Kişi ve Sadece Emekli Sandığı Kapsamındaki Sigortalılar Açısından	Üst Sınır x 3	39.993,75 TL
SSK Kapsamında Sigortalı Çalıştıran Gerçek Kişi ve BAĞ-KUR Kapsamında Sigortalı-Başka Bir Şirkette Şirket Ortağı (Şirketin Alt İşveren Prim Borçları Hariç)	Üst Sınır x 3	39.993,75 TL
SSK Kapsamında Sigortalı Çalıştıran Gerçek Kişi ve BAĞ-KUR Kapsamında Sigortalı-BAĞ-KUR Sigortalılığı Açısından	Alt Sınır x 3	5.332,50 TL
BAĞ-KUR Kapsamında Sigortalı veya Sosyal Güvenlik Destek Primi Ödeme Yükümlüsü İşe	Alt Sınır x 3	5.332,50 TL

5. KESİNLEŞMİŞ PRİM BORCU OLMADIĞI VEYA OLMADIĞI HUSUSUNDA KABUL EDİLECEK KISTAS

İsteklinin;

a) İlgili mevzuatına göre tahakkuk eden prim borçlarının süresi içinde ödenmemesi halinde kesinleşmiş prim borcu olduğu,

b) Prim borcuna karşı dava açılması halinde, bu dava sürecinde veya sonucunda takip ve tahsili durduracak geçici veya nihai bir karar bulunmadığı durumlarda kesinleşmiş prim borcu olduğu,

c) Prim borcunun 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde cebren tahsili yolun-

da tesis edilen işlemlere karşı dava açılması halinde, bu dava sürecinde veya sonucunda takip ve tahsili durduracak geçici veya nihai bir karar bulunmadığı durumlarda kesinleşmiş prim borcu olduğu,

d) Vadesi geçtiği halde ödenmemiş ancak ilgili kurum tarafından belli bir vadeye bağlanarak tecil edilmiş prim borçlarının, vadesindeki ödemeler aksatılmadığı sürece, kesinleşmiş prim borcu olmadığı,

Kabul edilecektir.

6. PRİM BORCU OLMADIĞINA İLİŞKİN BELGENİN DÜZENLENMESİ

İsteklilerin sosyal güvenlik prim borcu olmadığına ilişkin belgeyi işyerinin kayıtlı

bulduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünden/Sosyal Güvenlik Merkezinden alması, bu belgenin; ilgili müdürlükçe aynı işverene ait Türkiye genelini kapsayacak şekilde yapılacak araştırma neticesinde düzenlenmesi ve ihale tarihi itibarıyla olan durumu göstermesi gerekmektedir.

Kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu sorgulaması SGK tarafından sağlanan web servis aracılığıyla gerçek kişi istekliler için T.C. Kimlik Numarası, tüzel kişi istekliler için ise Vergi Kimlik Numarası kullanılarak idarelerce EKAP (Elektronik Kamu Alımları Platformu) üzerinden de gerçekleştirilmektedir. Ancak, bunun için ihalelere katılacak gerçek ve tüzel kişilerin SGK' de e-borcu yoktur aktivasyonunu yaptırmaları gerekmektedir.

İhale tarihi itibarıyla yapılan bu sorgulamalar sırasında, işverenlerin kapsama giren borçlarının bulunmaması veya kapsama giren borçları bulunmakla birlikte bu borçların yukarıda belirtilen sınır tutarlarından az olması halinde, SGK Ünitelerince söz konusu işverenlere kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcunun bulunmadığı şeklinde yazılar verilmektedir. Bu bağlamda, kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borçlarının bulunup bulunmadığına ilişkin yapılan sorgulamalar sırasında, işverenlerin kapsama giren borçlarını ihale tarihi itibarıyla ödemeleri halinde bu ödemelerin de dikkate alınmasına SGK tarafından karar verildiğinden, bundan böyle kapsama giren borçlarını ihale tarihi itibarıyla ödeyen veya ihale tarihi itibarıyla yapılan ödemelerle birlikte kapsama giren borç tutarı yukarıda açıklanan sınırların altında olan işverenlere, SGK Üniteleri tarafından kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu yoktur yazıları verilmektedir.

Sosyal güvenlik prim borcu olmadığına ilişkin olarak; gerçek kişi isteklilerin 4/1-a ve 4/1-b kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna prim borcu olmadığına dair belge, tüzel kişi isteklilerin ise 4/1-a ve 4/1-c kapsamında

Sosyal Güvenlik Kurumuna sosyal güvenlik prim borcu olmadığına dair belge verileceği yeterli olacak, tüzel kişi isteklilerin ortağı olan gerçek kişilerin 4/1-b kapsamında prim borcu olmadığına ilişkin belge istenmeyecektir.

7. SONUÇ

4734 sayılı Kanun gereğince ihalelere katılan isteklilerin ihalenin üzerinde kalmaları halinde kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcunun ihale tarihi itibarıyla Kamu İhale Genel Tebliğinde belirtilen sınırların altında olması gerekmektedir. Aksi halde, sözleşme imzalama aşamasında söz konusu belirlenen sınırların üzerinde prim borcunun bulunduğu tespitinde, istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları idareler tarafından gelir kaydedilir, haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmez. Kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcunun miktarı konusunda, isteklinin 4/1-a, 4/1-b, 4/1-c kapsamında sigortalı çalıştırılması, tüzel kişilik olup olmaması, alt işverenin bulunup bulunmaması, sosyal güvenlik destek primi ödeme yükümlü olup olmamasına göre sigorta primine esas kazancın alt sınırının 3 katı, üst sınırının 3 veya 6 katına göre değişmektedir. Ancak, sigorta primine esas kazancın üst sınırı 2016 yılına kadar asgari ücretin (alt sınırın) 6,5 katı iken 2017 yılından itibaren 7,5 kata çıkartılmıştır. Dolayısıyla, idarelerimizin bu değişikliğe dikkat etmeleri ihale sürecinin sağlıklı işlemesine katkı sağlayacaktır.

Yeri gelmişken bir başka husus ta, prim borçlarını KDV mahsubuyla ödeyen işverenlerin ihaleye katılmaları mümkün hale gelmiştir (SGK Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü İşverenler Daire Başkanlığı'nın 20.07.2016 tarihli Prim Borçlarını KDV Mahsubuyla Ödeyen İşverenlerin İhaleye Katılmak İçin Kurumumuzdan-SGK-Alacakları Borcu Yoktur Yazıları Hakkında Duyuru).

KAMU İHALE MEVZUATINDAKİ SON DEĞİŞİKLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Av. Necati TORUN

İhale ve İş Hukuku Uzmanı

1. GİRİŞ

150 milyar TL'ye ulaşan hacmi ile Kamu alımlarını temel olarak düzenleyen mevzuat 4734 sayılı Kamu İhale Kanunudur. Parlamento zaman zaman oluşan ihtiyaç sebebiyle Kamu İhale Kanununda değişiklikler yapmaktadır. Ancak, bazen Kanun değişikliği olmadan kimi şikayet başvurularını daha objektif olarak değerlendirmek veyahut idari yargı kararlarında KİK kararlarına karşı açılan davalarda içtihat haline gelen kararların mevzuatta yer bulabilmesi amacıyla Kamu İhale Kanununun alt mevzuatında değişiklikler yapılmaktadır.

25 Ocak 2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazetede, ihale mevzuatına yönelik yönetmelik ve tebliğ değişiklikleri yayımlanmıştır. Makalemizin konusunu ihale mevzuatındaki son değişiklikler teşkil edecektir.

2. İHALE UYGULAMA YÖNETMELİKLERİNDEKİ SON DEĞİŞİKLİKLER

2.1. Hizmet Alım İhalelerindeki Kar Oranı Değişmiştir:

Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde yaklaşık maliyetin hesabında kullanmış olduğumuz %20'ye kadar oranda idare tarafından belirlenecek olan kar oranı düşürülerek %7 oranına kadar bir oran dahilinde idarelere yetki verilmiştir.

2.2. Hizmet Alım İhalelerinde Aşırı Düşük Sorgulamasındaki Değişiklikler:

Hizmet alım ihalelerinde aşırı düşük teklif sorgulaması sınır değer altı teklifler için yapılmaktadır.

Sınır değer ise personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerde yaklaşık maliyet eksi kar iken, personel çalıştırılmasına dayalı olmayan ihalelerde sınır değer yaklaşık maliyet ve tekliflerin aritmetik ortalamasının R katsayısı ile belirlenecek tutar olacaktır. Hizmet alım ihalelerinde aşırı düşük teklif sorgulaması yapıp yapılmaması R katsayısına bağlı hale gelmiştir. R katsayısının yüksek belirlenmesi sınır değeri yükselteceği için sorgulama yapılacak firmaları da artıracaktır.

2.3 Mal Alımlarında Aşırı Düşük Teklif Sorgulamasının Mevzuattaki Yerini Bulmuştur.

Bilindiği üzere 2016 yılına kadar mal alımlarında aşırı düşük teklif sorgulamaları ile hukuki problemler yaşanmaktaydı.

4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesinde tekliflerin Kanunun 37 inci maddesine göre değerlendirilmesinden sonra, diğer tekliflere veya tespit edilen yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olduğu belirlenen tekliflerin reddedilmesinden önce, idarece belirlenen süre içinde teklif sahiplerinden

teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntıların yazılı olarak istenileceği ve istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamalar dikkate alınarak aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi sonucunda ihalenin karara bağlanacağı, ayrıca Kurumun aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer veya sorgulama kriterleri ya da ortalamalar belirlemeye yetkili olduğu, ihale komisyonunun, aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde Kurum tarafından belirlenen kriterleri esas alacağı hükmüne bağlanmış ve Kamu İhale Genel Tebliğinin 45 inci maddesinde yapım işi ihalelerinde ve aynı Tebliğin 79 uncu maddesinde hizmet alımı ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin nasıl belirleneceği, değerlendirileceği, sorgulama kriterlerinin neler olduğu ve istekliler tarafından aşırı düşük teklif açıklamalarının nasıl belgelendirileceği açıklanırken mal alımı ihalelerine ilişkin olarak herhangi bir bağlayıcı kural getirilmediği, mal alımı ihalelerinde idare tarafından aşırı düşük tekliflerin belirlenmesi ve sorgulanması konusunda 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesinde yer alan hüküm çerçevesinde takdir yetkisinin bulunduğu gerekçesiyle bir çok idare tarafından mal alımlarına yönelik ihale dokümanlarına aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmadan ihalenin sonuçlandırılacağına dair hükümler konulmaktaydı.

Bu doğrultuda Kamu İhale Kurulu kararlarında da idare tarafından idarenin mal alımlarında aşırı düşük teklif sorgulaması yapmak zorunda olmadığı doğrultusunda kararlar vermekteydi. (Karar Tarihi : 17.02.2016 , Karar No : 2016/UM.I-564)

Ancak, idare mahkemelerinden farklı görüşler gelmeye başlamıştı. Ankara 4. İdare Mahkemesinin 10.02.2016 tarihli ve E:2015/3575, K:2016/319 sayılı kararında "... Dava dosyasının incelenmesinden;

Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından 30/06/2015 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Ankara Kent Güvenlik Yönetim Sistemi Genişleme İş'i" ihalesine ilişkin olarak davacı şirket tarafından 22/09/2015 tarihli dilekçe ile ihalenin aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmaksızın sonuçlandırılmasının mevzuat hükümleri ve doküman düzenlemelerine aykırı olduğu, konuyla ilgili emsal yargı kararlarının da bulunduğu, Kamu İhale Kurumu internet sitesinde yapım işleri ihaleleri için kullanılan sınır değer hesaplama aracının mal alımı ihaleleri kapsamında da kullanılabilmesi, bu yolla hesaplanan sınır değer 1.126.867,58 TL olduğu, bu değer altında teklif veren ve ihale üzerinde bırakılan isteklinin teklif ettiği ürünlerin kalitesi ve Teknik Şartname'ye uygunluğu hususlarında tereddütlerin oluştuğu iddiasıyla itirazın şikayet başvurusunda bulunduğu, anılan başvurunun dava konusu karar ile reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Kamu İhale Kurumunun görevleri arasında, ihalenin başlangıcından sözleşmenin imzalanmasına kadar olan süre içerisinde idarece yapılan işlemlerde, bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olup olmadığı, dolayısıyla ihalelerde, saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri göz önünde bulundurarak şikayetleri inceleyerek sonuçlandırmak sayılmıştır.

Yukarıda metnine yer verilen 4734 sayılı Kanun'un "Aşırı Düşük Teklifler" başlıklı 38. maddesine ve Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 58'inci maddesine göre idarelere yaptıkları ihalelerde; diğer tekliflere veya idarenin

tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit etme görevi verildiği, bu görevin amacının ise aynı Kanun'un 5. maddesinde ifadesini bulan "ihalelerde, saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması" amacını gerçekleştirmek olduğu, teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit için Kamu İhale Kurumu tarafından aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer veya sorgulama kriterleri ya da ortalamalar belirlenmesi gerektiği, bu yönde herhangi bir belirleme yapılmamış ise kriter olarak teklif edilen fiyatın ticari hayatın olağan akışına aykırı olmaması gerektiği, idarelerin bu konuda tam bir serbestlik içinde olduğunun kabulünün ihale hukuku ilkelerine aykırılık oluşturacağı sonucuna varılmıştır.

Dolayısıyla, "ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması" ilkesi ile bağlı olma sorumluluğu olan idare tarafından aşırı düşük teklifler sorgulamaya tabi tutulması gerekirken, ihale komisyonunun takdir hakkı olduğu, sorumluluğunun ise malın teslimini müteakip teslim edilen ürünün teknik şartnamede belirtilen niteliklere sahip olup olmadığı hususuyla sınırlı olduğundan bahsedilerek, yaklaşık maliyetin altında verilen teklifler ile ilgili aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmaması mevzuata aykırılık teşkil edecektir. ..." denilmiştir.

Nitekim, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'da 2016 yılında benzer şekilde bir karar vermiştir.

Bu doğrultuda Kamu İhale Kurulu tarafından mal alım ihale uygulama yönetmeliğinde mal alım ihalelerinde aşırı düşük yapılmasına yönelik kriterler belirlendi.

Buna göre eşik değerın dört katına kadar yaklaşık maliyeti olan mal alım ihalelerinde aşırı düşük teklif sorgulaması yapılması mümkün değilken, bu limiti aşan mal alım ihalelerinde ise aşırı düşük teklif sorgulaması yapılması idarelerin isteğine bağlı hale gelmiştir.

2.4 Yapım İşi İhalelerinde Sınır Değer Hesabındaki Geçerli Teklifler Kavramı Netleştirilmiştir

Yapım işlerinde sınır değer hesabında dikkate alınacak "geçerli tekliflere" yönelik tereddüt ortadan kaldırılmış olup, teminat mektubu ve teklif mektubu geçerli olan bütün teklifler geçerli kabul edilecektir. Ve sınır değer hesabında değerlendirileceklerdir. Diğer belgelerin geçersiz olması, yapım işi sınır değer hesabında dikkate alınmayacaktır.

2.5. Tekliflerin Sunulması Hakkındaki Değişiklikler

İsteklilerin teklifleri hazırlarken sundukları bazı belgeler ve belge içeriklerinde de önemli değişiklikler olmuştur.

2.5.1. Oda Kayıt Belgelerinin Teklif Zarfı İçerisinde Sunulması Uygulamasına Son Verilmiştir:

Teklif zarfları içerisinde oda kayıt belgelerinin sunulması uygulamasına son verildi. Yapılan düzenleme ile oda kayıt belgeleri sözleşme imzalanmadan önce talep edilecek bir belge haline gelmiştir. İsteklilerden vergi ve SGK borcu gibi taahhüt kapsamında istenilecek bu belgenin teklif zarfları içerisine konulmasına gerek bulunmamaktadır.

2.5.2. Banka Referans Mektuplarının İstenilmesi Zorunluluğu Bitmiştir.

Yeni düzenleme ile birlikte banka referans mektuplarının istenilmesi zorunluluğu ortadan kalkmıştır.

2.5.3 Yeterlilik Belgeleri Hakkındaki Değişiklikler

Mali ve teknik yeterlilik belgeleri gerek istekliler gerekse idareler açısından zaman zaman önemli uyumsuzluklar oluşturmaktadır.

Yeterlilik belgelerinin internet üzerinden temin edilebilmesi ve teyidinin de internet üzerinden yapılabilmesi hallerinde, bu belgeler için belgelerin sunulduğu şekline yönelik kriterler artık aranmayacaktır. EKAP üzerinden alınan ve teyidi yapılabilen iş deneyim belgelerinin ihalelerde sunumunu etkileyecektir. Düzenlemeyle ticaret sicil gazetelerinin de internet çıktısı olarak sunulabileceği öngörülmektedir.

2.5.4. Aritmetik Hata'daki Değişiklikler

Kamu İhale Kuruluna gerçekleştirilen şikayet başvurularında aritmetik hatalar önemli bir alandır.

Yeni değişikliklerle programların sebep olduğu aritmetik hataların düzeltilmesine imkan tanınmaktadır: Elektronik araçlar yardımıyla tablolama programları (MS Excel, Numbers, LibreOffice Calc ve benzerleri) kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıkları, toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmeyecek ve bu farklılıklar isteklinin teklif cetvelinde yazılı birim fiyatlar esas alınarak ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilecektir. Yapılan bu düzeltme sonucu bulunan tutar, sınır değer hesabı hariç, isteklinin teklif ve yeterlilik değerlendirilmesine esas nihai teklif fiyatı olarak kabul edilecektir.

2.6. Şikayet Başvuru Sürecindeki Değişiklikler

Şikayet başvurularına yönelik İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelikte de önemli değişiklikler olmuştur:

3/1/2009 tarihli ve 27099 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "imza sirkülerinin aslı veya yetkili mercilerce onaylı örneklerinin, "ibaresinden sonra gelmek üzere "idareye verilen şikayet dilekçesinin bir örneği" ibaresi eklenmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

İlana ve ön yeterlilik veya ihale dokümanına yönelik başvurularda, şikayet dilekçesi ekine ihale konusu alanda faaliyet gösterildiğine ilişkin belge eklenmesi zorunludur."

Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"g) İdareye verilen şikayet dilekçesinin bir örneğinin ve idare tarafından şikayet üzerine alınan karar başvuru sahibine bildirilmiş ise bu kararın bir örneğinin eklenilip eklenilmediği,"

Böylece şikayet başvurularında artık idareye verilen şikayet başvurularının bir örneğinin KİK'e itirazın şikayet başvurularında eklenmesi zorunlu kılınmıştır.

Ayrıca, ilana ve ön yeterlilik veya ihale dokümanına yönelik başvurularda, şikayet dilekçesi ekine ihale konusu alanda faaliyet gösterildiğine ilişkin belge eklenmesi zorunlu kılınmıştır.

3. SONUÇ

Kamu alımları piyasasını düzenleyen temel Kanun olan 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda şikayet başvurularını daha objektif

olarak değerlendirmek veyahut idari yargı kararlarında KİK kararlarına karşı açılan davalarda içtihat haline gelen kararların mevzuatta yer bulabilmesi amacıyla Kamu İhale Kanununun alt mevzuatında değişiklikler yapılmaktadır.

25 Ocak 2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazete’de ihale uygulama yönetmeliklerinde önemli değişiklikler yapan düzenlemeler yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Ayrıntıları makalemizde yer verdiğimiz bu değişiklikler:

Hizmet Alım İhalelerindeki Kar Oranı Değişmiştir

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Olmayan Hizmet Alım İhalelerinde Aşırı Düşük Sorgulamasındaki R Katsayısı etkin hale gelmiştir.

Mal Alımlarında aşırı düşük sorgulama kriterleri sınırlı da olsa getirilmiştir.

Yapım İşi İhalelerinde Sınır Değer Hesabındaki Geçerli Teklifler Kavramı Netleştirilmiştir.

Oda Kayıt Belgelerinin Teklif Zarfı İçerisinde Sunulması Uygulamasına Son Verilmiştir

Banka Referans Mektuplarının İstenilmesi Zorunluluğu Bitmiştir

Program kaynaklı teklif mektubundaki aritmetik hataları çözüm yolu getirilmiştir.

Şikayet Başvuru sürecinde ufak değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

KAYNAKÇA

Resmi Gazete, 25 Ocak 2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazete

<http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/02/20170202.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/02/20170202.htm>

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, www.basbakanlik.gov.tr/mevzuat

Ömer KÖSE

Maliye Bakanlığı Denetim Elemanı

MOTOR HACMİNİN İHALE SONUCUNA ETKİSİ

1-GİRİŞ

Bilindiği üzere kamu kurumları ihtiyaçlarını, kamu ihale mevzuatı kapsamında karşılamaktadırlar.

İhtiyaçların karşılanması, karşılıksız şekilde olmayıp, belli bir kamu kaynağı harcanarak ihtiyaçların temin edilmesi anlamına gelmektedir.

Kamu kaynaklarının kullanılmasıyla ilgili olarak 5018 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu Kanunda kamu kaynaklarının; dengeli, etkili ve verimli şekilde kullanılmak suretiyle ihtiyaçların karşılanması gerektiği açıklar.

Kamu ihtiyaçlarının karşılanması için harcamanın paranın tam olarak karşılığı alınacağı kabul edilerek ihaleye çıkılması gerekir.

Harcanan paranın karşılığının alınması nasıl sağlanacaktır?

Bunu sağlayacak temel araç teknik şartnamenin ihtiyaçları en uygun şekilde karşılar nitelikte hazırlanması suretiyle gerçekleşecektir.

Bu çalışmada teknik şartnamenin hazırlanması ve tekliflerin değerlendirilmesi üzerinde durulacak ve konu Kamu İhale Kurulunca verilen bir karar ile örneklendirilecektir.

2. YASAL VE İDARİ DÜZENLEME

Kamu İhale Kanununun 5 inci maddesinde;

“Temel ilkeler

Madde 5- İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

...” denilmiştir;

Kamu İhale Kanununun 12 nci maddesinde;

“Şartnameler

Madde 12- İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin **idarelerce hazırlanması** esastır.

Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığının ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlanabilir.

İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin **teknik kriterlerine ihale dokümanının** bir parçası olan **teknik şartnamelerde** yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici

hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya **uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır.** Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir.

Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir.

Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer vermek şartıyla marka veya model belirtilebilir.” denilmiştir.

Bu madde ile teknik şartnamelerde bulunması gereken özellikler genel hatları itibariyle belirtilmiş ve **teknik şartnamenin** detaylı bir şekilde hazırlama işi **idarelere** bırakılmıştır.

4734 sayılı Kanunun “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 38 inci maddesinde;

“İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri de-

ğerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.” hükmüne,

Kamu İhale Genel Tebliğinin 79.2.1 inci maddesinde ise;

“Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur. Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere üç (3) iş gününden az olmak üzere uygun bir süre verilir.” şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin “Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında teklif fiyata dahil olacak giderler” başlıklı 78.1 inci maddesinde;

“Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları; ihale konusu işte çalıştırılacak personel sayısının ihale dokümanında belirlendiği, bu personelin çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı ve yaklaşık maliyetinin en az % 70’lik kısmının asgari işçilik maliyeti ile varsa aynı yemek ve yol giderleri dahil işçilik giderinden oluştuğu hizmetlerdir.” şeklinde açıklamalara, anılan Tebliğin “Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 79.1 inci maddesinde, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde kar hariç yaklaşık maliyet tutarı; personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde ise, 25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile anılan maddede yapılan düzenlemeyle,

$SD = \left(\frac{YM + \sum_{n=1}^n T_n}{n+1} \right) \times R$ formülüyle hesaplanan tutarın sınır değer olarak kabul edileceği açıklanmıştır.

3. ÖRNEK OLAY¹

Konunun daha iyi anlaşılması amacıyla Kamu İhale Kurulunca verilen bir karar örnek olarak aşağıda gösterilmiştir.

“İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle,

1) İdarece tekliflerinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında kontrollük aracın motor hacminin Teknik Şartname’yi karşılamadığı ve bu araçlara ait bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama, vergi vb. gibi giderlerin açıklanmadığı, sadece yakıt giderinin açıklandığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, Teknik Şartname’de araçların en az 1600 cc motor hacmine sahip olmasının istenildiği, teklif ettikleri aracın motor hacminin ise 1598 cc olduğu, ancak Teknik Şartnamede istenilen 1600 cc’lik bir aracın ruhsatta 1598 cc olarak gösterilebildiği, ayrıca birim fiyat teklif cetvelinde sadece yakıt gideri için bedel öngörülmesinin istenildiği, aracın diğer giderlerinin ise önemli teklif bileşeni olarak belirtilmediği, bu nedenle bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama vergi vb. gibi diğer tüm giderler için açıklama istenilemeyeceği,

...

1) Başvuru sahibinin 1 inci iddiasına ilişkin olarak:

...

İdari Şartnamenin 25 inci maddesinde yer alan düzenlemeler dikkate alınarak yapılan hesaplama neticesinde yol ve yemek gideri, ulusal bayram ve genel tatil günleri ücreti ve % 4 sözleşme ve genel giderler dahil teklif edilmesi gereken asgari işçilik maliyetinin 22.917.623,10 TL olduğu tespit edilmiştir.

İdari Şartnamenin 25 inci maddesinde güvenlik hizmetleri için aylık 300,00 TL haberleşme giderinin yüklenici tarafından karşılanacağı düzenlenmiş olup, işin süresinin

33 ay olduğu dikkate alındığında istekliler açısından sabit nitelikteki haberleşme giderinin 9.900,00 TL olması gerektiği anlaşılmıştır. Başvuruya konu ihalede yol, yemek, ulusal bayram ve genel tatil günleri ücreti ve % 4 sözleşme ve genel giderler dahil işçilik ücreti ile haberleşme gideri dahil teklif edilmesi gereken asgari maliyetin 22.927.523,10 TL olduğu, ihalede bu tutarın altında teklif olmadığı görülmüştür.

...

İncelenen ihalenin personel çalıştırılmasına dayalı bir hizmet alımı olduğu, bu nedenle kâr hariç yaklaşık maliyet tutarının sınır değer olarak kabul edilmesi gerektiğinden, idarece buna uygun olarak kâr hariç yaklaşık maliyet tutarı olan 22.971.039,54 TL’nin sınır değer olarak belirlendiği ve bu tutarın altında teklif veren B...G...Ö..Güv. Hizm. A.Ş. ile Has Özel Güv. Şti.-Ulusoy Ltd. Şti. İş Ortaklığının tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edildiği, söz konusu isteklilere gönderilen 22.09.2016 tarihli sorgulama yazısında “Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin 59. Maddesi (Aşırı düşük teklifler) ve Genel Tebliği 79. Maddesi gereği Nilüfer Belediyesi 01.01.2017-30.09.2019 tarihleri arasında (33) aylık Koruma ve Güvenlik Hizmet Alımı işine vermiş olduğunuz teklifiniz sınır değerinin altında olduğundan;

Verilen hizmetin ekonomik olması, Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, Teklif edilen hizmetin özgünlüğü, hususlarında tarafınızca belgelendirilmek suretiyle yazılı açıklamalarınızı 28/09/2016 Çarşamba günü mesai bitim saatine kadar teslim etmeniz gerekmektedir...” ifadelerine yer verildiği, söz konusu yazıda açıklanması istenilen önemli teklif bileşenlerinin belirtilmediği görülmüştür.

İdarece teklif açıklaması sunan B...G...Ö..Güv. Hizm. A.Ş.’nin teklifinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında araç-

¹ Örnek Olay (*) kamu ihale kurulununun 16.11.2016 tarih ve 2016/UH.II-2765 sayılı kararı

lara ait bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama, vergi vb. gibi giderlerin açıklanmadığı, sadece yakıt giderinin açıklandığı, ayrıca Teknik Şartname'de araçların en az 1600 cc motor hacmine sahip olmasının istenildiği, anılan isteklinin teklif ettiği aracın motor hacminin ise 1598 cc olduğu gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi B...G...Ö...Güvenlik Hiz. A.Ş.'nin idareye sunduğu teklif açıklamaları incelendiğinde;

-Yol, yemek, ulusal bayram ve genel tatil günleri çalışması dahil işçilik ücreti için 22.917.623,10 TL teklif ettiği, söz konusu tutarın ihalede teklif edilmesi gereken asgari işçilik maliyetini karşıladığı,

-Haberleşme gideri için 4 hattın aylık toplam 300,00 TL'den 33 aylık maliyeti olan 9.900,00 TL teklif ettiği, bu tutarın birim fiyat teklif cetvelinde idarece öngörülen tutarla uyumlu olduğu,

- Akaryakıt gideri için 12.08.2016 tarihli EPDK bayi satış fiyatı bülteni ile kullanılacak araçlara ilişkin teknik bilgileri içeren kataloğun sunulduğu, üç aracın günlük toplam 180 km yapacağı varsayımıyla işin süresi boyunca harcanacak yakıt gideri için 20.406,18 TL öngörüldüğü, motorinin litre fiyatında 12.08.2016 tarihli EPDK bayi satış fiyatı bülteninde yer alan litre fiyatının KDV hariç tutarı olan 3,09494 TL'nin esas alındığı, kullanılan yakıt fiyatının ihale ilan tarihi ile ihale tarihi arasındaki EPDK tarafından yayımlanan fiyat olduğu görüldüğünden motorinin litre fiyatına ilişkin açıklamalarının uygun olduğu,

-Kullanılacak aracın yakıt tüketimine ilişkin olarak ise; teklif edilen Audi A1 marka araca ilişkin www.audi.com.tr adresinden aracın teknik özelliklerini gösteren SMMM onaylı belgenin sunulduğu, **teknik özelliklere ilişkin belgede motor hacminin 1598 cm³ şeklinde ifade edildiği**, bununla birlikte Teknik Şartname'nin 8.9'uncu madde-

sinde açık bir ifadeyle **“en az 1600 cc motor hacmine sahip” araç** istenildiği, **söz konusu ihale dokümanı karşısında 1600 cc'nin altında araç teklif edilemeyeceği anlaşılmış olup,**

1598 cm³ motor hacmine sahip araç teklif eden isteklinin teklifinin Teknik Şartname'yi karşılamadığı gerekçesiyle idarece değerlendirme dışı bırakılması işleminin yerinde olduğu görülmüştür.

İhaleyi yapan idarece başvuru sahibi isteklinin teklifinin ayrıca İdari Şartnamenin 25 inci maddesinde belirtilen araca ilişkin bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama, vergi vb. giderlerin açıklanmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı anlaşılmıştır.

...

Yukarıda yer verilen mevzuat düzenlemeleri uyarınca aşırı düşük teklif sorgulama yazılarında açıklanması istenilen **önemli teklif bileşenleri idarece belirtilmediğinden, birim fiyat teklif cetvelinde ayrı satır açılan bileşenler dışında kalan diğer giderlere ilişkin olarak açıklama istenilemeyeceği değerlendirilerek**, ayrıca araçlara ilişkin söz konusu giderlerin yaklaşık maliyet hesabında da yer almadığı görüldüğünden, araçlara ilişkin diğer giderlere **(bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama, vergi vb.) dair açıklama sunulmamasının teklifin değerlendirme dışı bırakılma gerekçesi olamayacağı**, ayrıca bu büyüklükteki bir personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesinde tâli bir gider niteliğinde olan araca ait bakım, onarım, sigorta, vergi vb. giderin Kamu İhale Genel Tebliğinin 78.30.(ç) bendi kapsamında genel giderler içerisinde karşılanabileceği anlaşılmış olup, birim fiyat teklif cetvelinde gösterilen giderlere ilişkin açıklama yapılmasının yeterli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bununla birlikte anılan isteklinin teklifi Teknik Şartnameye göre 1600 cc motor hac-

mine sahip araç teklif etmediği gerekçesiyle de değerlendirme dışı bırakıldığından, idarenin yukarıda mevzuata aykırılığı belirtilen işlemlerinin esasa etkili olmadığı görülmüştür.

...

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesinin ikinci fıkrası yönünden yapılan inceleme sonucunda tespit edilen aykırılıklar ve buna ilişkin inceleme ve hukuki değerlendirme aşağıda yapılmıştır.

Teklifi sınır değer altında kalan ve aşırı düşük teklif açıklaması sunması talep edilen H...Ö.Güv. Şti. - U...Ltd. Şti. İş Ortaklığının teklifinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında teklif edilen araçlara ilişkin bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama, vergi vb. dair açıklama sunulmadığı gerekçesiyle idarece değerlendirme dışı bırakıldığı görülmüştür.

H...Ö.Güv. Şti.-U...Ltd. Şti. İş Ortaklığının teklif açıklamaları incelendiğinde;

- Yol, yemek ve ulusal bayram ve genel tatil günleri çalışması gideri dahil işçilik ücreti için 22.917.623,10 teklif ettiği, söz konusu tutarın ihalede teklif edilmesi gereken asgari işçilik maliyetini karşıladığı,

- Haberleşme gideri için 4 hattın aylık toplam 300,00 TL'den 33 aylık maliyeti olan 9.900,00 TL teklif edildiği, bu tutarın birim fiyat teklif cetvelinde idarece öngörülen tutarla uyumlu olduğu,

- Akaryakıt gideri için üç aracın günlük toplam 180 km yapacağı varsayımıyla işin süresi boyunca KDV hariç 23.133,60 TL öngörüldüğü, akaryakıtın litre fiyatına ilişkin olarak 12.08.2016 tarihli illere göre akaryakıt bayi bülteninde Bursa ili için ilan edilen KDV dahil 4,20 TL'lik fiyatın esas alındığı, kullanılan yakıt fiyatının ihale ilan tarihi ile ihale tarihi arasındaki EPDK tarafından yayımlanan fiyat olduğu anlaşıldığından yakıta ilişkin açıklamalarının uygun olduğu,

Kullanılacak aracın yakıt tüketimine ilişkin olarak ise 100 km.de 3,6 litre yakıt tüketimi olduğunun açıklandığı; teklif edilen araca ilişkin olarak noter tasdikli kataloğun sunulduğu, aracın teknik özelliklerinde aracın yakıt tüketimine ilişkin bilginin yer aldığı,

Dolayısıyla anılan istekli tarafından teklif edilen bedelin birim fiyat teklif cetvelinde gösterilen işçilik maliyeti, yakıt ve haberleşme giderini karşıladığı, ayrıca bu iş kalemlerine ilişkin sunulan belgelerin mevzuata uygun olduğu görülmüştür.

İhaleyi yapan idarece söz konusu isteklinin teklifinin İdari Şartnamenin 25 inci maddesinde belirtilen araca ilişkin bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama, vergi vb. giderlerin açıklanmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kanunun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38 inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir." hükmüne,

Kamu İhale Genel Tebliğinin 79.2.1 inci maddesinde ise “Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur. Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verilir.” şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat düzenlemeleri uyarınca aşırı düşük teklif sorgulama yazılarında idarece açıklanması istenilen **önemli teklif bileşenleri belirtilmediğinden**, birim fiyat teklif cetvelinde ayrı satır açılan bileşenler dışında kalan diğer giderlere ilişkin olarak açıklama istenilemeyeceği ve araçlara ilişkin **diğer giderlere (bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama, vergi vb.) dair açıklama sunulmamasının teklifin değerlendirme dışı bırakılma gerekçesi olamayacağı**, ayrıca bu büyüklükteki bir personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesinde tâli bir gider niteliğinde olan araca ait bakım, onarım, sigorta, vergi vb. giderin Kamu **İhale Genel Tebliği'nin 78.30.(ç) bendi kapsamında genel giderler içerisinde karşılanabileceği** anlaşılmış olup, **birim fiyat teklif cetvelinde yer alan giderlere ilişkin mevzuata uygun açıklama yapan isteklinin teklifinin değerlendirmeye alınması gerektiği sonucuna varılmıştır.**

...

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden H...Ö...Güv. Şti.- Ulusoy Ltd. Şti. İş Ortaklığının teklifinin değerlendirmeye alınması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanunun 65 inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi

izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere...” denilmiştir.

4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Örnek olayda görüleceği üzere;

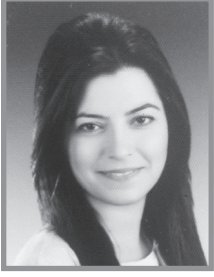
a) İdare; 1600 cc olarak istediği motor hacmi için, teklif olarak 1598 cc motor hacmi sunulmasını kabul etmemiş ve teklif sahibinin teklifini elemiştir.

b) İdare, aşırı düşük teklif sorgulama yazılarında idarece açıklanması istenilen önemli teklif bileşenleri belirtilmemiş olduğu, bu nedenle istekliden bu konularda yazılı açıklama istemeyeceği halde; istekli tarafından diğer giderlere ilişkin (bakım, onarım, yedek parça, sigorta, kiralama, vergi vb.) **açıklama sunulmamasının neticesinde** isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakmak suretiyle hatalı işlem tesis etmiştir.

Yukarıda belirtilenler kapsamında, teknik şartnameyi idare kendi istediği gibi hazırlama yetkisine sahip olmakla beraber, bunu yaparken, makalenin başında belirtildiği gibi, harcanan paranın karşılığını vermek üzere düzenlemelidir.

Bu noktada ülkemizde vergi sisteminden kaynaklanan nedenlerle, fabrikaların 1600 cc araç üretmek yerine 1598 cc araç üretmeyi tercih ettiği, bu çerçevede İdare tarafından teknik şartname hazırlanırken, aracın motor hacminin 1600 cc yerine 1598 cc alınmasının yerinde olacağı açıktır.

Öte yandan, aşırı düşük teklif sorgulama yazılarında idarece açıklanması istenilen önemli teklif bileşenlerinin de detaylı olarak istenilmesi, açıklamada istenilmeyen hususlarla ilgili ihale komisyonu tarafından eleme yapılamaması gerektiği açıktır.

YATIRIM TEŞVİKİ AMACIYLA EMLAK VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER VE ÖRNEK UYGULAMALAR

Ayşe Çiğdem TAŞPINAR

Gelir Uzmanı

1. GİRİŞ

Bilindiği üzere 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yatırımları teşvik amacıyla birçok kanunda değişiklikler ya da eklemeler yapılmıştır. Bu amaçla 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa da geçici muafiyetler eklenerek yatırım teşviki amaçlanmıştır.

Makalemizde hem binalara yönelik hem de arazilere yönelik olarak getirilen muafiyetler açıklanacak ve örnekler yardımı ile anlatılmaya çalışılacaktır. Ayrıca, makalemizde okuma kolaylığı açısından Yatırım Teşvik Belgesi kısaca YTB olarak adlandırılacaktır.

2. BİNALAR İÇİN GEÇİCİ EMLAK VERGİSİ MUAFİYETİ UYGULAMASI

6728 sayılı Kanun ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanuna eklenen “Geçici Muafıklar” başlıklı 5 inci maddesi (g) fıkrası aşağıdaki gibidir;

“Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır. (1)

Yukarda (a), (b), (c) ve (d) fıkralarında yazılı muafiyetlerden istifade için, mezkür fıkralarda yazılı hallerin vukuunda, keyfiyetin bütçe yılı içinde ilgili vergi dairesine

bildirilmesi şarttır. Ancak, bu olaylar bütçe yılının son üç ayı içinde vukubulduğu takdirde bildirim, olayın vukubulduğu tarihten itibaren üç ay içinde yapılır.

Süresinde bildirimde bulunulmazsa muafiyet, bildirim yapıldığı yılı takibeden bütçe yılından muteber olur. Bu takdirde bildirim yapıldığı bütçe yılının sonuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkı düşer. (Köylerdeki inşaat için bildirimde bulunulmaz.)”

Yapılan düzenleme ile Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilecektir. Söz konusu muafiyet, bina inşaatının sona ermesini takip eden bütçe yılından itibaren başlayacak olup binanın kısmen kullanılmaya başlanması halinde ise muafiyet kısmen kullanılmaya başlanılan kısımlar için uygulanacaktır.

Geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilmek için;

a) Bina inşaatının Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin yapılacağı tarihten önce sona ermiş olması,

b) Yeni inşa edilen binaya ilişkin olarak 1319 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi gereği verilecek olan emlak vergisi (bina) bildiri-

miyle birlikte Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneğinin de ilgili belediyeye verilmesi, gerekmektedir.

Ancak, Yatırım Teşvik Belgesinin bir ör-

neğinin ilgili belediyeye emlak vergisi (bina) bildirimini ile birlikte verilmemiş olması, geçmiş yıllara ilişkin olarak geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilme hakkı

2.1. Düzenlemeden Sonra Alınan YTB Kapsamındaki Binalar İçin Geçici Muafıklar ve Uygulaması

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden sonra alınan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilecektir. Bu muafiyetin uygulanmasında, yeni inşa edilen binalara ilişkin ilgili belediyeye verilecek olan emlak vergisi (bina) bildiriminiyle birlikte Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneğinin de verilmiş olması gerekmekte olup binalar geçici emlak vergisi muafiyetinden inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile faydalanabilecektir.

ÖRNEK 1: 3/5/2017 tarihinde alınan ve 2 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki binanın inşası 1/4/2018 tarihinde sona erecektir. Bu binaya ilişkin olarak ilgili belediyeye verilecek olan emlak vergisi (bina) bildiriminiyle birlikte Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneğinin de verilmiş olması durumunda söz konusu bina, inşasının sona erdiği yılı takip eden bütçe yılının başından itibaren 2019 ila 2023 yılları arasında (beş yıl süreyle) emlak vergisinden muaf olacaktır.

2.2. Düzenlemeden Önce Alınan YTB Kapsamındaki Binalar İçin Geçici Muafıklar ve Uygulaması

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden önce alınan ve bu tarih itibarıyla tamamlama vizesi yapılmamış olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar için geçici emlak vergisi muafiyeti uygulaması aşağıdaki şekilde olacaktır.

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden önce alınmış ve bu tarih itibarıyla tamamlama vizesi yapılmamış olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen ve inşaları 1/1/2017 tarihinden sonra sona eren binalar, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilecektir. Söz konusu binalara ilişkin ilgili belediyeye verilecek olan emlak vergisi (bina) bildiriminiyle birlikte Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneğinin de verilmesi gerekmektedir.

ÖRNEK 2: 1/9/2015 tarihinde alınan ve 3 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki binanın inşası 1/5/2017 tarihinde sona erecektir. Bu binaya ilişkin olarak ilgili belediyeye verilecek olan emlak vergisi (bina) bildiriminiyle birlikte Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneğinin de verilmiş olması durumunda söz konusu bina, inşasının sona erdiği yılı takip eden bütçe yılının başından itibaren 2018 ila 2022 yılları arasında (beş yıl süreyle) emlak vergisinden muaf olacaktır.

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden önce alınmış ve bu tarih itibarıyla tamamlama vizesi yapılmamış olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen ve inşaları 1/1/2017 tarihinden önce sona eren binalara ilişkin olarak, 1/1/2017 tarihine kadar geçen süreler için geçici emlak vergisi muafiyeti uygulanmayacak olup Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneğinin ilgili Belediyeye verilmesi durumunda, 5 yıllık muafiyet süresinden muafiyetin uygulanmadığı süreler düşüldükten sonra kalan süre kadar emlak vergisi muafiyeti uygulanacaktır.

ÖRNEK 3: 4/5/2014 tarihinde alınan ve 3 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki binanın inşası, 15/12/2014 tarihinde sona ermiş ve binaya ilişkin emlak vergisi (bina) bildirim zamanında verilmiştir. Söz konusu binanın inşası, düzenlemenin yürürlük tarihinden önce sona erdiği için 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin olarak geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanılamayacaktır. Ancak, anılan düzenlemenin 1/1/2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi nedeniyle bu bina 5 yıllık muafiyet süresinden kalan 3 yıl boyunca yani 2017, 2018 ve 2019 yılları için emlak vergisinden muaf olacaktır.

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden önce tamamlama vizesi yapılmış olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanamayacaktır.

ÖRNEK 4: 15/12/2014 tarihinde alınan ve 2 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki binanın inşası, 30/11/2016 tarihinde sona erecektir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin düzenlemenin yürürlük tarihinden (1/1/2017) önce yapılacak olması nedeniyle bu bina geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanamayacaktır.

ÖRNEK 5: 10/8/2014 tarihinde alınan ve 2 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki binanın inşası, 10/3/2017 tarihinde sona erecektir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin düzenlemenin yürürlük tarihinden (1/1/2017) önce yapılmış olması nedeniyle bu bina geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanamayacaktır.

3. ARAZİLERE İLİŞKİN GEÇİCİ EMLAK VERGİSİ MUAFİYETİ UYGULAMASI

6728 sayılı Kanun ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa eklenen “Geçici Muafıklar” başlıklı 15 inci maddesi (e) fıkrası aşağıdaki gibidir;

“Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya tahsis

edilen araziler Yatırım Teşvik Belgesi süresince.

Geçici olarak muafıktan istifade için arazinin bu maddede yazılı cihetlere tahsis edilmiş olduğunun ilgili vergi dairesine bütçe yılı içinde bildirilmesi şarttır. Muafiyetler, arazinin tayin olunan cihetlere tahsis edildiği yıl takibeden bütçe yılından başlar. Bütçe yılı içinde bildirim yapılmazsa muafiyet, bildirim yapıldığı yıl takibeden bütçe yılından

muteber olur. Bu takdirde bildirim yapıldığı bütçe yılının sonuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkı düşer.”

Söz konusu düzenlemelerin yürürlük tarihi 01.01.2017'dir.

Yapılan düzenleme ile Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya tahsis edilen araziler, Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesi yapıncaya kadar geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilecektir. 1319 sayılı Kanununun 12 nci maddesi hükmü gereği, buradaki arazi tabiri arsaları da kapsar.

1319 sayılı Kanununun 15 inci maddesinde, geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanılabilmesi için arazinin bu maddede yazılı cihetlere tahsis edilmiş olduğunun (yatırımlar için iktisap veya tahsis edildiğinin) ilgili belediyeye bütçe yılı içinde bildirilmesinin şart olduğu, muafiyetlerin arazinin tayin olunan cihetlere tahsis edildiği yılı takip eden bütçe yılından itibaren başlayacağı, bu süre zarfında bildirim yapılmazsa muafiyet-

tin, bildirim yapıldığı yılı takip eden bütçe yılından itibaren geçerli olacağı, bu takdirde bildirim yapıldığı bütçe yılının sonuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkının düşeceği hükme bağlanmıştır.

Geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilmek için;

a) Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin yapılacağı tarihten önce arazinin iktisap olunması veya tahsis edilmesi,

b) Arazinin Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunduğunun veya tahsis edildiğinin, Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneğiyle birlikte ilgili belediyeye bütçe yılı içerisinde bildirilmesi, gerekmektedir.

Ancak, keyfiyetin bütçe yılı içerisinde bildirilmemesi durumunda, bildirim yapıldığı bütçe yılının sonuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkı düşecektir.

3.1. Düzenlemeden Sonra Alınan YTB Kapsamındaki Binalar İçin Geçici Muafıklar ve Uygulaması

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden sonra alınan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya tahsis edilen araziler, söz konusu belge kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunduğunun veya tahsis edildiğinin Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneği ile ilgili belediyeye bildirilmeleri durumunda iktisap olundukları veya tahsis edildikleri yılı takip eden bütçe yılından itibaren Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı yılın sonuna kadar geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilecektir.

ÖRNEK 6: 8/3/2017 tarihinde alınan ve 3 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırım için 22/3/2018 tarihinde iktisap olunan 3.000 m2 büyüklüğündeki arazinin, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunduğunun 2018 yılı içinde bu belgenin bir örneği ile ilgili belediyeye bildirilmesi durumunda bu arazi, 2019 ve 2020 yılları için iki yıl süreyle emlak vergisinden muaf olacaktır.

3.2. Düzenlemeden Önce Alınan YTB Kapsamındaki Araziler İçin Geçici Muafıklar ve Uygulaması

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden önce alınan ve bu tarih itibarıyla tamamlama vizesi yapılmamış olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya tahsis edilen arazilere ilişkin geçici emlak vergisi muafiyeti uygulaması aşağıdaki şekilde olacaktır.

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden önce alınmış ve bu tarih itibarıyla tamamlama vizesi yapılmamış olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için 1/1/2017 tarihinden sonra iktisap olunan veya tahsis edilen araziler, söz konusu belge kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunduğunun veya tahsis edildiğinin bu belgenin bir örneği ile ilgili belediyeye bildirilmesi durumunda, iktisap olundukları veya tahsis edildikleri yılı takip eden bütçe yılından itibaren Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı yılın sonuna kadar geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilecektir.

ÖRNEK 7: 4/3/2016 tarihinde alınan ve 3 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırım için 15/6/2017 tarihinde tahsis edilen 4.500 m2 büyüklüğündeki arazinin, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırım için tahsis edildiğinin 2017 yılı içinde bu belgenin bir örneği ile ilgili belediyeye bildirilmesi durumunda bu arazi, 2018 ve 2019 yılları için emlak vergisinden muaf olacaktır.

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden önce alınmış ve bu tarih itibarıyla tamamlama vizesi yapılmamış olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için 1/1/2017 tarihinden önce iktisap olunan veya tahsis edilen arazilerin, söz konusu belge kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunduğunun veya tahsis edildiğinin bu belgenin bir örneği ile ilgili belediyeye 2017 yılı emlak vergisinin 1 inci taksitinin ödeme süresinin sonuna kadar bildirilmesi durumunda, 1/1/2017 tarihinden itibaren Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı yılın sonuna kadar geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilmesi mümkün olacaktır.

ÖRNEK 8: 2/6/2015 tarihinde alınan ve 4 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırım için 1/6/2016 tarihinde iktisap olunan arazinin, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında iktisap olunduğunun bu belgenin bir örneği ile ilgili belediyeye 2017 yılının Mart ayı içinde bildirilmesi durumunda, 2017, 2018 ve 2019 yılları için üç yıl süreyle emlak vergisi muafiyetinden faydalanabilecektir.

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği 1/1/2017 tarihinden önce tamamlama vizesi yapılmış olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya tahsis edilen araziler, geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanamayacaktır.

ÖRNEK 9: 10/4/2014 tarihinde alınan ve 2 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırım için 27/3/2015 tarihinde iktisap olunan arazi, söz konusu Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin düzenlemenin yürürlük tarihinden (1/1/2017) önce yapılmış olması nedeniyle geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanamayacaktır.

ÖRNEK 10: 15/7/2013 tarihinde alınan ve 3 yılda tamamlama vizesinin yapılacağı varsayılan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırım için 9/2/2017 tarihinde tahsis edilen arsa, söz konusu Yatırım Teşvik Belgesinin tamamlama vizesinin düzenlemenin yürürlük tarihinden (1/1/2017) önce yapılmış olması nedeniyle geçici emlak vergisi muafiyetinden faydalanamayacaktır.

4. YTB İPTALİ DURUMUNDA YAPILACAKLAR

Yatırım Teşvik Belgesinin iptali durumunda, bu belge kapsamında inşa edilen binalar ile yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya tahsis edilen arazilere ilişkin olarak muafiyetten faydalandığı için tahsil edilmeyen emlak vergileri, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ilgili belediyelerce tahsil edilecektir.

5. SONUÇ

Yapılan değişiklikler ile Emlak Vergisi Kanununa yukarıda anlattığımız bentler eklenmiş ve yatırım teşvik amacıyla izlenmesi gereken yöntemler örnekleriyle anlatılmıştır. Bu açıdan Yatırım Teşvik Belgesinin yapılan değişikliklerden önce ya da sonra olması

farklılıklar arz ettiğinden mevzuatın iyi değerlendirilmesi gerekmektedir.

Belediyeler açısından bakılacak olursa yatırım teşvik belgelerinin iptali durumunda eksik ya da hiç alınamayan emlak vergilerinin 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ilgili belediyelerce tahsil ve takip edilmesi gerekecektir.

KAYNAKÇA

- 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu
- 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 69)

Hasan ACILAR

Maliye Uzman Yardımcısı

ELEKTRONİK SAYAÇLARA YÜKLENEN TUTARLAR NASIL MUHASEBELEŞTİRİLMELİ?

1. GİRİŞ

Kamu idarelerine ait taşınmazların doğalgaz, su ve benzeri ihtiyaçları için ilgili kuruluşlara ait aboneliklerinde elektronik sayaçlar kullanılmaktadır. Bu sayaçlar, önceden satılan alınan kontör aracılığıyla bir karta yüklenerek çalışmaktadır.

Genel Yönetim Bütçe İstatistiklerine göre son 5 yılda merkezi yönetim kapsamında yıllık yaklaşık 2 milyar TL'lik; mahalli idarelerde ise 800 milyon TL'lik su ve yakacak alımı için harcama yapıldığı görülmekte ve bu tutarların önemli bir kısmını da elektronik sayaçlara yüklenenler oluşturmaktadır.

Yapılan araştırmalarda ise merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve mahalli idareler tarafından bu şekilde elektronik sayaçlara yüklenen tutarların Devlet muhasebesi mevzuatına göre muhasebe kayıtlarının nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin bir düzenleme boşluğunun olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada söz konusu tutarların muhasebeleştirilmesindeki mevcut uygulama ile birlikte dönem ayırıcı hesapların kullanılması veya taşınır kapsamında değerlendirilmesini içeren alternatif uygulama örneği anlatılacaktır.

2. MEVCUT UYGULAMA

Bedelleri peşin ödenerek elektronik sayaçlara yüklenen kredi tutarında tüketim sağlayan doğalgaz ve su bedelleri için merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince

Muhasebat Genel Müdürlüğü (MGM) 25 Sıra No.lu Ön Ödeme Usul ve Esasları Genel Tebliğine göre ilgili kuruluşa kredi şeklinde ön ödeme yapılmakta ve harcama yetkilisi mutemedi adına açılan kredi tutarı, muhasebe birimince doğrudan kuruluşun banka hesabına aktarılmaktadır. Daha sonra da söz konusu Tebliğdeki diğer hükümlere göre doğalgaz veya su, kuruma ait elektronik karta yüklenip düzenlenen fatura ile birlikte mutemede teslim edilmektedir.

Muhasebe birimi tarafından ise Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre mahsup işlemleri yapıldıktan sonra söz konusu tutar doğrudan giderleştirilerek muhasebe kayıtları tamamlanmaktadır.

Mahalli idareler de anılan Genel Tebliğ ve Yönetmeliğin doğrudan kapsamında olmamakla birlikte Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğindeki (MİBMY) “*Ön ödemeler ile ilgili olarak bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde belirtilen yönetmelik hükümleri uygulanır.*” hükmüne göre söz konusu iki mevzuatı da kıyasen uygulayabilmektedir.

Açılan kredi tutarı kamu idarelerinin detaylı hesap planlarında yer alan “160.02.03.02-Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları Kredisi” yardımcı hesabında izlenmektedir. 2017-2019 Dönemi Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehber göre

de belediyelerden, diğer kamu kurumlarından veya piyasadan temin edilen, içecek amaçlı olmayıp, kullanmaya yönelik olan su tüketim bedelleri “03.2.2.01-Su Alımları” gider ekonomik koduna; doğalgaz, gibi yakıtların tüketim bedelleri ise “03.2.3.01-Ya-

• **Kredi açılmasının muhasebe kaydı.**

160-İş Avans ve Kredileri Hs.	100.000	
103-Verilen Çek. ve Gön. Emirleri Hs.		100.000

• **Kredinin mahsup edilmesinin kaydı.**

630-Giderler Hs.	100.000	
160-İş Avans ve Kredileri Hs.		100.000
830-Bütçe Giderleri Hs.	100.000	
835-Gider Yansıtma Hs.		100.000

Mevcut durumda kredi şeklinde ön ödeme yapılması doğru bir uygulamadır. Ancak, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin (MYMY) geçici 2 nci maddesine; Mİ-BMY'nin de ilgili maddelerine göre 1/1/2016 tarihinden itibaren 18/28-Gelecek Aylara/Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları hesap gruplarında yer alan ve gelecek dönemlere ait olarak önceden ödenen giderlerin aylık dönemler halinde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Bu hükümler çerçevesinde kredi mahsup edildikten sonra eğer söz konusu tutar gelecek ayları veya yılları kapsıyor ise 630-Giderler Hesabına kayıt yapılmasının tahakkuk esaslı Devlet muhasebesi sisteminde geçerliliğini yitirdiği anlaşılmaktadır.

3. DÖNEM AYIRICI HESAPLARIN KULLANILMASI ÖNERİSİ

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartlarını belirleyen Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından yayınlanan “Mali Tabloları Sunulması” başlıklı 1 No.lu Devlet Muhasebesi Standardında (DMS) yer alan tahakkuk esaslı kavramında bir ekonomik değer; oluşturulduğunda, başka bir şekilde dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirileceği

kacak Alımları” gider ekonomik koduna kaydedilmektedir.

Özetle mevcut uygulama da elektronik sayaçlara yüklenen tutarlar aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilmektedir;

ve ilgili oldukları dönemlerin mali tablolarında gösterileceği belirtilmiştir.

Ayrıca, söz konusu Standartta mali tabloların, bir kamu idaresinin mali durumunu gerçeğe uygun olarak sunmasının gereği olarak gelecek dönemlere ait olarak önceden ödenen giderlerin muhasebeleştirilerek bilançoda yer alacağı da vurgulanmıştır.

Aynı şekilde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği (GYMY)'nde de faaliyet sonuçları tablosu ilkeleri, varlıklara ilişkin ilkeler ve kayıt zamanı başlıklı maddeler de benzer hükümlere yer verilmiştir.

MYMY ve MİBMY'ye göre de içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara/yıllara ait olan peşin ödenmiş giderlerin 180/280-Gelecek Aylara/Yıllara Ait Giderler hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Tüm bu mevzuat hükümleri çerçevesinde bir ayı geçecek şekilde tüketim öngörülerek elektronik sayaçlara yüklenen doğalgaz, su ve benzeri bedellerin GYMY'nin dönemsellik ve tam açıklama kavramlarına da uygun olarak dönem ayırıcı hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmesi ilk alternatif olarak değerlendirilebilir. Bu kapsamda da kamu idarelerinin detaylı hesap planlarında yer alan 180/280-Gelecek Aylara/Yıllara Ait Giderler

hesaplarının detayına 03.02.02.01-Su Alımları ve 03.02.03.01-Yakacak Alımları yardımcı hesaplarının ihdas edilebilir.

Ancak, bu seçeneğin uygulanması için her ay sonunda sayaçların teker teker ölçülerek kullanım bedellerinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu durumun bir takım zorluklara yol açabileceği ve kamu idarelerine ilave iş yükü getirebileceği de unutulmamalıdır.

Söz konusu işlemlerin nasıl yapılacağını açıklayan ve uygulama birliği sağlayacak bir düzenleme ile dezavantaj olarak değerlendirilebilecek olan sorunlu alanlar için çözüm önerileri getirilebilir. Böylece fiili durum ile muhasebe kayıtlarında yer alan tutarların gerçek durumu yansıtmış olması da sağlanacaktır.

Bu çerçevede ilk olarak, kamu idaresinin mevsimsel olarak geçmiş periyotlardaki tüketim tutarlarını referans alarak gelecek dönemlere ilişkin olarak gerçeğe uygun bir tahmin de bulunması ve bu tahmine dayanılarak elektronik sayaçlara bedel yükletilmesi sağlanabilir. Ayrıca, elektronik

- **Kredi açılmasının muhasebe kaydı.**

160-İş Avans ve Kredileri Hs.	100.000	
103-Verilen Çek. ve Gön. Emirleri Hs.		100.000

- Kredinin mahsup edilmesinin kaydı.

630-Giderler Hs. ⁽¹⁾	20.000	
180-Gelecek Aylara Ait Giderler Hs. ⁽²⁾	40.000	
280-Gelecek Yıllara Ait Giderler Hs. ⁽³⁾	40.000	
160-İş Avans ve Kredileri Hs.		100.000
830-Bütçe Giderleri Hs.	100.000	
835-Gider Yansıtma Hs.		100.000

(1: İçinde bulunulan aya ait olanlar kaydedilir.)

(2: İçinde bulunulan faaliyet döneminin gelecek aylarında tahakkuk ettirilmesi gerekenler kaydedilir.)

(3: İçinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler kaydedilir.)

- Ay sonlarında giderlerin tahakkuk ettirilmesinin kaydı.

630-Giderler Hs.	20.000	
180-Gelecek Aylara Ait Giderler Hs.		20.000

(Bu muhasebe kaydı, her ay sonunda tekrarlanacaktır.)

- Dönem sonunda yapılacak kayıt.

180-Gelecek Aylara Ait Giderler Hs.	40.000	
280-Gelecek Yıllara Ait Giderler Hs.		40.000

4. TAŞINIR OLARAK KAYDEDİLME-Sİ ÖNERİSİ

Elektronik sayaçlara yüklenen doğalgaz, su ve benzeri tüketim malzemelerine ilişkin tutarları muhasebeleştirirken uygulanabilecek bir diğer alternatif ise söz konusu işlemlerin taşınır olarak değerlendirilmesi ve 150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabına kaydedilmesidir.

Stoklarla ilgili muhasebe işlemlerini açıklayan 12 No.lu DMS'ye göre stoklar; ilk madde ve malzemeler, yarı mamuller, mamul mallar, ticari mallar ya da satılmak üzere elde tutulan arazi ve diğer emlak gibi malları kapsamaktadır.

Standardın stok tanımında da *"hizmetlerin ifasında kullanılacak ya da dağıtılacak olan malzemeler"* ifadesi kullanılmıştır. Aynı zamanda stokların sarf malzemelerini de içerdiği belirtilmiştir.

DMS 12'ye göre stoklar satıldığında, el değiştirdiğinde ya da dağıtıldığında bunların defter değerleri ilgili gelirin muhasebeleştirildiği dönemde gider olarak muhasebeleştirilmelidir. Ancak, ilgili gelir yoksa hizmet ifa edildiğinde gider olarak kaydedilmelidir.

GYMY'de ise stoklarını ilgili hesaplarda izlemeye karar veren kamu idarelerince; tüketimde kullanmak amacıyla edinilen stokların maliyet bedelleriyle kayıtlara alınıp raporlanacağı ifade edilmiştir. Ayrıca, stoklardan yapılan tüketim veya kullanımların stok hesaplarından düşülerek gider hesaplarına kaydedileceği de açıklanmıştır.

MYMY ve MİBMY'de de kamu idarelerince faaliyetlerde kullanılmak üzere edinilen tüketim mal ve malzemelerin izlenmesi için 150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabının kullanılacağı hükmü mevcuttur.

Muhasebe mevzuatındaki hükümlere göre elektronik sayaçlara yüklenen doğalgaz, su ve benzeri tüketim malzemelerinin kamu idaresinin faaliyetlerini gerçekleştirmek için kullandığı sarf malzemeleri kapsamında değerlendirilebilir.

Diğer taraftan, Taşınır Mal Yönetmeliği-

ne göre taşınır; çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinin (A) ve (B) bölümlerinde gösterilen taşınırlar şeklinde tanımlanmıştır. Söz konusu listenin "(A) Tüketim Malzemeleri" başlıklı bölümünde 150.04.03-Gaz Yakıtlar şeklinde doğalgaz için bir kod bulunmaktadır. Ancak, tüketime yönelik alınan su ile ilgili bir taşınır kodu öngörülmemiştir.

Söz konusu yönetmelikte satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz ve benzeri maddeler için taşınır işlem fişi düzenlenmeyeceği dolayısıyla da doğrudan giderleştirileceğine ilişkin bir hüküm yer almaktadır. Ancak, elektronik sayaçlara yüklenen bu maddeler yüklendiği zaman hemen tüketilmemektedir.

Taşınır işlemlerine ilişkin mevzuat genel olarak fiziki depolama yapılacağı fikrine göre kurgulanmış ve buna dair hükümler içermiş olsa da günümüz koşullarında sadece fiziki bir stoklama söz konusu değildir. Bundan ötürü elektronik sayaçları da *"sanal depolama alanları"* olarak değerlendirmek mümkündür.

Elektronik sayaçlara yüklenen tutarların 150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabında izlenmesi yöntemi seçildiğinde Taşınır Mal Yönetmeliğinin 30 uncu maddesine göre doğalgaz, su ve benzerlerinin tüketim miktarları genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler halinde, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanım miktarlarına ilişkin tutarlar taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir liste ile en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilecektir.

Ayrıca, söz konusu yönetmeliğin "(A) Tüketim Malzemeleri" başlıklı bölümüne "tüketilecek su" ile ilgili bir taşınır kodunun eklenmesi ve bu koda uygun olarak kamu idarelerinin detaylı hesap planlarına yardımcı hesap açılması gerekecektir.

İkinci öneri kapsamında yapılacak muhasebe kayıtları ise aşağıdaki gibi olacaktır;

İkinci öneri kapsamında yapılacak muhasebe kayıtları ise aşağıdaki gibi olacaktır;

• **Kredi açılmasının muhasebe kaydı.**

160-İş Avans ve Kredileri Hs.	100.000	
103-Verilen Çek. ve Gön. Emirleri Hs.		100.000

• Kredinin mahsup edilmesinin kaydı.

150-İlk Madde ve Malzemeler Hs.	100.000	
160-İş Avans ve Kredileri Hs.		100.000
830-Bütçe Giderleri Hs.	100.000	
835-Gider Yansıtma Hs.		100.000

• Kullanılan tutarlara ilişkin belirlenen dönemlerde yapılacak kayıt.

630-Giderler Hs.	50.000	
150-İlk Madde ve Malzemeler Hs.		50.000

(Bu kayıt, belirlenen her dönem sonunda ilgili kullanım tutarına göre yapılacaktır.)

5. SONUÇ

Muhasebe sistemleri, yeni mali işlemlerin kayıtlara alınması konusunda hızlı refleksler gösteren bir yapı da olmalıdır. Elektronik sayaçlara yükleme ile yapılan harcamaların muhasebeleştirilmesi de tahakkuk esaslı Devlet muhasebesi sisteminin karşılaştığı yeni durumlardan biridir.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve mahalli idarelerde aylık olarak raporlama yapılabilmesinin önünü açan mevzuat yapısında elektronik sayaçlara aktarılanların yanısıra HGS/OGS'ye yapılan yüklemeler, cep telefonu kontörü alımları gibi benzer mali işlemlere ilişkin tutarların doğru ve güvenilir olarak mali tablolara yansıtılması için gerekli düzenlemelerin ivedikle yapılması gerekmektedir.

Çalışmada mevcut doğrudan giderleştirme uygulamasının ilgili mevzuat hükümlerine göre geçerliliğini yitirdiği tespit edilmiştir. Önerilen 2 alternatif ise mevzuat dayanakları ve uygulanabilirlik düzeyleri ile birlikte örnek muhasebe kayıtlarını da içerecek şekilde sıralanmıştır.

Son olarak muhasebenin konusu olma-

makla birlikte en doğru çözümün kamu kurum ve kuruluşlarına ait aboneliklerde elektronik sayaçların yerine faturalı ödeme sisteminin kullanılmasının zorunlu olması gerektiği düşünülmektedir.

Kaynakça

Muhasebat Genel Müdürlüğü. Genel Yönetim Bütçe İstatistikleri. <https://www.mu-hasebat.gov.tr/content/genel-yonetim-mali-istatistikdetayi?tabId=1&pageId=2>(Erişim Tarihi: 28.11.2016)

Bütçe Mali Kontrol Genel Müdürlüğü. 2017-2019 Dönemi Bütçe Çağrısı ve Bütçe Hazırlama Rehberi. <http://www.bumko.gov.tr/mwg-internal/de5fs23hu73ds/progress?id=EX-LbkhFn4KbHyaPBhrOwf8mxoSqPtYzlfpUOUNSLs>.(Erişim Tarihi: 28.11.2016)

Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu. Devlet Muhasebesi Standartları. <http://www.dmsk.gov.tr/?p=calismalar>(Erişim Tarihi: 05.01.2017)

T.C. Başbakanlık. Mevzuat Bilgi Sistemi. <http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr>(Erişim Tarihi: 03.01.2017)

Sedi KAVAK

İç Denetçi
Anadolu Üniversitesi

NAKDEN YAPTIRILAN KAMU ARAÇLARI MUAYENE HİZMETİ BEDELİ ÖDEMESİNE İLİŞKİN UYGULAMADA KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Engin KÜKRER

İç Denetçi
Eskişehir B.B. Eski Genel Müdürlüğü

Araç kusurlarından kaynaklanan trafik kazalarının azaltılması, yol ve yolcu güvenliğinin sağlanması, trafiğe çıkan motorlu araçların teknik yeterliliklerinin kontrol edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu kontrol, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması” ilkelerine de paralellik göstermektedir.

Araç muayenelerinin, T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının kontrol ve denetiminde, yetki verilen gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarında belli bir ücret karşılığı yapılması öngörülmüştür.

Araç muayenesi hizmet bedeli mevcut uygulamada, imtiyaz sahibi firma tarafından muayene öncesi sadece nakit olarak tahsil edilmektedir. Tahsilat yöntemi olarak nakit ödeme dışında kredi kartı, banka çeki, banka havalesi vb. bir ödeme yöntemi kabul edilmemektedir.

Mevcut durumda kamu kurumları ise envanterinde bulunan motorlu araçların muayene hizmet bedelini;

- Aynı harcama biriminde, aynı mutemet tarafından hizmet bedelinin parçalara bölünmek suretiyle avans kullanılması,*
- Aynı harcama biriminde birden fazla mutemet belirlenerek avans kullanılması,*
- Farklı harcama birimlerindeki mutemetler vasıtasıyla avans kullanılması,*
- Belirlenen limit üzerinde avans verilmesi,*
- Muhasebe kayıtlarında kredi uygulaması gibi gösterilip, avans verilmesi ve mahsup işlemlerinin uygulanması,*

şeklinde oluşturulan yöntemler dahilinde imtiyaz sahibi firmaya ödemektedirler.

Yazımızda kamu kurumları envanterinde bulunan motorlu araçların muayene hizmet bedellerine ilişkin imtiyaz sahibi firmanın zorunlu olarak nakden dayalı ödeme yapılması uygulamasına bağlı olarak oluşan hatalı işlemlerin ve kayıtların çözüme kavuşturulması ve kamu kurumları arasında uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik geliştirilen öneriler ve buna ilişkin yasal düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Araç muayene, muayene hizmet bedeli, TÜVTÜRK, ön ödeme, avans limiti, kredi kullanımı, ön ödeme süreci, mutemet.

1. GİRİŞ

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 34 üncü maddesi uyarınca yapılan araç muayenesinin amacı trafiğe çıkan motorlu araçların teknik yeterliliklerinin kontrol edilmesidir. Bu kontrollerle araç kusurlarından kaynaklı trafik kazalarının azaltılması, böylece yol ve yolcu güvenliğinin sağlanması hedeflenmektedir.

Bununla birlikte, araç muayenelerinin düzenli periyotlarla yapılması; mevcut ve/veya olması muhtemel arızalara zamanında müdahale edilmesi imkânını sağlayarak bakım masraflarının azalmasını, böylelikle bakım maliyetlerinin düşmesini sağlayacaktır. Ayrıca, düzenli olarak kontrolden geçen araçların da ekonomik ömrü uzayacaktır.

Bu bakımdan kamunun mali yönetimine yön veren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun üzerinde önemle durduğu “*kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması*” hususunun sağlanması adına kurumların envanterinde bulunan araçların, araç muayenelerinin zamanında yapılması büyük bir önem taşımaktadır.

2. ARAÇ MUAYENE HİZMETİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Ülkemizde araç muayeneleri, 1983 yılına kadar 6085 sayılı Trafik Kanunu gereği Karayolları Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından gerçekleştirilmiştir. Daha sonra, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu¹ ile bu görev tamamen Karayolları Genel Müdürlüğüne devredilmiştir.

Söz konusu hizmetin özelleştirilmesine yönelik hazırlıklar ise ilk olarak 2000 yılında başlamış ve bu hizmetin 15 yıl süreyle özel sektöre bırakılması öngörülmüştür. Bu bağlamda 2001 yılında çıkılan ihaleyi bir konsorsiyum kazansa da birtakım siyasi ve hukuki

nedenlerle ihale iptal edilmiştir.² Müteakiben mevcut Karayolları Trafik Kanununun ilgili maddelerinde³ yapılan düzenlemelerle bu sorumluluk T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına verilmiş, ayrıca bu hizmetin özelleştirilmesinin önü açılmıştır.

20 Aralık 2004'te yapılan ve 20 yıllık işletme hakkı verilen ihalede, en yüksek teklifi veren kısa adı TÜVTÜRK olan konsorsiyum ihaleyi kazanmıştır. Ancak, ihale 14 Şubat 2005'te onaylanmasına rağmen, iptal için açılan davalar süreci uzatmış ve süreç 2,5 yılda tamamlanabilmiştir.

İlgili davaların sonuçlanması ve Danıştayın incelemesini müteakip 15 Aralık 2007 tarihinde T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve TÜVTÜRK arasında imzalanan araç muayene istasyonlarının işletme hakkının 20 yıl süreyle devrine ilişkin imtiyaz sözleşmesi ile TÜVTÜRK, 20 yıl süreyle araç muayene istasyonlarını işletme hakkını elde etmiştir. Bu tarihten itibaren halen aynı kuruluş imtiyaz sahibi olarak T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının denetiminde ve gözetiminde bu alanda hizmet vermektedir.

3. KONUyla İLGİLİ MEVZUATIN İNCELENMESİ

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun “Araçların Muayenesi” başlıklı 34üncü maddesi, “*Trafiğe çıkarılacak motorlu araçların teknik şartlara uyup uymadığı ekonomik yapıları da, dikkate alınmak suretiyle belirli zamanlarda muayene edilerek tespit edilir.*”

Bu Kanuna göre, yaptırılması zorunlu olan mali sorumluluk sigortası geçerli teminat tutarları üzerinden yaptırılmamış araçlar, muayeneye alınmazlar.

² Çal,S., (2008) “Araç Muayene Hizmetinin Özelleştirilmesi”, AÜHFD,57/2, s. 65

³ 31/07/2004 tarih ve 25539 sayılı R.G.'de yayınlanan 5228 sayılı Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı KHK'de Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 43-47 nci maddeleri ile Karayolları Trafik Kanununun ilgili maddelerinde çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

¹ 18/10/1983 tarih ve 18195 sayılı R.G.de yayınlanmıştır.

Motorlu araçların muayenelerinin, yönetmelikte belirtilen süreler içinde yaptırılması zorunludur.

(...)

Muayene süresi geçirilen veya sahip değiş-tirme hali hariç, özel muayene yaptırılması zorunlu olduğu halde yaptırılmamış araçları kullanan sürücüler, 1 800 000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. Bu araçlar trafikten men edilir ve en yakın muayene istasyonuna gönderilirler.

(...)” hükümleri genel olarak araç muayeneleri ile ilgili hususları düzenlemektedir.

Yine aynı Kanunun “Muayeneye Yetkili Kuruluşlar” başlıklı 35 inci maddesi; “Araçların muayeneleri Ulaştırma Bakanlığına ait muayene istasyonlarında veya bu Bakanlık tarafından işletme yetki belgesi ile yetki verilmesi halinde ise, yetki verilen gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarında yapılır. Yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler, bu yetkilerini Ulaştırma Bakanlığının onayı ile alt işleticilere aynı standartları sağlamak koşulu ile devredebilirler. Bu devir, yetki verilen gerçek ve tüzel kişilerin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz. Bu istasyonların yönetmelikler doğrultusunda aranan nitelik ve şartlara uygunluğunun saptanması sonucunda işletme belgesi Ulaştırma Bakanlığı tarafından verilir.

Muayene istasyonlarının; otobüs, kamyon, çekici ve tanker için 100 milyon lira, otomobil, minibüs, kamyonet, özel amaçlı taşıt,

arazi taşıtı, römork ve yarı römork için 75 milyon lira, traktör (römorklu-römorksuz) motosiklet, motorlu bisiklet için 40 milyon lira muayene ücreti (katma değer vergisi hariç) alınır. Bu maddede sayılanların dışındaki araçların hangi gruba gireceği Ulaştırma Bakanlığınca belirlenir. Bu ücretler ile bu maddede yer alan para cezaları, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, her yılsonunda o yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilân olunan yeniden değerlendirme oranında artırılarak belirlenir.

(...)

...Muayene istasyonlarında bulunacak makine, araç, gereç ile personelin nitelikleri, işletme, çalışma ve denetleme usulleri ve işletme belgesi ile diğer şartlar ve esaslar Ulaştırma Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

(...)” hükümleriyle araç muayenelerinin T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının kontrol ve denetiminde, yetki verilen gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarında belli bir ücret karşılığı yapılması öngörülmüştür. Ayrıca, 2918 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde belirtilen muayene ücretleri ve idari para cezalarının, aynı maddenin ikinci fıkrası gereğince her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için Vergi Usul Kanununun hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Tablo-1: 2017 Yılı Araç Muayene Ücretleri*

Araç Grubu	NET ÜCRET MİKTARI (TL)	KDV'Lİ ÜCRET MİKTARI (TL)
Otobüs, Kamyon, Çekici ve Tanker	227	267,86
Otomobil, Minibüs, Kamyonet, Özel Amaçlı Taşıt, Arazi taşıtı, Römork, Yarı römork	168	198,24
Traktör (Römorklu-Römorksuz), Motosiklet, Motorlu bisiklet	86	101,48

* T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Düzenleme ve Genel Müdürlüğü'nün 12/12/2016 tarih ve GENELGE 2016/18 (KDGGM) sayılı Genelgesi EK-4 Tablo-1

Buna göre 474 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği⁴ ile 2016 yılı için yeniden değerlendirme oranı %3,83 (üç virgül seksenüç) olarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda 2017 yılına ilişkin muayene ücretleri Tablo-1'deki gibidir.

Araç muayenesi ile ilgili olarak hizmet bedeli, imtiyaz sahibi firma tarafından muayene öncesi sadece nakit olarak tahsil edilmektedir. **Tahsilat yöntemi olarak nakit ödeme dışında herhangi bir yöntem (kredi kartı, çek, banka havalesi) kabul edilmemektedir.**

Buna gerekçe olarak ise ilgili kuruluş, kendi internet sitesinin "Soru ve Cevaplar" bölümünde "Muayene ücreti ödemelerinde kredi kartı geçerli midir?" sorusu üzerine "Tabii olduğumuz İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında tahsilat yöntemi ayrıca tanımlanmamış olup, önceki dönemlerdeki gibi devam etmesinin öngörülmesi sebebiyle istasyonlarımızdaki tüm tahsilatlar nakit olarak gerçekleştirilmektedir" demek suretiyle açıklamada bulunmuştur.⁵

4. MUAYENE HİZMET BEDELİNİN ÖN ÖDEMEYLE ÖDEME SÜRECİ

Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin "Ön ödeme şekilleri ve uygulaması" başlıklı 5 inci maddesi; "Ön ödeme, harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla; ilgili kanunlarında öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans verilmek veya kredi açılmak suretiyle yapılabilir. Verilecek avansın üst sınırları yılları merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilir(...)" hükmüyle ön ödeme usulünün uygulama esasları ana hatlarıyla ortaya konmuş; "Avans Verilmek" ve "Kredi Açılmak" suretiyle ön ödemenin yapılabileceğini hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin a fırcasındaki; "a) *Avans verilmek suretiyle yapılacak ön ödemeler:*

1) *Yılları merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenen tutara kadar olan yapım işleri, mal ve hizmet alımları, yabancı konuk ve heyetlerin ağırılanmasına ilişkin giderler ile benzeri giderler için avans verilebilir.(...)" hükmü gereğince "Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda belirlenen tutara kadar "Araç Muayene Hizmet Bedeli" avans kullanılmak suretiyle mutemede verilen nakit paranın ilgili muayene istasyonu veznesine makbuz karşılığı elden yatırılmasıyla ödenebilmektedir.*

Mevzuat; Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Genel Tebliğin "Kredi Şeklinde Yapılacak Ön Ödemeler" başlıklı 5 inci maddesinde; "Harcama yetkilisi tarafından kredi şeklinde ön ödeme yapılması uygun görülen giderler ile avans sınırlarını aşan giderler için kredi açılabilir. Kredi mutemede nakden verilmmez veya şahsi hesabına aktarılmaz(...)" hükmüyle bütçe kanununda belirlenen avans limitini aşan zorunlu ve ivedi giderler için kredi kullanılmasını öngörmüştür.

Konuyla ilgili problemi ortaya koymadan önce avans ve kredi kullanımı ile ilgili olarak temel farkları ortaya koymakta fayda vardır:

a) **Süre yönünden:** Avansın mahsubundaki azami süre 1 ay, kredide ise bu süre 3 ay olarak belirlenmiştir.

b) **Usul yönünden:** Avans mutemede nakit olarak verilebilir veya şahsi hesabına aktarılabilir. Kredi ise mutemede nakden verilmmez veya hesabına aktarılmaz. Mutemedin vereceği kredi ödeme talimatında gösterilen yere veya alacaklıya doğrudan ödeme yapılır.

c) **Limit yönünden:** Avansın kullanılacağı haller ile limitler mevzuatta belirtilmiştir. Bu limitleri aşan ve mevzuatta belirtilen hallerde ise harcama yetkilisinin onayı ile kredi kullandırılır.

4 11/11/2016 tarih ve 29885 sayılı R.G.de yayımlanmıştır.

5 <http://www.tuvturk.com.tr/soru-ve-cevaplar.aspx>

Söz konusu avans limitleri 2017 yılı için Tablo-2'deki gibidir. **Bu veriler ışığında; envanterinde motorlu taşıt bulunan harcama birimleri bu tabloda belirtilen limitleri aşmayan "Araç Muayene Hizmetleri" için avans, aşanlar için ise kredi kullanımına gitmesinin mümkün olduğu görülmektedir.**

(i) cetveli uyarınca (Tablo-2) Büyükşehir Belediye sınırları içerisindeki harcama yetkilisi mutemedi avans sınırı 1.300 TL olduğundan, avans limitini aşan bu zorunlu gider için mevzuat uyarınca kredi açılması şeklinde bir uygulamaya gidilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Tablo-2: Harcama Yetkilisi Mutemedi Avans Sınırları* (01.01.2017-31.12.2017)	
Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için;	Tutarı (TL)
1 - İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	1.300
2 - Diğer ilçelerde	675
3- Yükseköğretim Kurumları Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlıklarının harcamaları için (a-1) bendinde belirtilen tutarın beş katı kadar	6.500
* 24/12/2016 tarih ve 29928 sayılı R.G.de yayımlanan 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (i) cetvelinde yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için belirlenen avans sınırlarıdır.	

Kamu envanterinde motorlu araç bulunan harcama birimlerinin çoğunluğunun muayene edilmesi gereken araç sayısı itibarıyla belirlenen avans limitini aşacağı değerlendirilmektedir. Alınacak muayene hizmeti, avans limitini aştığı için mutemede kredi kullanılmak şeklinde işlem tesis edilmesi mümkün iken, imtiyaz sahibi kuruluşun sadece vezne kanalıyla nakit ödeme kabul etmesinden kaynaklı olarak bu noktada bir problem sahası oluşmaktadır.

Örneğin; Eskişehir'de konuşlu bir harcama biriminin envanterinde o ay için muayene süresi yaklaşan 6 adet otobüs, 4 adet kamyon ve 10 adet de otomobil olduğunu var sayalım:

2017 yılı için; 6 otobüs + 4 kamyonun muayene bedeli = $10 \times 267,86 = 2.678,60$ TL,

10 otomobilin muayene bedeli ise = $10 \times 198,24 = 1.982,40$ TL,

Toplamda ise **4.661 TL**'lık bir harcama yapılması gerekecektir.

Harcama birimi, 2017 yılı Bütçe Kanunu

Ancak, mevzuat hükümleri gereği, kredi mutemede nakit olarak verilmediğinden hizmet bedeli muhasebe birimi nezdinde açılan bir hesaba ya da bankaya yatırılacaktır. Müteakiben harcama yetkilisi mutemedinin, hizmetin alındığı kuruluşta ödeme yapılması için tebliğde belirtilen "Kredi Ödeme Talimatı"nı düzenlemesi ve talimatta belirtilen tutarın ilgili kuruluşa aktarılması gerekirken; bu aşamada imtiyaz sahibi kuruluş, tabi olunan "İmtiyaz Sözleşmesi" kapsamında tahsilat yönteminin ayrıca tanımlanmamış olmasını gerekçe göstererek ödemeleri sadece nakit olarak kabul ettiğinden dolayı bu işlem gerçekleşmeyecektir.

5. KAMU KURULUŞLARININ MEVCUT UYGULAMALARI

5.1 Aynı Harcama Biriminde, Aynı Mutemet Tarafından Hizmet Bedelinin Parçalara Bölünmek Suretiyle Avans Kullanılması

Mevcut durumda, harcama birimleri kredi kullanarak tek seferde ödemeyi gerçekleştiremediklerinden dolayı, genelde avans

limiti dikkate alınarak, hizmet bedeli parçalara bölünmek suretiyle avans kullanarak sorunu çözmeye çalışmaktadır. Tekrar örneğimize dönecek olursak; 20 aracın muayene bedeli olan 4.661 TL tutarındaki harcama ($4.661/1.300=3,58$) aynı mutemet tarafından dörtkez avans çekilmek suretiyle yapılabilmektedir. Bir mutemet diğerini mahsup etmeden üzerine yeni bir avans alamayacağı için söz konusu araçların muayeneleri dört parçaya bölünerek yapılabilmektedir.

Bu yöntem kamu idarelerinin en sık başvurduğu yöntem olup, birimlerde işlem ve yevmiye sayısı ile bunlara bağlı olarak belge yoğunluğuna yol açmakta ve birimlere ek bir iş yükü getirmektedir. Ayrıca, randevu sistemiyle yapılan araç muayeneleri, mevcut kuruluşun iş yükünden kaynaklı olarak bazen planlanan zamanın ötesine sarkabilmektedir. Bununla beraber muayene esnasında araçlarda tespit edilebilecek olası ağır kusurların giderilme ve tekrar muayene edilmesi süreci bu işlemleri daha da uzatacaktır.

Bu nedenle, araç sayısı fazla olan birimler; randevu ve muayene süreçlerindeki olası gecikmeler ile avans limiti dahilinde bir seferde muayene ettirebilecekleri araç sayısını dikkate alarak çok iyi bir araç muayene takip ve kontrol sistemi kurmak zorundadır. Aksi takdirde tüm bu etkenlere bağlı olarak muayene süresinin geçirilme riski oldukça yüksektir.

Muayene tarihindeki olası gecikmeler, bir ceza bedeli ödenmesine, hatta bazı durumlarda aracın trafikten men edilmesine bile yol açabilecektir. Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi; “...*Muayene süresi geçirilen her ay için muayene ücreti, yetki verilen gerçek veya tüzelkişi ya da alt işleticiler tarafından, % 5 fazlası ile tahsil edilir. Ay kesirleri tam ay olarak hesap edilir.*

(...)” hükmüyle zamanında muayenesi yapılmayan araçlardan gecikme bedeli tahsil edilmektedir. Buradaki diğer kritik husus da

bir gün bile muayenesi geciken aracın cezalı bedelinin bir ay üzerinden hesaplanacak olmasıdır.

Bununla birlikte, karayollarında araç muayenesi yaptırılmaksızın trafiğe çıkan araçların, trafik görevlileri tarafından tespit edilmesi halinde, bu durum bir kural ihlalidir ve idari para cezası uygulanır. 2017 yılı için uygulanan ceza miktarı 95 TL⁶ olup bu ihlalin tekrarlanması ya da 7 gün içerisinde muayenenin tamamlanmaması durumunda aracın trafikten alıkoyması da söz konusudur.

Envanterindeki araç sayısı verdiğimiz örnekte daha fazla olan harcama birimlerinin de olduğu göz önüne alındığında, söz konusu yöntem birimlere hem gereksiz bir iş yükü getirmekte, hem de muayenelerin zamanında yapılamaması riskini taşımakta olup bu yöntemin etkili bir çözüm olmaktan uzak olduğu değerlendirilmektedir.

5.2 Aynı Harcama Biriminde Birden Fazla Mutemet Belirlenerek Avans Kullanılması

Yapılan incelemede, bazı harcama birimlerinin bu sorunu kendi biriminde birden fazla mutemet belirleyerek onlara avans kullandırmak suretiyle çözmeye çalıştığı görülmüştür. Buna göre örneğimizdeki muayene hizmet bedeli için aynı birimde dört ayrı kişi avans mutemedi olarak görevlendirilmiş olmaktadır.

Bu noktada kısaca mevzuata dönecek olursak, Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin “Mutemet Görevlendirmesi” başlıklı 9 uncu maddesinde; “*Kamu idarelerinin bütçesinde kendisine ödenek tahsis edilen her bir merkez harcama birimi için yalnızca bir mutemet görevlendirilir. Ödenek gönderme belgesiyle ödenek verilen harcama*

6 Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanlığı web sitesinden alınmıştır (<http://www.trafik.gov.tr/SiteAssets/Trafik%20Kitap1%20C4%20B1k/Mevzuat/2017%20Trafik%20Ceza%20Rehberi.pdf>)

yetkilileri ise kendilerine bağlı her bir birim için birer mutemet görevlendirebilir...

(...)” hükmüyle maddenin devamında sayılan özel haller dışında, her bir harcama birimi için sadece bir mutemet görevlendirilebileceği belirtilmiştir.

Muayene hizmet bedelinin ödenmesi hususu bu özel hallerde sayılmadığından, aynı birimde farklı mutemet görevlendirmek suretiyle avans kullanılması mevzuata aykırı bir durum teşkil edecektir.

5.3 Farklı Harcama Birimlerindeki Mutemetler Vasıtasıyla Avans Kullanılması

Birimlerin kullandıkları yöntemlerden biri de farklı harcama birimlerindeki mutemetler vasıtasıyla avans kullanılarak hizmet bedelinin ödenmesidir. Bu yöntemde, örneğimizdeki hizmet bedeli için farklı harcama birimlerindeki dört ayrı mutemet tarafından, avans limitleri dahilinde, dört ayrı avans çekilerek işlem tesis edilecektir.

Farklı harcama birimlerindeki mutemetlere avans verilmesi, mevzuat açısından bir aykırılık teşkil etmese de, uygulanmasında ciddi zorluklar bulunmaktadır.

Bunlardan en önemlisi, harcama birimlerinin sorumluluğunda olmayan bir faaliyet için, kendine iş yükü getirecek bir işlem tesis ederek kendi bütçesini ve personelini bu işin için kullandırmakta isteksiz olmasıdır. Bu sorunu aşmak için bütçe yapılırken mutemet görevlendirmesi yapılması düşünülen farklı harcama birimlerine ilgili kalemlerde fazladan ödenek ayrılması düşünülse de bunun uygulamada kargaşa yaratacağı ve bütçenin temel ilkelerine uymayacağı düşünülmektedir.

Bununla birlikte, yükseköğretim kurumlarının bünyesinde olan Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlıkları yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için mevzuatta belirtilen avans limitinin beş katına⁷ kadar avans kulla-

nilabilmektedir. Bu nedenle, yükseköğretim kurumları genel olarak bu birimin mutemedi vasıtasıyla araç muayene işlemlerini gerçekleştirmekte olup soruna mevzuat içerisinde kısmen bir çözüm yolu bulabilmişlerdir.

5.4 Belirlenen Limit Üzerinde Avans Verilmesi

Bu problemle ilgili harcama birimlerinin bulduğu bir çözüm de; Bütçe Kanununda belirtilen avans limitinin üzerindeki işler içinde avans verilmesidir. Mevzuat gereğince; “Harcama yetkilisi tarafından kredi şeklinde ön ödeme yapılması uygun görülen giderler ile avans sınırlarını aşan giderler için kredi açılabilir” hükmüyle avans limitini aşan zorunlu giderlerde kredi açılması gerekli olduğu halde; kredi kullandırmak yerine avans verilerek işlemler yürütülmektedir.

Mevzuata aykırı da olsa, birimler bu yola başvurmak suretiyle tek seferde tüm muayene bedelini ödeyebilmektedir. Böylece birimler işlem yükünden kaçınarak hızlı işlem tesis edebilmekte ve kendilerine daha büyük bir maddi ve cezai sorumluluk getirebilecek gecikme cezası, aracın trafikten men edilmesi vb. risklerin önüne geçebilmektedir.

5.5 Muhasebe Kayıtlarında Kredi Uygulaması Gibi Gösterilip, Avans Verilmesi Ve Mahsup İşlemlerinin Uygulanması

Bazı harcama birimleri ise avans limitini aşan giderin muhasebe kaydını kredi olarak yapmakta, açılan kredi; ilgili yönetmelik ve tebliğde “Kredi mutemede nakden verilmez veya şahsi hesabına aktarılmaz.” hükmüne aykırı olarak, mutemede nakit olarak verilerek avans mantığında işlemler yürütülmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kamu kurumları envanterinde bulunan motorlu araçların muayenelerinin, mevzuatında belirtilen süreler içinde yaptırılması

⁷ 24/12/2016 tarih ve 29928 sayılı R.G.de yayınlanan 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (i) cetvelinin k

bendinde Yükseköğretim kurumlarının SKS Daire Başkanlıklarına avans limitinin beş katına kadar harcama yetkisi verilmiştir.

zorunluluğu bulunmaktadır. Bu kapsamda araç muayene hizmetini sunan kuruluşun, hizmet bedeline ilişkin nakdi tahsilat yöntemini tercih etmesi, yükseköğretim kurumları hariç diğer kamu kurum ve kuruluşların mevcut mevzuata uygun olmayan farklı yöntem veya uygulamalar geliştirdikleri görülmektedir.

Kamu hizmetlerinde kullanılan motorlu araçların araç muayene hizmet bedeli ödemesinde uygulama birlikteliğinin sağlanması, mevzuata uygun olmayan ödeme sürecinin oluşmasının önlenmesi ve sorumluların herhangi bir olumsuz işlem veya uygulamalarla karşılaşmamalarının önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Bu bakımdan kamu kurum ve kuruluşlarının envanterinde bulunan motorlu araçların muayene hizmet bedeli ödeme işlemlerinde;

a) Tutarı merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilen limitin avansın beş katı tuta-

rında uygulanması ve buna ilişkin olarak ilgili kurumun mevzuatında veya Parasal Sınırlar ve Oranları belirleyen Genel Tebliğde;

b) Harcama yetkilisi mutemetlerine verilebilecek avans sınırını aşan durumlarda kredi açılmak suretiyle ön ödemede bulunulması,

c) Ön ödeme uygulaması dışında imtiyaz sahibi firmanın banka hesabına aktarma yapılmak suretiyle ödeme yapılması,

hususlarında düzenleme yapılması; eksik ve hatalı işlemlere dayalı uygulamaların sonlandırılmasına, harcama sürecindeki görevlilerin uygulama ve işlem kayıtları bakımından herhangi bir olumsuz durumlarla karşılaşmalarının önlenmesine ve kamu kurumları arasında uygulama birlikteliği sağlanmasına önemli katkı sağlayacağını ve mevcut durumda ise sorunları çözüme kavuşturacağını değerlendirmekteyiz.

MEMURUN YAKINININ SAĞLIK MUAYENESİ, TAHLİL VE TETKİKLERİ NEDENİYLE İZİN KULLANMASI

Akın ŞİMŞEK

Kamu Yönetimi Uzmanı
Rekabet Kurumu, İdari Koordinatör

1. GİRİŞ

Memurların hangi hallerde izin kullanacakları mazeretlerinin mahiyeti veya kendi istekleri ile belirlenmesi yönünden 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirlenmiştir. Hizmet yılına bağlı olarak kullanılabilen yıllık izinler yanında belirli hallerin ortaya çıkması durumunda da kullanılabilen mazeret izinleri veya hastalık izni de bulunmaktadır. Ayrıca, yakınlarının ağır bir kaza geçirmesi veya ağır bir hastalığa yakalanmaları hallerinde de altı aya kadar ücretli, iki yıla kadar da ücretsiz olarak refakat izin hakları bulunmaktadır. Bu izin hakları yanında memurların eş, çocuk, anne veya baba gibi yakınlarının hastalanması halinde sağlık kuruluşlarına muayene, tahlil veya tetkik gibi nedenlerle yanlarında gitmeleri gerektiği hallerde kullanılmak üzere 657 sayılı Kanunda yasal bir izin tanımlanmamıştır. Uygulamada da gerek yöneticiler gerekse çalışanlar açısından bu durum tereddütleri ve farklı uygulamayı ortaya çıkarabilmektedir. Kurumlarca memurun bu konudaki talepleri yıllık izin veya mazeret izni kullanılarak karşılanabilmektedir. Uygulama ise Devlet Personel Başkanlığı görüşleri ile yönlendirilmektedir.

Bu makalede memurların eş, çocuk, anne veya baba gibi yakınlarının hastalanması halinde sağlık kuruluşlarına muayene, tahlil

veya tetkik gibi nedenlerle yanlarında gitmeleri gerektiği hallerde uygulamaya ilişkin usul ve esaslardan bahsedilecektir.

2. MEMURUN YILLIK İZİNİ

Memurların yıllık izinlerinin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar ile izin süreleri genel olarak 657 sayılı Kanunun 102 ve 103 ncü maddelerinde düzenlenmiştir. Bu düzenleme gereğince memurlardan hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanların (20) yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanların ise (30) otuz gün yıllık izin hakkı bulunmaktadır. Zorunlu hallerde bu sürelere gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilmektedir. Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Sadece birbirini izleyen iki yılın izni bir arada verilebilmekte ancak, bulunulan yıl ile bir önceki yıl hariç daha önceki yıllara ait kullanılmayan yıllık izin süreleri varsa düşmektedir, yani kamuoyunda bilindiği şekliyle yanmaktadır.

Görülebileceği üzere, memurun yıllık izin süreleri ile kullanılmasına ilişkin usul ve esaslarda bir amaç veya neden belirtilmemiş sadece memurun isteği ile amirin uygun görmesi öngörülmüştür. Bu nedenle, **memurların eş, çocuk, anne veya baba gibi yakınlarının hastalanması halinde sağlık kuruluşlarına muayene, tahlil veya tetkik gibi nedenlerle yanlarında gitmeleri gerektiği**

hallerde bu süreler için yıllık izin kullanılması zorlanması veya bu sürelerinin yıllık izinden düşülmesinin uygun olmayacağı düşünülmektedir.

3. MEMURUN MAZERET İZİNİ

Memurların yıllık izinlerinin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar ile izin süreleri genel olarak 657 sayılı Kanununun 104 üncü maddesinde düzenlenmiştir. Bu düzenleme gereğince genel olarak;

- Doğum yapan memura tek veya çoğul hamilelik durumuna göre doğum öncesi ve doğum sonrası analık izni verilmektedir.
- Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanmaktadır.
- Eşi doğum yapan memura isteği üzerine on gün babalık izni verilmektedir.
- Memurun kendisinin veya çocuğunun evlenmesi hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilmektedir.
- Memurun eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilmektedir.
- Memurlara 657 sayılı Kanunda belirlenen doğum, ölüm, evlenme, evlat edinme gibi mazeretleri haricinde merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurtdışında diplomatik misyon şefi tarafın-

dan, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde diğer mazeretleri sebebiyle on gün izin verilebilmektedir. Zorunlu hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usulle on gün daha mazeret izni verilebilmektedir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu mazeret izni, yıllık izinden düşülmektedir.

- Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilmekte olup bu iznin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağını memur belirlemektedir.
- Memurlara en az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilmektedir.
- Doğum sonrası analık izni süresi sonunda kadın memur, isteği hâlinde çocuğun hayatta olması kaydıyla analık izni bitiminde başlamak üzere ayrıca süt izni verilmeksizin birinci doğumda iki ay, ikinci doğumda dört ay, sonraki doğumlarda ise altı ay süreyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışabilmektedir. Çoğul doğumlarda bu süreler birer ay ilave edilmektedir. Çocuğun engelli doğması veya doğumdan sonraki on iki ay içinde çocuğun engellilik durumunun tespiti hâllerinde bu süreler on iki ay olarak uygulanmaktadır.

4. MEMURUN HASTALIK VE REFAKAT İZİNİ

Memurların hastalık ve refakat izinleri ile ilgili düzenlemeler 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinde yer almaktadır. Bu düzenleme gereğince **memurun bakmakla yükümlü olduğu veya bakmakla yükümlü olmasa dahi memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar refakat izni verilmektedir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılmaktadır.**

Memurlara, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar hastalık izni verilmektedir. Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınmaktadır. Bu sürelerin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştigi dair raporu (yurtdışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. **İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, aynı süreler kadar uzatılır ve bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanmaktadır.** Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanmaktadır.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı

bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılmaktadır.

5. MEMURUN YAKINININ SAĞLIK MUAYENESİ, TAHLİL VE TETKİKLERİ NEDENİYLE İZİN KULLANMASI

Memurların kullanacakları izinleri kapsamında bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmasa dahi anne, baba, eş veya çocuğunun sağlık problemi nedeniyle bir sağlık kuruluşuna muayeneye götürmesi veya tetkik veya tahlillerinin yaptırılması için refakat edilmesi için açıkça düzenlenmiş bir izin hakkı bulunmamaktadır. Ancak, böyle bir düzenleme olmamasına rağmen insani boyutunu düşünerek memurların yakınlarının sağlık problemi nedeniyle sağlık kuruluşuna başvurularında, gerekmesi halinde refakat etmeleri için izin verilmemesi de düşünülemez. İzin verildiği hallerde de esas sorun **“bu sürenin mazeret veya yıllık izin süresinden düşülüp düşülmeyeceği?”** sorusunu da beraberinde getirmektedir.

Konu hakkında kurumlarca farklı uygulamalar bulunması nedeniyle ve görüş sorulması üzerine Devlet Personel Başkanlığının 10 Mayıs 2013 tarih ve 6759 sayılı görüş yazısı¹ ile uygulama yönlendirilmiştir. Devlet Personel Başkanlığının bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna izin verilmesi hususundaki bahsedilen görüş yazısında 657 sayılı Kanunun memurun izinleri ile ilgili genel madde düzenlemelerine yer verildikten sonra bu düzenlemeler doğrultusunda 657 sayılı

¹ www.dpb.gov.tr

Devlet Memurları Kanununda bakmakla yükümlü olduğu eşi, çocukları, anne ve babasının hastalıkları sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna ne şekilde izin verileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığına da yer verilerek;

- **Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna izin verilmesi hususunda gerekli kolaylığın sağlanması gerektiği ve bu iznin sivistimil edilmesinin önüne geçilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarca bahsi geçen duruma ilişkin belge istenebileceği,**
- **Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde söz konusu kişilere refakat etmesi**

amacıyla Devlet memuruna verilen iznin bahsi geçen personelin yıllık izninden veya mazeret izninden düşülmemesi gerektiği,

mütalaa edilmektedir, denilmek suretiyle konu açıklığa kavuşturulmuştur.

6. SONUÇ

Açıklamalar ve Devlet Personel Başkanlığının bahsedilen görüşü çerçevesinde bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna izin verilmesi hususunda kurumlarca engelleme yoluna gidilmeden kolaylık sağlanmalıdır. Ancak, bu iznin kullanılmasında yine de amirlerin takdir yetkisinin bulunduğu göz ardı edilmemeli ve bu iznin sınırsız bir şekilde kullanılmasının mümkün olduğu da düşünülmemelidir. Bu kapsamda kullanılan refakat izninde amirlerin bir şüphesi olması halinde veya iyi niyetlerinin kötüye kullanıldığı fikrine kapılmaları halinde amirler memurun yakınlarının muayene, tahlil veya tetkiklerinin yapıldığı sağlık kuruluşundan bu durumların belgelendirilmesini isteyebileceklerdir. Amirler tarafından verilen bu kapsamdaki refakat izninin toplanarak sekiz saatinin bir gün hesabı yapılarak memurun yıllık izin süresinden düşülmesi veya on günlük mazeret izni sürelerinden sayılması yoluna da gidilmemelidir.

MEVZUAT FİHRİSTİ

10/01/2017-20/02/2017 Tarihleri Arasındaki Resmi Gazete'de
Yayımlanan Önemli Mevzuatı Kapsamaktadır

KANUNLAR

- Kanun Adı** : **Sınai Mülkiyet Kanunu**
Kanun Tarih ve No. : 22/12/2016 - 6769
R.G. Tarih ve Sayısı : 10/01/2017 – 29944
Konusu : Marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına ilişkin hakların korunması ve bu suretle teknolojik, ekonomik ve sosyal ilerlemenin gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktır. (2) Bu Kanun; marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına ilişkin başvuruları, tescil ve tescil sonrası işlemleri ve bu hakların ihlaline dair hukuki ve cezai yaptırımları kapsar.
- Kanun Adı** : **Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**
Kanun Tarih ve No. : 18/01/2017 - 6770
R.G. Tarih ve Sayısı : 27/01/2017 – 29961
Konusu : 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanun, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanun, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanun, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanun, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanun, 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu İle 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanun, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 3/8/2016 tarihli ve 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun,

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanun, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanun, 22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun, 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu nun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2017” ibaresi “1/1/2019” ve “1/1/2018” ibaresi “1/1/2020” şeklinde değiştirilmiştir. 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanun, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

- Kanun Adı** : **Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**
- Kanun Tarih ve No.** : 21/01/2017 - 6771
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 11/02/2017 – 29976
- Konusu** : 7/11/1982 tarih ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik 16 Nisan 2017 tarihinde “Evet” veya “Hayır” oylamasının yapılmasında “Evet” çıkarsa yürürlüğe girecektir.
Bu değişiklikler kapsamında milletvekili sayısı altıyüze çıkarılmış, Seçme ve seçilme yaşı Onsekize indirilmiş, seçimler Cumhurbaşkanı ve milletvekilliği ile birlikte beşyüde bir yapılacağı, Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanıya aittir. Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanıya vekâlet ve bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesi, Olağanüstü hal yönetimi, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Bütçe ve kesinhesaba ilişkin düzenlemeler yapılarak Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve askerî mahkemeler kaldırılmıştır.

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELER

- KHK'nın Adı** : **Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname**
- Karar Sayısı** : KHK/683
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 23.01.2017 – 29957
- Konusu** : Kamu personeline ilişkin tedbirler, İade hükümleri, Kapatılan kurum ve kuruluşlar, Doçentlik başvuruları, Sermaye piyasasına ilişkin tedbirler, Türk Lirası ile yapılacak tahsilat, Şahsi sorumluluk davalarına ilişkin tedbirler alınmıştır.
- KHK'nın Adı** : **Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname**
- Karar Sayısı** : KHK/684
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 23.01.2017 – 29957
- Konusu** : 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa ek madde ile geçici madde eklenmiştir.
4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (c) bendinde ve 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi değiştirilmiştir,
17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde
19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 143 üncü maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmiştir.
6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 92 nci maddesine fıkra eklenmiştir.
7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 45 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “doksan gün” ibaresi “yüzseksen gün” şeklinde değiştirilmiştir. 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına bent eklenmiştir. 18/10/2016 tarihli ve 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi “a) Gözaltı süresi, şüphelinin yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren yedi günü geçmez. Delillerin toplanmasındaki günlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle Cumhuriyet savcısı, gözaltı süresinin yedi gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

- KHK'nın Adı** : Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- Karar Sayısı** : KHK/685
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 23.01.2017 – 29957
- Konusu** : Anayasanın 120 nci maddesi kapsamında ilan edilen ve 21/7/2016 tarihli ve 1116 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla onaylanan olağanüstü hal kapsamında, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, aidiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle başka bir idari işlem tesis edilmeksizin doğrudan kanun hükmünde kararname hükümleri ile tesis edilen işlemlere ilişkin başvuruları değerlendirmek ve karara bağlamak üzere Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna ilişkin hükümler belirlenmiştir.
- KHK'nın Adı** : Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- Karar Sayısı** : KHK/685
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 07.02.2017 – 29972 (Mükerrer)
- Konusu** : Kamu personeline ilişkin tedbirler, Emekli Emniyet Teşkilatı personeline ilişkin tedbirler, Muvazaalı devir işlemleri. MADDE 4 – (1) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca kayyım atanan şirketlerde ortaklık pay ve haklarına ilişkin olarak soruşturmanın başladığı tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar şirket ortakları tarafından yapılmış olan devir ve temlik işlemleri muvazaalı kabul edilerek geçersiz sayılır ve ticaret sicilinden resen terkin edilir.

BAKANLAR KURULU KARARLARI

- BKK'nın Adı** : Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar ile Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar
- BKK'nın Sayısı** : 2016/9715
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 20/01/2017 - 29954
- Konusu** : Yurtdışına veya yurtdışında iken başa bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarları ekli cetvelde gös-

terilmiştir. Birden fazla ülkeyi kapsayacak yurtdışı geçici görev yolculuk ve ikametlerde, her ülkedeki kalış süresi için o ülkeye ilişkin gündelik miktarı esas alınır. **Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik miktarları ekli cetvelde gösterilmiştir.**

BKK'nın Adı : 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci Maddesinin İkinci Fıkrası Uyarınca, Sigorta Primine Esas Kazanç Alt Sınırı Üzerinden Uygulanacak İlave Puan, İlave Puan Uygulanacak İller ve Uygulama Süresi Hakkındaki Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar

BKK'nın Sayısı : 2016/9728

R.G. Tarih ve Sayısı : 20/01/2017 - 29954

Konusu : 30.05.2013 tarihli ve 2013/4966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, sigorta primine esas kazanç alt sınırı üzerinden uygulanacak ilave puan ilave puan uygulanacak iller ve uygulama süresi hakkında ki Kararın 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "31/12/2016 ibaresi "31/12/2017" şeklinde değiştirilmiştir.

BKK'nın Adı : **Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar Hakkında Karar**

BKK'nın Sayısı : 2017/9849

R.G. Tarih ve Sayısı : 10/02/2017 - 29975

Konusu : 15.3.2010 tarihli ve 2010/238 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden ayrılacak paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar uyarınca, yapılacak kesinti oranları 2017 yılı Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında genel bütçe vergi gelirlerinden ödenecek paylar için yüzde sıfır olarak uygulanacaktır.

BKK'nın Adı : 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununa Ekli (1) Sayılı Tabloda Yer Alan Bazı Kağıtlara İlişkin Damga Vergisi Oranının Belirlenmesine, Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına, İndirimli Orana Tabi İşlemlerde İade Edilecek Verginin Alt Sınırının Tespitine ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli (II) ve (IV) Sayılı Listelerde Yer Alan Bazı Mallarda Uygulanan Özel Tüketim Vergisi Oranının Be-

İrilenmesine Dair Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar

- BKK'nın Sayısı** : 2017/9759
R.G. Tarih ve Sayısı : 02/02/2017 - 29968
Konusu : Bu Karar ile 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergi Kanununa ekli liste, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) ve (IV) sayılı listelerde ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun ilgili listelerinde geçen bazı mallarda; KDV, DV ve ÖTV vergileri 30.04.2017 tarihine kadar sıfır olarak uygulanacağı belirtilmiştir.

YÖNETMELİKLER

- Yönetmeliğin Adı** : **Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik**
R.G. Tarih ve Sayısı : 11.01.2017 – 29945
Konusu : Orman alanını artırmak, biyolojik çeşitliliği geliştirmek ve bozulan orman ekosistemini yeniden oluşturmak amacıyla Genel Müdürlükçe veya gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak ağaçlandırma, rehabilitasyon, erozyon ve sel kontrolü, çığ ve heyelanların önlenmesi, mera ıslahı, ağaç ıslahı, tohum ve fidan üretimi, fidanlık ve imar-ihya çalışmaları için yapılacak harcamaların düzenlenmesi ve gelirlerin tahsilatına yönelik düzenlemeleri kapsar.
- Yönetmeliğin Adı** : **Atıksu Altyapı Ve Eysel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
R.G. Tarih ve Sayısı : 25.01.2017 – 29959
Konusu : 27/10/2010 tarihli ve 27742 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atıksu Altyapı ve Eysel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır.
- Yönetmeliğin Adı** : **Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği**
R.G. Tarih ve Sayısı : 25.01.2017 – 29959
Konusu : Tıbbi atıkların oluşumundan bertarafına kadar; a) Çevreye ve insan sağlığına zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı bir biçimde alıcı ortama verilmesinin önlenmesine, b) Çevreye ve insan sağlığına zarar vermeden kaynağında ayrı olarak toplanması, sağlık kuruluşu içinde taşınması, geçici depolanması, tıbbi atık işleme tesisine taşınması ve bertaraf edilmesine, yönelik prensip, politika ve programlar ile hukuki, idari ve teknik esasların belirlenerek uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

- Yönetmeliğin Adı** : **Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.01.2017 – 29959
- Konusu** : 4/3/2009 tarihli ve 27159 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır.
- Yönetmeliğin Adı** : **Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmıştır**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.01.2017 – 29959
- Konusu** : 4/3/2009 tarihli ve 27159 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmıştır.
- Yönetmeliğin Adı** : **Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.01.2017 – 29959
- Konusu** : 25/2/2011 tarihli ve 27857 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır.
- Yönetmeliğin Adı** : **Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.01.2017 – 29959
- Konusu** : 4/3/2009 tarihli ve 27159 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır.
- Yönetmeliğin Adı** : **İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.01.2017 – 29959
- Konusu** : 3/1/2009 tarihli ve 27099 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır.
- Yönetmeliğin Adı** : **Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.01.2017 – 29959
- Konusu** : 4/3/2009 tarihli ve 27159 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır.

- Yönetmeliğin Adı** : **Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.01.2017 – 29959
- Konusu** : 4/3/2009 tarihli ve 27159 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır.
- Yönetmeliğin Adı** : **Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanaklarının Düzenlenmesinde, Tahsilinde Ve Takibinde Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 27.01.2017 – 29961
- Konusu** : 6/4/2011 tarihli ve 27897 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanaklarının Düzenlenmesinde, Tahsilinde ve Takibinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2 ve Ek-3 ekteki şekilde değiştirilmiştir.
- Yönetmeliğin Adı** : **Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 08.02.2017 – 29973
- Konusu** : 22/1/2015 tarihli ve 29244 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

TEBLİĞLER

- Tebliğin Adı** : **2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 1)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 12/01/2017 – 29946
- Konusu** : 2017 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olan memurlardan ve sözleşmeli personelden alınacak asgâri yemek bedellerine ilişkin esasları belirlenmiştir.
- Tebliğin Adı** : **2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 1)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 12/01/2017 – 29946
- Konusu** : 2017 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olan memurlardan ve sözleşmeli personelden alınacak asgâri yemek bedellerine ilişkin esasları belirlenmiştir.

Alınacak Bedeller

Memurlardan;	15/1/2017 tarihinden 14/1/2018 tarihine kadar
1) Ek göstergesiz görevlerde bulunanlardan	1,18 TL
2) 1100'e kadar (1100 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	1,97 TL
3) 2200'e kadar (2200 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	2,42 TL
4) 3600'e kadar (3600 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	3,12 TL
5) 4800'e kadar (4800 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	4,13 TL
6) 4800'den daha yüksek ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	4,59 TL
Sözleşmeli personelden;	15/1/2017 tarihinden 14/1/2018 tarihine kadar
1) Aylık brüt sözleşme ücretleri 2.720 TL kadar (2.720 TL dahil) olanlardan	1,41 TL
2) Aylık brüt sözleşme ücretleri 4.590 TL kadar (4.590 TL dahil) olanlardan	2,42 TL
3) Aylık brüt sözleşme ücretleri 6.340 TL kadar (6.340 TL dahil) olanlardan	4,35 TL
4) Aylık brüt sözleşme ücretleri 6.340 TL üzerinde olanlardan	5,50 TL

- Tebliğın Adı** : **Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğı (Sıra No: 54) (Parasal Sınırlar ve Oranlar)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 13/01/2017 – 29947
- Konusu** : 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer mevzuat kapsamında uygulanacak olan parasal sınırları, faiz oranlarını ve alındı birim fiyatları belirlenmiştir. (Tabloyu dergimizin pratik bilgiler köşesinde bulabilirsiniz.)
- Tebliğın Adı** : **Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ (Sayı: 2017-3)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 21/01/2017 – 29955
- Konusu** : Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri, kamu bankaları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerden dinlenme amacıyla veya diğer amaçlarla yararlanacaklardan alınacak yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esaslar belirlenmiştir.
- Tebliğın Adı** : **İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25/01/2017 – 29959
- Konusu** : 28/1/2009 tarihli ve 27124 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğinde değişiklik yapılmıştır.

- Tebliğin Adı** : **2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 5)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 31/01/2017 – 29965
Konusu : 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili sağlık kurum veya kuruluşlarınınca verilen sağlık kurulu raporuyla asgari %20 oranında engelli olduğu tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından da eğitsel değerlendirme ve tanılamaları yapılarak 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimini almaları uygun görülen görme, işitme, dil-konuşma, spastik, zihinsel, ortopedik veya ruhsal engelli bireyleri kapsayan eğitim giderlerinin her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarının, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanması amaçlanmaktadır.
- Tebliğin Adı** : **Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 10)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 03/02/2017 – 29968
Konusu : 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde değişiklik yapılmıştır.
- Tebliğin Adı** : **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 477)**
08/02/2017 – 29973
R.G. Tarih ve Sayısı : Borsada rayici olmayan yabancı paraların, 4/1/1961 tarihli ve 213
Konusu : sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 2016 yılı için yapılacak değerlemelerine esas oluşturacak kurların tespit edilmesidir.
- Tebliğin Adı** : **Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 12)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 11/02/2017 – 29976
Konusu : 3/4/2007 tarihli ve 26482 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)’nin bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır.
- Tebliğin Adı** : **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 478)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 11/02/2017 – 29976
Konusu : 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

- Tebliğın Adı** : **Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 11)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 15/02/2017 – 29980
- Konusu** : 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde değişiklik yapılmıştır.
- Tebliğın Adı** : **Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği (Sıra No: 1)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 18/02/2017 – 29983
- Konusu** : Vergiye uyum maliyetlerinin azaltılması, gönüllü uyumun teşvik edilmesi ve kayıt dışı ekonomi ile mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla, vergi kanunlarına göre vergi dairesine verilmesi gereken “Muhtasar Beyanname” ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri bildirmekle yükümlü olanlar tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi gereken “Aylık Prim ve Hizmet Belgesi”nin birleştirilmesi sonucunda oluşturulan “Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi”nin verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi bu Tebliğin amaç ve konusunu oluşturmaktadır. (2) Bu Tebliğ ile yapılan düzenlemeler, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri (Ek 9 uncu maddesi kapsamındaki sigortalılar hariç) bildirmekle yükümlü olanlar ile geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar ve vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar hakkında uygulanır.

YARGI KARARLARI

YARGITAY KARARLARI

İHALEYE FESAT KARIŞTIRMA¹

İhaleye katılan firma yetkilisi olan sınırların gerek ihale sırasında gerekse sonrasında bir araya gelerek görüştüklerinin yapılan fiziki takip neticesinde tespit edildiği, geçici teminat mektubu teklif zarfından çıkmadığı için elenen diğer firma yetkilisi sanık bir araya gelme sonrasında yakalandığında üzerinden ödeyecek kısmında ihaleyi kazanan firma yetkilisinin adı yazılı 5.000-TL meblağlı senet ile ihaleden elenmesine neden olan teminat mektubunun ele geçirildiği dikkate alındığında, sanıkların ihale öncesinde ihalenin bir firmada kalmasına yönelik olarak ihalenin şartlarını ve özellikle fiyatı etkilemek için aralarında anlaşma yaptıkları ve eylemlerin TCK'nın 235/2 -d maddesinde tanımlanan ihaleye fesat karıştırma suçunu tüm unsurlarıyla oluşturduğu gözetilmelidir. (5237 s. TCK m.235/2-d)

ELETRİK SAYACI MÜHÜR BOZMA²

Elektrik sayaçlarında bulunan ve bakanlık mührü olarak adlandırılan mühürlerin kırılması veya oynanması şeklinde gerçekleşen eylemin, mühür bozma suçunun yasal unsurlarını oluşturmayacağı gözetilmelidir. (5237 s. TKC m. 203)

KAMU İKTİSADİ TEŞEKKÜLLERİ TACİR SAYILIRLAR

Davacı Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü ihale alıcısı davalı firma ile imzaladığı sözleşmenin, davalının yükümlülüklerine uymaması nedeniyle feshedilerek alacağın tahsili için girişilen icra takibine itiraz edilmesi üzerine davalının haksız itirazının iptali ile takibin devamına yönelik davanın, davacı özel hukuk hükümlerine tabi bir İktisadi Devlet Teşekkülü olup, 6102 sayılı TTK'nın 16/1. Maddesi gereğince tacir sayıldığından, Ticaret mahkemesinde görülmesi gerektiği gözetilmelidir. (6102.s. TTK m.16), (233 s. KHK m. 5)

1 T.C. Yargıtay Beşinci Ceza Dairesi, E:2014/2267, K:2016/4055, T:19.04.2016

2 T.C. Yargıtay Onbirinci Ceza Dairesi E:2016/7363, K:2016/5820, T:22.06.2016

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ GÖRÜŞMELERİNİN YÜRÜTÜLMESİ

Kamu işveren sendikasının, üyelik ilişkisi bulunmayan alt işvereni temsilen toplu iş sözleşmesi yapma ehliyetine sahip olduğu, diğer yandan kamu kurum ve kuruluşları ile alt işverenler arasında bağitlanan her hizmet alım sözleşmesinin farklı alt işveren işyeri olarak kabul edilmesi ve her birinin ayrı ayrı işyeri toplu iş sözleşmesi konusu olması gerektiği, yine kamu kurum ve kuruluşlarında faaliyet gösteren alt işveren işyerlerine dair bağitlanacak toplu iş sözleşmelerinin, hizmet alım sözleşmesinin süresi ile sınırlı olmasının da zorunlu olduğu, bu itibarla eldeki davada yetki belgesinin alındığı tarih itibariyle hizmet alım sözleşmesi süresinin sona ermesine bir yıldan az süre kalmış ise de, davacı alt işveren tarafından, davalı kamu işveren sendikasına verilen yetkilendirmenin reddinin de hukuka aykırı olduğu, bununla birlikte davalı işçi sendikası tarafından 6356 sayılı Yasa uyarınca sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin yok hükmünde sayılması gerektiğine ilişkin sistemin hukuki dayanağının bulunmadığı, öte taraftan özel hukuk tüzel kişisi olan davalı kamu işveren sendikasının fiili uygulamasını bildiri mahiyetindeki yazısının iptaline karar verilmesinin de doğru olmadığı gözetilmelidir. (6356 s. TİSK m. 2/1-ğ, 35/2-3, 41) (4857 s. İş K. m.2) (4734 s. KİK m. 62/1-e), (4735 s. KİSK m. 8)

DANIŞTAY KARARLARI

İŞ YERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI, İÇKİLİ YER BÖLGESİ¹

İçkili yer bölgesinin belirlenmesi konusunda belediyenin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 30'uncu maddesindeki kriterlere uymak kaydıyla takdir yetkisi bulunduğu, yargı yerinin yerindelik denetimi değil hukuka uygunluk denetimi yapması gerektiği hakkında

Dava, ... İli ... İlçesinde içkili yer bölgesi belirlenmesine ilişkin 04.09.2014 gün ve 38 sayılı belediye Meclisi kararın ve davacının işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesine ilişkin başvurusunun reddine ilişkin 16.09.2014 gün ve 322 sayılı Belediye Başkanlığı işleminin iptali ile işyeri açma ve çalışma ruhsatının düzenlenerek verilmesi ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı harç bedelinin tespit edilmesi istemiyle açılmıştır.

(...)

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. Maddesinde; umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve gayrisihhi işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak belediyelerin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

10.08.2005 gün ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4/h maddesinde, içkili yer bölgesi, "belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından

1 T.C. DANIŞTAY Onyedinci Daire Esas No:2015/12079, Karar No:2016/1040

valilik veya kaymakamlığın görüşü alınarak tespit edilen ve içerisinde şarap ve bira dahil her türlü alkollü içeceğin verilebileceği işyerlerinin açılacağı bölge” olarak tanımlanmış; “İçkili Yer Bölgesinin Tespiti” başlıklı 29. Maddesinde, içkili yer bölgesinin, mülki idare amirinin genel güvenlik ve asayiş durumu hakkındaki görüşü doğrultusunda belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından tespit edileceği, içkili yer bölgesi haricinde içkili yer açılmayacağı hükme bağlanmış, “İçkili Yer Bölgesi Olarak Tespit Edilemeyecek Yerler” başlıklı 30. Maddesinde ise, “İçkili yer bölgesi; a) Hükümet binaları, hapishane ve ıslah evleri; her türlü mabet, dini kurum ve kuruluşlar; sanat müesseseleri, maden ocakları, inşaat yerleri; patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddeler üretilen, satılan ve depolanan yerler ile gaz dolmuş tesisleri yanında, b) Konaklama yerleri hariç olmak üzere, otoyolları ve karayollarının her iki tarafından sınır çizgisine ikiyüz metreden yakın mesafe içinde, c) Otopark ve otobüs terminallerinde, d) Resmî ve özel okul binaları, ilk ve orta öğretim öğrencilerinin bulunduğu öğrenci yurtları ile anaokullarına yüz metreden yakın mesafe içinde tespit edilemez. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamına girmeyen eğitim-öğretim kurum ve tesisleri ile öğrenci yurtları ve (a) bendinde belirtilen yerler için mahalli şartları dikkate alınarak belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından belirli bir mesafe, tayin ve tespit edilir.” Düzenlemesine yer verilmiştir.

Öte yandan, Anayasanın 125. Maddesiyle aynı yönde olan 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. Maddesinin 2. Fıkrasında, idari yargı yetkisinin, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olduğu, idari mahkemelerin; yerindelik denetimi yapamayacakları, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremeyecekleri kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; ili ... İlçesi ... Mahallesi ... mülkiyetinde bulunan işyerinin de içinde bulunduğu alanın 04.09.2009 gün ve 57 sayılı ... Belediye Meclis kararı ile içkili yer bölgesi olarak belirlendiği, işyerine ... adına 25.01.2010 gün ve 646 sayılı içkili lokanta faaliyet konulu işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlendiği, işyerinin 23.06.2014 tarihinde davacı tarafından satın alındığı, daha sonra ... tarafından 12.08.2014 tarihli dilekçe ile davalı belediyeye başvurularak işyerini kapatması nedeniyle işyeri açma ve çalışma ruhsatının iptal edilmesi isteminde bulunduğu, söz konusu başvurudan bir gün sonra davalı idare görevlilerince yapılan denetimdeın dava konusu işyerindeki faaliyetine son verdiğinin ve burada davacının faaliyet gösterdiğinin tespit edildiği, bunun üzerine davacıya tebliğ edilen 13.08.2014 tarihli yazıda tarafından yapılan 12.08.2014 tarihli başvuru sonucu işyeri açma ve çalışma ruhsatının iptale dildiğinin belirtildiği ve yeniden ruhsat alması için davacıya onbeş gün süre verildiği, davacı tarafından ... tarihli dilekçe ile yapılan başvuruda, işyerini devralması nedeniyle ... adına düzenlenen ruhsatın malik değişikliği nedeniyle yeniden düzenlenmesi isteminde bulunduğu, davacının ruhsat başvurusu hakkında henüz bir karar verilmeden 04.09.2014 gün ve 38 sayılı ... Belediye Meclisi kararı ile içkili yer bölgesi belirlenmesine ilişkin 04.09.2009 gün ve 57 sayılı ... Belediye Meclisi kararının iptal edildiği ve içkili yer bölgesinin yeniden belirlendiği, 16.09.2004 gün ve 322 sayılı ... Belediye Başkanlığı işlemi ile de davacıya ait işyerinin içkili yer bölgesinde bulunmadığından bahisle işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusunun reddedildiği anlaşılmaktadır.

2577 sayılı Kanununun 2. Maddesindeki hükme göre idari yargı yerlerinin denetim yetkisi, kanunların idari makamlara bıraktığı yetkilerin kullanılmasının hukuka uygun olup olma-

diğinin araştırılmasını kapsar, Yoksa söz konusu yetkilerin idari yargı yerlerince kullanılması sonucunu yaratmaz

Bu bakımdan idari işlemlere (bireysel yya da düzenleyici) yönelik yargı denetimi, bu işlemlerin Anayasa ve hukukun genel ilkelerine, yasa, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile yargısal içtihatlarla uygun olup, olmadığının denetlenmesidir.

İdarelerin belirli bir kumu hizmetinin etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesi, kamu yararının somut biçimde ortaya konulması için birden çok seçenekten birisini tercihte takdir yetkisine sahip olmaları halinde yapılacak yargısal denetim, idarenin tercih ettiği seçeneğin ve bunun uygulamasının hukuka uygun olup olmadığının araştırılması ve saptanması ile sınırlandırılmıştır. İdari yargının idareyi bu seçeneklerden birisini tercihe zorlayacak ya da belli bir yönde işlem ve eylem tesisine zorunlu kılacak biçimde yargı kararı vermeleri halinde, hukuka uygunluk denetimi aşılarak yerindelik denetimi yapılmış olacaktır.

Olayda; İdare Mahkemesince hükme esas alınan bilirkişi raporunda, gerek ... Belediye Meclisinin 04.09.2009 gün ve 57 sayılı kararı ile belirlenen eski içkili yer bölgesinin gerekse, ... Belediye Meclisinin 04.09.2014 gün ve 38 sayılı dava konusu kararı ile belirlenen yeni içkili yer bölgesinin işyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte yer alan içkili yer bölgesi belirlenmesine ilişkin ölçütlere uygun olduğu ancak eski içkili yer bölgesinin yeni yere göre daha uygun bir konum arz ettiği belirtilmektedir.

Bu itibarla, usulüne uygun şekilde toplanan ve karar alan Belediye Meclisince, içkili yer bölgesi belirlenmesine ilişkin 04.09.2014 gün ve 38 sayılı dava konusu karar, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte yer alan içkili yer bölgesi belirlenmesine ilişkin ölçütlere uygun olduğundan ve yapılacak yargısal denetimin de bu husus ile sınırlı olması gerektiğinden, içkili yer bölgesi belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemlerde ve söz konusu işlem dayanak alınarak tesis edilen işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusunun reddine ilişkin işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu durumda; dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesi gerekirken, aksi yönde değerlendirme yapılarak, yerindelik denetimi yasağına aykırı şekilde ve idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde içkili yer bölgesi belirlenmesine ilişkin eski kararın daha uygun olacağından bahsetmek suretiyle dava konusu işlemlerin iptali yolunda verilen Mahkeme kararında hukuka uyarlık görülmemektedir.

YIKIM, ŞEVDEN KAYNAKLI GÜVENLİK SORUNU²

Yapı ruhsatının ve dayanağı olan imar planının yargı kararıyla iptale dilmesi nedeniyle yıkılması neticesinde oluşan şevden kaynaklı güvenlik sorununda davacıların sorumlu tutulamayacağı gibi binanın yıkımından sonra meydana gelen şevden dolayı güvenlik önlemleri alınması hususunda da 3194 sayılı Kanununun 40. Maddesinde yapılan tanımlama ve mahzur tevlit eden unsurlar içerisinde yer almadığı hakkında

² T.C. Danıştay Ondördüncü Daire Esas No: 2014/6779 Karır No:2016/3134

.... davacılar tarafından yapılan yapının, ruhsatının mahkeme kararıyla iptal edilmesi nedeniyle yıkılması sonucu meydana gelen şevden dolayı güvenlik önlemlerinin alınması için istinat duvarının kırbeş gün içinde yapılması gerektiği, yapılmadığı, takdirde 3194 sayılı İmar Kanununun 40. Maddesi uyarınca para cezası verileceği ve duvarın idareleri tarafından yapılarak yapılan masrafların %20 fazlasıyla tahsil edileceği yolunda tesis edilen işlemlerin iptali istemiyle açılan davada; İdare Mahkemesince, davalı idarece verilen yapı ruhsatına uygun olarak yapılan binanın, yapı ruhsatının ve dayanağı olan imar planının yargı kararıyla iptal edilmesi nedeniyle yıkılması neticesinde oluşan şevden kaynaklı güvenlik sorunundan davacıların sorumlu tutulamayacağı gibi binanın yıkımından sonra meydana gelen şevden dolayı güvenlik önlemleri alınması hususunun da 3194 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılan tanımlama ve mahzur tevlit eden unsurlar içerisinde yer almadığı gerekçesiyle dava konusu işlemlerin iptali yoluyla Trabzon İdare Mahkemesince verilen 29.04.2014 günlü E:2013/1421, K:2014/616 sayılı kararın, davalı idare vekili tarafından temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenlerle bozulması istenilmektedir.

Yukarıda tarih ve sayısı belirtilen Mahkeme kararı ve dayandığı gerekçe, hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir sebep de bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına, temyiz giderlerini istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, ...

SAYIŞTAY KARARLARI

DAMGA VERGİSİ¹

..... *Büyükşehir Belediyesi'nin Pazarlık Usulü ile ihale edilen TL ihale bedelli "..... İkmal İnşaatı" işine ait hakedişlerde mevzuata aykırı olarak 'Vergi Resim ve Harç İstisna Belgesi' alınması nedeniyle Damga Vergisi kesilmemesi sonucu kamu zararına sebebiyet verildiği görülmüştür.*

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun Ek 2'nci maddesinde;

"Döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Döviz kazandırıcı faaliyetlerin kısmen veya tamamen gerçekleştirilmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısma ait alınmayan damga vergisi, mükelleflerden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

....

Döviz kazandırıcı faaliyetin gerçekleşmediğinin tespit edildiği tarihi takip eden otuz gün içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen kuruluşlar damga vergisi, ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

Bu maddenin uygulanması bakımından döviz kazandırıcı faaliyetlerin neler olduğu ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından birlikte tespit edilir." denilmektedir.

¹ Sayıştay 6 ncı Dairesi 19.03.2015 tarih ve 216 sayılı Kararı

Söz konusu hükmün uygulama usul ve esaslarını düzenleyen (1) seri nolu Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Hakkında “3.2. Diğer Döviz Kazandırıcı Faaliyetler” başlıklı bölümünde;

“3.2.1. (5 Seri No’lu Tebliğ ile değişen bent) Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların (yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olmak üzere) ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen firmaların,

3.2.1.1. Yerli firma olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları hizmet ve faaliyetler ile yerli imalatçı firmaların, mükerrer olmamak kaydıyla, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri,” denilmek suretiyle döviz kazandırıcı faaliyetler arasında sayılmıştır.

Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü’nün düzenlemiş olduğu ‘Vergi Resim ve Harç İstisna Belgesi’ ihracat 2008/6 sayılı Tebliğin 6/3-a-1 maddesine göre düzenlenmiştir.

İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile Döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerde vergi, resim ve Harç istisnası hakkında Tebliğ (ihracat: 2008/6)’in ‘Belgeli İşlemler’ başlıklı 6/3-a-1 nci maddelerinde de aynı hükümlere yer verilmiştir.

İdari Şartnamenin 8’nci maddesinde, ihalenin yeterli kriterlerini taşıyan yerli ve yabancı tüm isteklilere açık olduğu belirtilmiştir.

4734 sayılı Kanunun ‘Pazarlık Usulü’ başlıklı 21’inci maddesinde,

“... ”

(Değişik ikinci fıkra: 20/11/2008-5812/7) (b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu değildir. İlan yapılmayan hallerde en az üç istekli davet edilerek, yeterli belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir.” denilmektedir.

Anılan Kanunun ‘İhale ve ön yeterlik dokümanının verilmesi’ başlıklı 28’nci maddesinde de, ilan yapılmayan hallerde ihale dokümanının sadece idare tarafından davet edilenlere satılacağı belirtilmiştir.

Bahsi geçen iş, idare tarafından yerli istekliler davet edilerek pazarlık usulü ile (21/b) ihale edildiği görülmüştür.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, ‘Vergi Resim ve Harç İstisna Belgesi’ alınabilmesi için Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alması ve söz konusu işin uluslararası ihaleye çıkarılmış olması (yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olmak üzere) şartı veya yabancı para ile finanse edilme şartı bulunmaktadır.

Ekonomi Bakanlığına ‘Vergi Resim ve Harç İstisna Belgesi’ alınması amacıyla belediye tarafından düzenlenen 27.08.2013 tarih ve 46078489-755.1801.5087.21611 sayılı yazıda söz

konusu ihaleli işin uluslararası ihaleye açık olduğu belirtilmiş ve bu yazıya istinaden de Vergi Resim ve Harç Belgesi alınmıştır. Ancak ihalenin uluslararası ihaleye çıkarılmış olarak kabul edilebilmesi için sadece şartnamesinde, “ihalenin yerli ve yabancı tüm isteklilere açıktır” ifadesinin bulunması yeterli olmamakta ihalenin yerli ve yabancı tüm firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olması gerekmektedir.

Yukarıda açıklandığı üzere adı geçen ihalede, sadece yerli istekliler davet edilerek pazarlık usulünün tercih edilmesi nedeniyle yabancı tüm firmaların iştirakine açık olmadığı görülmüştür.

Buna göre, “..... Büyükşehir Stadyumu İkmal İnşaatı” işine ait ihalenin uluslararası ihaleye çıkarılma şartları gerçekleşmediğinden (Pazarlık Usulü) bahsedilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak alınan ‘Vergi Resim ve Harç İstisna Belgesi’ne istinaden damga vergi alınmaması sonucu ayrıntılı hesabı aşağıdaki tabloda gösterilen TL kamu zararına neden olunmuştur.

TUTUKLULUK SÜRESİNDE PERSONEL MAAŞINDAN KESİNLEN 1/3 TUTARIN İADESİ²

Yargılanmakta oldukları davada henüz hüküm verilmediği halde, iki personelin tutuklu kaldıkları süre boyunca aylıklarından 1/3 oranında yapılan kesintinin kendilerine geri ödemesi suretiyle kamu zararına neden olduğu görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü” başlıklı 141’inci maddesinde,

“Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.

143 üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.”;

Aynı Kanun’un “Memurun göreve tekrar başlatılması zorunlu olan haller” başlıklı 143’üncü maddesinde,

“Soruşturma veya yargılama sonunda yetkili mercilerce:

- a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;
- b) Yargılamanın men’ine veya beraatine karar verilenler;
- c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar;

² Sayıştay 7. Dairesi 15.10.2015 tarih ve 45 sayılı Kararı

ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;

Bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır.”

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara, bu süre içinde aylıklarının üçte ikisinin ödenmesi gerekmekte olup Kanun’un 143’üncü maddesinde sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenebilecektir.

Denetçi sorgusu ve savunmalar incelendiğinde ...’in Genel Sekreter Yardımcısı kadrosunda görev yapmakta iken 18.04.2009 tarihinde, ...’ın Mali Hizmetler Daire Başkanı kadrosunda görev yapmakta iken 14.09.2009 tarihinde tutuklandığı, bu kişilere tutuklu kaldıkları süre boyunca aylıklarının 2/3’ünün ödendiği, 12.04.2014 tarihinde tahliyelerine karar verilen bahsi geçen kişilerin 14.04.2014 tarihinde görevlerine başladıkları ve tutuklu kaldıkları dönemde aylıklarından 1/3 oranında yapılan kesintilerin ilgililere geri ödendiği görülmüştür.

Ancak adı geçen kişiler tahliye edilmekle birlikte haklarında açılan davalar devam etmekte olup 657 sayılı Kanun’un 143’üncü maddesinde sayılan durumlar gerçekleşmediğinden, görevlerine iade edildikleri tarihten itibaren aylıklarını kesintisiz olarak almaları mümkün iken, aylıklarından tutuklu kaldıkları süre boyunca kesilen tutarların kendilerine iade edilmesi mümkün değildir.

Öte yandan, savunmada örnek verilen Sayıştay Temyiz Kurulu kararının Sayıştay daire yargılamaları açısından bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

Bu itibarla, 657 sayılı Kanun’un 143’üncü maddesinde sayılan durumlar gerçekleşmediği halde, iki personelin tutuklu kaldıkları süre boyunca aylıklarından 1/3 oranında yapılan kesintilerin ilgililere geri ödenmesi sonucu toplam ...TL tutarındaki kamu zararının ...’a müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun 53’üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizleri ile ödetirilmesine,

(Üye ... ve ...’nın “657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 141’inci maddesinde “Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü” başlıklı 141’inci maddesi, aylıkların ödenmesi bakımından görevden uzaklaştırılan memurla tutuklanan memurun hak ve yükümlülüğü arasında fark gözetmediğinden, tutuklanmış ya da gözaltına alınmış memurun aylığı da aynı esaslara göre ödenecektir. Kanunda tutuklama ile görevden uzaklaştırma arasında bir paralellik kurulmuştur. Bir süre tutuklu kaldıktan sonra salıverilen memurun, idarenin takdiri üzerine görevine iade edilmesi halinde tutuklu kaldığı süre boyunca aylığından kesilen 1/3 tutarın kendisine verilmesi mümkündür. Dolayısıyla madde hakkında ilişik bulunmadığına karar verilmesi uygun olur.” yönündeki ayrışık görüşlerine karşın), oy çokluğuyla,

ÖZEL HİZMET TAZMİNATI³

Kadroları Teknik Hizmetler Sınıfında bulunmayan personele Teknik Hizmetler Sınıfı için öngörülen ek özel hizmet tazminatının ödenmesi nedeniyle TL kamu zararına sebep olduğu görülmüştür.

2006/10344 Karar Sayılı “Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlar Hakkında Karar’a ekli II Sayılı Cetvelde, kadro sınıfı, kadro ünvanı ve kadro derecesine göre memurların alabilecekleri özel hizmet tazminat oranları belirlenmiştir. Teknik Hizmetler Sınıfında yer alan memurlar, söz konusu II Sayılı Cetvelin “ (E) Teknik Hizmetler ” kısmında yer almaktadırlar.

II Sayılı Cetvelin “ (E) Teknik Hizmetler ” kısmının hemen başında, bu kısımdaki özel hizmet tazminatlarından memurların yararlanabilmesi için, kadrolarının Teknik Hizmetler Sınıfında bulunması gerektiği ve fiilen işgal edilen kadroya ait görevlerin yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

II Sayılı Cetvelin “ (E) Teknik Hizmetler ” kısmında:

“ Kadroları Teknik Hizmetler Sınıfında bulunan ve fiilen görev yapanlardan

.....

5- Yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar ve şehir plancısı kariyerlerini haiz olup, 1-4 üncü derecelerden aylık alanlardan, kurumlarınca belirlenen ve ödeneği bulunan faaliyet halindeki büyük yatırım projelerinde fiilen çalışanlara, ilgili Bakan, Rektör, Vali ve Belediye başkanından adlarına onay alınmak ve kontrol edilen ve onaylanan cetvellerde ödeme yapılacak unvanlar ve sayıları gösterilmek şartıyla, projelerde çalıştıkları sürece aşağıda gösterilen özel hizmet tazminatı oranları ek olarak ödenebilir.

a) Bölge Müdürü (Belediyeler hariç), Daire Başkanı ve daha üst idari görevlerde bulunanlara : 30

b) Diğerlerine : 20

Ancak, bu hükme göre ilave ödemediği yararlanacakların toplam sayısı, kurum kadrolarında söz konusu kariyerlere sahip olarak fiilen görev yapan toplam personel sayısının %10’ unu geçemez (hesaplamalarda küsurlar tama iblağ edilir).

Bu tazminat mehil müddeti, her türlü izin, büyük yatırım projeleriyle ilgili olmayan geçici görev, görevden uzaklaştırma, tutuklanma, gözüaltına alınma, hizmet içi eğitim, kurs ve seminer gibi nedenlerle hizmete ara verenlere, ara verdikleri günler için ödenmez.” denilmektedir.

Mevzuat hükmünden açıkça anlaşıldığı üzere, Teknik Hizmetler Sınıfı için düzenlenen ek özel hizmet tazminatının alınabilmesi için yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar ve şehir plancısı kariyerlerine haiz olup 1-4 üncü derecelerden aylık almak, büyük yatırım projelerinde fiilen çalışmak, Belediye Başkanından adlarına onay alınmak, onaylanan cetvellerde ödeme yapılacak unvanlar arasında gösterilmek tek başına yeterli değildir. Öncelikle işgal edilen kadronun Teknik Hizmetler Sınıfında olması gerekmektedir. Sadece kadroları Teknik Hizmetler Sınıfında olan ve sayılan şartları taşıyanlar ek özel hizmet tazminatını alabileceklerdir.

³ Sayıştay 6. Dairesi 19.01.2016 tarih ve 293 sayılı Kararı

Bahse konu olayda ise, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Yapı Kontrol Müdürlüğü ve Özel Kalem Müdürlüğüne müdür olarak atanan, dolayısıyla Teknik Hizmetler Sınıfı yerine Genel İdare Hizmetler Sınıfında bir kadro işgal eden kişilere, Teknik Hizmetler Sınıfı için ödenmesi öngörülen ek özel hizmet tazminatı ödendiği ve toplam TL kamu zararına sebep olunduğu görülmüştür.

VEKALETTE ZAM TAZMİNAT FARKI⁴

273 sayılı İlam'ın 22'nci maddesi ile, asıl müdürlük kadrosuna atanabilmek için aranan fakülte veya dört yıllık yüksekokul mezunu olma şartını taşımayan ve Yazı İşleri Müdürlüğüne vekalet eden ... ile Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğüne vekalet eden ...'a vekalet edilen şube müdürlüğü kadrosuna ait zam ve tazminat farklarının ödenmesi nedeniyle ...-TL'ye verilen tazmin hükmü verilmiş olup; 05.01.2016 tarih ve 41302 tutanak sayılı Temyiz Kurulu İlamı ile hükmün Tasdikine karar verilmiştir.

(...)

Kamu zararı olarak belirtilen iki görevlendirmede de sehven vekaleten görevlendirme ifadesinin kullanıldığını; tedviren görevlendirme yazılmış olsaydı da söz konusu toplu sözleşme ile ilgililere yine aynı ücretin ödeneceğini;

Denetçilerin yaptığı uyarıya istinaden ilgililerin görevlendirme şekillerinin değiştirildiğini ve toplu sözleşmeden yararlandırıldıklarını; toplu sözleşme imzalanmamış ve ilgili madde hükmüne yer verilmemiş olsaydı, Başsavcılık karşılama yazısında belirtilen hususların doğru olacağını belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

Dosyada mevcut belgeler okunup incelendikten sonra gereği görüldü;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Vekalet, İkinci görev aylık ve ücretleri ile diğer ödemeler” başlıklı 175'inci maddesinde; “Kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur.” hükmü bulunmaktadır.

Aynı Kanunun “Derece yükselmesinin usul ve şartları” başlıklı 68'inci maddesinin (B) bendinde ise; “Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.

Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

- 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,
- 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,
- 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

⁴ Sayıştay 6. Dairesinin 07.12.2016 tarih ve 42454 Tutanak No'lu Kararı

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır.” denilmektedir.

03.01.2012 tarih ve 2012/2663 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 4’üncü maddesinin birinci fıkrasıyla, 2012 yılı için de uygulanması hükme bağlanan 17.04.2006 tarih ve 2006/10344 sayılı BKK eki Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlar İlişkin Kararın “Vekalet” başlıklı 9’uncu maddesinde:

“(1) 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca;

a) 1) Kurumlarınca bir göreve kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet ettirilenlere;

(...)

cc) Vekillerin, genel ve ilgili özel mevzuatı uyarınca asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadro veya görevler için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) bir arada taşımaları, kaydıyla; vekalet ettikleri kadro veya görevler için bu Karar uyarınca öngörülen zam ve tazminatların toplam net tutarının, asli kadro veya görevleri karşılığında fiilen aldıkları zam ve tazminatların toplam net tutarından fazla olması halinde, aradaki fark; 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve vekalet görevinin fiilen yapıldığı sürece ödenir.

(...)” denilmektedir.

İlgili Bakanlar Kurulu Kararında da açıkça ifade edildiği üzere, **bir göreve kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet ettirilenlere, vekillerin asaleten atanmada aranan tüm şartları bir arada taşımamaları halinde vekalet ücreti ödenmeyecektir.**

Bununla birlikte, 04.07.2009 tarih ve 27278 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin “Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar” başlıklı 7’nci maddesinin (a) bendi uyarınca, Müdür kadrosuna atanabilmek için;

“1) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (b) bendinde belirtilen atanma şartlarını taşımak,

2) Fakülte veya dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

3) Teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanabilmek için; yükseköğretim kurumlarının, kadronun görev alanı ile ilgili eğitim ve öğretimde bulunan en az dört yıllık bölümlerinden veya bu bölümlere denkliği kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak,

4) Teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere yapılacak atamalar dışında, diğer müdürlükler için son müracaat tarihi itibarıyla üç yılı uzman, şef, ayniyat saymanı, kontrol memuru ve muhasebeci kadrosunda olmak kaydıyla en az on yıl hizmeti bulunmak,” şartlarının gerçekleşmiş olması gerekmektedir birlikte, aynı Yönetmeliğin geçici 1’inci maddesinde; “Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 18/4/1999 tarihinde görevde bulunan ve aynı tarih itibarıyla iki yıllık yükseköğrenim mezunu olanlar, diğer koşullara sahip oldukları takdirde 7 nci maddenin uygulanması bakımından dört yıllık yükseköğrenim mezunu kabul edilir.” hükmü bulunmaktadır.

Buna göre, 18/4/1999 tarihinde görevde bulunan ve aynı tarih itibarıyla iki yıllık yükseköğrenim mezunu olanlar da, diğer koşullara sahip oldukları takdirde dört yıllık yükseköğrenim mezunu kabul edilerek müdür kadrolarına atanabilirler.

Fakat, Yazı İşleri Müdürlüğüne vekalet eden ...'un ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğüne vekalet eden ...'ın 18.04.1999 tarihi itibarıyla bu eğitim şartını taşımadıkları görülmüştür.

Ayrıca karar düzeltme dilekçesinde, 01.01.2012-01.06.2014 yılları arasında geçerli, ... Çalışanları Birliği Sendikası (... Sen.) ile Belediye Başkanı arasında imzalanmış olan Toplu Sözleşmede “Ayrıca tedviren harcama yetkilisi olarak görevlendirilenlere Başkanlık Makamının takdirine göre vekaleten görevlendirilen müdürlere ödenen vekalet aylığı tutarını aşmayacak şekilde aradaki fark miktarı yukarıdaki harcama yetkililerine ödenecek tutara ilave olarak ödenecektir.” hükmüne yer verildiği için ödemede bulunulduğundan bahsedilmekle birlikte; yerel yönetim hizmet kolu kapsamına giren belediyelerde istihdam edilen memurlara toplu sözleşmeyle sağlanan haklar ile İlam konusu edilen husus birbirinden farklı konulardır. Zira, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun “Toplu sözleşmenin kapsamı” başlıklı 28’inci maddesinde; “Toplu sözleşme; kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarını düzenleyen mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, ek ödeme, toplu sözleşme ikramiyesi, fazla çalışma ücreti, harcırah, ikramiye, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ve diğer mali ve sosyal hakları kapsar. ...” denilmektedir.

Bununla birlikte, Kamu İşveren Heyeti Başkanı ile ... Çalışanları Birliği Sendikası Temsilcisi arasında 21.05.2012 tarihinde imzalanan 01.01.2012-31.12.2013 tarihleri arasında kapsayan Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Mali ve Sosyal Haklara Dair Toplu Sözleşmenin 5’inci maddesinde Sosyal Denge Tazminatı, 6’ncı maddesinde Ek Ödeme, 7’nci maddesinde Fazla Çalışma Ücreti ve 8’inci maddesinde İkramiye düzenlemesi yapılmış olup; ilgili Sözleşmenin “Amaç ve Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde “(2) Bu sözleşmede düzenlenmeyen mali ve sosyal haklar hakkında ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.” hükmü yer almıştır.

Bu durumda, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak, ... Çalışanları Birliği Sendikası (... Sen.) ile Belediye Başkanı arasında imzalanmış olan Toplu Sözleşmeye hüküm konulmak suretiyle, asıl müdürlük kadrosuna atanabilmek için aranan fakülte veya dört yıllık yüksekokul mezunu olma şartını taşımayan kişilere vekalet edilen şube müdürlüğü kadrosuna ait zam ve tazminat farklarının ödenmesi mümkün değildir.

KAMU İHALE KURULU KARARI

Karar Tarihi: 26.01.2017

Karar No: 2017/UY.11-384

Yapılan inceleme neticesinde, iş ortaklığının özel ortağının teklif dosyasında sunmuş olduğu banka referans mektubunun aslını veya aslına uygun olduğu noterce onaylanmış örneklerini veya aslını veya aslına uygun olduğu noterce onaylanmış örneklerini veya aslı yerine idare tarafından “aslı idarece görülmüştür.” Veya bu anlama gelecek şerh düşülen suretlerini sunması gerekirken; söz konusu isteklinin 14.11.2016 tarih ve 427 sayılı banka referans mektubunun fotokopisinin aynı bankanın başka bir şubesi tarafından şube adının yer aldığı “aslına uygundur” kaşesi vurularak çoğaltılan örneğinin sunulduğu, ayrıca banka referans mektubunun ilgili bankanın genel müdürlüğünden veya şubesinden teyidinin de teklif kapsamında sunulmadığı birlikte değerlendirildiğinde, bu haliyle sunulan banka referans mektubunun “belgelerin sunulmuş şekline” uygun olmadığı anlaşıldığından, idare tarafından iş ortaklığının teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasının mevzuata aykırı olmadığı hakkında.

Karar Tarihi: 18.01.2017

Karar No:2017/UH.I-299

İdarece hesaplanan sınır değerlerin altında teklif sunan isteklilerden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi gerektiği, ihalede sadece başvuru sahibinin teklifinin sınır değer altında olduğu tespiti yapılarak anılan istekliden aşırı düşük teklif açıklaması talep edildiği, anılan istekli tarafından yapılan açıklamaların idarece uygun bulunmayarak teklifinin reddedildiği, söz konusu ihalenin personel çalıştırılmasına dayalı bir iş olduğu göz önüne alındığında, sınır değer in kâr hariç yaklaşık maliyet tutarı olacağı ve bu tutarın altında kalan isteklilerden aşırı düşük teklif açıklaması istenebileceği, kamu ihale mevzuatında teklifi hesaplanan sınır değer üzerinde bulunan isteklilerin tekliflerine ilişkin açıklama talebinde bulunulmasını gerektiren bir hüküm bulunmadığı, dolayısıyla teklifi sınır değer üzerinde bulunan ve ihale uhdesinde bırakılan istekliden açıklama istenilemeyeceğinden, başvuru sahibinin, ihale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin bazı girdileri karşılamadığı yönündeki iddiasının yerinde olmadığı ve başvurusunun reddedilmesi gerektiği hakkında.

TEBLİĞLER

GENELGE VE GÖRÜŞLER

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 27998389-010.06.02- 66
Konu : Mali ve Sosyal Haklar

03 / a. / 2017

GENELGE

1- Bilindiği üzere, 23/8/2015 tarihli ve 29454 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında,

“ (5) Maliye Bakanlığı, 8 inci maddede öngörülen hallerin gerçekleşmesi durumunda birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirlenmiş olan katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını ve ücret tavanları ile 7 nci maddede yer alan ortalama ücret toplamı üst sınırlarını; anılan fıkralarda belirlenmiş olan artış oranı ile 8 inci madde uyarınca verilecek enflasyon farkını yansıtacak şekilde yeniden belirler ve duyurur. ”

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 01/01/2017-30/06/2017 döneminde geçerli olmak üzere;

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uyarınca aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı (0,096058), memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı (1,503595), iş gücü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısı ise (0,030462) olarak belirlenmiştir.

b) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılan personelin ücret tavanı 5.257,87 TL’ye yükseltilmiştir.

c) 06/06/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ücret tavanı 4.687,27 TL’ye yükseltilmiştir.

ç) Mevzuatı uyarınca istihdam edilen sözleşmeli personelin hizmet sözleşmesi esaslarında yer alan ve 04/07/2016 tarihli ve 6152 sayılı Bakanlığımız Genelgesinin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendiyle yükseltilmiş bulunan taban ve tavan ücretleri %3 oranında artırılmıştır.

g) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamı dışında kalan kamu iktisadi teşebbüsü ve bağıli ortaklıklarında (özelleştirme kapsam ve programında bulunanlar dahil) çalışan sözleşmeli personelin 31/12/2016 tarihi itibarıyla geçerli olan sözleşme ücretleri %3 oranında artırılmıştır. Ancak, bunların sözleşme ücreti tutarları, ilgili dönemde anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvele dahil emsali personelin toplam sözleşme ücreti tutarını geçmeyecektir.

ğ) 08/02/2002 tarihli ve 2002/3729 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2 nci maddesinde yer alan ortalama ücret toplamı üst sınırı 9.568,09 TL'ye yükseltilmiş ve 3 üncü maddesi kapsamındaki personelin mali ve sosyal hakları ise bu maddede yer alan usul ve esaslar dahilinde %3 oranında artırılmıştır.

2- 2017 yılında asgari geçim indiriminin hesaplanmasında esas alınacak brüt asgari ücret tutarı 1.777.50 TL'dir.

3- Aylık ve ücretlerin hesaplanması, yukarıdaki maddelerde yer alan açıklamalar dikkate alınmak suretiyle gerçekleştirilecek olup, 01/01/2017-14/01/2017 tarihleri arasındaki fark tutarları ise hesaplanmalarını müteakiben ödenecektir.

4- 01/01/2017 tarihinden itibaren işçilere ödenecek kıdem tazminatının yıllık tavan tutarı 4.426,16 TL'dir.

5- 19/04/1990 tarihli ve 3628 sayılı Kanun uyarınca yürürlüğe konulan Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi uyarınca Bakanlığımızca ilan edilmesi gereken genel idare hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen her türlü zam ve tazminatlar dahil net aylık tutarı, 01/01/2017 tarihi itibarıyla 4.151,79 TL'dir.

Gereğini arz / rica ederim.

Naci AĞBAL
Maliye Bakanı

T.C. MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 79847095-010.06.02-[115708-184]-325
Konu : Mahalli İdare Sözleşmeli Personel Ücret Tavanları

05/01/2017

GENELGE

23/8/2015 tarihli ve 29454 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşmenin 5 inci maddesi çerçevesinde Bakanlığımız tarafından çıkarılan 3.1.2017 tarihli ve 27998389.010.06.02/66 sayılı Genelge ile 1/1/2017-30/06/2017 döneminde geçerli olmak üzere;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uyarınca aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı (0,096058) olarak; memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı (1,503595) olarak; iş güclüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısı ise (0,030462) olarak belirlenmiştir.

Bu itibarla, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde 2017 yılında sözleşmeli personel olarak çalıştırılacakların sözleşmelerinin düzenlenmesinde, sözleşme ücretlerinin tespitinde ve ödenmesinde aşağıda belirtilen hususlara uygun olarak işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

1- 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanununun 46 ncı maddesiyle yapılan düzenleme neticesinde, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “İçişleri Bakanlığına ve Maliye Bakanlığına” ibaresi, “İçişleri Bakanlığına” şeklinde değiştirilmiştir. **Bu nedenle, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları gereğince düzenlenecek sözleşmelerin örnekleri Maliye Bakanlığına gönderilmeyecektir.**

2- 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde çalıştırılacak sözleşmeli personel için 1/1/2017 tarihinden itibaren geçerli olan aylık net ücret tavanları, asgari geçim indirimi tutarı uygulanmaksızın ve yukarıda belirtilen katsayı rakamları dikkate alınmak suretiyle unvanlar itibarıyla hesaplanmış ve ekli (1) Sayılı Sözleşme Ücret Tavanları Cetveli’nde gösterilmiştir.

Buna göre;

a) Belediyeler ve il özel idareleri ile mahalli idare birliklerinin meclisleri veya büyükşehir belediyeleri bağlı kuruluşlarının yönetim kurulları, 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde 1/1/2017 tarihinden sonra da çalıştırılmaya devam olunacak veya 2017 yılında ilk defa istihdam edilmeye başlanacak sözleşmeli personel için ekli (1) Sayılı

Sözleşme Ücret Tavanları Cetveli’nde gösterilen ücret tavanlarını aşmamak kaydıyla net ücret tespitine yetkilidir.

b) 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde 2016 yılında çalıştırılan sözleşmeli personelden 2017 yılında da görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerin net ücretlerinin tespitine ilişkin yetkili meclis veya yönetim kurulu kararı Ocak/2017 ayı içerisinde alınacak ve ilgililerle 1/1/2017 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde yapılacak sözleşmelerin yenileme işlemleri de yine Ocak/2017 ayı içerisinde tamamlanacaktır. Yenilenen bu sözleşme örnekleri ile birlikte sözleşmenin imzalandığı tarihteki memur kadrolarının kadro unvan ve dereceleri itibarıyla dolu-boş durumlarını gösteren cetvellerin, sözleşmeli personele ödenecek net ücretin tespitine ilişkin meclis kararının ve sözleşmeli personel olarak çalıştırılacakların öğrenim durumlarını gösterir belgenin bir örneği de en geç 1/2/2017 tarihine kadar İçişleri Bakanlığına gönderilecektir.

Ayrıca, 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde tam zamanlı sözleşmeli personel istihdamına ilişkin uygulamaların ilgili meclis veya yönetim kurulu kararı ile verilen iznin amacına uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin tespiti için, tam zamanlı sözleşmeli personel istihdamına yönelik olarak alınacak meclis veya yönetim kurulu kararlarında her bir kadro unvanı için kaç adet tam zamanlı sözleşmeli personel istihdamına izin verildiği de açıkça karara bağlanacaktır.

c) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesi uyarınca hesaplanması gereken asgari geçim indirimi tutarı, aylık net sözleşme ücretinin belirlenmesi aşamasında dikkate alınmayacak ve bu nedenle aylık net sözleşme ücretlerinin tespitinde ekli (1) Sayılı Sözleşme Ücret Tavanları Cetveli'nde gösterilen tutarlar aşılmayacaktır. Sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlerin asgari geçim indirimi uygulamasından yararlandırılmasında genel hükümlere uygun olarak işlem tesis edilecektir.

3- 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde tam zamanlı sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlere 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre ek ödeme verilmesine ilişkin uygulama, anılan

3. Dönem Toplu Sözleşmenin dördüncü bölümünde yer alan “Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme”nin 2 nci maddesinde farklı bir düzenlemeye tabi tutulmuştur. Bu çerçevede, ilgili personel hakkında uygulanması gereken ek ödeme oranları ile bu oranların karşılığı olan ek ödeme tutarı tavanları ekli (2) Sayılı Ek Ödeme Oranları Cetveli'nde gösterilmiştir. Öte yandan, söz konusu sözleşmeli personelin ek ödeme uygulamasından yararlandırılmasında, 3/1/2012 tarihli ve 2012/2665 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Sözleşmeli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Karar”da belirtilen usul ve esaslar ile birlikte aşağıdaki hususlara uyulacaktır.

a) İlgili personel için, ayrıca bir meclis kararı veya yönetim kurulu kararı alınmaksızın ve 1/1/2017 tarihinden geçerli olmak üzere; 2017 yılına ilişkin sözleşmesinde belirtilen kadro unvanı ile sınırlı olmak kaydıyla sözleşmeli personelin aynı mahalli idarede geçen hizmet süresi hesaplanmak suretiyle ve hesaplanan hizmet sürelerine karşılık olarak bu Genelge'ye ekli (2) Sayılı Ek Ödeme Oranları Cetveli'nde denk gelen ek ödeme oranı üzerinden ek ödeme hesabı yapılacaktır.

b) 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde kısmi zamanlı olarak çalıştırılan sözleşmeli personel ek ödeme uygulamasından yararlandırılmayacaktır.

c) Ek ödemeler, sigorta primine esas kazançta dahil edilmeyecek ve bu ödemelerden sigorta primi kesilmeyecek olup, bu ek ödemeden sadece damga vergisi kesilecektir.

ç) Ek ödeme tutarı, mevcut sözleşme örneğinin ücret maddesinden sonra gelmek üzere yeni bir madde olarak sözleşmede gösterilecektir.

d) Ek ödeme tutarı, maaş bordrosunda sözleşme ücreti ile birleştirilmeksizin ayrı bir sütun halinde ayrıca gösterilecektir.

4- Anılan 3. Dönem Toplu Sözleşmenin 9 uncu maddesinde, sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların 19/11/1986 tarihli ve 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği hükümlerinden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanacağı hükme bağlanmıştır. Buna göre, 5393 sayılı Kanunun

49 uncu maddesi çerçevesinde mahalli idarelerde sözleşmeli personel olarak istihdam edilenler, sözleşmelerinde belirtilen unvanda Devlet memuru olarak çalışmakta olanların ödemekte oldukları yemek bedeli kendilerinden tahsil edilmek suretiyle ve anılan Yönetmelik'te belirtilen usul ve esaslar dikkate alınarak 31/12/2017 tarihine kadar yiyecek yardımından yararlandırılmaya devam olunacaktır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Bakan a.

EK:

Ek-1: (1) Sayılı Sözleşme Ücret Tavanları Cetveli

Ek-2: (2) Sayılı Ek Ödeme Oranları Cetveli

(1) SAYILI CETVEL					
01/01/2017-30/06/2017 DÖNEMİNDE GEÇERLİ OLMAK ÜZERE, 5393 SAYILI KANUNUN ÇERÇEVESİNDE ÇALIŞTIRILACAK SÖZLEŞMELİ PERSONELİN UNVAN BAZINDA ÜCRET TAVANLARI (TL)					
UNVAN	SINIF	DERECE	657 SAYILI KANUNAGÖRENET AYLIK TUTARI	KISMİ ZAMANLISÖZLEŞMELİ PERSONEL NET ÜCRET TAVANI	TAM ZAMANLISÖZLEŞMELİ PERSONEL NET ÜCRET TAVANI
Avukat	AH	1/1	2.542,04	1.271,02	3.177,55
Mimar	TH	1/1	2.750,01	1.375,01	3.437,51
Mühendis	TH	1/1	2.750,01	1.375,01	3.437,51
Veteriner	SH	1/1	2.577,42	1.288,71	3.221,78
Şehir Plancısı	TH	1/1	2.750,01		3.437,51
Fizikçi	TH	1/1	2.511,43		3.139,29
Kimyager	TH	1/1	2.511,43		3.139,29
İstatistikçi	TH	1/1	2.511,43		3.139,29
Jeolog	TH	1/1	2.511,43		3.139,29
Arkeolog	TH	1/1	2.457,15		3.071,44
Restoratör (Yükseköğrenim Mezunu)	TH	1/1	2.183,53		2.729,41
Tekniker	TH	1/1	2.182,25		2.727,81
Grafiker (Yükseköğrenim Mezunu)	TH	1/1	2.183,53		2.729,41
Kaptan (Yükseköğrenim Mezunu)	TH	1/1	2.183,53		2.729,41
Teknisyen (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	TH	3/1	1.757,87		2.197,34
Teknik Ressam (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	TH	3/1	1.757,87		2.197,34

Teknik Ressam (Yükseköğrenim Mezunu)	TH	1/1	2.172,29	2.715,36
Hidrobiyolog	TH	1/1	2.187,61	2.734,51
Hidrolog	TH	1/1	2.511,43	3.139,29
Jeofizikçi	TH	1/1	2.511,43	3.139,29
Jeomorfolog	TH	1/1	2.511,43	3.139,29
Laborant (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	TH	3/1	1.757,87	2.197,34
Matematikçi	TH	1/1	2.511,43	3.139,29
Ölçü Ayar Memuru (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	TH	3/1	1.757,87	2.197,34
Pilot	TH	1/1	2.187,61	2.734,51
Topograf (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	TH	3/1	1.757,87	2.197,34
Sanat Tarihçisi	TH	1/1	2.183,53	2.729,41
Çözümleyici (Yükseköğrenim Mezunu)	TH	1/1	2.187,61	2.734,51
Programcı (Yükseköğrenim Mezunu)	TH	1/1	2.187,61	2.734,51
Hukuk Müşaviri	GİH	1/1	3.133,40	3.916,75
Mütercim	GİH	1/1	1.797,13	2.246,41
Tercüman (Yükseköğrenim Mezunu)	GİH	3/1	1.695,43	2.119,29
Eğitmen (Yükseköğrenim Mezunu)	GİH	3/1	1.682,60	2.103,25
Eğitmen (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	GİH	3/1	1.662,25	2.077,81
Çocuk Eğitici (Yükseköğrenim Mezunu)	GİH	3/1	1.682,60	2.103,25
Çocuk Eğitici (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	GİH	3/1	1.662,25	2.077,81
Çocuk Eğitimsizi (Yükseköğrenim Mezunu)	GİH	1/1	1.739,02	2.173,78
Çocuk Rehberi ve Gözetimsizi (Yükseköğrenim Mezunu)	GİH	1/1	1.739,02	2.173,78
Kameraman (Yükseköğrenim Mezunu)	GİH	4/1	1.655,13	2.068,91
Kameraman (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	GİH	4/1	1.644,94	2.056,18
Sosyolog	TH	1/1	2.187,61	2.734,51
Uzman Tabip	SH	1/1	2.946,38	3.682,98
Tabip	SH	1/1	2.619,15	3.273,94
Diş Tabibi	SH	1/1	2.387,69	2.984,61
Psikolog	SH	1/1	2.196,54	2.745,68
Biyolog	SH	1/1	2.162,79	2.703,49
Bakteriyolog	SH	1/1	2.196,54	2.745,68
Diyetisyen (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	2.196,54	2.745,68
Çocuk Gelişimsizi (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	2.196,54	2.745,68
Sağlık Teknikeri	SH	1/1	2.084,29	2.605,36
Ebe (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	2.196,54	2.745,68
Hemşire (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	2.196,54	2.745,68
Ebe (Lise ve Dengi Okul Mezunu)	SH	3/1	1.834,17	2.292,71
Hemşire (Lise ve Dengi Okul Mezunu)	SH	3/1	1.834,17	2.292,71
Sağlık Memuru (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	2.147,68	2.684,60
Sağlık Memuru (Önlisans Mezunu)	SH	1/1	2.084,29	2.605,36
Sağlık Memuru (Lise ve Dengi Okul Mezunu)	SH	3/1	1.834,17	2.292,71
Diş Protez Teknisyeni (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	SH	3/1	1.834,17	2.292,71
Sağlık Teknisyeni (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	SH	3/1	1.834,17	2.292,71
Sosyal Çalışmacı (Yükseköğrenim Mezunu)	SH	1/1	2.196,54	2.745,68
Eczacı	SH	1/1	2.286,94	2.858,68
Fizyoterapist	SH	1/1	2.196,54	2.745,68
Laborant (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	SH	3/1	1.834,17	2.292,71
Uzman (Tıpta Uzmanlık Tüzüğüne Göre)	SH	1/1	2.621,72	3.277,15
Veteriner Sağlık Teknikeri	SH	1/1	2.095,84	2.619,80
Veteriner Sağlık Teknisyeni (Lise Dengi Mesleki Öğrenim Mezunu)	SH	3/1	1.852,78	2.315,98
Antropolog	SH	1/1	2.151,54	2.689,43
Kütüphaneci (Yükseköğrenim Mezunu)	TH	1/1	2.188,96	2.736,20
Ekonomist (Lisans Mezunu)	TH	1/1	1.762,85	2.203,56

(2) SAYILI CETVEL				
5393 SAYILI KANUN ÇERÇEVESİNDE ÇALIŞTIRILACAK TAM ZAMANLI SÖZLEŞMELİ PERSONELİN EK ÖDEME ORAN VE TUTARLARI				
UNVAN	Öğrenim Durumu	Hizmet Yılı	Oran (%)	01/01/2017-30/06/2017 DÖNEMİ BRÜT TUTAR
Hukuk Müşaviri		a) 13 yıl ve daha fazla olanlar	170	1.551,34
		b) 0-12 (dahil) yıl arasında olanlar	130	1.186,32
Avukat		a) 19 yıl ve daha fazla olanlar	150	1.368,83
		b) 13-18 (dahil) yıl arasında olanlar	140	1.277,57
		c) 0-12 (dahil) yıl arasında olanlar	130	1.186,32
Mimar, Mühendis, Şehir Plancısı		a) 18 yıl ve daha fazla olanlar	150	1.368,83
		b) 12-17 (dahil) yıl arasında olanlar	140	1.277,57
		c) 0-11 (dahil) yıl arasında olanlar	130	1.186,32
Fizikçi, Kimyager, İstatistikçi, Jeolog, Arkeolog, Hidrolog, Jeofizikçi, Jeomorfolog, Matematikçi		a) 18 yıl ve daha fazla olanlar	120	1.095,06
		b) 12-17 (dahil) yıl arasında olanlar	110	1.003,81
		c) 0-11 (dahil) yıl arasında olanlar	100	912,55
Restorator, Tekniker, Grafiker, Kaptan, Teknik Ressam, Hidrobiyolog, Pilot, Sanat Tarihçisi, Sosyolog, Ekonomist, Topograf, Teknisyen, Laborant, Ölçü Ayar Memuru, Kütüphaneci	Lisans mezunu olanlar	a) 21 yıl ve daha fazla olanlar	110	1.003,81
		b) 15-20 (dahil) yıl arasında olanlar	100	912,55
		c) 6-14 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
		d) 0-5 (dahil) yıl arasında olanlar	85	775,67
	Önlisans mezunu olanlar	a) 23 yıl ve daha fazla olanlar	110	1.003,81
		b) 17-22 (dahil) yıl arasında olanlar	100	912,55
		c) 8-16 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
		d) 0-7 (dahil) yıl arasında olanlar	85	775,67
	Diğerleri	a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	100	912,55
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	85	775,67
		d) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	85	775,67
Uzman Tabip		a) 13 yıl ve daha fazla olanlar	200	1.825,10
		b) 7-12 (dahil) yıl arasında olanlar	190	1.733,85
		c) 0-6 (dahil) yıl arasında olanlar	180	1.642,59
Tabip, Uzman (Tıpta Uzmanlık Tüzüğüne Göre)		a) 16 yıl ve daha fazla olanlar	190	1.733,85
		b) 10-15 (dahil) yıl arasında olanlar	180	1.642,59
		c) 0-9 (dahil) yıl arasında olanlar	170	1.551,34
Dış Tabibi		a) 17 yıl ve daha fazla olanlar	185	1.688,22
		b) 11-16 (dahil) yıl arasında olanlar	175	1.596,96
		c) 0-10 (dahil) yıl arasında olanlar	165	1.505,71
Veteriner		a) 17 yıl ve daha fazla olanlar	165	1.505,71
		b) 11-16 (dahil) yıl arasında olanlar	155	1.414,45
		c) 0-10 (dahil) yıl arasında olanlar	145	1.323,20
Eczacı		a) 17 yıl ve daha fazla olanlar	140	1.277,57
		b) 11-16 (dahil) yıl arasında olanlar	130	1.186,32
		c) 0-10 (dahil) yıl arasında olanlar	120	1.095,06
Psikolog, Diyetisyen, Fizyoterapist, Sosyal Çalışmacı, Biyolog, Bakteriolog, Çocuk Gelişimcisi, Antropolog		a) 18 yıl ve daha fazla olanlar	115	1.049,43
		b) 12-17 (dahil) yıl arasında olanlar	105	958,18
		c) 3-11 (dahil) yıl arasında olanlar	95	866,92
		d) 0-2 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
Sağlık Teknikeri, Ebe, Hemşire, Sağlık Memuru, Veteriner Sağlık Teknikeri, Dış Protez Teknisyeni, Sağlık Teknisyeni, Laborant, Veteriner Sağlık Teknisyeni	Sağlık bilimleri lisansiyeri olanlar	a) 21 yıl ve daha fazla olanlar	115	1.049,43
		b) 15-20 (dahil) yıl arasında olanlar	105	958,18
		c) 6-14 (dahil) yıl arasında olanlar	95	866,92
		d) 0-5 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
	Önlisans mezunu olanlar	a) 23 yıl ve daha fazla olanlar	115	1.049,43
		b) 17-22 (dahil) yıl arasında olanlar	105	958,18
		c) 8-16 (dahil) yıl arasında olanlar	95	866,92
		d) 0-7 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
	Diğerleri	a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	105	958,18
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	95	866,92
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
		d) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
Çözümleyici, Programcı, Mütercim		a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	115	1.049,43
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	110	1.003,81
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	100	912,55
Çocuk Eğitimcisi, Çocuk Rehberi ve Gözlemcisi, Tercüman, Eğitimci, Çocuk Eğitimcisi, Kameraman	Yükseköğrenim mezunu olanlar	a) 23 yıl ve daha fazla olanlar	110	1.003,81
		b) 17-22 (dahil) yıl arasında olanlar	100	912,55
		c) 8-16 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
		d) 0-7 (dahil) yıl arasında olanlar	85	775,67
	Diğerleri	a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	100	912,55
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	90	821,30
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	85	775,67
		d) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	85	775,67

775 SAYILI GECEKONDU KANUNU UYGULAMA YÖNETMELİĞİNİN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA YÖNETMELİĞE GÖRE ARSA, KREDİ, KİRALIK VE MÜLK KONUTLARIN DAĞITIMINDA PUANLAMA SİSTEMİNİ GÖSTERİR TABLO¹

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
1-2 Kişilik Aile	40.436,65 - 40.296,30	1
	40.296,29 - 40.155,94	2
	40.155,93 - 40.015,58	3
	40.015,57-39.875,23	4
	39.875,22-39.762,90	5
	39.762,89-39.594,51	6
	39.594,50-39.454,15	7
	39.454,14-39.313,80	8
	39.313,79-38.968,69	9
	38.968,68 ve aşağısı	10

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
4 Kişilik Aile	40.837,68-40.801,16	1
	40.801,15 - 40.556,97	2
	40.556,96 - 40.416,61	3
	40.416,60 - 40.276,25	4
	40.276,24-40.135,90	5
	40.135,89-39.995,54	6
	39.995,53-39.855,18	7
	39.855,17-39.714,82	8
	39.714,81-39.574,47	9
	39.574,46 ve aşağısı	10

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
6 Kişilik Aile	41.238,72-41.118,41	1
	41.118,40-40.998,11	2
	40.998,10 - 40.877,80	3
	40.877,79 - 40.757,49	4
	40.757,48 - 40.637,18	5
	40.637,17 - 40.516,87	6
	40.516,86-40.396,56	7
	40.396,55-40.276,26	8
	40.276,25-40.155,95	9
	40.155,94 ve aşağısı	10

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
8 Kişilik Aile	41.639,75-41.559,55	1
	41.559,54-41.479,34	2
	41.479,33-41.399,13	3
	41.399,12-41.318,92	4
	41.318,91-41.238,71	5
	41.238,70-41.158,50	6
	41.158,49 - 41.078,29	7
	41.078,28-40.998,08	8
	40.998,07-40.917,88	9
	40.917,87 ve aşağısı	10

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
3 Kişilik Aile	40.637,17 - 40.496,81	1
	40.496,80 - 40.356,45	2
	40.356,44 - 40.216,10	3
	40.216,09 - 40.075,74	4
	40.075,73-39.935,38	5
	39.935,37-39.795,02	6
	39.795,01-39.654,67	7
	39.654,66-39.514,31	8
	39.514,30 - 39.373,95	9
	39.373,94 ve aşağısı	10

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
5 Kişilik Aile	41.038,20-40.917,90	1
	40.917,89-40.797,59	2
	40.797,58 - 40.677,28	3
	40.677,27-40.556,97	4
	40.556,96-40.436,67	5
	40.436,66-40.316,36	6
	40.316,35-40.196,05	7
	40.196,04 - 40.075,74	8
	40.075,73-39.955,43	9
	39.955,42 ve aşağısı	10

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
7 Kişilik Aile	41.439,24 - 41.359,03	1
	41.359,02-41.278,82	2
	41.278,82-41.198,61	3
	41.198,60-41.118,40	4
	41.118,39 - 41.038,19	5
	41.038,18-40.957,98	6
	40.957,97 - 40.877,78	7
	40.877,77 - 40.797,57	8
	40.797,56 - 40.717,36	9
	40.717,35 ve aşağısı	10

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
9 Kişilik Aile	41.840,27-41.780,11	1
	41.780,10 - 41.719,95	2
	41.719,94-41.659,79	3
	41.659,78-41.599,63	4
	41.599,62-41.539,48	5
	41.539,47-41.479,32	6
	41.479,31 - 41.419,16	7
	41.419,15 - 41.359,00	8
	41.358,99-41.298,84	9
	41.298,83 ve aşağısı	10

AİLE BÜYÜKLÜĞÜ	YILLIK NET GELİR (TL)	ANA PUAN
10 Kişilik Aile	42.040,79 - 41.980,63	1
	41.980,62 - 41.920,47	2
	41.920,46-41.860,31	3
	41.860,30-41.800,15	4
	41.800,14 - 41.739,99	5
	41.739,98-41.679,83	6
	41.679,82-41.619,67	7
	41.619,73-41.559,51	8
	41.559,50 - 41.499,36	9
	41.499,35 ve aşağısı	10

1 T.C. BAŞBAKANLIK Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Kentsel Yenileme Dairesi Başkanlığı'nın 31.07.2017 tarih ve 35286125/105.06-452 sayılı 2017 Yılı İçin Belirlenen Yoksul ve Dar Gelirlilik Limitlerine ilişkin görüş yazısı ekidir. (775 sayılı Gecekondu Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin 7 inci ve 25 inci maddeleri uyarınca hazırlanmıştır.) (Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 30.01.2017 tarihli ve 436 sayılı Başkanlık Olur' u ile belirlenmiştir.)

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846-010.06.99-794
Konu : Yapı Belgeleri

17/01/2017

İlgili : Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 04/01/2017 tarih ve 1589 sayılı yazısı.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün "yapı belgeleri" konulu ilgili yazısı ilişikte gönderilmiştir.

Yazıda belirtilen hususlara titizlikle uyulması konusunda iliniz dâhilindeki belediye başkanlıkları, il özel idareleri, organize sanayi bölge müdürlükleri, serbest bölgeler ve çevre ve şehircilik il müdürlüklerine duyurulması hususunda;

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

M. Emin BİLMEZ
Bakan a.
Genel Müdür V.

EK: Yazı

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 23447294-121.05-1589
Konu : Yapı Belgeleri

17/01/2017

KOCAELİ VALİLİĞİNE
(İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü)

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 49 ve 50 nci maddeleri gereğince; il özel idaresi, belediyeler, organize sanayi bölge müdürlükleri ve serbest bölgeler sorumluluk alanlarındaki adres bilgileri ile adresin altyapısını oluşturan yapı belgelerinin (Yapı Ruhsatı, Yapı Kullanma İzin Belgesi ve Yanan ve Yıkılan Yapılar Formu) oluşturulması ile eş zamanlı olarak ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdürler.

Yapı belgelerinin; imar mevzuatı, 5490 sayılı Kanun, Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik, TS 8737 Yapı Ruhsatı, TS 10970 Yapı Kullanma İzin Belgesi ve TS 13264 Yanan ve Yıkılan Yapılar Formu hükümlerine göre elektronik ortamda düzenlenmesi gerekmektedir.

Yapı belgeleri uygulamasında; kullanıcı ve hangi yetki ile Sisteme giriş yapacağı bilgisi, ilgili idare tarafından Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü' ne resmi yazı ile bildirilmektedir. Bildirilen kişiler, Adres Kayıt Sistemi ve Mekânsal Adres Kayıt Sistemi' nde kullanıcı olarak, yetkisi ile birlikte tanımlanmaktadır. Kullanıcı, sistem üzerinden her biri MERNİS veri tabanından olmak üzere yöneltilen 5 (beş) soruya doğru cevap vermek suretiyle şifresini kendisi oluşturmaktadır.

Bakanlığımıza intikal eden bilgi ve belgelerden kullanıcıların şifrelerinin usulsüz şekilde temin edilerek bahse konu Sistem üzerinden yine usule uygun olmayan yapı belgesi düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda;

- İlgili idarelerce <https://maks.nvi.gov.tr/yetkiliidare> sayfasından raporlama yapılacak yapı belgesi türü seçilerek istenilen tarih aralığında düzenlenen yapı belgelerinin dökümünün yapılması ve fiziki ortamda düzenlenen belgelerle karşılaştırılması (Ek),
- Usulsüz belge oluşturulduğunun tespiti halinde belgelerin iptalinin sağlanarak ilgililer hakkında gerekli işlemlerin yapılması,
- Onaylanmayan belgelerin usulüne uygun onaylanmasının sağlanması,
- Kullanıcıların, şifrelerini hiç kimse ile paylaşmamaları konusunda uyarılmaları,
- Kullanıcının "Parolamı unuttum" ekranında SMS onay kodu istenilerek işlem güvenliğinin artırılması ve kimlik doğrulama sisteminde belirlenen aralıklarla kullanıcı parolalarını yenilemeye zorlayacak düzenlemelerin yapılması konusunda Genel Müdürlüğümüzce çalışma yürütülmekte olup, kullanıcıların resmi e-posta ve cep telefonu temin etmelerinin sağlanması,

Gerekmemtedir.

Sistemin doğru, etkin ve güvenli şekilde yürütülmesi bakımından büyük önem arz eden yukarıda belirtilen hususlara titizlikle uyulması konusunda İliniz sınırları içinde bulunan tüm belediye, özel idare, organize sanayi bölge müdürlükleri, serbest bölgeler ve çevre ve şehircilik il müdürlüklerinin uyarılmaları hususunda gereğini rica ederim.

Dr. Ahmet SARICAN
Bakan a.
Genel Müdür

SORU - CEVAP

Sayın Çağlar KUMARTAĞ'ının Sorusu

15.10.2009 yılından itibaren Bitlis Katı Atık Birliği'nde memur olarak çalışmaktayım. 02.11.2009 tarih ve 2009/130 sayılı yazı ile Birlik Tüzüğü'nün 21.maddesi gereğince Plan ve Proje müdürlüğü uhdesinde bulunan görevleri 02.11.2009 tarihinden itibaren vekâleten yürütmek üzere görevlendirildim. 23.09.2013 tarihinde 6495 sayılı kanuna istinaden sözleşmeli durumdan mühendis kadrosuna mevcut kurum amiri tarafından atamam gerçekleştirildi (Atama tarihi 11.09.2013). 25.06.2014 tarih ve 71523841-952.03.06.03-33 sayılı yazı ile Plan ve Proje Müdürlüğü ve 25.06.2014 tarih ve 71523841-952.03.06.03-32 sayılı yazı ile İşletme Müdürlüğü uhdesinde bulunan görevleri aynı tarih itibari ile vekaleten yürütmek üzere kurum amiri tarafından görevlendirildim.

Sözleşmeli çalışırken kurum tarafından vekâleten yürütmek üzere görevlendirilen müdürlüklerden vekâlet ücreti alınmamaktadır. Fakat sözleşmeliden kadroya atama yapıldıktan sonra vekâleten yürütmek üzere görevlendirilen müdürlüklerden vekâlet ücreti alınabilmektedir. Alınması ile ilgili 657 sayılı kanununun 68. Maddesindeki şartların sağlanması veya "Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik" Madde 7.de belirtilen şartları taşıması gerekmektedir.

Kadroya atandığım tarih itibari ile (23.09.2013) mühendis kadrosu görevimin dışında vekâlet ettiğim müdürlükler için vekâlet ücretinin hesaplanıp tarafıma ödenmesi ve bundan sonraki aylar için vekâlet ücretinin aylık olarak tarafıma ödenmesi gerekir mi?

Cevap: 15.10.2009 yılından itibaren Bitlis Katı Atık Birliği'nde memur olarak çalışmakta olduğunuz, 02.11.2009 tarihli yazı ile Plan ve Proje Müdürlüğü uhdesinde bulunan görevleri vekâleten yürütmek üzere görevlendirildiğinizi, 23.09.2013 tarihinde 6495 sayılı Kanun'a istinaden sözleşmeli statüden mühendis kadrosuna atamanızın yapıldığı, 25.06.2014 tarihli yazı ile Plan ve Proje Müdürlüğü, 25.06.2014 tarihli yazı ile İşletme Müdürlüğü uhdesinde bulunan görevleri aynı tarih itibariyle vekaleten yürütmek üzere görevlendirildiğinizden bahisle, kadroya atandığınız tarih itibariyle (23.09.2013) mühendis kadrosu görevimin dışında vekâlet ettiğiniz müdürlükler için kendinize vekâlet ücreti ödenip ödenmeyeceği hususunda görüş talep eden yazınız incelenmiştir.

Devlet memurlarına vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları, 657 sayılı Yasa'nın değişik 86 ncı maddesinde gösterilmiştir. Söz konusu madde; "Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmalari halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.

Bir görevin memurlar eliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.

Aynı kurumdan (...) ayrılmalar dolayısıyla atanan vekil memurlara vekalet görevinin 3 aydan fazla devam eden süresi için, kurum dışından veya açıktan atananlarla kurum içinden ilköğretmenliğine atanan öğretmenler ile veznedarlık görevine atananlara göreve başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı ödenir.

.....

Yukarıda sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir...” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere, 657 sayılı Yasa'nın 86 ncı maddesinin 6 ncı fıkrası; *memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği, bunun dışında boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebileceği öngörülmektedir.*

Vekalet ücretleri ile ödemelere ilişkin hususlar ise, aynı Yasa'nın (Ek: 4.7.2001 - KHK 631/5 md.) 175 inci maddesinde açıklanmıştır. Buna göre; “... Ancak, kurum içinden...vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, **vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur.**”

Bu durumda, Plan ve Proje Müdürü kadrosuna vekaleten atanabilmeniz ve vekalet ücreti alabilmeniz için, bu müdürlük kadrosuna asilde aranan şartları taşımanız gerekmektedir.

Mahalli idarelerin norm kadro esaslarını düzenleyen Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik ekinde yer alan, (I) sayılı Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Memur Kadro Kütüğü'nde Plan ve Proje Müdürü kadrosunun en alt ve üst derece aralıkları 1 - 4 üncü derece olarak belirlenmiştir.

Şu halde, Plan ve Proje Müdürü kadrosuna atanacakların 1 - 4 üncü derece kadrolara atanabilme şartlarını taşıması gerekir. 657 Devlet Memurları Kanunu'nun 68 inci maddesinin (B) fıkrasına göre bir kimsenin 1-4 üncü dereceye, başka bir deyişle plan ve proje müdürü kadrosuna atanabilmesi için;

1. 4 yıllık yüksek öğrenim görmüş olması,
2. Atanacağı görevin gerektirdiği niteliklere sahip olması,
3. a) 3 ve 4 üncü derece müdür kadrosu için en az 8 yıl,
b) 1 ve 2 nci derece müdür kadrosu için en az 10 yıl,
fiilen çalışmış olması şarttır.

Keza, Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin “Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar” başlıklı 7 nci maddesinde;

- a) Müdür ve şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;

1) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen atanma şartlarını taşımak,

- 2) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

- 3) Ekli (1) sayılı listede sayılan ve teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanabilmek

için; yükseköğretim kurumlarının, kadronun görev alanı ile ilgili eğitim ve öğretimde bulunan en az dört yıllık bölümlerinden veya bu bölümlere denkliği kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak,” hükmü yer almaktadır.

Söz konusu madde hükmüne göre; teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanabilmek için; yükseköğretim kurumlarının, kadronun görev alanı ile ilgili eğitim ve öğretimde bulunan en az dört yıllık bölümlerinden mezun olmak gerekir.

Keza, 24.02.2005 tarih ve sayılı 25737 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2005/8501 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 9 uncu maddesindeki;

“... 657 sayılı Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca;

... c) *Vekillerin, genel ve ilgili özel mevzuatı uyarınca asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadro veya görevler için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) bir arada taşınmaları, kaydıyla; vekalet ettikleri kadro veya görevler için bu Karar uyarınca öngörülen zam ve tazminatların toplam net tutarının, asli kadro veya görevleri karşılığında fiilen aldıkları zam ve tazminatların toplam net tutarından fazla olması halinde, aradaki fark; 657 sayılı Kanununun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve vekalet görevinin fiilen yapıldığı sürece ödenir.”* hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre; memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmalari halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği, **boş müdürlük** kadrolarına atanan vekil memurlara ise vekalet görevinin 3 aydan fazla devam eden süresi için vekalet aylığı ödeneceği, vekalet aylığı ödenebilmesi için **vekilin asilde aranan şartları taşımamasının** zorunlu olduğu, 4 yıllık yüksek öğrenim görmüş olmasının öngörüldüğü, bu bağlamda vekaleten yürütmekte olduğunuz Plan ve Proje Müdürü kadrosunun **3 - 4 üncü derece ise en az 8 yıl, 1 - 2 nci derece ise en az 10 yıl hizmetinizin** bulunması, atamaya yetkili amirden (Birlik Başkanından) 657 sayılı Kanununun 175 inci maddesine istinaden vekalet aylığı ödeneceği yolunda onay alınması durumunda vekalet ücreti alabileceğiniz, bu şartları taşımamanız durumunda alamayacağınız değerlendirilmektedir.

Sayın Mehmet Ali ARSLAN'ın Sorusu:

Birim fiyat üzerinden teklif alınan bir ihalede, teklif mektubunda para birimi belirtilmesinin rağmen, birim fiyat teklif cetvelinde para biriminin belirtilmemesi elenme sebebi olur mu?

Cevap: Kamu İhale Kanununa dayanılarak çıkarılan İhale Uygulama Yönetmeliklerinde, 29.11.2016 tarih ve 29903 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikler sonucunda, ihalelere Türk Lirası ile teklif verilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Örneğin, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ekinde yer alan “Açık İhale Usulü ile İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Tip İdari Şartnamenin 21.1. maddesinde, “... 21.1. İstekliler teklifini gösteren fiyatlar ve bunların toplam tutarını Türk Lirası olarak verecektir. Sözleşme konusu işin ödemelerinde Türk Lirası kullanılacaktır. ...” şeklinde hükme yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda; mevzuatta yapılan değişiklik sonucunda gerek Türk Lirası dışında teklif verilmesinin mümkün bulunmaması, gerekse teklif mektubunda

para biriminin belirtilmiş olması nedeniyle, birim fiyat teklif cetvelinde para biriminin belirtilmemesinin teklifin değerlendirme dışı bırakılmasına gerekçe teşkil etmeyeceği kanaatine varılmıştır.

Sayın Ali AKGÜL'ün Sorusu

Şirkette mühendis olarak çalışan bir kişinin diploması ihalelerde kullanılabilir mi?

Cevap: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “ İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62 nci maddesinin (h) bendinde; “... İş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların aldıkları lians eğitimine uygun yapım işi ihalelerine başvurularda, toplam süresi onbeş yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl, yüzirmiikibinüçyüzseksen-yedi Yeni Türk Lirası (İkiyüzonaltıbinaltıyüzseksenbir Türk Lirası)¹ olarak hesaplanmak üzere 10 uncu madde kapsamındaki benzer iş deneyimi olarak dikkate alınır. Bu süre iş deneyimi bulunan mimar ve mühendisler için uygulanmaz. Bu bent kapsamında elde edilen deneyim mühendis veya mimarın beş yıldır en az %51 hissesine sahip olduğu tüzel kişiler tarafından da kullanılabilir ...” şeklinde hükme yer verilmiştir.

Anılan maddenin incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, yapım işlerinin akademik eğitimi almış mühendis veya mimarların, iş deneyimine sahip olmamalarına rağmen, mezuniyetten sonra geçen süreleri iş deneyimi olarak kabul edilmiş, ancak bu çerçevede, kazanılan iş deneyiminin tüzel kişiliği olan bir şirkette kullanılabilmesi için bazı şartlar getirilmiştir. Madde hükmüne göre, bir mühendis veya mimarın sahip olduğu mezuniyet belgesini tüzel kişiliği olan bir şirkette kullanabilmesi için, belge sahibinin o tüzel kişilikte en az %51 hisseye (bu oran %100'e kadar olabilir) en az 5 yıl süre ile sahip olması zorunludur.

Bu durumda yukarıda belirtilen şartlara sahip olmayan, diğer bir deyişle şirkette çalışan pozisyonunda bulunan bir mühendis veya mimarların mezuniyet belgesinin şirket adına ihalelerde kullanılması mümkün değildir.

Polatlı Belediyesinin Sorusu?

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde 1. Dereceli öğretmen kadrosunda görev yapmakta iken 22.045.2014 tarihinde Belediyemiz bünyesinde 1. dereceli Belediye Başkan Yardımcısı kadrosuna naklen atanan ve daha sonra kendi isteği ile 13.03.2015 tarihinde Kırsal Hizmetleri Müdürlüğü kadrosuna atanan’in maaşında 1. dereceli müdürün özel hizmet, ek gösterge ve yan ödeme puanları yansıtılmakta ve emekli keseneğinde ek gösterge farkının kendisinden karşılanması sureti ile 1. dereceli Belediye Başkan Yardımcısı ek göstergesi olan 3000 ek göstergeden faydalandırılmaktadır. Ancak ilgili yapmış olduğu başvuruda 1. Dereceli öğretmen kadrosunun ek göstergesi olan 3000 ek göstergenin hem maaşında hem de emekli keseneğinde yansıtılması doğru mudur?

Cevap: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 43 ncü maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinde kurumların 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadrolarına atananlara uygulanacak ek göstergelerin ilgililerin daha önce bulunmuş oldukları kariyerleri ile ilgili sınıf veya ekli I sayılı

1 Kamu İhale Kurulunun 2017/1 sayılı Tebliği ile 21.01.2017 tarih ve 29955 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup, 01.02.2017 -31.01.2018 dönemini kapsamaktadır.

Cetvelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı (g) bölümünde belirtilen görevlerde kazanılmış hak aylık derecelerine göre alabilecekleri ek göstergelerden düşük olamayacağı belirtilmiştir.

Bu düzenleme gereğince kişinin daha önce birinci derece öğretmenlik yaptığından ve yeni atandığı müdürlük kadrosu da birinci derece olduğundan daha önceki öğretmenlik görevinden dolayı maaşında ve emeklilikte 3000 ek göstergeden yararlandırılması gerekmektedir.

Konu hakkında bir kamu kurumu tarafından daha önce Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında görev yaptıktan sonra halen Genel İdare Hizmetleri Sınıfındaki 1 inci derece müdür kadrosuna atanan personelin Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ek göstergesinden yararlanıp yararlanamayacağı hususunda görüş sorulması üzerine Devlet Personel Başkanlığının “Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında görev yaptıktan sonra halen Genel İdare Hizmetleri Sınıfındaki 1 inci derece müdür kadrosuna atanan personelin Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ek göstergesinden yararlanacağına ilişkin” 18.08.2004 tarih ve 16042 sayılı görüş yazısında da mevzuat hükümlerine yer verildikten sonra “İlgi yazınıza konu edilen personelin, daha önce Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında öğretmen olarak görev yaptığı dikkate alınarak, Kurumunuzda Genel İdare Hizmetleri Sınıfındaki 1 inci derece müdür kadrosuna atanmış olmakla beraber, kazanılmış hak aylık derecesi itibariyle kariyeri ile ilgili ek göstergeden yararlanabileceği düşünülmektedir.” denilmek suretiyle görüş bildirilmiştir.

Ayrıca Devlet Personel Başkanlığı'nın 23 sayılı bültenin 42 nci sayfasında yayımlanan 13.10.2003 tarihli görüş yazısı ile 13.10.2014 tarih ve 5456 sayılı görüş yazıları da aynı doğrultudadır. Ayrıca Maliye bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce yayımlanan SERİ NO 148 numaralı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nde de konu aynı yönde örneklerle açıklanmıştır.

Sayın Ridvan YEŞİLDAL'ın Sorusu

Belediyemizin yevmiye defteri biz bilgisayar üzerinde tutuyoruz ama bize sigorta müfettişleri bizim defterleri noter onaylı tutmamız saklamamız için uyarı yapıldı bu zorunlumu veya nasıl işlem yapmalıyız hangi yasaya göre defter tutmamız hakkındaki yasal madde veya nasıl bir yol izlemeliyiz ?

Cevap: İl özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliklerin; gelir ve gider bütçelerinin hazırlanması, kesin hesabın çıkarılması, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesine ilişkin Mahalli İdareler ve Muhasebe Yönetmeliği 27.5.2016 tarih ve 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliğin ekinde Örnek -37'de Yevmiye Defteri örneği yayımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve ilgili diğer mevzuatlar kapsamında Belediyeler bir kamu kuruluşu, resmi kuruluştur. Defterleri noter onayına tabi değildir. Ne söz konusu yönetmelikte ne de başka bir mevzuatta böyle bir hüküm yoktur. Yalnız Belediyeye ait ticari işletmeleri veya şirketleri varsa defterleri noter onaylı olması zorunludur.

PRATİK BİLGİLER

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNA TABİ OLARAK ÇALIŞANLAR İÇİN MAAŞ KATSAYILARI

	01.07.2016 - 31.12.2016 Dönemi TL.	01.01.2017 - 30.06.2017 Dönemi TL.
(Maaş) Esas Aylık Katsayısı Kıdem Aylığı Göstergesi	0,093259	0,096058
Kıdem Aylığı Göstergesi (20 x Kıdem Yılı Maaş Katsayısı) Bir hizmet yılı için 20, 25 yılve fazlası için azami 500 gösterge	20	20
Taban Aylığı Katsayısı	1,4598	1,503595
İş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zam- larının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısı	0,029574	0,030462
Özel Hizmet Tazminat Tavanı (8.000+1.500) x Maaş Aylık Katsayısı	885,96	912,55

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü mad. Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 03/01/2017 tarih ve 27998389.-010.-06.02-66 sayılı Mali ve Sosyal Haklara ilişkin genelgesi

DEVLET MEMURLARINA İLİŞKİN SOSYAL YARDIMLAR

Konusu		01.07.2016-31.12.2016 Dönemi TL.	01.01.2017-30.06.2017 Dönemi TL.
Aile Yardımı (2.134 x Maaş Katsayısı)		199,01	204,98
Çocuk Yardımı	06 Yaş grubu çocuk için 500 x Maaş Aylık Katsayısı	46,62	48,02
	07 Yaş grubu çocuk için 250 x Maaş Aylık Katsayısı	23,31	24,01
Doğum Yardımı	1. Çocuk için	300	300
	2. Çocuk için	400	400
	3. Çocuk için	600	600
	3. Çocuk sonrası her çocuk için <small>633 sayılı KHK'ya göre (15.05.2015 tarihinden itibaren geçerlidir)</small>	600	600
Ölüm Yardımı	Eş ve Çocuğun Ölümü (8.000+1.500) x Maaş Aylık Katsayısı	885,96	912,55
	Memurun Ölümü (8.000+1.500) x Maaş Aylık Katsayısı x 2	1.771,92	1.825,10

657 s.Kanun md. 202, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 03/01/2017 tarih ve 27998389-010-06.02-66 sayılı Mali ve Sosyal Haklara ilişkin genelgesi

BELEDİYE BAŞKAN ÖDENEĞİ

Nüfus	Ödenek Göstergesi	Ödeme Dönemi	Aylık Katsayısı	Bürüt Ödenek
10.000'e kadar olan beldelerde	72.280	01.07.2016-31.12.2016	0,093259	6.470,76
	72.280	01.01.2017-30.06.2017	0,096058	6.943,07
10.001'den 50.000'e kadar olan beldelerde	82.280	01.07.2016-31.12.2016	0,093259	7.673,35
	82.280	01.01.2017-30.06.2017	0,096058	7.903,65
50.001'den 100.000'e kadar olan beldelerde	102.280	01.07.2016-31.12.2016	0,093259	9.538,53
	102.280	01.01.2017-30.06.2017	0,096058	9.824,81
100.001'den 250.000'e kadar olan beldelerde	117.280	01.07.2016-31.12.2016	0,093259	10.934,41
	117.280	01.01.2017-30.06.2017	0,096058	11.265,68
250.001'den 500.000'e kadar olan beldelerde	137.280	01.07.2016-31.12.2016	0,093259	12.802,59
	137.280	01.01.2017-30.06.2017	0,096058	13.186,84
500.001'den 1.000.000'a kadar olan beldelerde	157.280	01.07.2016-31.12.2016	0,093259	14.667,77
	157.280	01.01.2017-30.06.2017	0,096058	15.108,00
1.000.001'den 2.000.000'a kadar olan beldelerde	192.280	01.07.2016-31.12.2016	0,093259	17.931,84
	192.280	01.01.2017-30.06.2017	0,096058	18.470,03
2.000.001'den fazla olan beldelerde	232.280	01.07.2016-31.12.2016	0,093259	21.662,20
	232.280	01.01.2017-30.06.2017	0,096058	22.312,35

Nüfusu 50.001'den az olan il merkezi beldelerde bu ödeneğin hesaplamasında 102.280 gösterge rakamı esas alınır. Yani brüt ödenek 9.824,81 dir.

BELEDİYE MECLİS ÜYELERİ HUZUR HAKKI^[1] (2017 YILI)

Nüfusuna Göre Belediye Meclisi Huzur Hakkı	01.07.2016- 31.12.2016 Dönemi TL Aylık Brüt Ödenek	01/01/2017- 30/06/2017 Dönemi (TL) Aylık Brüt Ödenek
10.000'e kadar olan beldelerde	74,89	77,15
10.001'den 50.000'e kadar olan beldelerde	85,25	87,82
50.0001'den 100.000'e kadar olan beldelerde	105,98	109,16
100.001'den 250.000'e kadar olan beldelerde	121,49	125,17
250.001'den 500.000'e kadar olan beldelerde	142,25	146,52
500.0017den 1.000.000'a kadar olan beldelerde	162,97	167,87
1.000.001'den 2.000.000'a kadar olan beldelerde	199,24	205,22
2.000.001'den fazla olan beldelerde	240,24	247,92

Meclis başkan ve üyelerine, belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir.
TL cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamasında yarım kr ve üzerindeki değerler bir kr tamamlanır; yarım kr altındaki değerler dikkate alınmaz.

[1] 5393 sayılı Belediye Kanununun 32 nci maddesine göre hesaplanmıştır.

BELEDİYE ENCÜMEN ÜYELERİ ÖDENEĞİ (2017 YILI)

(5393 Sayılı Belediye Kanununun 36 ncı maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 16 ncı maddesine istinaden)

Belediyenin Nüfusuna Göre Belediye Encümen Ödeneği	01/07/2016- 31/12/2016 Dönemi (TL) Aylık Brüt Ödenek	01/01/2017- 30/06/2017 Dönemi (TL) Aylık Brüt Ödenek
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde 3,500	326,40	336,20
Nüfusu 10.001'den 50.000'e kadar olan belediyelerde 4.500	419,66	432,26
Nüfusu 50.001 den 200.000'e kadar olan belediyelerde 6.000	559,55	576,35
Nüfusu 200.001'in üzerinde olan belediyelerde ise 7.500	699,44	720,44
Büyükşehir Belediye Encümen Başkanı ve Seçilmiş Üyelerine 12.000	1.119,10	1.152,70

Encümenin memur üyelerine bu tutarların yarısı ödenir.

İL GENEL MECLİS ÜYELERİNİN HUZUR HAKLARI (2017 YILI)

Görevi	Dönemi 01/07/2016-31/12/2016	Dönemi 01/01/2017-30/06/2017
İL Genel Meclis Başkanı (Gösterge 6.024 x 0,096058)	561,97	578,65
İL Genel Meclis Üyeleri (Gösterge 2.226 x 0,096058)	207,59	213,83
5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 24. Maddesine göre verilen bu huzur hakkı il genel meclisi başkan ve üyelerinin, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için verilecektir.		

İL ENCÜMEN BRÜT ÖDENEKLERİ (2017 YILI)

Görevi	Dönemi 01/07/2016-31/12/2016	Dönemi 01/01/2017-30/01/2017
Encümen Başkanı (14.000 Gösterge x 0,096058)	1.305,62	1.344,81
Encümen Üyeleri (12.000 Gösterge x 0,096058)	1.119,10	1.152,70
5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 28. maddesine göre verilen bu ödenek, encümen başkanı hariç memur üyelerine yarısı ödenecektir.		

GELİR VERGİSİNE TABİ GELİRLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE ESAS ALINAN TARİFE

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No:296 - 27.12.2016 tarih ve 29931 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife, 2017 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.	
13.000 TL'ye kadar	15%
30.000 TL'nin 13.000 TL'si için 1.950 TL, fazlası	20%
70.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL, (ücret gelirlerinde 110.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL), fazlası	27%
70.000 TL'den fazlasının 69.000 TL'si için 16.150 TL, (ücret gelirlerinde 110.000 TL'den fazlasının 110.000 TL'si için 26.970 TL), fazlası	35%

ASGARI ÜCRETİN NET HESABI VE İŞVEREN MALİYETİ¹

	01.01.2016 - 31.12.2016 Dönemi (TL) Asgari Ücretin Netinin Hesabı (TL)	01.01.2017 - 31.12.2017 Dönemi (TL) Asgari Ücretin Netinin Hesabı (TL)
Asgari Ücret	1.647,00	1.777,50
SSK Primi (%14)	230,58	248,85
İşsizlik Sig. Fonu (%1)	16,47	17,78
Gelir vergisi (%15)	86,46	93,32
Asgari Geçim İndirimi	123,53	133,31
Damga Vergisi (%07,59)	12,50	13,49
Kesintiler Toplamı	346,01	373,44
Net Asgari Ücret	1.300,99	1.404,06
	İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)	
Asgari Ücret	1.647,00	1.777,50
SSK Primi (%15,5) (İşveren Payı (***)	255,29	275,51
İşveren İşsizlik Sigorta Fonu (%2)	32,94	35,55
İşverene Toplam Maliyet	1.935,23	2.088,56

Not1 : 5083 Sayılı Kanunun 2. maddesi uyarınca; Türk Lirası değerlerin yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamalarında yarım Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanır; yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler dikkate alınmamıştır.

Not2 : 16 yaşını doldurmamış işçiler içinde aynı hesaplamalar yapılmıştır.

(*) Gelir Vergisi Hesaplamasında; 193 Sayılı G. V. Kanununun 32 maddesi uyarınca işçinin, bekar ve çocuksuz olduğu ve sadece kendisi dikkate alınarak, Asgari Geçim İndirimi uygulanmıştır.

(**) Net ele geçen asgari ücrete (133,31) TL asgari geçim indirimi ilave edilmiştir.

(***) 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinin (ı) bendine göre, bentde belirtilen şartları sağlayan işverenlere, SGK primi işveren payında 5 puanlık indirim öngörüldüğünden hesaplamalar buna göre yapılmıştır. Gerekli şartları sağlamayan işverenler için, SGK primi işveren payı %20,5'dir. 6385 sayılı kanunun 9. maddesiyle yapılan düzenleme ile 01.09.2013 tarihinde itibaren geçerli olmak üzere 5510 sayılı kanunun 81.maddesi "Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının %2'sidir.

2017 YILI ASGARI GEÇİM İNDİRİMİ

Medeni Durumu	Aylık (TL)	Medeni Durumu	Aylık (TL)
Bekar	133,31		
Evli, eşi çalışmayan ve çocuksuz	159,97	Evli, eşi çalışan ve çocuksuz	133,31
Evli, eşi çalışmayan ve 1 çocuklu	179,97	Evli, eşi çalışan ve 1 çocuklu	153,30
Evli, eşi çalışmayan ve 2 çocuklu	199,96	Evli, eşi çalışan ve 2 çocuklu	173,30
Evli, eşi çalışmayan ve 3 çocuklu	226,63	Evli, eşi çalışan ve 3 çocuklu	199,96
Evli, eşi çalışmayan ve 4 çocuklu	226,63	Evli, eşi çalışan ve 4 çocuklu	213,30

1 <http://www.csgb.gov.tr/csgbPortal/cgm.portal?page=asgari>

5326 SAYILI KABAHAATLER KANUNUNA GÖRE 2017 YILI BELEDİYE PARA CEZALARI (01/01/2017-31/12/2017)

SIRA	KANUN MADDESİ	KABAHAATİN		CEZAYI VERECEK	2017 YILI İÇİN
		ADI	İŞLENME ŞEKLİ		
1	m.32	EMRE AYKIRI DAVRANIŞ	Genel	Belediye Encümeni	227 TL
2	m.33	DİLENCİLİK	Dilencilik yapmak	Belediye Zabıtası	109 TL
3	m.33	DİLENCİLİK	Dilencilik yapanın üzerinde para çıkması	Belediye Encümeni	Toplanan paranın kamuya geçirilmesi
4	m.36/1	GÜRÜLTÜ	Gürültü çıkarmak suretiyle başkalarını rahatsız etmek (Gerçek Kişi)	Belediye Zabıtası	109 TL
5	m.36/2	GÜRÜLTÜ	Ticari bir işletmenin faaliyeti çerçevesinde gürültü çıkarmak suretiyle başkalarını rahatsız etmek (Ticari İşletme)	Belediye Zabıtası	2.327-11.658 TL
6	m.37	RAHATSIZ ETME	Mal veya hizmet satmak için başkalarını rahatsız etmek	Belediye Zabıtası	109 TL
7	m.38/1	İŞGAL	Kaldırımları İşgal Eden veya Mal Satışı Yapan Kişilere	Belediye Zabıtası	109 TL
8	m.38/2	İŞGAL	Kaldırımlara İzni Olmaksızın İnşaat Malzemesi Yığan Kişilere	Belediye Zabıtası	227-1.155 TL
9	m.39	SİGARA İÇME YASAĞI	Kamu Hizmet Binalarında sigara içenlere	Başkanın yetki verdiği görevli	109 TL
10	m.39	SİGARA İÇME YASAĞI	Belediyeye ait toplu taşıma araçlarında sigara içmek	Başkanın yetki verdiği görevli	109 TL
11	m.39	SİGARA İÇME YASAĞI	Özel Hukuk Kişileri Tarafından İşletilen Toplu Taşıma Araçlarında sigara içenlere	Başkanın yetki verdiği görevli	109 TL
12	m.39	SİGARA İÇME YASAĞI	Özel Hukuk Kişilerine Ait Olan ve Herkesin Girebileceği Binaların Kapalı Alanlarında sigara içenlere	Kolluk Görevlisi	109 TL
13	m.40	KİMLİĞİ BİLDİRMEME	Görevle ilgili olarak sorulması halinde kamu görevlisine kimliği ve adresi ile ilgili bilgi vermekten kaçınmak veya gerçeğe aykırı beyanda bulunmak	Kimlik ve adres bilgisi soran kamu görevlisi (Genel)	109 TL

SIRA	KANUN MADDESİ	KABAHATİN		CEZAYI VERECEK	2017 YILI İÇİN
		ADI	İŞLENME ŞEKLİ		
14	m.41/1	ÇEVREYİ KİRLETME	Evsel atık ve atıkların toplanmasına veya depolanmasına özgü yerler dışına atan kişiye	Belediye Zabıtası	36 TL
15	m. 41/2	ÇEVREYİ KİRLETME	Yemek Pişirme ve Servis Yerlerinde İşlenmesi Halinde İşletmeye	Belediye Zabıtası	1.155-11.658 TL
16	m. 41/3	ÇEVREYİ KİRLETME	Hayvan Kesimine Tahsis Edilen Yerleri Dışında Kesim Yapanlara veya Kesilen Hayvan Atıklarını Sokağa veya Kamuya Ait Sair Alanlara Bırakanlara	Belediye Zabıtası	109 TL
17	m.41/4	ÇEVREYİ KİRLETME	İnşaat Atık ve Artıklarını Bunların Toplanmasına veya Depolanmasına Özgü Yerler Dışına Atan gerçek Kişiye	Belediye Zabıtası	227-6.989 TL
					ayrıca atıkların kaldırılması masrafları tahsil edilir (madde:41/4).
18	m.41/4	ÇEVREYİ KİRLETME	İnşaat Atık ve Artıklarını Bunların Toplanmasına veya Depolanmasına Özgü Yerler Dışına İnşaatı Yürüten Tüzel Kişi Adına Atılması Halinde	Belediye Zabıtası	227-11.658 TL
					ayrıca atıkların kaldırılması masrafları tahsil edilir (madde:41/4).
19	m.41/5	ÇEVREYİ KİRLETME	Kullanılmaz Hale Gelen Ev Eşyasını Bunların Toplanmasına İlişkin Belirlenen Günün Dışında Sokağa veya Kamuya Ait Sair Yerlere Bırakan Kişiye	Belediye Zabıtası	109 TL
				(belediyeler tarafından belirli aralıklarla yılda üç günden az olmamak üzere günler belirlenir ve ilan olunur (m. 41/5)	

SIRA	KANUN MADDESİ	KABAHAHATİN		CEZAYI VERECEK	2017 YILI İÇİN
		ADI	İŞLENME ŞEKLİ		
20	m.41/6	ÇEVREYİ KİRLETME	Kullanılmaz Hale Gelen Motorlu Kara ve Deniz Nakil Araçlarını ya da Mütemmim Cüzlerini Sokağa veya Kamuya Ait Sair Yerlere Bırakan Kişiye	Belediye Zabıtası	575 TL ayrıca atıkların kaldırılması masrafları tahsil edilir (madde:41/6).
21	m. 42	AFİŞ ASMA	İzin alınmaksızın kamuya ait alan ve duvarlar ile özel şahıslara ait alanlara bez, kağıt vb. afiş ve ilan asmak	Belediye Zabıtası	227-6.989 TL
22	m. 42	AFİŞ ASMA	İzin alınarak asılan afişlerin verilen sürenin sonunda toplanmaması	Belediye Zabıtası	227-6.989 TL

NOT: 41. maddede sayılı suçlarla ilgili olarak, meydana gelen kirliklik kişi tarafından derhal kaldırıldığı takdirde idari para cezasına karar verilmeyebilir (madde:41/8).

1608 SAYILI KANUNUNA GÖRE BELEDİYE İDARİ PARA CEZALARI

SIRA	K. MAD	KABAHAHATİN İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2017 YILI İÇİN
1	Bel.Kanun 15/m	İzinsiz seyyar satış yapmak	Belediye Encümeni	227 TL
2	Umumi Hıfzısıhha Kanunu 266-283	Belediyece hazırlanan sıhhi zabıta talimatnamesine aykırı davranmak	Belediye Encümeni	227 TL
3	831 sayılı Sular Kanunu Ek md. 7	İçme suları kaynaklarında zarar verecek ve sıhhat şartlarını bozacak şekilde tarla açmak ve hayvan bırakmak ve sulamak belediye meclisi tarafından yasak edilmiş ise bu karara aykırı davrananlara	Belediye Encümeni	227 TL
4	1608 s.k m.2	Yolcu nakil araçlarına ilişkin ücret tarifelerine uymama	Belediye Encümeni	456-9.186 TL
5	1608 s.k m.1	Belediye emir ve yasaklarına aykırı davrananlara	Belediye Encümeni	227 TL
6	1608 s.k m.1	Mevzuat tarafından yasaklanmış ancak herhangi bir para cezası öngörülmemiş ise	Belediye Encümeni	227 TL

Belediye zabıtası emre aykırılığı idari yaptırım tutanağı ile tespit ederek, belediye emcümeneine sevk eder, encümen bu tutanağı istinaden cezasını uygulayacaktır.

MEMUR ÖDEMELERİNDEN YAPILAN KESİNTİLER

MEMUR MAAŞ KALEMİ	KANUNİ DAYANAĞI	GELİR VERGİSİ	DAMGA VERGİSİ	EMEKLİ KESENEĞİ (KURUM/ŞAHİS)
Aylık (gösterge)	Gelir Vergisi Kanunu madde 61	+	+	+
Ek gösterge	Gelir Vergisi Kanunu madde 61	+	+	+
Taban aylığı	375 sayılı KHK'nın 1. maddesi	+	+	+
Kıdem Aylığı	375 sayılı KHK'nın 1. maddesi	+	+	+
Yan ödeme (Zamlar)	657 sayılı Kanununun 152. maddesinin son fıkrası	+	+	-
Özel hizmet tazminatı	657 sayılı Kanununun 152. maddesinin son fıkrası	-	+	Kısmen*
Ek tazminat	657 sayılı Kanununun 152. maddesinin son fıkrası	-	+	Kısmen*
Denetim tazminatı	657 sayılı Kanununun 152. maddesinin son fıkrası	-	+	Kısmen*
Makam tazminatı	657 sayılı Kanununun ek 26. maddesi	-	+	Kısmen*
Görev tazminatı	375 sayılı KHK'nın 1. maddesinin (C-4) bendi	-	+	Kısmen*
Temsil tazminatı	4505 sayılı Kanununun 5. maddesi	-	+	Kısmen*
Yabancı Dil Tazminatı	375 sayılı KHK'nın 2. maddesinin son fıkrası	-	+	-
Aile yardımı ödeneği	657 sayılı Kanununun 203. maddesi	-	-	-
Doğum yardımı ödeneği	657 sayılı Kanununun 207. maddesi	-	-	-
Ölüm yardımı ödeneği	657 sayılı Kanununun 208. maddesi	-	-	-
Öğretim yılına hazırlık ödeneği	657 sayılı Kanununun ek 32. maddesi	-	+	-
Nöbet üzeri (sağlık personeli için)	657 sayılı Kanununun ek 33. maddesi	-	+	-
Emekliliğini isteyen personele verilen ödeme	375 sayılı KHK'nın 1. maddesinin (D) bendi	-	+	-
Toplu sözleşme ikramiyesi	375 sayılı KHK'nın ek 4. maddesi	-	+	-
666'ya göre ek ödeme	375 sayılı KHK'nın ek 9. maddesi	-	+	-
Fazla çalışma ücreti	375 sayılı KHK'nın ek 13. maddesi	-	+	-
Cumhurbaşkanı, Başbakan ve TBMM başkanının yakın korumalarına yapılan ödeme	375 sayılı KHK'nın ek 14. maddesi	-	+	-
Harcirah ödemeleri	Gelir Vergisi Kanunu madde 24	-	+	-

Bu ödemeler 2008 yılı Ekim ayı başından önce memuriyete başlayanlar açısından emeklilik keseneği ve kurum karşılığına tabi olmamakla birlikte ilk defa 4/1-c sigortalısı olan memurlar açısından 5510 sayılı Kanununun 80 nci maddesi gereğince Makam, temsil ve görev tazminatları ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesi uyarınca (bölge, kurum, birim, çalışma mahalli, görevin niteliği ve benzeri kriterlere dayalı olarak asıl tazminatlara ilave, ek veya ayrıca ödenen tazminatlar hariç) ödenen tazminatlar prime esas kazançta dahil edilmektedir.

DEVLET MEMURLARINA HASTALIK VE REFAKAT İZİNİ

İzin Süresi		
DMK 105. Md.	Hastalık İzni	-Uzun süreli hastalıklarda 18 ay -Diğer hastalıklarda 12 ay
	Refakat İzni	Sağlık Kurulu Raporu ile Ana, baba, eş, çocuk, kardeş için; 3 ay(gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılabilir.
DEVLET MEMURLARINA AYLIKSIZ İZİN		
Devlet Memurları Kununu 108. Madde	Askerlik	Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince izinli sayılırlar
	Görev ve Öğrenim	Yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya Sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya en az altı ay süreyle yurtdışına geçici olarak görevlendirilen memurlar yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri 77 inci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine görev veya öğrenim süresi kadar aylıksız izin verilir.
	Doğum	Analık izinden sonra 24 ay Eşi doğum yapan memura 24 ay
	Aylıksız İzin	Beş hizmet yılını tamamlamış olanlara; bir yıla kadar (en fazla iki defada kullanılmak üzere)
	Evlat Edinme	24 Ay
	Hayati Tehlike	Refakat izninden sonra 18 Ay
	Göreve Dönme/ Görevden Çekilmiş Sayılma	Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebini ortadan kalkması halinde, on gün içinde göreve dönüşmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebini ortadan kalkmasını izleyen on gün içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

MEMURLARDA AÇIKTAN VEKALETTE ÖDENECEK ÜCRET

1) Esas Aylık	Vekalet Ettiği Kadro Derecesinin İlk Kademe Aylığının Ek Göstergesi Dahil 2/3 Oranıdır.
2) Kıdem Aylığı	Hiç Verilmeyecek
3) Taban Aylığı	2/3 Oranında Verilecektir
4) Yan Ödeme	Tam Verilir
5) Özel Hizmet Tazminatı	Tam Verilir
6) Eğitim ve Öğretim Tazminatı	Tam Verilir
7) Din Eğitimi Hizmetleri Tazminatı	Tam Verilir
8) Ek Çalışma ve Ek Ders Ücreti	Tam Verilir
9) Aile Yardımı ve Çocuk Zammı	Tam Verilir
10) Tedavi Giderleri	Tam Verilir
11) Damga Vergisi	Vergiye Tabi Hakedişlerden Kesilir
12) Emekli Keseneği	Taban Aylığı Dahil Aldığı Aylık Üzerinden (2/3 Tutarından) Tam Kesilir a) İşe Başlamada Kısıtlı Aylıktan Kesilemez b) İlk Tam Maaşından Giriş Aidatı Kesilir c) İşten Ayrılmalarda Aylık Kısıtlı Hesaplanırsa bile emekli keseneği tam aylık üzerinden kesilir.
13) Lojman Tazminatı	Verilmeyecektir

DEVLET MEMURLARINDA KURUM DIŞINDAN VEKALETTE ÜCRET

Dolu Kadroya Vekalet	
Vekaletin sebebi, kanuni izin, geçici görev ve görevden uzaklaştırma hallerinde geçici boşalmaya dayanmaktadır.	
1- Esas Aylık	Aylıksız vekalet asıldır. Ancak, kurum dışında (Yani başka kurumlardan) atanmış vekil memura işe başladığından bu yana vekalet aylığı, görevin kadro derecesinin ilk kademe aylığının (ek gösterge dahil) 1/3 oranında ödenir.
2- Kıdem ve Taban Aylığı	Verilmez
3- Yan Ödeme ve Ö.H.T.	Kanuni izin, geçici görev (hizmetçi eğitimine katılma dahil) görevden uzaklaştırma halleriyle geçici boşalan kadrolara vekalet ve kendi derecesinden daha aşağı dereceli bir göreve vekalet edilmesinde ödenmez.
4- Lojman Tazminatı	Verilmez
5- Yolluk	Memur bulunduğu yerden başka bir yerdeki kadroya vekalet ederse, kendi aylık derecesinin gerektirdiği geçici görev yolluğunu alır. Bu halde vekalet aylığı ödenmez.
6- Emekli Keseneği	Kesilmez
7- Gelir Vergisi	Tabidir
8- Damga Vergisi	Tabidir

KURUM İÇİNDEN VEKALETTE ÖDENECEK ÜCRET

Dolu Kadroya Vekalet	
Vekaletin Sebebi; kanuni izin, geçici görev ve görevden uzaklaştırma hallerindeki geçici boşalmaya dayanmaktadır.	
1- Esas Aylık	Aylıksız vekalet asıldır. Ancak 3 aydan fazla devam süresi için, görevin kadro derecesinin ilk kademe göstergesinin (ek gösterge dahil) aylığının 1/3 tutarı verilir. İlkokul öğretmenliği ve veznedarlık görevine bağlandığı tarihten itibaren verilir. Diğer taraftan tedviren görevlendirmelerde vekalet aylığı ödenmez.
2- Kıdem Aylığı	Verilmeyecektir
3- Yan Ödeme ve Ö.H.T.	Mehil müddedi, yıllık izin, mazeret ve hastalık izni, geçici görev, görevden uzaklaştırma, hizmetiçi eğitime katılma halleriyle geçici boşalan kadrolara vekalet ve kendi derecesinden aşağı dereceli kadroya vekalet edilmesinde ödenmez. Ayrıca vekil 99 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği gibi asilde aranan şartlara haiz olması gerekmektedir.
4- Lojman Tazminatı	Verilmeyecektir
5- Yolluk	Memur bulunduğu yerden başka bir yerdeki kadroya vekalet ederse, kendi aylık derecesinin gerektirdiği geçici görev yolluğunu alır. Bu halde vekalet aylığı ödenmez. Ancak, o kadroya aslen atanabilme şartlarına sahipse zam ve tazminatların farkı ödenir.
6- Emeklilik Keseneği	Kesilmez
7- Gelir Vergisi	Tabidir
8- Damga Vergisi	Tabidir
Boş Kadroya Vekalet	
Boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir. Ancak, saymanlık kadrolarının boşalması halinde işe başlama tarihten itibaren vekalet aylığı verilmek suretiyle vekaleten atama yapılabilir.	
1- Esas Aylık	Vekalet edilen kadro derecesinin ilk kademe aylığının (ek gösterge dahil) 1/3 nispetinde verilir.
2- Kıdem Aylığı	Verilmez
3- Yan Ödeme ve O.H.T.	Yapılan her iki görevle ilgili aynı cins zam ve tazminatlardan fazla olarak farklı cinsteki zam ve tazminatlar 657 s. K. 175. maddesindeki oranlara bakılmaksızın vekalet görevine bağlandığı tarihten itibaren ödenir. Ancak kendi derecesinden daha aşağı derecelerdeki kadrolara vekalet ve tedviren görevlendirme halinde hiçbir ödeme yapılmaz.
4- Lojman Tazminatı	Verilmeyecek
5- Yolluk	Memur bulunduğu yerden başka yerlerdeki bir kadroya vekalet ederse, kendi aylık derecesinin gerektirdiği geçici görev yolluğunu alır. Bu halde vekalet aylığı ödenmez.
6- Emeklilik Keseneği	Kesilmez
7- Gelir Vergisi	Tabidir
8- Damga Vergisi	Tabidir

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA HALİNDE ÖDENECEK ÜCRET

Görevden Uzaklaştırılan veya Tutuklanan Memurlar İçin

Aylık, taban aylığı ve kıdem aylığı	2/3 oranında verilir.
Aile Yardımı ve Çocuk Zammı	Tam Verilir.
Yan Ödeme	2/3 Oranında Verilir.
Özel Hizmet Tazminatı	2/3 Oranında verilir.
Tayin Bedeli	2/3 Oranında Verilir.
Eğitim ve Öğretim Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Mülki İdare Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Din Hizmetleri Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Emniyet Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Denetim Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Lojman Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Yabancı Dil Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Ek Çalışma Ücreti	2/3 Oranında Verilir.
Yolluk Karşılığı Tazminatı	Hiç Verilmez.
Emekli Keseneği	Tam Aylığın Yarısı Üzerinden Kesilir.
Damga Vergisi	Tabiidir.

Not: Görevden uzaklaştırılan personele göreve iade edilerek açıktaki süresine ait tam aylığa hak kazanma halinde, emekli kesenekleri aylığın diğer yarısından da kesilerek tama çıkarılır.

ÜCRETLİ YILLIK İZİNLER (İşçiler İçin - 10.06.2003'den itibaren)

a)	1 Yılda 5 Yıla Kadar Olanlar (5 yıl dahil)	14 İş Günü
b)	5 Yılda Fazla 15 Yılda Az Olanlar	20 İş Günü
	15 Yıl Dahil ve Daha Fazla Olanlar	26 İş Günü
c)	18 ve Daha Küçük Yaştaki İşçiler İle 50 ve Daha Yukarı Yaştakiler En Az	20 İş Günü

Not: İzin sürelerine rastlayan ulusal bayram, hafta tatili ve genel tatil günleri izin süresinden sayılmaz.

İŞ AKDİNİN FESHİNDE İHBAR TAZMİNATI TUTARLARI

Hizmet Süresi	Bildirim Süresi	İhbar Tazminat Tutarı
a) İş 6 Aydan Az Sürmüş İşçi İçin	2 Hafta	2 Haftalık Ücret
b) İş 6 Aydan 1.5 Yıla Kadar Sürmüş İşçi İçin	4 Hafta	4 Haftalık Ücret
c) İş 1.5 Yılda 3 Yıla Kadar Sürmüş İşçi İçin	6 Hafta	6 Haftalık Ücret
d) İş 3 Yılda Fazla Sürmüş Olan İşçi İçin	8 Hafta	8 Haftalık Ücret

Not: 4857/17 maddesi gereği sözleşme ile süreler yükseltilebilir.

5510 SAYILI KANUNDAKİ BAZI PARA CEZALARI

İŞE BAŞLAMAYA BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
Sigortalı işe giriş bildirgesini süresinde ve Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler hakkında, her bir sigortalı için aylık asgari ücret tutarında	1.777,50
Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmediğinin, mahkeme kararından veya Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrol ile görevli memurlarınca ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca yapılan tespitlerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde,	
- İlk tespit her bir sigortalı için aylık asgari ücretin 2 katı tutarında	3.555,00
- 1 yıl içinde ikinci kez tespitinde her bir sigortalı için aylık asgari ücretin 5 katı tutarında	8.887,50
İŞYERİ TESCİLİNE BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
İşyeri bildirgesini yasal süresinde Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyen kamu idarelerine: aylık asgari ücretin 3 katı tutarında	5.332,50
PRİM VE HİZMET BELGESİNE BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
Aylık prim ve hizmet belgesini süresinde ve Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenen şekil ve usulde vermeyenlere her bir fiil için; aylık asgari ücretin 2 katını geçmemek üzere,	
- Belgenin asıl olması halinde, belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin 1/5'i tutarında	355,50
- Belgenin ek olması halinde her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin 1/8'i tutarında	222,18
- Ek belgenin sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin süresi içinde verilmemesi veya verilen bilgi ve belgelerin Sosyal Güvenlik Kurumunca geçerli sayılmamasına bağlı olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca re'sen düzenlenmesi halinde her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin 1/2'si tutarında	888,75
- Belgenin mahkeme kararı, Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca yapılan soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden hizmetleri veya kazançları kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığına, işverence düzenlenip düzenlenmediğine bakılmaksızın, aylık asgari ücretin 2 katı tutarında	3.555,00
İŞYERİ KAYITLARININ İBRAZİ VE GEÇERSİZLİĞİNE BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
İşyeri defter, kayıt ve belgelerinin Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrol memurlarınca incelenmek üzere Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan yazılı ihtar rağmen 15 gün içinde mücbir sebep olmaksızın tam olarak ibraz edilmemesi halinde, kamu idarelerine: aylık asgari ücretin 3 katı tutarında	5.332,50
Defter ve belgelerin tümünü verilen süre içinde ibraz etmekle birlikte, defter kayıtlarının geçersiz sayılması halinde, geçersizlik hallerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için: asgari ücretin 3 katını aşmamak üzere aylık asgari ücretin 1/2'si tutarında	888,75
Geçersiz sayılan her bir ücret tediye bordosu için aylık asgari ücretin 1/2'si tutarında	888,75

ASGARİ İŞÇİLİK UYGULAMASINA BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
Asgari işçilik uygulaması ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca istenilecek bilgileri ve belgeleri yazılı olarak en geç 1 ay içinde vermeyen kamu idarelerine aylık asgari ücretin 2 katı tutarında	3.555,00
İHALELİ İŞLERE BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
İhale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmeyen kamu idarelerine, aylık asgari ücret tutarında	1.777,50
SİGORTASIZ ÇALIŞANLARA BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenecek işlemlerde, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol edip, sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmeyen kamu idarelerine sigortalı başına aylık asgari ücretin 1/10'u tutarında	177,75
RUHSATLARA BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
Yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri, süresinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmeyen valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerine, her bir bildirim yükümlülüğü için aylık asgari ücret tutarında	1.777,50
SGK DENETİMİNE BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarının 5510 sayılı Kanundan doğan inceleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmeleri sırasında görevlerini yapmasına engel olan işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişilere, aylık asgari ücretin 5 katı tutarında	8.887,50
Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarının görevlerini yapmasını engellemek amacıyla cebir ve tehdit kullanan işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişilere, aylık asgari ücretin 10 katı tutarında	17.775,00
5510 SAYILI KANUNUN 100'ÜNCÜ MADDESİNE BAĞLI İDARİ PARA CEZASI	
Kamu idarelerinden, 5510 sayılı Kanunun 100'üncü maddesi kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından istenen bilgi ve belgeleri;	
- Belirlenen süre içinde mücbir sebep olmaksızın vermeyenler hakkında, aylık asgari ücretin 5 katı tutarında	8.887,50
- Geç verenler hakkında, aylık asgari ücretin 2 katı tutarında	3.555,00
Geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesine istinaden Sosyal Güvenlik Kurumunca işverenlerden istenilen bildirimlerin;	
- Belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin 1/10'u tutarında	177,75
- Hiç yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin 1/2 'si tutarında	888,75
5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin altıncı fıkrasına göre genel sağlık sigortalılarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere ait bilgi girişlerini süresinde yapmayanlar ile bakmakla yükümlü olunan kişi olmayanlara ait bilgi girişi yapanlara aylık asgari ücretin 1/2'si tutarında	888,75

İŞTEN AYRILMAYA BAĞLI İDARİ PARA CEZASI

Sigortalılığı sona erenlere ilişkin bildirim süresi içinde ya da Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenen şekilde ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Sosyal Güvenlik Kurumunca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı için asgari ücretin 1/10'u tutarında	177,75
--	--------

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞININ BİLDİRİMİNE BAĞLI İDARİ PARA CEZASI

İş kazasının en geç kazadan sonraki 3 işgünü içinde, meslek hastalığının öğrenildiği tarihten itibaren 3 iş günü içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemesi	2.702,69
---	----------

394 SAYILI HAFTA TATİLİ KANUNA GÖRE BELEDİYE İDARİ PARA CEZALARI

SIRA NO	KANUN MADDESİ	İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2017 YILI İÇİN UYGULANACAK MİKTAR
1	m10	Hafta tatili ruhsatı almadan Pazar günleri çalışan işyerlerine	Belediye Encümeni	179 TL

6301 SAYILI ÖĞLE DİNLENMESİ HAKKINDA KANUNUNA GÖRE BELEDİYE İDARİ PARA CEZALARI

SIRA NO	KANUN MADDESİ	İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2017 YILI İÇİN UYGULANACAK MİKTAR
1	m.7/1	İşçilerine öğle tatili vermeyen veya dinlenme devresinde işyerlerini kapatmayan işveren veya vekillerine (İş Kanununa tabi işyerleri hariç)	Belediye Encümeni	179 TL

YURTIÇİ HARCIRAHLAR

Memur ve Hizmetlilerden	TL
a) Ek Göstergesi 8000 ve Daha Yukarı Olanlar	48.25
b) Göstergesi 5800 (Dahil) - 8000 (Hariç) Olanlar	45.00
c) Ek Göstergesi 3000 (Dahil) - 5800 (Hariç) Olanlar	42.25
d) Kadro Derecesi 1 - 4 Olanlar	37.25
e) Kadro Derecesi 5 - 15 Olanlar	36.25
(* 6245 Sayılı Kanununun 33/b maddesine göre verilecek gündeliklerin hesabından bu tutar esas alınır.)	

6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır.

6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkralarına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında, gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı esas alınır. (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirilenin ilk on günü için gündeliklerin % 50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin % 50'si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınır.

II- Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)

50 nci Maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci Bentlerinde Yer Alan Personel :

a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	14.75
b) Kadro derecesi 5-15 olanlar	14.25

Bu tazminattan yararlananlardan;

1) Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24.2.1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.

2) Bu çalışmaları dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.

EK DERS, KONFERANS VE FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETLERİ İLE DİĞER ÜCRET ÖDEMELE- RİNİN (K- Cetveli)

I- Fazla Çalışma Ücreti

(A) Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti:

1- 657 sayılı Kanunun 178 inci maddesi uyarınca fazla çalışma karşılığında saat başına yapılacak ödeme 1,83 Türk Lirasıdır. (399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 30 uncu maddesinin (a) bendi dahil olmak üzere özel kanunlarındaki hükümler uyarınca bütçe kanunlarıyla belirlenmesi gereken fazla çalışma ücretleri için bu saat ücreti esas alınır.)

2- 657 sayılı Kanuna tabi personele, anılan Kanunun 178 inci maddesinde yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın ve fiilen yapılan fazla çalışma karşılığında;

b) Her bir makam için aylık toplam 450 saati geçmemek üzere Büyükşehir ve İl Belediye Başkanları ile birlikte çalışan personele ayda 90 saati geçmemek üzere makam onayına istinaden saat başına yapılacak ödeme 1,93 Türk Lirasıdır.

5- Her ne suretle olursa olsun, özel kanunlarına göre fazla çalışma ücreti alanlara, yukarıdaki hükümlere göre ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez.

(B) Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti

1- Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlardaki (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele (destek hizmeti yürüten personel hariç), belediye meclisi kararı ile tespit edilen tutar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir. Ancak, bunlara ödenecek aylık fazla çalışma ücreti en son yapılan resmi nüfus sayımına göre belediye nüfusu;

-10.000'e kadar olanlar için 244 Türk lirasını,

-10.001'den 50.000'e kadar olanlar için 262 Türk Lirası,

- 50.001'den 100.000'e kadar olanlar için 290 Türk Lirasını,

100.001'den 150.000'e kadar onalar için 327 Türk Lirasını,

250.001'den 1.000.000'e kadar olanlar için 390 Türk Lirasını

- 1.000.001'den fazla olanlar için 453 Türk Lirasını,

-Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki diğer büyükşehirlerin belediye sınırları içerisindekilere için 430,40 Türk Lirasını,

- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehirler belediye sınırları içerisindekilere için 602 Türk Lirası, geçemez.

2- Aylık maktu fazla çalışma ücreti alanlara, her ne ad altında olursa olsun ayrıca fazla çalışmaya yönelik olarak başkaca bir ödeme yapılmaz.

3- Yukarıdaki hükümlere göre ödenecek aylık maktu fazla çalışma ücretleri;

a) Görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı yararlanma ve sakatlanma hallerinde tedavi süresince,

b) bir yılda toplam 30 günü geçmeyen hastalık izni sürelerinde,

c) İtfaiye hizmetlerinde çalışan personel için görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma hallerinde tedavi süresince,

ç) Yurt içinde yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli olarak bulunma durumlarında, ödemeye devam olunur. Diğer hallerde ise, fiilen çalışıldığı sürece ve bu süre ile orantılı olarak ödenir.

Bütçelerin diğer tertiplerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında Devlet mallarının sigorta edilmemesi esastır.

Ancak;

a) Yanıcı, patlayıcı maddeler, gemi, uçak, helikopter ve ilaç depolama yerlerinin sigorta giderleri,

ç) Belgelerine göre ayrılması mümkün olmayan sigorta ve navlun giderleri,

d) Belediyelere ait itfaiye ve ambulans araçlarının kasko sigortası giderleri, bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.

3194 SAYILI İMAR KANUNUNA GÖRE VERİLECEK İDARİ PARA CEZALARI (01/01/2017-31/12/2017 TARİHLERİ ARASI)

Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, **820,62 Türk Lirasından az olmamak üzere,**

Kanuni Dayanağı	Yapının Sınıfı	Yapının Grubu	İdari Para Cezası (TL) (her bir m ² için)
42/a	I	A	4.92
		B	8.20
	II.	A	13.12
		B	18.04
	III	A	29.53
		B	32.82
	IV	A	37.74
		B	41.02
		C	50.87
	V	A	62.36
		B	75.49
		C	85.33
D		103.39	
42/b	Mevzuata aykırılığı yapı inşaat alanı üzerinden hesaplanması mümkün olmayan, yapının cephelelerini ve diğer yapı elemanlarını değiştiren veya yapı malzemesi için öngörülen gereklere aykırı bulunan		Birim Fiyat Listesindeki Bedelin %20
42/c (42/a ve 42/b maddelerine göre cezalandırılması gereken yapılar)	Hisseli parselde diğer maliklerin muvafakati alınmaksızın yapılmış ise		% 30'
	Kamuya veya başkasına ait bir parselde yapılmış ise		% 40
	Uygulama imar planında veya parselasyon planında "Kamu Tesisi Alanı veya Umumi Hizmet Alanı" olarak belirlenmiş bir alanda yapılmış ise		% 60
	Mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ediyor ise		% 100
	Uygulama imar planı bulunan bir alanda yapılmış ise		% 20
	Yapılaşmaya yasaklanmış bir alanda yapılmış ise		% 80
	Özel kanunlar ile belirlenmiş özel imar rejimine tabi bir alanda yapılmış ise		% 50

	Ruhsatsız ise	% 180
	Ruhsatı hükümsüz hale gelmesine rağmen inşaatı sürdürülüyor ise	% 50
	Yapı kullanma izin belgesi alınmış olmakla birlikte, ruhsat alınmaksızın yeni inşai faaliyete konu ise	% 100
	İnşai faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılmıyor ise	% 10
	İnşai faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılıyor ise	% 20
	Çevre ve görüntü kirliliğine sebebiyet veriyor ise	% 20
3194/18-42	3194 sayılı Kanunun 18/son fıkrasında belirtilen durumlar hariç, imar planı olmayan yerlerde her türlü yapılaşma amacıyla arsa ve parsellerin hisselere ayırarak özel parselasyon planları, satış vadi sözleşmeleri yapılması	3.282,49
3194/28-42	Müelliflik, fenni mesuliyet, şantiye şefliği ve yapı müteahhitliği hususundaki görev ve sorumlulukların yerine getirilmemesi	3.282,49
3194/32-42	Yapı sahibinin bir ay içerisinde yapısının ruhsata uygun hale getirmemesi veya ruhsat almaması	3.282,49
3194/33-42	İnşaat, tamirat ve bahçe tanzimi ile ilgili tedbirler alınmaması ve mükellefiyetlerin yerine getirilmemesi	3.282,49
3194/35-42	Binaların zemin seviyesi altında kat kazanmak maksadıyla, bina cephe hattından yola kadar olan kısımda, zeminin kazılarak yaya kaldırımının seviyesinin altına düşürülmesi; her ne sebeple olursa olsun evvelce ön bahçeleri yaya kaldırımı seviyesinden, 0.50 m. Daha aşağıda teşekkül etmiş bulunan binalarla gibi arsaların sahiplerinin emniyet tedbiri almaması	3.282,49
3194/36-42	Kapıcı dairesi ve sığınak ayrılması hususlarındaki mükellefiyetlerin yerine getirilmemesi	3.282,49
3194/37-42	Otopark yerlerinin kullanma izni alındıktan sonra plana ve yönetmelik hükümlerine aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilmesi	3.282,49
3194/39-42	Bir kısmı veya tamamının yakılacak derecede tehlikeli olduğu belediye veya valilik tarafından tespit edilen yapıların tamir edilmemesi veya yıkılmaması, Yapıldığı tarih itibarıyla plana ve mevzuata uygun olmakla beraber, mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısına can ve mal emineyitini tehdit ettiği veya edeceği ilgili idare veya mahkeme kararı ile tespit olunan yapıların ilgili idarenin yazılı ikazına rağmen idarece tanınan süre içinde takviye yapılmaması veya bu yapıların 39. madde uyarınca yıkılmaması halinde	16.390,78

3194/41-42	Belirli yollar üzerinde bulunan mahzurlu binaların veya binasız arsaların yola bakan yüzlerinin ilgili idarece (belediye veya valilik) tayin edilen tazda kapatılmaması durumunda	3.282,49
3194/27-42	İl özel idaresince belirlenmiş köy yerleşme alanı sınırları içinde, köyün nüfusuna kayıtlı olan ve köyde sürekli oturanlar tarafından, projeleri il özel idaresince incelenerek, fen, sanat ve sağlık şartlarına uygun olmasına rağmen muhtarlık izni olmaksızın konut ve zati maksatlı tarım ve hayvancılık yapısı inşa edilmesi durumunda (Bu yapılardaki diğer aykırılıklar ve ruhsata tabi tarım ve hayvancılık maksatlı yapılardaki aykırılıklar için verilecek olan idari para cezası 446,69 TL den az olmamak üzere 42/2 fıkrasına göre hesaplanan toplam ceza miktarının beşte biri olarak uygulanır.)	492,34
<p>Önemli Not:</p> <p>- Yukarıdaki fıkralarda belirtilen fiil ve hallerin, yapının inşa edilmesi süreci içinde tekrarı halinde, idari para cezaları bir kat artırılarak uygulanır.</p> <p>-Yukarıdaki fıkralar uyarınca tahsil olunan idari para cezaları, aynı fiil nedeniyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 184 üncü maddesine göre mahkûm olanlara faizsiz olarak iade edilir.</p> <p>-Yapının bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere uygun hale getirilmesi için idarenin yazılı izni dahilinde yapılan iş ve işlemler mühür bozma suçu teşkil etmez.</p> <p>- Müelliflerin, fenni mesul mimar ve mühendislerin, yapı müteahhitlerinin, şantiye şefi mimar ve mühendislerin, imar mevzuatına aykırı fiillerinden dolayı verilen cezaları ve haklarındaki kesinleşmiş mahkeme kararları, kendi kayıtlarına işlenmek ve ilgili mevzuata göre cezai işlem yapılmak üzere,</p> <p>1) üyesi buldukları meslek odasına</p> <p>2) Bakanlığa ilgili idarece bildirilir.</p> <p>Yukarıda verilen 18, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40 ve 41 inci maddelerde belirtilen mükellefiyetleri yerine getirmeyen veya bu maddelere aykırı davranan yapı veya parsel sahibi, harita, plan, etüt ve proje müellifleri, fenni mesuller, yapı müteahhidi ve şantiye şeflerinin ilgisine göre ayrı ayrı olmak üzere 3.282,49- bu fiillerinin çevre ve sağlık şartlarına aykırı olması halinde 6.564,99- Türk Lirası, can ve mal emniyetini tehdit etmesi halinde 9.847,51- Türk Lirası idari para cezası verilir.</p> <p>Diğer taraftan ;</p> <p>a)Yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilmesi ve 32 nci maddeye göre verilen süre içinde aykırılığın giderilmemesi halinde beş yıl,</p> <p>b)Yapım işinde ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilen imalatın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi halinde on yıl,</p> <p>c) Bakanlıkça olumsuz kayıt değerlendirmesi yapılan hallerde bir yıl,</p> <p>süreyle Bakanlıkça iptal edilir denilmektedir.</p>		

2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNUNA GÖRE 2017 YILI BELEDİYE İDARİ PARA CEZALARI

(Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kiraathane; kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet kafeler ve benzeri yerler umuma açık istirahat ve eğlence yeri sayılır.m.7)

KANUN MADDESİ	İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2017 YILI İÇİN UYGULANACAK MİKTAR
m. 6/1-a	Umuma açık istirahat ve eğlence yerinin süreli olarak faaliyetten men edildiği halde süresinden önce açılması	Belediye Encümeni	1.289-2.590 TL
m. 6/1-b	Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açma ve kapanma saatlerine uymaması	Belediye Encümeni	1.289-2.590 TL
m.6/1-c, 12/1	Eğlence, oyun, içki ve benzeri umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde 18 yaşından küçüklerin çalıştırılması	Belediye Encümeni	1.289-2.590 TL
m.6/1-c, m.12/2	Bar, pavyon, gazino, meyhane gibi içkili yerler ile kiraathane ve oyun oynatılan yerlere yanlarında veli veya vasisi olsa bile 18 yaşından küçüklerin alınması	Belediye Encümeni	1.289-2.590 TL
m.6/1-d	Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilmesi	Belediye Encümeni	1.289-2.590TL
m.7/3	İzin almadan umuma açık istirahat ve eğlence yeri açmak	Belediye Encümeni	Kapatma
m.6/3	Yukarıda sıralanan suçları bir yıl içinde tekrar etmek	Belediye Encümeni	En son uygulanan ceza bir kat artırılır

YILLAR	ALT DEĞER TL	ÜST DEĞER TL	YENİDEN DEĞERLENDİRME ORANI
2004	500	1.000	% 11,2
2005	556	1.112	%98
2006	610	1.220	% 7,8
2007	657	1.315	% 7,2
2008	704	1.409	% 12
2009	788	1.578	% 2,2
2010 YILI	805	1.612	%7,7
2011 YILI	866 TL	1.736TL	%10,26
2012 YILI	954 TL	1.914TL	%7,8
2013 YILI	1.028TL	2.063	%3,93
2014 YILI	1.068TL	2.144TL	%10,11
2015 YILI	1.175TL	2.360TL	%5,58
2016 YILINDA UYGULANACAK MİKTAR	1.240TL	2.491TL	%3,98
2017 YILINDA UYGULANACAK MİKTAR	1.289 TL	2.590 TL	

2016 Yılı ceza miktarları, Maliye Bakanlığı'na 10 Kasım 2015 tarihli ve 29528 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 457 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde belirlenen % 5,58 (beş virgül eli sekiz) yeniden değerlendirme oranına uygun olarak tespit edilmiştir.

BÜTÇE KANUNDAKİ 5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU LİMİTLERİ

K.MAD.	AÇIKLAMA	TUTAR - TL
35	a) Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için	
1	1-İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	1.300
	2-İlçelerde	675
	c) Şehit cenazelerinin nakli, firari askerler, şüpheli, tutuklu veya hükümlü askerlerin sevkinde kullanılmak üzere	14.900
	e) Mahkeme harç giderleri (Ankara, İstanbul ve İzmir İl merkezleri için)	32.000
	f) Doğal afetler nedeniyle oluşacak ihtiyaçlar için kullanılmak üzere	68.000
	g) İl dışına yapılacak seyahatlerde akaryakıt giderleri için kullanılmak üzere	6.550
	ğ) Yakalanan yasa dışı göçmenler ile sınırdışı edilecek şahıslar için kullanılmak üzere	27.300
	i) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin kuruluş merkezlerindeki mutemetlerine	931.400
	Merkez dışındaki birim mutemetlerine	372.700
	o) Yatırım izinde ve Başkanlıkları için kullanılmak üzere	3.900
40	4	24.250
79	a) Zarurî veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan,	16.000
	b) Tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağı anlaşılan,	16
5502 Sayılı Kanunun 7 nci maddesinin	i) Kurum alacaklarının tahsilat işlemleri ile diğer kanunlarla tahakkuk ve tahsilat yetkisi Kuruma verilen alacakların tahsilat işlemlerinin, kısmen veya tamamen kamu gelirlerinin toplanması ve takibinden sorumlu olan kamu idarelerinden hizmet almak suretiyle gerçekleştirilmesine karar vererek Bakan onayına sunmak.	440
2942	Kamulaştırma Kanunu 3. md. 12. fıkra	231.800
3082	Kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüslerin devletleştirilebilmesi usul ve esasları hakkında kanun	115.250

2886 SAYILI DEVLET İHALE KANUNUNDAKİ PARASAL LİMİTLER

1. Diğer Şehirlerde Yapılacak İlanlar İçin Alt Sınır (Madde 17/2) ¹	634.200
2. Resmi Gazete İle Yapılacak İlanlar İçin Alt Sınır (Madde 17/3) ²	1.902,600
3. Açık Teklif Usulü İle Yapılacak İhaleler İçin Üst Sınır (Madde 45) ³	1.902,600
(Bu madde ile ilgili parasal sınır, Hazineye ait taşınmazların satışında 10.000.000.-TL olup, bu tutarı yirmi katına kadar artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.)	
4. Pazarlık Usulü İle Yapılacak İhaleler İçin Üst Sınır (Madde 51/ ⁴	
a- İllerde, Kuruluş Merkezlerinde Askeri Birlik, Kurum ve Kuruluşları da Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçindeki İlçelerde ve Nüfusu 50.000'i Geçen İlçelerde	69.300
b-Diğer İlçelerde	34.500
5. Taşınır ve Taşınmaz Malların Satış, Kira, Trampa Edinmesi ve Mülkiyetin Gayri Ayni Hak Tesisinde Mahalli Komisyonların Yetkilerinin Üst Sınırı (Madde 76)[5]	
a) Ankara, İstanbul ve İzmir İl Merkezlerinde	418.500
b) Diğer Büyükşehir Belediyesi Olan İl Merkezlerinde	209.400
c) Diğer İl Merkezleri, Büyükşehir Bld. Sınırları İçindeki İlçeler ve Nüfusu 50.00'i Geçen İlçelerde	151.800
d) Diğer İlçelerde	113.400

Bu madde ile ilgili parasal sınırları n herbiri için ayrı ayrı veya birlikte dört katına kadar artırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

[1] 2886/17 md. 2. fıkrası Diğer şehirlerde yapılacak ilanlar: Tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile belirlenecek miktarı aşan ihale konusu işler (1) numaralı fıkraya göre yapılacak ilanlardan başka, traşi göz önüne alınarak ili Basın-İlan Kurumunca tespit olunacak günlük gazetelerden birinde, ihale tarihinden an az 10 gün önce bir defa daha ilan edilir.)

[2] 2886/17 md. 3. fıkrası: Resmi Gazete ile yapılacak ilanlar: Tahmin edilen bedeli (2) numaralı fıkraya uyarınca belirlenecek miktarın üç katını aşan ihale konusu işler, ihale tarihinden en az 10 gün önce bir defada Resmi Gazete'de ilan edilir.

[3] 2886/45 Açık teklif usulü ile yapılabilecek

[4] 2886/-51. Md Pazarlık usulüyle yapılacak

[5] 2886/76 ncı maddesi :Mahalli komisyonların yetkileri- Taşınır ve taşınmaz malların satış, kira, trampa edilmesi ve mülkiyetin gayri ayni hak tesislerinde, mahalli komisyonların ne miktara kadar ihaleye selahiyetleri oldukları, her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilir.

**4857 SAYILI İŞ KANUNU'NA GÖRE UYGULANACAK
PARA CEZALARI 01/01/2017-31/12/2017**

Kanun Mad.	Ceza Mad.	Cezayı Gerektiren Fiil	(TL)
3	98	İşyerini muvazaalı olarak bildirmek (İşyerini muvazaalı olarak bildiren asıl işveren ile alt işveren vekillerine ayrı ayrı)	18.404-TL
5	99/a	İşçilere eşit davranma ilkesine aykırı davranmak	146-TL
7	99/a	Geçici iş ilişkisi hükümlerine aykırı davranılan her işçi için	146 -TL
8	99/b	İş Sözleşmesinin içeriğini belirtir yazılı belgeyi vermemek (her bir işçi için)	146 -TL
14	99/b	Çağrı üzerine çalışma usulüne ilişkin hükümlere uyulmayan her işçi için	146 -TL
28	99/c	İşten ayrılan işçiye Çalışma Belgesi Vermemek, belgeye gerçeğe aykırı bilgi yazmak (Bu durumdaki her bir işçi için)	146-TL
29	100	Toplu işten çıkarma hükümlerine aykırı davranarak işten çıkarılan her bir işçi için (toplu işçi çıkarma)	607-TL
30	101	Engelli ve eski hükümlü çalıştırması gerektiği halde çalıştırmayan (Çalıştırılmayan her engelli ve eski hükümlü ve çalıştırılmayan her ay için)	2,30-TL
32	102/a	Ücret ile Kanundan veya TİS'den veya iş sözleşmesinden doğan ücretin kasten ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde her işçi ve her ay için	167-TL
32	102/a	Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın zorunlu tutulduğu halde özel olarak açılan banka hesabına ödenmemesi (halinde her işçi ve her ay için)	167 -TL
37	102/b	Ücret hesap pusulası düzenlememek	607-TL
38	102/b	Yasaya aykırı olarak ücret kesme cezası vermek veya kesintinin sebep ve hesabını bildirmemek	607-TL
39	102/a	Asgari ücret ödenmeyen veya eksik ödenen-her işçi ve her ay için	167-TL
41	102/c	Fazla çalışma ücreti ödenmeyen, hak ettiği serbest zamanı altı ay içinde kullanılmayan, onayı alınmadan fazla çalıştırılan her bir işçi için	296 -TL
52	102/b	Yüzde ile ilgili belgeyi temsilciye vermemek-Bu durumdaki her işçi için	607-TL
56	103	Yıllık ücretli izni yasaya aykırı şekilde bölmek, -Bu durumdaki her işçi için	607-TL
57	103	İzin ücretini yasaya aykırı şekilde ödemek veya eksik ödemek-Bu durumdaki her işçi için	607-TL
59	103	Sözleşmesi fesh edilen işçiye yıllık izin ücreti ödememek-Bu durumdaki her işçi için	607-TL
60	103	Yıllık izin yönetmeliğinin esas usullerine aykırı olarak izni kullanırmamak veya eksik kullanırmak-Bu durumdaki her işçi için	607-TL
63	104	Çalışma sürelerine ve buna dair yönetmelik hükümlerine uymamak-Bu durumdaki her işçi için	1622-TL
64	104	Telafi çalışması usullerine uymamak	1622-TL
68	104	Ara dinlenmesini uygulamamak	1622-TL

4857 SAYILI İŞ KANUNU'NA GÖRE UYGULANACAK PARA CEZALARI 01/01/2017-31/12/2017

69	104	İşçileri geceleri 7.5 saatten fazla çalıştırmak, gece ve gündüz postalarını değiştirmemek	1622-TL
71	104	Çocukları çalışma yaşına ve çalışma yaşağına aykırı davranmak	1622-TL
72	104	Yer ve sualtında çalışma yaşağına uymamak	1622-TL
73	104	Çocuk ve genç işleri gece çalıştırmak veya ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı hareket etmek	1622-TL
74	104	Doğum öncesi - sonrası sürelerde kadın işçiyi çalıştırmak veya ücretsiz izin vermemek	1622-TL
75	104	İşçi Özlük dosyasını düzenlememek	1622-TL
76	104	Çalışma sürelerine ilişkin yönetmeliklere muhalefet etmek	1622-TL
92/2	107/1-a	Çağrıldıkları zaman gelmemek, ifade ve bilgi vermemek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermemek, İş Müfettişlerinin 92/1.fıkıradaki yazılı görevlerini yapmak için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermemek ve bu yoldaki emir ve isteklerini geciktirmeksizin yerine getirmemek.	14.723-TL
96/1	107/1-b	İfade ve bilgilerine başvuru yapılan işçilere işverenlerce telkinlerde bulunma, gerçeği saklamaya yahut değiştirmeye zorlama veyahut ilgili makamlara ifade vermeleri üzerine onlara karşı kötü davranışlarda bulunmak	14.723-TL
107/2	107/2	İş Müfettişlerinin teftiş ve denetim görevlerinin yapılmasını ve sonuçlandırılmasını engellemek.	14.723-TL

Not:

-5083 sayılı T.C. Devletin Para Birimi Hakkında Kanununun 2. maddesine 21/04/2005 tarihli 5335 sayılı Kanununun 22. maddesi ile eklenen fıkıra uyarınca 1 YTL'nin altında kalan tutarlar dikkate alınmamıştır.

VERGİ USUL KANUNUNDA YER ALAN VE 1/1/2017 TARİHİNDEN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE UYGULANACAK OLAN HAD VE TUTARLAR

Madde Konusu	İlanın Şekli	Gösterge
MADDE 104-	1- İlanın vergi dairesinde yapılması	2000
	3- İlanın; - Vergi dairesinin bulunduğu yerde yayımlanan bir veya daha fazla gazetede yapılması	2.000-200.000
	-Türkiye genelinde yayımlanan gazetelerden birinde ayrıca yapılması	200.000 ve üzeri
MADDE 115-	Tahakkuktan vazgeçme	24
MADDE 153/A-	Teminat tutarı	90.000
MADDE 177-	Bilanço hesabı esasına göre defter tutma hadleri	
	1- Yıllık;	
	- Alış tutarı	170.000
	- Satış tutarı	230.000
	2- Yıllık gayrisafi iş hasılatı	90.000
	3- İş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı	170.000
MADDE 232-	Fatura kullanma mecburiyeti	900
MADDE 252-	Muhtarların karne tasdikinde aldığı harç	2,40
MADDE 313-	Doğrudan gider yazılacak demirbaş ve peştemallikler	900
MADDE 343-	En az ceza haddi	
	- Damga vergisinde	11
	- Diğer vergilerde	21
MADDE 352-	Usulsüzlük dereceleri ve cezaları (Kanuna bağlı cetvel)	
	I inci derece usulsüzlükler	
	1- Sermaye şirketleri	130
	2- Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	80
	3 - İkinci sınıf tüccarlar	40
	4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	19
	5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	11
	6- Gelir vergisinden muaf esnaf	5
	II nci derece usulsüzlükler	
	1- Sermaye şirketleri	70
	2- Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	40
	3 - İkinci sınıf tüccarlar	19
	4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	11
	5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	5
6- Gelir vergisinden muaf esnaf	2,80	
	Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması	
	1- Fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu verilmemesi, alınmaması	210

VERGİ USUL KANUNUNDA YER ALAN VE 01/01/2017 TARİHİNDEN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE UYGULANACAK OLAN HAD VE TUTARLAR

Madde Konusu	İlanın Şekli	Gösterge
MADDE 353-	- Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek toplam ceza	110.000
	2- Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenleme zorunluluğu getirilen belgelerin düzenlenmemesi, kullanılmaması veya bulundurulmaması	210
	- Her bir belge nev'ine ilişkin olarak her bir tespit için toplam ceza	11.000
	- Her bir belge nev'ine ilişkin bir takvim yılı içinde kesilecek toplam ceza	110.000
	4- Maliye Bakanlığınca tutulma ve günü gününe kayıt edilmeme mecburiyeti getirilen defterlerin; bulundurulmaması, günü gününe kayıt yapılmaması, yetkililere ibraz edilmemesi ile levha bulundurma ve asma mecburiyetine uyulmaması	210
	6- Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uymayanlara	5.000
	7- Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerde kullanılma zorunluluğu getirilen vergi numarasını kullanmaksızın işlem yapanlara	260
	8- Belge basımı ile ilgili bildirim görevini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine	800
	- Bu bent uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek toplam özel usulsüzlük cezası	160.000
	9- 4358 sayılı Kanun uyarınca vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getirilen kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri, belirlenen standartlarda ve zamanda yerine getirmeyenlere	1.100
	10-127 nci maddenin (d) bendi uyarınca Maliye Bakanlığının özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına	800
MADDE 355-	b) Damga Vergisinde	
	- Her bir kağıt için kesilecek özel usulsüzlük cezası	1,80
MÜKERRER MADDE 355-	Bilgi vermekten çekinenler ile 256, 257 ve mükerrer 257 nci madde hükmüne uymayanlar için ceza	
	1-Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	1.400
	2-İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	700
	3-Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	350
	Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsih etme zorunluluğuna uymayanlara bir takvim yılı içinde kesilecek toplam özel usulsüzlük cezası	1.100.000
MADDE 370	Kullanım sahte veya muhteviyatı yanıltıcı	50.000

**GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA UYGULANAN KİRA İSTİSNA TUTARI
2017 YILI(*)**

Gelir Vergisi Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan mesken kira gelirleri için uygulanan istisna tutarı	3.900 TL
--	----------

**HİZMET ERBABINA İŞYERİ VEYA İŞYERİNİN MÜŞTEMİLATI DIŞINDA KALAN
YERLERDE YEMEK VERİLMEK SURETİYLE SAĞLANAN MENFAATLARA İL-
İŞKİN İSTİSNA TUTARI (2017 YILI) (*)**

Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde yer alan, işverenlerce işyeri veya işyerinin müştemilatı dışında kalan yerlerde hizmet erbabına yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlara ilişkin istisna tutarı,	14.00 TL
--	----------

**BASİT USULE TABİ OLMANIN GENEL ŞARTLARINDAN OLAN İŞYERİ KİRA
BEDELİNE İLİŞKİN TUTAR (2017 YILI) (*)**

Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan yıllık kira bedeli toplamı, 2017 takvim yılında uygulanmak üzere	
-Büyükşehir belediye sınırları içinde	6.500 TL
-Diğer yerlerde	4.300 TL

ENGELLİLER İÇİN VERGİ İNDİRİMİ

(Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No:296 27 Aralık 2016 tarih ve 29931 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.)

DERECESİ	TUTARI (TL)
I. Derece Sakatlar (Çalışma Gücünün Asgari % 80'ini Kaybedenler)	900
II. Derece Sakatlar (Çalışma Gücünün Asgari % 60'ını Kaybedenler)	470
III. Derece Sakatlar (Çalışma Gücünün Asgari % 40'ını Kaybedenler)	210

YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI

YILLAR		
2016	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:474)	%3,83
2015	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:457)	%5,58
2014	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:441)	%10,11
2013	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:430)	%3,93
2012	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:419)	%7,80
2011	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:410)	%10,26
2010	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:401)	%7,7

PARASAL SINIRLAR

13 Ocak 2017 tarih ve 29947 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

	TL
A- MERKEZİ YONETİM MUHASEBE YONETMELİĞİ	
1. Kasa işlemleri:	
1.1. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 12 nci maddesi gereğince, muhasebe birimlerince kasadan yapılacak ödeme tutarı:	
1.1.1. Merkez muhasebe birimleri, büyükşehir belediyesi kurulu bulunan illerdeki defterdarlık muhasebe birimleri ile T.C. Ziraat Bankası Şubesi bulunmayan ilçelerindeki muhasebe birimlerinde	1.500
1.1.2. Diğer muhasebe birimlerinde,	850
1.1.3. Yukarıda belirtilen sınırlar, mahkeme harç ödemeleri ile asker alma bölge askerlik şube başkanlıklarınca genel sevk ve firari erlerin sevklerine ilişkin ödemelerde 10 kat olarak uygulanır. Yabancı ülke vatandaşlarına yapılacak ikamet tezkeresi bedellerinin iadesinde 1.1.1'de belirtilen sınırlar geçerlidir, teminat iadeleri ise sınırlamaya tabi değildir.	
1.2. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 12 ve 27nci maddeleri gereğince ertesi gün yapılacak ödemeleri karşılamak üzere ve kişi malı emanet dövizlerden kasada bulundurulacak miktarlar ile T.C. Ziraat Bankası şubesi bulunmayan ilçelerde gerekli güvenlik önlemleri alınmak şartıyla vezne de bulundurulacak azami TL tutarı:	
1.2.1. Vergi dairesi görev ve yetkilerini haiz vergi dairesi başkanlıkları ve bunların şubeleri ile vergi dairelerinde.	2.300
1.2.2. T.C. Ziraat Bankası şubesi bulunmayan ilçelerdeki muhasebe birimlerinde,	15.000
1.2.3. Diğer muhasebe birimlerinde (Vergi daireleri hariç).	8.500
2. Kaybedilen alındılar için ilan:	
İlgilileri tarafından kaybedilen alındılarda Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 552 nci maddesine göre ilan gerektirmeyen parasal Sınırlar,	
B- MUHASEBE YETKİLİSİ MUTEMETLERİNİN GÖREVLENDİRİLMELERİ, YETKİLERİ, DENETİMİ VE ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK	
1. Muhasebe yetkilisi mutemedi işlemleri:	
1.1. Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesi uyarınca, muhasebe birimleri dışında görev yapan muhasebe yetkilisi mutemetleri tarafından yedi günlük süre beklenilmeksizin muhasebe birimi veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı,	2.800
1.2. Mahkeme başkanlıkları, icra ve iflas daireleri ve izale-i şüyu memurluklarındaki muhasebe yetkilisi mutemetlerince, 492 sayılı Harçlar Kanununun eki (1) ve (3) sayılı tarifelere göre makbuz mukabili tahsil edilip, yedi günlük süre beklenilmeksizin muhasebe birimi veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı,	9.000
2. Yetkili memurlarla ilgili işlemler:	
Pul ve Değerli Kağıtları Bayiler ve Yetkili Memurlar Vasıtası ile Satılmasına ve Bayilere Satış Aidatı Verilmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre yetkili memurlarca 15 günlük süre beklenmeden muhasebe biriminin veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı,	3.500

PARASAL SINIRLAR

13 Ocak 2017 tarih ve 29947 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

C- MUHASEBE YETKİLİSİ ADAYLARININ EĞİTİMİ, SERTİFİKA VERİLMESİ İLE MUHASEBE YETKİLİLERİNİN ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK	
I. Muhasebe yetkililerinin, kendilerine 5018 sayılı Kanun ve diğer mevduatla verilen görev ve yetkilerinden, yardımcılarında devredebilecekleri görev ve yetkilere ilişkin vergi daireleri hariç muhasebe birimlerinde uygulanacak limitler (vergi ve sair kesintile düşülmeden önceki tutar)	
1.1. Yıllık yevmiye sayısı kırk bine kadar olan muhasebe birimlerinde, geçici veya kesin ödeme, iade, mahsup ve bunların muhasebeliştirilmesi işlemlerinde (her bir belge için)	2.800
1.2. Yıllık yevmiye sayısı kırk bini geçen muhasebe birimlerinde, geçici veya kesin ödeme, iade, mahsup ve bunların muhasebeliştirilmesi işlemlerinde (her bir belge için)	4.000
1.3. Banka teminat mektubu veya menkul değerlerin kayıtlara alınması ile kısmen veya tamamen ilgisine iadesine ilişkin işlemlerde	15.000
Ç- MERKEZİ YÖNETİM HARCAMA BELGELERİ YÖNETMELİĞİ	
1. Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 5 inci maddesi ve konuya ilişkin Tebliğde yapılan açıklamalara göre, özel kişiler tarafından düzenlenen faturaların kaybedilmesi halinde, noter onaylı fatura örneklerinin kabul edileceği parasal alt sınır.	55.000
D- TAŞINIR MALLARIN KAYITLARDAN ÇIKARILMASI	
1. Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre harcama yetkilisinin onayı ile kayıtlardan çıkarılacak taşınır için uygulanacak limitler,	
1.1. Taşınırın kamu idareleri arasından bedelsiz devri ve satışında	4.250
1.3. Taşınırın aynı kamu idaresine bağlı harcama birimleri arasındaki devrinde	21.000
2. Yukarıda velirilen limitler, kuruluş merkezleri Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde 3 kat olarak uygulanır.	
ÖN ÖDEME İŞLEMLERİ	
A- HARCAMA YETKİLİSİ MUTEMEDİ AVANS SINIRLARI	
1. Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için;	
1.1. İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50.000'i geçen illerde	1.300
1.2. Diğer İlçelerde	675
6. Doğal afetler nedeniyle oluşacak ihtiyaçlar için	68.000
7. İl dışına yapılacak seyahatte kullanılacak akaryakıt giderleri için	6.550
13. Yatırım izleme Koordinasyon Başkanlıklarının harcamaları için	3.600
B- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER AVANS SINIRLARI	
10. Diğer Özel Bütçeli idarelerin mutemetleri için	1.300
MUHASEBE KAYITLARINDAN ÇIKARILACAK ALACAKLAR	
1. 6183 sayılı Amme Alacaklarının tahsil Usulü hakkında Kanununun 106 ncı maddesi gereğince	
1.1. 213 sayılı vergi Usul kanunu kapsamına giren amme alacaklarından tahsil imkansızlığı nedeniyle muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutar	10

PARASAL SINIRLAR

13 Ocak 2017 tarih ve 29947 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

1.2. Diğer amme alacaklarından tahsil imkansızlığı nedeniyle muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutar	20
2. 5018 sayılı Kanununun 79 uncu maddesi hükmü gereğince, özel mevzuatındaki hükümler saklı kalmak üzere, idare hesaplarından kayıtlı olup 6183 sayılı Kanun kapsamında izlenen kamu alacaklarının dışından kalan;	
2.1. Zaruri veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkanı kalmayan alacaklardan kayıtlardan çıkarılacak tutar	16.020
2.2. Tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağı anlaşılan alacaklardan kayıtlardan çıkarılacak tutar	16,00
6728 sayılı Kanununun 75 inci maddesi uyarınca genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idareler tarafından ilgili mevzuatı gereğince alınmış olup, düzenlenme tarihi itibarıyla on yılı geçen ve çeşitli nedenlerle iadesi sağlanmayan veya gelir kaydedilemeyen teminat mektuplarından muhasebe birimince kayıtlarından çıkarılarak ilgili bankalara iade edilecek tutar.	519
KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAZ ORANLARI	
3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna göre, yılları itibarıyla uygulanması gereken faiz ve temerrüt faizi oranları; (Temerrüt faizi miktarının sözleşme ile kararlaştırılmamış olduğu hallerde, akdi faiz miktarı aşağıda belirtilen oranların üstünde ise temerrüt faizi, akdi faiz miktarından az olamaz.	Yıllık Oran (%)
1. 1/12017 tarihinden itibaren:	
1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
1.2. Temerrüt faiz oranı	
1.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2.2. Ticari işlerde (31.12.2016 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Tebliği ile)	9,75
2. 1/1/2015 - 31/12/2016 dönemi için	
2.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
2.2. Temerrüt faiz oranı	
2.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
2.2.2. Ticari işlerde (14/12/2014 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Tebliği ile)	11,75
3. 1/1/2014 - 31/12/2014 dönemi için	
3.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
3.2. Temerrüt faiz oranı	
3.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
3.2.2. Ticari işlerde (27/12/2013 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Tebliği ile)	11,75

MAHALLİ İDARELER DERGİSİ

Abonelik Sözleşme Formu

Abonelik Talep Eden Kurum

Kurumun Adı :

Birimi :

V.D.-V.No :

İL-İLÇE :

BELDE :

Telefon-Faks :

Adres :

Posta Kodu :

KURUM ADINA ABONELİK TALEP EDEN İLGİLİ

Adı-Soyadı :

İMZA

Görevi/Unvanı :

Tarih :/...../201.....

Aşağıda işaretli banka hesap numarasına yıllık adet için, abone bedeli olan-TL yatırılacaktır.

Abone Sözleşme Şartları

- 1- İş bu abonelik sözleşmesi Kurum veya yetkili kişi tarafından feshedilmediği sürece geçerlidir.
- 2- Mahalli İdareler Dergisi düzenli bir şekilde İlgili Kuruma veya kişiye kesintisiz bir şekilde belirlenen adresinize gönderilecek olup, gönderilmeyen dergilerin parası kurum tarafından istenebilecektir.
- 3- Posta ve Kargo'dan kaynaklanan aksaklıklardan, eksiklikler için Mahalli İdareler Dergisi sorumlu değildir.
- 4- Bir yılı dolduran sözleşmelere Abone olan kurum veya şahıs adına açık fatura kesilerek ilgili abonenin adresine gönderilir.
- 5- Yıllar itibariyle abonelik bedellerine kağıt ,baskı ve telif giderlerindeki artış yansıtılır.
- 6- Bu sözleşmeden doğacak ihtilaflardan Türkiye Cumhuriyeti Mahkemeleri yetkilidir.

T.C Ziraat Bankası Necatibey- Şubesindeki /ANKARA TR 47 0001 0007 9506 5689 8850 01

YAZIŞMA ADRESİ

Merkez: Cihan Sokak 31/9 Sıhhiye – ANKARA Tel:0 (312) 230 42 72- 23 0 55 80 - 231 50 69 Faks:231 40 58- 231 25 14
www.mahalliidarelerderneği.org.tr E-mail: info@mahalliidarelerderneği.ogr.tr mahalliidarelerderneği@hotmail.com
Not: Formun Gerekli Yerleri Doldurulup Bir Suret Posta veya Faks ile Derneğimize Ulaştırılacaktır.

NOT: 2016 YILI İÇİN BİR ADET BİR YILLIK ABONELİK BEDELİ 396,04 TL + %1 KDV (400 TL)